Poul Anderson

ZIUA REINTOARCERII LOR

CE DOVEDEȘTE CĂ EȘTI REAL, CARUITH?

EDITURA NEMIRA

SF

Poul Anderson
Ziua Reîntoarcerii Lor

Pentru Marion Zimmer Bradley,
doamna mea de dincolo de NEGURĂ

Profetul Vorbi:
„Chemat nu ştiu de ce, am mers
acolo unde oamenii nu fuseseră încă.
Cu o bucată de piatră de cretă, luată din
dărâmătură, mi-am însemnat cărarea; dar era
aproape ultima sclipire a simțului meu uman,
pe când marcam kilometru după kilometru, tot mai
aproape de sfârşitul drumului meu.

„Am găsit-O într-o încăpere unde lumina strălucea
rece, venind de la un lucru înalt pe a cărui
simplitate ochii mei alunecau; am putut să văd numai că
era probabil o maşinărie şi că cea mai mare parte a sa
era nu materie ci energie; înaintea ei stătea ACEASTA
pe care o port acum pe cap. Mi-am aşezat-o pe frunte şi…

„nu sunt nici cuvinte nici gânduri pentru ceea ce veni…"

„După trei nopți şi zile am urcat; şi în mine exista
Caruith Străvechiul, Salvatorul planetei Aeneas…"

Un cuvânt s-a furişat până la mine şi urechea mea i-a prins şoapta. În clipa când viziunile nopții frământă gândul, când oamenii sunt cufundați într-un somn adânc, teama şi fiorul au venit peste mine şi toate oasele mi-au tremurat. Un duh a trecut apoi pe dinaintea mea, părul mi s-a zbârlit; şi stătea acolo, nu i-am putut desluşi înfățişarea; o formă era înaintea ochilor mei, tăcerea stăpânea şi am auzit un glas…

IOV, IV, 12–16.

I

În cea de a treia zi, el se sculă şi se ridică din nou înspre lumină. Zorii licăreau deasupra mării care odinioară fusese un ocean. Către nord, colții stâncilor se distingeau albăstrii față de griul metalic al orizontului; jos, ele formau o fâşie, cea a cascadelor, al căror tunet răzbătea uşor, într-un frig fără aripă de vânt. Cerul continua să fie liliachiu spre apus, purpuriu deasupra, alb la răsărit, unde soarele se ivea, înălțându-se. Luceafărul, însă continua să strălucească aici, pe planeta Primului Ales.

Eu sunt cel de al doilea Ales, ştiu Jaan: *şi vocea acelora care aleg. A fi om înseamnă a fi strălucire, nimb, aureolă.*

Nările-i inspirau adânc aerul, muşchii se contractau, se relaxau, se bucurau că există. Niciodată până atunci nu-şi dăduse seama de acest fapt. Era, exista cu adevărat, de la luminozitatea figurii până la prundişul de sub picioare.

— O, splendoare a tuturor splendorilor, spuse vocea care, înlăuntrul său, era Caruith.

— Copleşeşte acest biet trup, zise Jaan. Renasc pentru întâia oară. Tu nu te simți ca un străin în captivitate?

— Şase milioane de ani au fost zvârlite în noapte, spuse Caruith. Îmi amintesc valurile înspumate şi strigătul navigatorului aici, unde acum se întinde

un pustiu sub picioarele noastre; îmi amintesc fala zidurilor şi a coloanelor acolo unde se grămădeşte mormanul de ruine, deasupra mormântului de unde noi am venit; îmi amintesc norii plutind în veşmânt de curcubeu. Mai presus de toate încerc să-mi amintesc – şi nu izbutesc pentru că sângele şi carnea ce sunt acum nu pot suporta focul care am fost – încerc mereu să-mi apropii în minte plenitudinea, complexitatea vieții.

Jaan ridică mâinile către coroana ce-i încingea fruntea.

— Pentru tine, zise el, e o însărcinare copleşitoare.

— Nu, cântă Caruith. Împărtăşesc şansa dăruită ție şi speciei tale. Voi creşte, voi deveni cu tine şi tu cu mine şi ei cu noi, până când omenirea însăşi va deveni demnă nu numai de a fi primită în Unicitate ci, în plus, va putea aduce acesteia ceea ce numai ei îi aparține. Iar la sfârşit, cuvântul îl va crea pe Dumnezeu. Haide acum să spunem toate acestea oamenilor. El/ei urcară muntele către Arena. Deasupra lor pălea luceafărul de dimineață.

II

Ținutul de la est de Casa Vânturilor cobora în pantă, apoi se ridică înspre Dealurile Hesperiene. Vara timpurie le îmblânzise pustietatea cu frunze:

verde-albăstrui, verde-gri ici şi colo, întunecatul verde al stejarului ori al cedrului, purpuriul *rasminului,* culori împrăştiate în pomi singulari, în tufişuri, în dumbrăvi întinse, amestec de onix cu tente roşii şi galbene, acoperământ viu al pământului, *trava* – mantie de foc.

Un curent rece se simțea dinspre apus. Ivar Frederiksen se înfioră; chiar şi țeava puştii o simțea înghețată sub palmă. Pajiştea pe care era întins începuse să se pregătească pentru noapte, transformându-se într-un covor flexibil. Mirosul de piatră de peste zi, ca şi scânteierile pajiştii dispăruseră. Un copac *delphi* îl proteja: trunchi noduros, despletit, peşteră de crengi şi frunziş. Nenumărate buruieni ruginii acopereau pajiştea, ca şoaptele într-o limbă neştiută. Privirea lui cutreieră de pe un povârniş cotropit de arbuşti şi bolovani spre o vale umbroasă. Pe malul râului se zărea drumul pierdut în amurg, apa era o ştearsă scânteie. Inima-i bătu tare, acoperind aproape zgomotul curgerii Râului Sălbatic.

Nimeni. Oare nu vor veni niciodată?

O fulgerare îl orbi şi îi tăie răsuflarea. Un avion dinspre vest?

Nu. Frunzele, în zbuciumul lor, îl amăgiseră. Ceea ce se ridicase deasupra culmii Hornbeck era chiar Creusa. Hohotul de râs izbucni necontrolat, semn al încordării nervoase. Ca şi cum ar fi căutat un însoțitor, el urmă luna. Pe măsură ce suia spre est, strălucea chiar mai luminoasă, mărindu-se.

Peste toate, o pereche de aripi căpătaseră raze de la ascunsul soare şi zvârleau aur contra cerului indigo.

Hei! Uşurel! se mustră singur. *Eşti aproape neatent, distrat, cu gândul în altă parte. Ce s-ar întâmpla dacă aceasta ar fi prima bătălie? Nu ai nicio scuză. Eşti doar căpetenia, nu-i aşa?*

Deşi învățat cu aerul subțire şi uscat al planetei Aeneas, pe care se născuse, el îşi simți căile respiratorii dureroase, limba ca o bucată de piele tăbăcită. Duse la gură bidonul umplut de la acel curent de apă; îi simți gustul de metal.

„Aah”, începu… Şi atunci au apărut Imperialii.

S-au ivit aşa, deodată, ca o explozie. O parte din el ştiuse asta. Venind mai târziu decât au fost aşteptați, ei fuseseră apărați de întunericul nopții, dar şi de un crâng până când prin mişcarea de înaintare au devenit o realitate de neconfundat. Dar oare cum de niciunul dintre cei care-l urmau nu-i zărise mai devreme deşi grupele de gherilă acopereau câte trei kilometri de fiecare parte a defileului? Faptul acesta nu era desigur o dovadă a calităților de care dispuneau.

Şi iată-l pe Ivar prins într-o ambuscadă. Nu ştia ce urla mai tare în el: frica, mânia, nebunia… Nici nu avea de altfel, vreme să se întrebe. Realiză doar cu un licăr interior de uimire că nu simțea nicio bucurie eroică nicio hotărâre neînduplecată. Trupul îl asculta orbeşte pe când ceva se lamenta în el: *Cum am ajuns aici? Cum ies din asta, cum mă*

descurc?

Îndată fu în picioare. Dădu glas strigătului de vânătoare al lupului-păianjen şi auzi ecoul. Îşi trase gluga hainei peste cap, îşi fixă masca de noapte pe faţă. Înşfăcă arma de jos şi sări din ascunzişul frunzelor de *delphi.*

Fiecare simţ îi era ascuţit la maximum: vedea orice frunză răsucită pe unde alerga, sesiza orice mişcare de sub cizmele sale, prinse o ultimă undă de căldură emanată de o piatră uriaşă, inspiră dulceaţa împrăştiată de cedru, se lăsă periat de frunzişul unui stejar, ar fi putut număra petalele ce cădeau din *rasmin* ori să măsoare viteza cu care *trava* se acoperea de brumă ca o plapumă de fulgi înainte de instalarea frigului pătrunzător. Toate acestea rămăseseră oarecum izolate la periferia conştiinţei în timp ce acţiunea – care însemna mişcarea muşchilor, nervilor, sângelui, plămânilor, pulsul – stăpânea întreaga sa fiinţă aţintită către duşmani.

Erau umanoizi, un pluton de infanterie marină, în jurul unui tun de câmp. Acesta aluneca perfect pe prundiş, la vreo doi metri de drum. Deşi cu coifuri şi în ţinută de luptă, neaşteptându-se la vreun necaz într-o patrulare obişnuită, oamenii erau dispersaţi, lăsând mai curând impresia că se plimbă decât că mărşăluiesc. Cei mai mulţi conectaseră activatoarele energetice de pe umeri la bateriile din raniţele verzi.

Infrascopul de pe puşca lui Ivar îi arătă tot. Ochii

săi văzură camarazi ce se ridicau din tufişuri şi înaintau în salturi, mascați şi înarmați ca şi el. Urechile sale percepură voci tinere, răguşite, aspre chemări de război, strigăte fără înțeles. Pârâiră împuşcături. Aeneizii îşi dublaseră numărul victimelor – avantaj al surprizei.

Ivar constată că lor le lipseau armele cu energie; dar iată că reuşiră să trimită o ploaie de gloanțe spre piesa de artilerie. Conducătorul acesteia fu efectiv zvârlit de pe locul său. O zdreanță roşie. *I-am zdrobit!* Simți el însuşi o rafală, apoi îşi continuă atacul, jos şi în zig-zag. Plutonul trebuia distrus, iar echipamentul cărat în pustiu.

Tunul se lăsase în jos. Ivar îşi dădu seama prea târziu. Un soi de întrerupător al vieții. Artileriştii marini, care-şi culcaseră trupurile la pământ, se ridicară şi căutau să se adăpostească. Câțiva zăceau răniți sau nimiciți, ceilalți îşi găsiseră un refugiu. Aruncătoarele de gloanțe şuierau, focul exploziilor ardea ochii şi asurzea urechile. Aeneidul cel mai apropiat de Ivar tremura, se răsucea de pe-o parte pe alta, se oprea şi țipa. Țipa. Țipa. Pe brazda de iarbă, sângele său, era revoltător de strălucitor, împrăştiat pe o porțiune cumplit de largă.

Alt Imperial preluă controlul tunului. Un fulger zbură peste râul care-şi arătă paloarea albăstrie, ca de metal topit. Bubui tunetul. Pe unde trecea mănunchiul de raze nu mai existau copaci sau tufe. Nici luptători. Fumul se învălătucea

deasupra cenuşii.

Orb şi surd, Ivar căzu. Îşi înfipse mâinile ca nişte gheare în tină fiindcă avea impresia că planeta învârtindu-se, încerca să-l zvârle în afară.

O clipă cât o veşnicie şi delirul trecu. În cap îi suna parcă un clopot, frânturi de lumină îi ardeau ochii; totuşi auzea, vedea, aproape chiar putea gândi.

Un arbust ca un pumnal ascuțit îl acoperise aproape complet. Îi sfâşiase mâneca dreaptă şi îi crestase brațul, dar alte răni nu avea. Lângă el se lăți un cadavru. Măruntaiele se împrăştiară mai departe. Masca îl ascundea, nu ştia care dintre prietenii săi putea fi. Ce nedrept, ce obscen să exhibi intestinele fără a arăta figura!

Ivar se strecură prin beznă. Inamicul nu-şi întorsese tunul către malul acesta. Dimpotrivă, foloseau arme mici, adecvate, unelte de precizie. Grupurile de gherilă erau, în fața iscusinței şi disciplinei inamice, ca sticla fragilă contra unui blid de metal.

Gherilă? Noi, copiii? Şi EU i-am condus. Ivar se luptă să nu verse, să nu plângă. Trebuia s-o şteargă pe furiş. Noroc idiot, numai asta îl păstrase viu şi neobservat. Dar iată că adversarii luau prizonieri. Îi văzu aducând mai mulți pe care-i înjurau în surdină. Alții, dezarmați, ridicaseră mâinile.

Virgil alunecă dedesubtul unui orizont nevăzut. Noaptea izbucni.

Aeneas se roteşte în douăzeci de ore, nouăsprezece minute şi câteva secunde. Zorii nu erau departe când Ivar Frederiksen ajunse la Casa Vântului.

Granitul cenuşiu înconjura ca un zid sălaşul străvechi al Celui Dintâi Bărbat al Ilionului. Era clădit în apropierea unui colț de promontoriu. Platforma continentală cobora domol de-a lungul a trei kilometri către fundul Mării Antonine prin straturi suprapuse, pante, țancuri, costişe şi terase abia acoperite cu tufăriş ori chiar numai piatră. Şi râul ce strălucea pe lângă castel, se ducea tot într-acolo, într-un clinchet de cataracte.

Măreața intrare era zăvorâtă, ceea ce mărturisea că trupele de ocupație erau considerate răufăcătoare. Ivar se poticni, ezită să apese plăcuța de identificare. Zvonul clopotelor sună a gol.

Durerea era ca o slăbiciune care se trezea în măduvă şi se infiltra prin oase şi carne până ce sângele-i se contopea cu ea. Genunchii îi tremurau, fălcile clănțăneau. Sudoarea, uscată acum, pe care o simțise prelingându-se şi mirosind, îi rănise buzele. Fiindu-i frică să meargă pe drumurile obişnuite, rătăcise pe căi lăturalnice şi aspre. Se sprijinea de înalta uşă de oțel şi trăgea cu nesaț aer în piept. Un vânticel îl învelea cu răceala nopții. Nicio dată până acum nu fusese atât de conştient de frumusețea acestui pământ, iar acum – iată – era pierdută pentru el.

Soarele se înălțase spre negrul transparent, bătut cu stele. Prin aerul subțiat, acestea străluceau neclintit, în nuanțe diamantine şi Calea Lactee era un torent alb şi un nor înrudit, apropiat în Ula, era galaxia-sora noastră risipită la un milion jumătate ani-lumină. Creusa se stabilizase; dar, încetişor, Lavinia înaintase în înalturi în cel de-al doilea pătrar. Lumina zvârlea argint peste promoroacă.

La est se întindeau câmpurile, fânețele, pădurile, terenurile pe care dormitau ogrăzile fermelor şi, cel mai departe, crestele. Privirea lui Ivar se pierdu înspre apus. Acolo, culmile bogate se transformaseră în livezi, plantații, canale care noaptea înghețau-oglindă, resturile carbonizate ale unui ținut de mlaştină sărată, undeva la marginea lumii. I se păru că zăreşte mişcarea unor lumini. Erau oamenii deja răspândiți peste tot? Nu, nu ar putea vedea de la o asemenea distanță lămpi… felinare de pe nave fantomă, navigând pe un ocean dispărut cu trei milioane de ani în urmă…

Portalul se deschise cu un balans larg. Sergentul Astaff stătea în spatele lui. Sfidând decretul Imperial silueta lui bondoacă purta uniforma Ilianã. Renunțase totuşi la glugă şi mască. În linia ireală, capul său nu apărea cărunt ci era tot atât de alb pe cât îi erau şi vorbele abia adiate.

„Întâi-Născutul Ivar! Unde-ai fost? Ce s-a întâmplat? Mama ta s-a temut grozav pentru tine

în aceste ultime cinci zile.” Moştenitorul casei se împletici către el. În spatele porții, terenul curții era dungat cu umbre de lună dinspre turnuri, clădiri mai mari ori mai mici. Un câine de vânătoare din rasa apuseană, uscățiv şi cu fălci grele, era singurul semn de viață vizibil. Labele lui zgâriau dalele lespezilor cu un zgomot nefiresc de mare. Astaff apăsă un buton ca să închidă uşa. Se uită un timp pe furiş apoi spuse domol: „Mai bine dă-mi puşca aceea, Întâiule-Născut. Cunosc locuri unde Terrienii nu-şi bagă nasul”. „Și eu cunosc”, suspină Ivar.

„N-ai făcut cumva o mulțime de lucruri bune, ascuns, până când ai fost gata pentru… indiferent ce ai întreprins?” Astaff întinse brațul.

„La necazul în care am intrat nu mai contează faptul că mă prind şi cu arma”. Ivar luă puşca în mână. „Doar că i-aş face să plătească pentru mine.”

Ceva se aprinse, se stârni în bătrân. El, ca şi strămoşii lui, îi slujiseră pe primii oameni ai Ilionului de-a lungul întregii existențe. Cu toate acestea, sau mai ales din acest motiv, în vocea lui era mâhnirea: „De ce nu mi-ai cerut să te ajut?”

„M-ai fi sfătuit să nu mă amestec” spuse Ivar. Şi adăugă: „Ai fi avut dreptate”.

„Ce ai încercat să faci?”

„Să atac patrula locală. Am încercat să pun mâna pe depozitul de arme. Nu ştiu câți dintre noi au scăpat. Probabil că cei mai mulți nu au izbutit”.

Astaff îl privi.

Ivar Frederiksen era înalt, 185 centimetri, cu talie subțire, umeri largi şi pieptul bombat al aeneizilor.

Epuizarea îi slăbise sprinteneala şi îi asprise vocea de tenor. Cârn, cu maxilare pătrate, pistruiat, fața lui îl arăta mai tânăr decât era; nu se zărea vreo urmă de barbă crescută în ultimele ore. Părul tuns scurt pe ceafă şi la urechi, în manieră nordică, era galben, adesea zburlit şi căzând într-o buclă pe frunte. Sub sprâncenele întunecate străluceau ochii mari, verzi, pe sub haină, purta o bluză cu guler înalt, centură cu cartuşieră, teacă pentru cuțit cu lamă grea, pantaloni groşi bogați în ghete cu carâmb, îmbrăcăminte obişnuită de câmp. Existau, într-adevăr, prea puține elemente care să-l desemneze ca făcând parte din casta superioară a planetei lui.

Acest puțin însă era de ajuns.

„Ce minte goală ai avut”, zise în cele din urmă sergentul.

Un fulger de mânie trecu prin ochii lui Ivar: „Trebuia să stăm precum lutul ca Terrienii să ne modeleze, ardă şi folosească precum le-ar fi fost voia?”

„Ei, mi-aş fi gândit mai profund lovitura şi aş fi exersat-o îndelungată vreme înainte” replică Astaff.

Îl luă pe Ivar de umăr: „Te-ai consumat, te-ai irosit ca un cartuş”, îi spuse. „Du-te la adăpostul

meu. Îți aminteşti unde, nu? Mulțumesc lui Dumnezeu că nevastă-mea e dusă în vizită la familia fiicei noastre. Fă un duş, mănâncă, dormi. Sunt în gardă până la ora cinci sute. Nu pot chema schimbul fără să isc întrebări; dar nimeni nu va sufla despre tine.”

Ivar clipi: „Ce vrei să spui? Camerele mele…?”

„Ah”, hârâi Astaff. „Du-te. Trezeşte-ți mama, surioara. Amestecă-le şi pe ele, implică-le. Vor fi anchetate, ştii, de îndată ce Imperialii vor descoperi că ai participat la încăierare. Vor fi narcotizate ori chiar mai rău, dacă vreo urmă ar conduce la ideea că ele ar putea avea habar cam pe unde locuieşti. Asta vrei? Prea bine! Du-te să-ți iei rămas bun.”

Ivar făcu un pas înapoi şi ridică mâinile rugător. „Nu, eu, eu nu m-am gândit niciodată că…”

„Exact”.

„Sigur, voi… la ce te gândeşti?”, întrebă sfios Ivar.

„Pleacă odată, înainte ca Imperialii să sosească! Noroc că tatăl tău a fost tot timpul în Nova Roma; e deci complet nevinovat şi are putere să protejeze familia dacă Terrienii nu vor găsi vreun semn că ai fost pe-aici după luptă. Ei? Vei pleca curând. Poartă uniforma slujitorului, pe care ți-o voi pregăti, masca pentru nas ca şi cum ai suferi de alergie, arma sub ceas. Plimbă-te ca şi cum ai fi un hoinar fără țintă. Aceasta e o clădire importantă, nimănui nu trebuie să-i atragi atenția

în mod deosebit. Voi găsi câțiva devotați care să aibă grijă de tine. Sam Hedin, Frank Vance, oricare altul, cinstiți şi locuind înafară. Du-te!”.

„Şi apoi?”

Astaff ridică din umeri: „Cine ştie? Când zarva se va stinge, voi strecura alor tăi că eşti viu şi liber. Mai târziu, poate, tatăl tău îți va dobândi iertarea. Dar dacă Terrienii te prind pe când morții lor sunt încă proaspeți, vor da o pedeapsă exemplară. Cunosc Imperiul. Am călătorit prin el mai mult decât o singură dată, demult, cu amiralul McCormac”. Rostind acest nume, salută. Chiar un simplu, obişnuit agent al Imperiului, dacă l-ar fi văzut făcând acest gest, l-ar fi arestat pe loc.

Ivar înghiți şi murmură: „Eu... eu nu ştiu cum să-ți mulțu...”

„Eşti viitorul prim-Bărbat al Ilionului”, mârâi sergentul. „Probabil ultima noastră speranță, această şansă a reîntoarcerii Celor Mai Vârstnici, a Strămoşilor. Acum, înainte de-a veni careva, târâie-ți paşii de-aici şi nu uita să-ți cari şi restul trupului!”

III

Sarcina anterioara a lui Chunderban Desai fusese de a face parte din delegația care negociase sfârşitul crizei Jihannath. Aceasta n-a fost, cum s-ar fi părut, schimbarea direcției, a mersului în

cariera sa. Administratorii Majestății Sale trebuie totodată să ducă tratative, să facă un compromis sau altul, să sesizeze de unde bate vântul, să echilibreze conflictele personale, ale organizațiilor, societăților, raselor, speciilor conştiente. Iscusința de a înțelege repede o situație, un context şi de a profita de orice fapt, cât de mic, de a trage cu neruşinare o cacialma când un element neprevăzut apare brusc într-o combinație, într-un cuvânt abilitatea – aceasta era cea mai importantă cerință la nivelul mediu de birocrație pe care-l atinsese. Un rezident putea avea legătură doar cu o singură cultură şi nu-i revenea nimic altceva de făcut decât să supravegheze afacerile. Din contra, un guvernator de sector supraveghea o asemenea vastitate, încât pentru el asta devenea o abstracție. Dar diversele ranguri de comisari arau obligați să conducă personal întinderi dificile şi de necuprins.

Desai lucrase în regiuni care înfruntaseră Betelgeuse, de-a lungul unei zone-tampon fără stăpân şi rău explorate, în Roidhunate de Merseia. Astfel el devenise o rezervă firească pentru echipa diplomatică specială. În felul său domol îl împinsese îndărăt pe conducător, Lordul Sfătuitor Chardon, atât de abil, încât apoi fusese înaintat în grad şi numit Înalt Comisar al Sistemului Virgilian, la capătul opus al Imperiului.

Dar faptul era şi rezultatul unei asociații de idei cât se poate de obişnuite. Rebeliunea în Sectorul

Alpha Crucis fusese cu putință fiindcă cea mai mare parte din marina militară era strânsă în jurul Jihannathului, unde un război în toată puterea cuvântului părea foarte probabil. După ce Terra doborâse, totuşi, cu strălucire răzvrătiții, Merseia a anunțat că dorința sa deplină fusese să evite o ciocnire şi că era pregătită să negocieze.

Când, recent, Departamentul Poliției căutase oameni capabili să reconstruiască Sectorul Alpha Crucis, Lordul Chardon îl recomandase pe Desai cu entuziasm.

Poate de aceea Desai revenea ades la Merseieni, oricât de îndepărtați păreau de el.

Într-un rar moment de răgaz, pe când aştepta următorul vizitator în biroul său din Nova Roma, îşi reaminti ultima conversație cu Uldwyr.

Ambii jucaseră roluri asemănătoare, fiecare în numele altui suveran şi în mod ciudat, deveniseră oarecum prieteni. Când protocolul, după un final epuizant, luase sfârşit, cei doi au adăugat sărbătorii oficiale un dineu al lor, personal.

Desai îşi reaminti salonul rezervat din restaurant. Decorarea pereților era sărăcăcioasă, dar un loc ce trebuie să satisfacă gustul unor specii diferite, nu putea procura şi artă pe înțelesul fiecăruia. Iată de ce şi meniul era o ingenioasă combinație de feluri de mâncare omeneşti şi Merseiene.

„Mai serveşte-te”, îl invită Uldwyr şi ridică un vas cu bere de-a sa, cam pipărată.

„Nu, mulțumesc”, zise Desai. „Prefer ceaiul. Desertul m-a săturat până-n gât.”

„Până unde? Nu-i nimic, am înțeles ideea, chiar dacă limbajul nu-l prind”. Deşi fiecare se exprima corect în limba principală a celuilalt şi organele lor vocale nu erau foarte diferite, era mai uşor pentru Desai să vorbească Anglic şi pentru Uldwyr-Eriau. „Am halit, oricum, o grămadă de mâncare.”

„Principalul meu defect, mă tem”, zâmbi Desai. „În plus, mai mult alcool m-ar turti. Eu nu am capacitatea ta de a-l asimila.”

„Ce contează dacă te îmbeți? Eu chiar asta vreau să fac. Datoria noastră e împlinită.” Şi adăugă: „Pentru moment!”

Şocat, Desai privi perplex peste masă.

Uldwyr îi zvârli înapoi o uitătură sarcastică. Figura Merseiană era aproape umană, dacă ignorai oasele groase şi nenumăratele detalii ale cărnii. Dar pielea sa, striată în solzi verzi, nu avea păr absolut deloc, îi lipseau lobii urechilor, o uşoară, aproape insensibilă micşorare cobora de la creştetul craniului înspre capătul de crocodil al cozii, ceea ce-i echilibra cumva corpul mare, înclinat înainte. Brațele şi palmele erau, de asemenea, ca ale omului, în timp ce picioarele şi labele, cu gheare călcând în afară, ar fi putut aparține unui dinozaur biped. El purta o tunică neagră militară, dichisită cu argintiu, şi pantaloni, însemne colorate ale rangului social şi ale ținutului Vach Hallen unde se născuse. Un

distrugător, explozibil, îi atârna pe şold.

„Ce s-a întâmplat?” întrebă.

„O, nimic.” În capul lui Desai gândurile alergau: *„N-a spus-o cu duşmănie – duşmănie pentru mine ca persoană. Întreaga lui civilizație analizează, toacă mărunt cuvintele mai ceva ca noi. Lupta împotriva Terrei este un lucru real. Roidhunate va arbitra certurile când oportunitatea o dictează, dar niciodată nu va aproba principiul conform căruia Imperiul să fie distrus. Pentru că noi – bătrâni, sătui, dornici doar să menținem o pace care să ne lase să ne bucurăm de plăcerile noastre – stăm în calea ambiției lor pentru Specie. De teamă să nu se răstoarne balanța puterii îi blocăm, îi contracarăm, ne opunem lor, facem tot ce se poate; şi ei caută să ne facă să şovăim, să ne epuizăm, să ostenim. Dar nimic din toate astea nu sunt afaceri personale. Eu sunt adversarul demn al lui Uldwyr, deci prietenul său. Încontrându-mă, dau vieții lui un sens.”*

Celălalt îi ghici gândurile şi rosti în cotcodăcitul neplăcut Merseian: „Dacă doreşti să crezi în această seară că lucrurile au fost stabilite pentru totdeauna, n-ai decât. Eu prefer să ne îmbătăm criță şi să zbierăm cântece de război.”

„Eu nu sunt un războinic”, zise Desai.

Pe sub streaşină încrețită a sprâncenei, pleoapele lui Uldwyr arătau neîncredere pe când mormăia: „Vrei să spui poate că nu-ți place violența fizică. La conferință ai pus în mişcare un adevărat război.”

Sorbi cu poftă din cana de bere cu capac. Desai văzu că era deja puțin amețit de băutură. „Presupun că şi faza următoare va fi liniştită”, continuă, el. „Forța nemascată n-a prea dat rezultatele strălucite în ultima vreme. Dezolant, Jihannathul – nu, aş vrea să căutăm ceva mai abil şi de cursă lungă. Care ar trebui să urmeze Imperiului vostru, Khraich? Ai făcut o treabă bună pentru Serviciul Secret de Informații al Marinei de Război; a ieşit din comitetul comun de pe Talwin.” Desai, care ştia, rămase tăcut. „Poate acum e rândul nostru.”

Urându-şi meseria, Desai întrebă cu cea mai nepăsătoare voce: „Unde?”, „Cine poate şti?” Uldwyr făcu o mişcare amintind ridicatul umerilor. „Nu mă îndoiesc, şi nici tu, doar avem un furnicar de spioni în sectorul Alpha Crucis, ca să luăm un exemplu. Mai mult, recenta rebeliune este legată de domeniul Ythri care s-a bucurat de relații mai bune cu noi decât cu voi.” Mâna sa tăie aerul. „Te fac să suferi, te chinui, nu-i aşa? Chiar şi cu ceea ce poate fi doar o presupunere, ipoteză de lucru. Scuze. Fii atent, dacă nu mai vrei bere ce-ai zice de un coniac? Îți garantez o băutură de prima calitate şi… Poți crede că eşti un om paşnic, Chunderban, dar eu mai ştiu câte ceva despre poporul tău, despre caracteristica poporului tău, vreau să zic. Care e cartea aceea veche, veche de tot despre care te-am auzit pomenind şi din care citeai? Rixway?”

„Rig-Veda”, îi răspunse Desay.
„Spuneai că are şi psalmi proslăvind războiul. Ştii destui pe de rost ca să-i traduci în anglic? Există acolo un terminal de computer”. Arătă către un colț. „Acum, că afacerea oficială s-a sfârşit, poți să potriveşti traducătorul nostru principal. Mi-ar plăcea să ascult o părticică din legenda ta de căpătai, Chunderban. Atâtea credințe, datini – acum secate – şi o viață scurtă cât o şchioapă pentru a le gusta…”
A fost o seară de neuitat.

Neliniştit, Desai se agită în scaun.
Era de statură mică, cu burticică şi fața ca luna, creolă. La cei cincizeci de ani-standard ai săi, câți avea, părul îi rămăsese negru dar se rărise în creştet. Buzele pline erau de obicei uşor țuguiate, ceea ce se armoniza cumva cu privirea, dându-i un aer melancolic, meditativ. Ca de obicei, astăzi purta o cămaşă albă, neglijent potrivită în pantaloni, iar în picioare avea papuci cu un număr mai mare pentru a se simți comod.
Cu excepția consolelor pentru comunicație şi recuperare de date, care ocupau un perete, biroul său era, ca şi stăpânul, nepretențios, modest. Era dotat cu o spectaculoasă hologramă, o vedere a Muntelui Gandhi de pe planeta sa natală – Ramanujan. Altminteri existau fotografiile soției şi ale celor şapte copii, ale familiilor celor patru crescuți şi stabiliți pe tot atâtea astre diferite. Un

raft conținea manuscrise vechi ca şi rulouri, unele erau lucrări de referință mult folosite, ai căror autori erau de mult pulbere. Biroul îi era mai puțin ordonat ca propria-i ființă.

„N-ar fi trebuit să-mi iau vacanță în trecut, se gândea. *Dumnezeu ştie că prezentul are nevoie de mine mai mult decât pot să dau. Sau Trebuie? Cruță-mă, Doamne, de nebunia ultimă, cea a credinței că sunt de neînlocuit.*

Bine, cineva trebuie totuşi să ocupe acest post. Se întâmplă să fiu eu acela. Cât de multe se petrec din cauza mea, în ciuda părerii mele ori în afara ei? Cât de mult şi ce ar trebui *să se petreacă, Doamne!” Am îndrăznit să accept slujba de-a conduce – refăcând o întreagă lume – pe când nu ştiam nimic mai mult decât numele ei şi asta doar pentru că era planeta lui Hugh McCormac, omul care ar trebui să fie Împărat. Ce altceva am mai învățat după doi ani?*

În mod normal ar fi putut sta liniştit, dar episodul Hesperian fusese prea şocant, nu atât prin el însuşi cât mai ales prin implicațiile sale. Oricare ar fi fost acestea. Însă cum putea el să prevină, odată ştirile difuzate, amploarea efectului lor asupra acestui popor, când el, străinul, nu intuia nici măcar ce efect ar fi avut?

Puse o țigară într-un țigaret sculptat din os de balenă. Se gândi că era o plăcere cumplită, dar îi fusese dăruit cu ocazia aniversării de către o fiică a sa, în vârstă de zece ani, care murise foarte

curând după aceea. Cultivat pe Esperance, tutunul era un autorăsfăț costisitor, dar era lucrul cel mai apropiat de Terra pe care şi l-ar fi putut procura din împrejurimi în timp ce îmbarcările rămâneau mult prea rare.

Fumul țigării nu-l linişti. Sări de pe scaun şi începu să colinde. Nu se adaptase încă pe deplin la gravitația scăzută a planetei Aeneas, 63 la sută în medie, astfel că nu se putea bucura prea mult de mişcare. Cea mai grea încercare era exercițiul prin care trebuia să asude în fiecare dimineață dacă nu dorea să fie complet transformat în slănină. Era nedrept că Aeneizii puteau fi specimene atât de perfecte fizic fără niciun efort. Nu, nu chiar nedrept. Pe această sferă zgârcită, puțini îşi permiteau maşini; chiar şi azi existau mai multe călătorii pe jos ori cu animalele decât în vehicule, mai multă muncă se făcea manual decât automat ori cibernetizat. De asemenea, în perioadele îndepărtate, de început – colonizarea inițială, Necazurile, înceata ridicare din haos – moartea împrăştiase incompatibilitățile din lanțurile lor genetice.

Desai se opri în fața peretului nordic, acționându-i transparența şi avu panorama asupra Novei Roma.

Casa imperială, deşi ea însăşi veche de două sute de ani pământeşti, se proiecta stângaci în mijlocul unui oraş construit în urmă cu şapte secole. Cele mai multe construcții din acest

district aveau cel puțin jumătate din vârsta respectivă şi arhitectura se schimbase foarte puțin de-a lungul vremii. Într-o climă cu prea rare ploi şi complet fără ninsori, în care duşmanii obişnuiți erau uscăciunea, frigul, vânturile sălbatice, praful adunat în mormane şi nisipul care îngropa tot, în care apa pentru cărămizi şi ciment, pădurile pentru construcții şi substanțele organice de sinteză erau rare şi de nepreţuit, cineva exploatase piatra de care Aeneas nu ducea lipsă şi îi folosise din plin culorile şi texturile.

Edificiul reprezentativ era un bloc înalt de două sau trei etaje, mărginit în partea de sus de o punte dreaptă care se constituia pe jumătate într-o grădină – panoramă peste o încântătoare harababură – cealaltă jumătate fiind colectoarele de energie solară. Ferestrele înguste aveau obloanele înfrumusețate cu arabescuri în bronz sau fier; uşile grele erau împodobite într-un mod asemănător. De cele mai multe ori coloanele erau furniruite cu placaj ales cu grijă şi minunat potrivit: marmură, agat, calcedonie, jasp, jadeit ori materiale şi mai exotice; ba mai mult, adesea existau chiar gravuri, frize, semne heraldice ciudate, stranii. Timpul atenuase, amestecase totul, izbutind o ciudată armonie în partea veche a oraşului.

Casele mai bogate, magazinele şi birourile înconjurau curțile mănăstirii, acoperite cu sticlă pentru a conserva căldura şi umezeala acolo unde,

printre fântâni şi bazine cu peşti, se ridicau statui şi plante.

Străzile erau strâmte şi întortocheate, întretăindu-se straniu cu alei şi deschizându-se brusc în piațete mici, fără rost. Circulația era rară, mai mult pedestră, deşi altminteri se puteau vedea maşini basculante, camioane şi localnici călare pe cai aeneizi sau verzile animale *statha* cu şase picioare înalte (oricum străine deşi Desai nu putea cu niciun chip să-şi reamintească de unde proveneau). O capitală a cărei populație număra a treia parte dintr-un milion ar fi fost inevitabil lovită mai tare şi s-ar fi refăcut mai încet în urma unui război decât interiorul țării.

Îşi ridică ochii şi privi în față. Aflându-se la sud, Universitatea nu se vedea prin acest perete. Ceea ce zări fu larga, strălucitoarea sinuozitate a Râului Flone şi vechile poduri de peste el, puternic boltite; dincolo şi mai departe – Canalul Julian cu beneficiile aduse de el: parcuri verzi de-a lungul malurilor şi pe luciul apei bărci de agrement; iar mai departe încă – labirintul altor multe canalete, mai noi şi mai puțin importante, linia ascendentă a clădirilor în culori țipătoare asupra cărora plutea o ceață: Webul.

Oricât de neînsemnată după criteriile pământeşti, se gândi el, această cea mai tânără parte constituie sămânța speranțelor sale căci interesele industriaşilor, comercianților şi conducătorilor, clase ridicate dintre ultimele

generații rarefiate, coincideau mai puțin cu cele ale cărturarilor şi latifundiarilor decât cu cele ale Imperiului şi Păcii sale.

Oare trebuie totuşi să recurg la ei? se întrebă el. *Am făcut-o, dar cât de demni de încredere sunt oare?*

Oh, o singură planetă este prea mare pentru mine s-o înțeleg.

Cerceta marginea pustietății în dreapta şi-n stânga. Viața punea pete de smarald pe fiecare mal al Flonului curgând maiestuos la vale din calota polară de nord. Putea vedea cătune, conace, navigație fluvială; ştia că malurile erau acoperite de culturi şi păşuni. Dar după numai câțiva kilometri, zona de centură era goală.

Altundeva se înălțau stânci de-un galben sleit, roci de bazalt ca smoala, mici dune, tot mai îndepărtate, sub un soare aproape violent. Umbrele erau mai ascuțite, aveau forme mai distincte decât pe Terra sau Ramanujan fiindcă astrul era deja pe jumătate departe, cu discul micşorat, împuținat. El ştia că acum, vara, la o latitudine mijlocie aerul era înghețat; remarcă după cârceii puternic legănați ai unui arbore *rahab* în grădina de pe acoperiş, cât de puternic sufla vântul. Odată apus soarele, temperatura va. Coborî sub limita înghețului. Şi totuşi planeta Virgil era mai strălucitoare decât Sol, o planetă F7; nimeni nu ar fi putut privi în apropierea ei fără o

puternică protejare a ochilor şi Desai se minuna mereu că oamenii cu pielea atât de sensibilă la lumină se stabiliseră totuşi în locuri unde difuzarea razelor era atât de nemiloasă.

Ei bine, planetele pe care oamenii ar fi putut trăi neblindați nu erau, niciuna, prea comode; şi apoi existase farmecul, ispita, ademenirea lui Dido. La început, aceasta fusese o bază ştiințifică, nimic altceva. De fapt al doilea început, secole după constructorii neştiuți a ceea ce se spulberase în ruine de nerecunoscut…

O lume, o istorie ca aceasta; şi eu îmi imaginez că le pot îmblânzi, domestici?

Dispecerul său spuse prin intercom: „Aycharaych”, pronunțând corect diftongii ritmați şi guturalul „ch”. Era programat să imite instantaneu limbile auzite. Acest fapt îi încânta pe vizitatori, mai ales pe cei non-umani.

„Ce?” clipi Desai. Agenda de pe biroul său proiectă o însemnare a întâlnirii. „Oh! Oh, da.” Renunță la visarea lui. *Aceea creatură a venit alaltăieri pe o navă din Llynathawr. Vrea să i se permită să facă cercetări.* „Pofteşte-l, te rog.” (Extinzând curtoazia verbală chiar la o subunitate de computer, Înaltul Comisar intenționa menținerea unei atmosfere plăcute, prieteneşti, poate.) Ecranul preciză că noul venit era bărbat sau ce! puțin aşa se considera el însuşi. Planeta de origine era specificată Jean-Baptiste, orice ar însemna aceasta – fără îndoială un nume conferit

de humanoizi pentru că autohtonii aveau alte nume proprii, mult prea deosebite.

Uşa se deschise în lături şi Aycharaych păşi înăuntru. Desai îţi ţinu respiraţia. Nu se aşteptase la cineva atât de impresionant.

Sau poate nu acesta era cuvântul? Era mai potrivit „tulburător?” Xenosophonţii care, câteodată, se asemănau umanoizilor produceau de cele mai multe ori un asemenea efect; şi Aycharaych era mai antropoid decât Uldwyr.

Putea fi într-adevăr numit frumos. Înalt, subţire, într-un veşmânt cenuşiu, cu piept larg dar talie îngustă, un schelet care s-ar fi presupus că se mişcă greoi când de fapt parcă plutea. Picioarele desculţe aveau fiecare patru gheare lungi şi pinteni pe glezne. Mâinile aveau câte şase degete, conice, înguste spre vârf, unghiile sugerând gheare. Capul se înălţa distins şi mic, purtând urechi ascuţite, ochi mari de culoare roşie-ruginie, nasul era uşor coroiat, gura delicată, bărbia ascuţită, maxilarele într-un unghi foarte tăios, aspru. Desai se gândi la un sfânt bizantin. Deasupra capului, se ridica o creastă din pene albastre, iar sprâncenele erau formate din fulgi micuţi. Pielea îi era pe de-a-ntregul netedă, întinsă pe oase, cu o strălucire aurie.

După o clipă de ezitare, Desai spuse: „Ah… Bun venit, onorabile. Sper că vă pot fi de folos.” îşi strânseră mâinile.

Cea a lui Aycharaych era mai caldă ca a lui.

Palma avea o zonă tare care nu era bătătură. *Aviari,* ghici Desai. *Urmaş al unui neam de păsări nezburătoare.*

Anglicana în care celălalt vorbea era ireproşabilă; nuanțele muzicale ce răsunau în vocea lui joasă nu stricau ci, dimpotrivă, înfrumusețau pronunția. „Mulțumesc, Comisare. Eşti amabil că mă primeşti atât de repede. Îmi dau seama cât de ocupat trebuie să fii.”

„Nu vrei să te aşezi?” Scaunul din fața biroului nu i se prea potrivea. Desai îl aranjă pe-al său propriu. „Te supără dacă fumez? Te servesc şi pe tine?” Aycharaych scutură din cap la ambele întrebări şi zâmbi: din nou se gândi Desai la imaginile antichității, sculptura greacă. „Sunt foarte interesat să te cunosc” spuse Desai. „Mărturisesc că poporul vostru e o noutate în experiența mea”.

„Suntem puțini cei care călătorim afară din lumea noastră”, replică Aycharaych. „Soarele nostru este în Sectorul Aldebaran.”

Desai dădu din cap: „M-hm”. Însărcinarea lui nu se extinsese nicio dată în vreo societate a acelei regiuni. Nimic neaşteptat. Sfera neregulată peste care Terra deținea superioritate avea un diametru de aproximativ 400 ani-lumină în ea se presupunea că există cel puțin patru milioane de stele, dintre care jumătate vizitate cel puțin o dată; aproape 100.000 de planete aveau relații riguroase cu Imperiul, pentru cele mai multe din ele acestea

reducându-se doar la recunoaşterea statutului de subordonare şi la plata unor taxe modeste sau cel mult la obligația de a presta muncă şi a ceda resursele disponibile dacă vreodată Imperiul ar fi cerut-o. În schimb aveau Pacea; şi mai aveau dreptul de a fi părtaşe la comerțul spațial deşi celor mai multe dintre planete le lipsea ori capitalul ori baza industrială ori gradul de cultură corespunzător unei astfel de activități… *Prea mare, prea mare. Dacă o singură planetă copleşeşte mintea, ce se întâmplă atunci cu întreaga noastră galaxie, alcătuită din aşchii mărunte împrăştiate departe, spre capătul spiralat şi pe care ne imaginăm că am început de-acum s-o cunoaştem cât de cât?*

„Eşti gânditor, Comisare”, remarcă Aycharaych.

„Ai şi observat?” râse Desai. „Înseamnă că ai cunoscut deja câțiva oameni.”

„Specia voastră e omniprezentă”, răspunse Aycharaych, politicos. „Şi fascinantă. De aceea hotărârea mea de suflet a fost de a veni aici!”

„Ah… scuză-mă, n-am avut vreme să-ți examinez documentele într-un mod adecvat. Ştiu doar că vrei să călătoreşti prin Aeneas în scopuri ştiințifice.”

„Consideră-mă, dacă vrei, antropolog. Poporul meu a avut până în prezent prea puține contacte cu exteriorul, dar a anticipat multe. Sarcina mea pentru câțiva ani de acum încolo este de a hoinări prin Imperiu, studiindu-vă ramurile speciei

voastre, cea mai numeroasă şi cea mai răspândită între aceste hotare, astfel încât să putem trata cu voi într-un chip înțelept. Am observat o minunată varietate de formule de viață, precum şi extraordinare particularități ale gândirii, simțirii, perceperii. Versatilitatea voastră aproape frizează miracolul”.

„Mulțumesc”, zise Desai, nu prea la largul său. „Eu personal nu cred că suntem singulari. S-a întâmplat pur şi simplu să fim primii în spațiu – în dimensiunea noastră imediată – şi moment crucial în istorie, iar civilizația noastră dominantă s-a întâmplat să fie extrem de expansivă. Astfel ne-am împrăştiat în multe lucruri, chiar izolate şi suferind difuzări sau fragmentări în clanuri sociale...” Dădu fumul pe nas şi se uită stăruitor prin el. „Speri să descoperi multe de unul singur?”

„Nu sunt unicul călător” răspunse Aycharaych. „Şi mai apoi, abilitățile telepatice pot fi într-o oarecare măsură de folos”.

„Ei?” Desai se surprinse pe sine însuşi gândind în hindi. Dar de ce-i era oare teamă? De secole existau sensibilitatea la emisiile neuronale, talentul în a le interpreta, înțelegerea lor exactă. Unele neamuri erau mai dotate decât altele în aceste activități; omul se situa printre cele care duseseră mai departe câteva cazuri interesante, dar niciunul de primă mărime. Totuşi savanții umani studiaseră fenomenul aşa cum făcuseră cu lungimile de unde la care ei erau insensibili...

„Vei vedea problema menționată printre faptele relatate despre mine” zise Aycharaych. „Personalul din Sectorul Guvernatorului Muratori ia măsuri contra spionajului. Când m-au testat prima oară pentru misiunea mea, ca metodă obişnuită, am fost dus la un agent telepatic, un Ryellian, care a putut sesiza că celulele specializate ale creierului meu au asemănări cu ale sale.”

Desai aprobă din cap. Ryellienii erau experți. Desigur acesta abia putea citi gândul lui Aycharaych la un asemenea contact fugitiv sau abia realiza puterea lui; gradele difereau prea mult între rase, limbaje, societăți, indivizi. „Ce-ai putea face de genul acesta, dacă mi-e permis să te întreb?”

Aycharaych desemnă un gest defăimător. „Mai puțin decât îmi doresc. Spre exemplu, nu era nevoie să-ți schimbi limba în care visai. Am simțit că ai făcut-o dar numai fiindcă ți s-a accelerat pulsul. Nu ți-aş putea niciodată citi gândurile. Este imposibil dacă nu cunosc bine şi de mult timp persoana şi chiar aşa abia pot traduce gândurile superficiale, dar formulate. Nu pot proiecta.” Zâmbi. „Să spunem că am o mică însuşire de empatie?”

„N-o subestima. Mi-aş dori s-o am în aceeaşi măsură în care se pare că o posezi tu.” Lăuntric, înăbuşit: *Nu trebuie cu niciun chip să cad sub vraja, farmecul lui. Este încântător, dar datoria mea e aceea de a rămâne rece şi precaut.* Desai se

înclină, cu coatele pe birou. „Scuză-mă, Onorabile, dacă voi fi direct, fără menajamente”, spuse. „Ai venit pe o planetă care cu doi ani în urmă se afla în rebeliune armată contra Maiestăţii Sale, sperând să pună cu forţa pe tron pe unul din propriii săi fii; întrucât acţiunea n-a izbutit, ea a condus la ruperea acestui întreg sector de Imperiu. Spiritele sunt încă răzvrătite. Îţi mărturisesc, căci problema nu poate fi tăinuită la nesfârşit, că de curând a fost atacat un corp de trupe de ocupaţie în scopul de-a fi se fura arme. În alte părţi, răscoalele sunt deja făcute publice.

Legea şi ordinea sunt foarte nesigure aici, Onorabile. Sper să procedez cu tărie, dar în mod uman la reintegrarea Sistemului Virgilian în viaţa Imperiului. Practic, în prezent, nimic nu poate fi mai aproape de explozie. Dacă ar fi majoră, consecinţele ar fi dezastruoase pentru Aeneizi, rele însă şi pentru Imperiu. Nu suntem departe de graniţă, de Domeniul Ythri şi, ce-i mai rău, de războinicii independenţi, piraţi şi fanatici nepământeni care au flote spaţiale. Aeneas a întărit această extremitate. Nu ne putem permite s-o pierdem.

Un număr de elemente duşmănoase, criminale chiar, au profitat de circumstanţe spre a debarca. Am îndoieli că poliţia mea i-a reperat deja pe toţi. Nu-mi propun să mai detaliez. Iată de ce navele şi sateliţii detector; sunt pe orbită şi doar anumite ambarcaţiuni pot ancora numai şi numai în acest

port, nicăieri altundeva – iar persoanele de pe ele trebuie să fie înregistrate şi să rămână în Nova Roma dacă nu cumva au un permis special de călătorie.”

Îşi dădu seama ce rigid vorbeşte şi începu să se scuze. Aycharaych trecu cu eleganță peste încurcătura lui. „Te rog nu te gândi că mă ofensezi, Comisare. Sunt întru totul de acord cu poziția voastră. Pe lângă aceasta, am perceput bunăvoința ta față de mine. Te temi că aş putea, în mod necugetat, să stârnesc emoții care ar incita masele dezlănțuite sau revoluționarii înflăcărați.”

„Trebuie să am în vedere această posibilitate, Onorabile, întrucât chiar în sânul unei singure rase, gafele înspăimântătoare sunt mult prea uşor de înfăptuit. De exemplu, proprii mei străbuni, pe Terra, înainte de era zborurilor spațiale, s-au ridicat odată împotriva regulilor străine. Conflictul a costat multe mii de vieți. Cauza aproximativă a fost un nou soi de cartuş care a jignit sensibilitățile religioase ale trupelor autohtone.”

„Un exemplu mai bun ar putea fi Răscoala din Manciuria:

„Ce?”

„S-a petrecut în China, în acelaşi secol cu Rebeliunea indiană. O revoltă contra unei dinastii de străini, deşi una care guverna de mult timp, s-a transformat într-un război civil care a durat o generație şi a ucis milioane de oameni. Conducătorii au fost inspirați de o formă activă de

creştinism – nu tocmai ceea ce dorea Iisus, nu-i aşa?”

Desai se holbă la Aycharaych: „Ne-ai studiat, nu glumă.”

„Puțin, oh, mult prea puțin. Mai mult în operele voastre estetice – Eschil, Li Po, Shakespeare, Goethe, Sturgeon, Mikailov… muzica lui Bach ori Richard Strauss, pictura lui Rembrandt sau Hiroshige… Destul. Mi-ar face plăcere să discut aceste chestiuni luni întregi, Comisare, dar tu nu ai timp. Sper să te fi convins că n-am venit ca un necioplit ignorant.”

„De ce ai ales Aeneas?” se miră Desai.

„Cu siguranță datorită împrejurărilor în care se găseşte, Comisare. Cum procedează, cum se comportă oamenii deosebit de mândri şi încrezători în propriile lor forțe, atunci când sunt învinşi? Avem nevoie de-a şti aceasta şi pe planeta Jean-Baptiste, dacă nu riscăm să vă ofensăm, cercetând în viitoare zile tulburi. Mai mult, înțeleg că Aeneas cuprinde diverse culturi pe lângă cea predominantă. Voi învăța mai mult comparând şi observând interacțiuni.”

„Ei, bine…”

Aycharaych flutură o mână. „Rezultatul muncii mele nu se va stoca. Adesea, un observator din afară percepe lucruri pe care cei implicați nu le sesizează. Oamenii ori au încredere în el, ori măcar sunt mai puțin rezervați în prezența lui decât în cea a unuia care ar putea fi un agent secret

Imperial. Într-adevăr, Comisare, prin chiar această remarcabilă, izbitoare diferență, un străin ca mine poate fi folositor în strângerea unor date pentru tine.”

Desai începu: *Krishna! Oare această ființă supranaturală poate fi suspectată? Nu, cum ar putea?”*

Amabil, aproape scuzându-se, Aycharaych spuse: „Am convins personalul Guvernatorului şi în cele din urmă am obținut o convorbire cu Excelența Sa. Dacă vei dori să-mi examinezi documentele, vei vedea că am deja permisiunea de a-mi duce cercetările la bun sfârşit aici. Dar bineînțeles, nu voi întreprinde nimic din ceea ce ai dezaproba tu.”

„Scuză-mă.” Desai se simți uluit, luat cu asalt, confuz, înghesuit. De ce oare? Aycharaych fusese întru totul curtenitor, dornic să placă. „Ar fi trebuit să verific prin agendă mai înainte. Aş fi făcut-o, dar experiența nefericită a acțiunii de gherilă... Te supără dacă aştepți câteva minute până mă documentez?

„Cel mai puțin din lume” răspunse celălalt, „mai ales dacă mă laşi să arunc o privire prin cărțile pe care le zăresc aici”. Zâmbi mai larg ca înainte. Dinții-i erau absolut neumani.

„Sigur”, murmură Desai şi-şi trecu degetele peste tabloul de comandă care examina informațiile. Ecranul se lumină. O fotografie de identificare fu urmată de notații şi corespondențe

importante. (Falsificarea ori măsluirea erau excluse. În plus, depozitul fusese dus pe navă de un curier oficial, ținut în seiful căpitanului şi transportat chiar de el în banca de memorie a Casei Imperiale.) Verificarea asupra bunei credințe a lui Aycharaych fusese una de rutină de vreme ce o făcuseră, e drept cu competență, operatorii suprasolicitați de pe Llynathawr.

... A ajuns în sectorul central al planetei prin liniile speciale pentru pasageri, s-a dus direct la un hotel în Catawrayannis care oferea facilități xenosophonților, s-a înregistrat cum se cuvine la poliție şi nu a făcut niciun efort să scape de scanerele pe care autoritățile ocupante le plantaseră peste tot prin oraş. N-a călătorit nicăieri, nu s-a întâlnit cu nimeni şi n-a făcut nimic suspect. Într-o modalitate perfectă şi fără ocolişuri a cerut permisul pe care-l dorea şi s-a lăsat supus oricărui interviu sau oricărei examinări.

Nimeni, totuşi, nu auzise aici de planeta Jean-Baptiste dar exista în dosarele ataşate la scrisoarea lui Aycharaych. Informația era insuficientă; dar cine ar deține date exhaustive în bibliotecile unei provincii îndepărtate despre o lume străveche care niciodată n-a produs necazuri?

Rugămintea reprezentantului ei era rezonabilă, părea puțin probabil să aducă neplăceri şi putea chiar da rezultate folositoare. Sectorul

Guvernatorului Muratori era interesat, văzuse personal ființa și-i dăduse cale liberă.

Desai se încruntă. Superiorul său era și capabil și conștiincios: trebuia să fie astfel dacă vroia ca răul făcut de predecesorii rapaci și fără suflet, care provocaseră răscoala lui McCormac, să fie reparat. Totuși, cel aflat într-o poziție înaltă este rapid izolat de faptele de zi cu zi, cele care alcătuiesc corpul politicii. Muratori era prea nou în funcție pentru a-și putea aprecia limitele. În plus, era un om ferm, hotărât, care, după părerea lui Desai, interpreta prea *ad literam* axioma potrivit căreia guvernul este constrângerea legitimizată. Și chiar era, deoarece din cauza directivelor superioare, după tulburările din Universitate, Comisarul de pe Virgil ordonase în silă, contra dorinței sale, dărâmarea Monumentului și totala dezarmare a Marilor Case ale Oamenilor Locului – două acțiuni pe care le simțise aducătoare de nenorociri, printre ele și nebunia din Hesperia.

Bine, atunci de ce mă îngrijorează că Muratori începe să se arate oarecum mai flexibil ca până acum?

„Am isprăvit”, spuse Desai. „Nu vrei să te așezi iarăși?”

Aycharaych se întoarse dinspre rafturi ținând un volum de Tagore în anglic. „Ai ajuns la vreo concluzie, Comisare?” îl întrebă.

„Știi bine că nu.” Desai se sili să zâmbească. „Decizia a fost hotărâtă dinainte pentru mine. Eu

sunt nevoit să te las să-ți faci cercetarea şi să-ți acord orice ajutor necesar.”

„Mă îndoiesc că te voi plictisi mult, Comisare. Sunt antrenat pentru o atmosferă rarefiată şi obişnuit cu munca grea. Procesele mele biochimice sunt destul de asemănătoare cu ale voastre astfel încât hrana nu-i o problemă. Dispun de întinse fonduri băneşti şi cu siguranță economia aeneană poate folosi şi alte credite Imperiale…”

Aycharaych îşi scutură creasta, o mişcare deosebit de expresivă. „Dar, te rog, nu considera că doresc să te constrâng, că vreau să mă impun fluturând un permis guvernamental ca pe-un steag de luptă”, continuă el. „Tu eşti cel care ştie mai multe şi care, pe deasupra, trebuie să îndrepte, să şteargă urmările oricărei greşeli pe care aş face-o. N-ar fi o şansă prea mare pentru Jean-Baptise să între într-o comunitate mai largă, nu-i aşa? Intenționez, deci, să mă las condus de sfatul tău, de preferințele tale. De exemplu, înaintea primei aventuri, ți-aş fi recunoscător dacă oamenii tăi mi-ar alege calea şi conduita”.

O căldură, o undă puternică de cordialitate îl străbătu pe Desai. „Sunt încântat, Onorabile. Cu siguranță vom lucra bine împreună. Uite, dacă ai vrea să luăm masa împreună, iar apoi să mă însoțeşti la câteva întâlniri ce le voi avea prin preajmă”.

A fost o după-amiază de neuitat.

Dar, către seară, când rămase singur, Desai se simți încă şi mai tulburat.

Ar trebui să plece acasă, la soția şi copiii care-l văd mult prea rar.

Ar trebui să se oprească de a mai fuma neîncetat; cerul gurii îi era de-a dreptul afumat. De ce să care o lume pe umerii lui timp de douăzeci de ore lungi aeneene pe zi? Niciun muritor n-ar putea-o face, într-adevăr, niciun singur minut. Totuşi, când făcuse jurământul de-a sluji, era un muritor cel ce încerca sau se considera singur ca sperjur.

Afacerea Frederiksen îl chinuia ca o rană proaspătă. Se aplecă brusc peste birou şi apăsă butonul de memorie. Această cameră alcătuia şi stoca holograme pentru tot ceea ce se petrecea în interiorul ei.

Un ecran se aprinse, zvârlind lumini prin colțurile umbrite de amurg. Desai renunțase pentru moment la iluminatul fluorescent şi apusul cobora alene peste oraş. Nu mări figurile lui Peter Jowett şi a sa personală ci doar amplifică sonorul. Vocile bubuiră. Se lăsă pe spate să asculte.

Jowett, negustor şi cosmopolit, îmbrăcat luxos, purtând ostentativ o barbă maronie ondulată, provenea de pe Web. Totuşi nu era un tip de şacal. El se opusese sincer rebeliunii, chiar dacă o făcuse într-un mod liniştit şi fără zarvă, iar acum colabora cu ocupația fiindcă văzuse partea bună a revenirii poporului său în Imperiu. Jowett spuse:

„Sunt bucuros să-ți ofer ideile şi informațiile pe care le dețin, Comisare. Opreşte-mă dacă încep să te plictisesc cu ceea ce ți s-a spus până la a te suprasaturat.”

„Cred că ştii multe lucruri”, îi răspunse Desai. „Eu mă aflu pe Aeneas doar de doi ani, strămoşii tăi sunt de şapte sute de ani aici.”

„Da, oamenii s-au aşezat hăt, în primele zile, nu-i aşa? S-au împrăştiat, ei înşişi fiind grozav de rari, s-au dezvoltat în condiții extrem de dificile. Bine, de fapt tu vrei să te consulți cu mine în legătură cu Ivar Frederiksen, am ghicit?”

„Şi orice altceva ştii despre ei.” Desai îşi puse o nouă țigară în țigaret. Jowett tăie capătul unei țigări de foi. „Nu prea am ce să-ți spun. Aminteşte-ți că aparțin unei clase pe care Oamenii Locului o privesc în cel mai bun caz cu suspiciune şi dispreț, cel mai adesea însă o urăsc. N-am fost niciodată un apropiat al familiei lui.”

„Eşti membru al Parlamentului. Şi încă unul important. Iar Frederiksen este primul Bărbat al Ilionului. Trebuie să fi avut de-a face cu el, mai ales din punct de vedere social; doar este notoriu că cele mai multe contacte politice continuă în afara conferințelor ori dezbaterilor oficiale. Ştiu că l-ai cunoscut bine pe Hugh McCormac – cumnatul lui Edward şi unchiul lui Ivar.”

Jowett se încruntă la vârful scânteietor al trabucului înainte de-a răspunde încetişor: „Lucrurile sunt mult mai încurcate decât îți

imaginezi, Comisare. Pot să recapitulez faptele? Vreau să le văd din perspectivă şi tot astfel şi tu.”
„Te rog.”
„După părerea mea, există trei momente importante în legătură cu Aeneas. Primul a început o dată cu colonia ştiinţifică înfiinţată în special pentru a studia pe cei născuţi în Dido – care, după cum ştii, nu e un loc potrivit pentru copiii fiinţelor umane. Aceasta e originea universităţii: o comunitate de oameni de ştiinţă, cărturari şi personal auxiliar, în jurul căreia s-a strâns în acest timp un mister. Cei mai neştiutori şi proşti Aeneizi priveau cu veneraţie la cei învăţaţi. Şi, desigur, sub Imperiu, Universitatea a devenit cu adevărat deosebită, având studenţi umani şi non-umani de peste tot dimprejur. Aeneas e mândră de asta. Dincolo de acestea, Universitatea este pe cât de bogată pe atât de respectată şi, deci, puternică.
Al doilea reper. Pentru a păstra oamenii, se renunţă la stabilimentul de cercetări situat pe un loc sărăcăcios ca acesta şi se impune necesitatea unor arii întinse de teren, eficient amenajate. Astfel apar oamenii Locului: latifundiari, fermieri, arendaşi. Când Liga s-a destrămat şi au venit Necazurile, Aeneas era sfâşiată. A fost nevoie de-o bătălie aprigă uneori chiar pe pământul ei pentru a supravieţui. Oamenii Locului au dus greul luptei. Au devenit o clasă semi-feudală. Chiar Universitatea s-a adaptat spiritului lor, impunând

antrenamentul militar ca parte integrantă a programului de învăţământ. Îţi reaminteşti cum a rezistat Aeneas – puţin cam sângeros – anexării de către Imperiu în perioada ei *timpurie*. Dar mai târziu i-a furnizat o mare parte din ofiţerii săi.

Al treilea moment. Între timp diverşii imigranţi erau duplicitari, căutând refugiu, un nou început sau orice altceva s-ar fi ivit. Erau din punct de vedere etnic, diferiţi. Semeţii nordici le foloseau munca dar nu făceau niciun efort să-i şi integreze. În această manieră ei s-au îmbogăţit şi s-au ţinut departe de civilizaţia dominantă. Mă refer la: Tinerani, Oameni ai Râului, Orcani, Locuitori la Munte etc. Consider că aceştia sunt mai influenţi, socialmente, decât ar presupune locuitorii oraşelor sau populaţia rurală.”

Jowett se opri şi-şi turnă singur un ceai, din care Desai ordonase să se aducă. Privea însă de parcă ar fi preferat whisky.

„Sinteza ta m-a interesat extrem de mult, ilustrând astfel cum analizează un Aeneid inteligent istoria lumii sale”, spuse Desai. „Dar care-i legătura cu problema mea urgentă?”

„Nu-i numai una ci sunt nenumărate. Comisare, dacă nu mă înşel cumva”, răspunse Jowett. „Pentru început, reţine cum persoane importante ca mine, sunt… ei bine, dacă nu excluse, atunci, îndepărtate din viaţa acestei planete. Desigur, avem reprezentanţii noştri în legislatura tricamerală. Însă noi – vreau să spun, clasa

imperială nou-orientată, oamenii de afaceri şi angajații aferenți – suntem o parte neînsemnată a Oamenilor Oraşului. Ceilalți aparțin unor corporații, asociații vechi şi altor organizații similare, care în cea mai mare parte se simt mai aproape de oamenii Locului şi de Universitate decât de noi. Subculturile, probabil, ni s-ar putea alia, dar nu sunt prea numeroase; or ştii doar: titlurile de proprietate contra dreptului la vot... Şi... anterior ocupației, Primul Bărbat al Ilionului era, automat, Purtătorul de Cuvânt al tuturor celor trei clase. De fapt, preşedintele în întregime. Adjunctul său a fost, şi este, rectorul Universității, iar abia cel de-al treilea personaj este cel ales de delegații oamenilor Oraşului. Pentru că la venire nu ai dizolvat Parlamentul – o măsură înțeleaptă, presupun – declarându-te tu însuți suprema autoritate, aceeaşi structură continuă să funcționeze.

„Eu, eu nu sunt altceva decât un delegat al Oamenilor Oraşului, făcând parte dintr-o fracțiune, singulară printre atâtea altele. Nu sunt un confident al consilierilor familiei lui Frederiksen şi al prietenilor lor."

Chiar şi aşa, mă poți informa sau corecta acolo unde greşesc", insistă Desai. „Acum să-ți rezum principalul. Impresia mea s-ar putea dovedi falsă." Primul Bărbat al Ilionului e *primus inter pares* (cel mai puternic) pentru că Ilionul este cea mai importantă regiune, iar zona de apus a Ilionului

(Hesperia), care este de asemenea a lor, cel mai bogat domeniu. Adevărat?”

„Original, interesant” spuse Jowett. „Producția şi populația au cunoscut mutații şi cu toate acestea Aeneizii sunt tradiționalişti, cutumiari.”

„Ce ghinion, ce neşansă în ce priveşte moştenirea acelui titlu – pentru toată lumea”, spuse Desai. Şi retrăgându-se în sine îşi reaminti:

Hugh McCormac era ofițer de carieră în marină când fratele lui mai vârstnic muri fără urmaşi într-un accident, şi el deveni Amiral de Flotă, ceea ce l-a propulsat ca Prim-Bărbat. Aceasta n-ar fi constituit pentru nimeni o problemă cu excepția maiestății Sale (nimeni n-ar fi îndrăznit să spună cu voce tare de ce) care a numit pe acea creatură, Snelund, Guvernator al Sectorului Alpha Crucis; şi excesele lui Snelund l-au zgândărit în cele din urmă pe McCormac atât de puternic încât el ridică steagul răzmeriței şi planetă după planetă l-a aclamat ca Împărat.

Ei, acum Snelund e mort, McCormac e dispărut şi noi încercăm să îndreptăm, să reparăm relele lăsate în urmă. Dar semințele zvârlite de ei produc încă ciudate vlăstare.

Soția lui McCormac fiind sora lui Edward Frederiksen, acesta a urmat astfel la titlul de Prim-Bărbat al Ilionului în lipsa unor rude mai apropiate pe linie masculină. Edward este un om blând, din soiul profesoral. Aş putea să-i binecuvântez existența dacă n-ar fi blestematele tradiții. Propria

sa nevastă e verişoară cu McCormac. (Afurisit modul în care aceste înalte familii se înrudesc prin căsătorii! Ar putea continua astfel o mie de ani de-acum încolo; dar ce ne facem noi, care trebuie să rezistăm, să ne descurcăm între timp?) Frederiksenii înşişi sunt conducători vechi, aflați la temelia Universității. De aceea singura aşezare umană de pe Dido este numită după principalul lor strămoş.

Toată lumea de pe această nemulțumită planetă îl desconsidera pe Edward Frederiksen: dar nu ceea ce simbolizează el. Curând oricine va şti ce a făcut Ivar Frederiksen.

El e prințul lor exilat, salvatorul lor potențial. Eroul. Siva, ai milă, Îndură-te!

„După câte înțeleg”, spuse imaginea lui Jowett, „băiatul a incitat un grup de nechibzuiți înfierbântați, fără ştirea părinților săi. Are doar unsprezece ani şi jumătate de fapt – uh, asta înseamnă douăzeci de ani pământeşti, nu-i aşa? Planul lor era să se refugieze în pustiu şi să înceapă o luptă de gherilă până... ce? Terra se preda, renunța? Ythri intervenea şi lua planeta Aeneas sub aripa sa ca pe Avalon? Mi se pare extrem de romantic.”

„Câteodată romanticii îi copleşesc pe realişti”, spuse Desai.

„Consecințele sunt totdeauna dezastruoase.”

„Ei, în acest caz tentativa a eşuat. Asociații lui, desigur că şi-au recunoscut conducătorul prin

hipnoprobă; nu te deranja să negi, cu siguranță anchetatorii tăi au folosit metodele prin hipnoză. Ivar a dispărut, dar n-ar fi imposibil să i se dea de urmă. De ce sfat de-al meu ai nevoie?

„Ştiința, înțelepciunea de-a şti unde să-l caut întâi”, zise Desai obosit.

„Oh, de acord. Nu-ți poți permite să-l faci scăpat. Îl cunosc întrucâtva. Are şansa să devină un fel de profet pentru oamenii care exact asta aşteaptă.”

„E şi impresia mea. Dar cum îl încolțim? Cum îl arestăm? Ce spui de judecată şi pedeapsă? Cum să faci public? Nu putem construi un martir. Dar nici nu putem lăsa un rebel, răspunzător pentru morțile şi insultele aduse personalului Imperial – şi Aeneizi, aminteşte-ți, Aeneizi – nu îl putem lăsa să scape. Pur şi simplu nu ştiu ce să fac”, aproape mormăi Desai. „Ajută-mă, Jowett. Nu-ți doreşti planeta sfâşiată, dezbinată, nu-l aşa?”

Desai tăie sonorul. Nu obținuse nimic. Nici la rest nu va găsi mai mare lucru, rest constând în cele mult nişte „ce dacă” şi „probabil” în plus. Singurul fapt absolut clar era acela că Ivar Frederiksen trebuia rapid capturat.

Să cer indicații asupra celor ce sunt de făcut după ce-l prindem, de la Llynathawr sau direct Terrei? Am dreptul.

Dreptul legal. Atât. Ce ştiu ei acolo?

Se lăsase noaptea. Camera era aproape în întregime întunecoasă, cu excepția marginilor luminoase şi a unei ingenioase pete din raze

lunare care o zoreau pe Creusa să urce pe cerul încă luminat. Desai se sculă, îşi găsi drumul şi privi afară.

Sub stele, lune, Calea Lactee, planete surori, se întindea Nova Roma. Casele erau făcute din strălucire şi umbră, străzile arătau punctate cu întuneric ca o tablă de şah, râul şi canalele licăreau argint viu. Departe, în deşert, o furtună de praf bântuia ca o stafie. Vântul bătea cu asprime. În firida lui încălzită, Desai frisonă la gândul frigului tăios.

Vederea lui cercetă măreția de deasupra capului. Prea mulți sori, prea mulți.

O să trimită ştirea Acasă cu viitoarea navă curier. (Acasă! Fusese pe Terra cândva. Când izbutea să fure de la lucru câteva ore spre a se „plimba” printre vestigii, acestea, în mod curios, îl dezamăgeau. Benzile cu multe sensuri nu includeau autobuzele aglomerate, ghizii înfumurați, magazinele turistice sau durerile de picioare). Astfel de ambarcații călătoreau aproape de viteza de vârf: două săptămâni între aici şi sol. (Dar erau două sute de ani-lumină, o rază, o distanță care acoperea patru milioane de sori). Ar putea include şi o cerere de orientare, de directive.

Dar jumătate de lună de aşteptare ar prelungi dăunător o soluție tocmai când era posibilă o revoltă, ori, mai rău, terorismul. Şi desigur solicitarea lui va trebui să fie prelucrată, discutată adnotată, suplimentată, plimbată de la un comitet

la altul, îndrumată pe culoarele executivului de către birocrați, pentru o decizie; şi mesajul de răspuns va mai lua un timp până să ajungă şi probabil e nevoie să fie dezbătut din multe puncte de vedere până să fie trimis. Nu, aceste indicații de circumstanță de pe Llynathawr erau îndeajuns de rele ele însele.

El, Chunderban Desai trebuia să acționeze singur.

Desigur, era obligat să semnaleze orice amănunt important ceea ce neîndoielnic, includea şi afacerea Frederiksen. Dacă nu pentru altceva, atunci măcar pentru faptul că Terra era *banca* de date, atât de completă pe cât o puteau realiza firea omenească şi atomiştii.

În acest caz... de ce n-ar introduce măcar un semn de întrebare despre acest Aycharaych?

Ei bine, de ce?

Nu ştiu, nu ştiu. Pare întru totul în ordine: şi a împrumutat de la mine cartea lui Tagore... Nu, voi cere o informare completă, meticuloasă de pe Terra. Deşi va trebui să inventez un motiv credibil pentru aceasta, dat fiind că Muratori i-a aprobat cererea. Noi, funcționarii, nu avem voie să fim bănuitori. Mai ales când, de fapt, îmi place Aycharaych mai mult decât oricare alt non-uman întâlnit vreodată. Mult mai mult decât chiar prietenii mei, oamenii.

Oare în mod periculos mai mult?

IV

Proprietatea Hedin se situa la est de Casa Vântului, suficient de aproape de capătul Ilionului încât ținuturile de apus să păstreze umezeala din canale, mlaştini şi lacurile sărate ale Fundului Mării Antonine. Ploaia adevărată cădea doar de două sau de trei ori pe an. Deşi nu trecea prin proprietate, Şanțul Sălbatic contribuia la menținerea unei mase de apă care aproviziona câteva bazine. Astfel familia putea continua atât munca agricolă cât şi creşterea vitelor pe o zonă mai întinsă.

Slujind generație după generație, personalul beneficia mai curând de un regim de rude decât de simpli angajați: neamuri care se uitau la stăpâni pentru a fi conduşi, dar nu se sfiau să-şi spună propriile păreri. Ba, adesea, îşi vedeau un copil căsătorit cu un fiu sau o fiică de-ai casei. Pe scurt relația dintre stăpâni şi angajați era asemănătoare aceleia în care Hedinşii şi alți slujbaşi apuseni se găseau față de Casa Vântului. Avantajul era considerabil. O duzină de căsuțe înconjura casa parohială. În spate, hambare, staule şi magazii înconjurau trei părți din curtea pavată. Cu excepția mărimii, la o primă privire clădirile erau asemănătoare, toate construite din pământ bătătorit şi văruite, toate având soliditatea slăbită de eroziune. Te puteai uita astfel mai îndeaproape la piatra sau mozaicul de sticlă ce le împodobea.

Copacii alcătuiau un paravan împotriva vântului: *delphi* şi *rahabi* autohtoni, stejar pământean şi acacia, *rasmin* de pe Llynathawr, copaci Ythrieni cu crăci ca nişte ciocane. Straturile de flori erau formate doar din specii exotice, migălos cultivate, la care se adăugau roci decorative şi pietriş. Floră spontană nu a evoluat niciodată pe Aeneas, deşi unele soiuri de frunze sau lujeri aveau irizări minunate.

În general forfoteau pe-aici: supraveghetori, menajere, fierari-potcovari, zidari, mecanici – braţe de muncă venite din câmp sau de aiurea – copii, câini, cai, animale *statha,* şoimi, maşini de fermă, vehicule aeriene de teren şi răsunau tot timpul ciorovăieli, ţipete, râsete, strigăte de mânie, hohote de plâns, cântece, ici un zgomot de tălpi, colo un iz de animale sau fum. Aşteptând în podul magaziei, se simţea îngropat de viu. Printr-o fisură din obloane el se putea uita jos la vânzoleala zilei şi tânjea să se alăture. Prima sa noapte coincisese cu o petrecere de aniversare dată pentru cel mai în vârstă servitor. Nu doar casa principală părea incandescentă din cauza luminii ci şi curtea era prevăzută cu reflectoare pentru dansurile vioaie, la care se bătea zdravăn din picioare, dansuri specifice Ilionului, cu muzica răcnită de un difuzor în vreme ce carafa colinda de la gură la gură. Noaptea următoare fusese a razelor lunii şi a unei perechi de tineri îndrăgostiţi. Ivar nu i-a urmărit după ce a înţeles ce erau, fusese învăţat să

considere intimitatea printre drepturile pe care nicio fiinţă decentă nu le-ar încălca.

Se strecură în sacul lui de dormit, însetat de amintirile Tatianei Thane şi – mai mult încă, descoperi el ruşinat – ale altora.

În cea de a treia noapte, ca odinioară, renunţă la precauţia de a încuia uşa. Sam Hedin îi aduse mâncarea şi apa când nimeni altcineva nu era treaz. Se sculă. O căptuşeală, o pernuţă îl proteja de răceala şi tăria podelei, dar de-ndată ce-şi scoase trupul din sacul de dormit frigul îl birui prin straie. Dar lui abia de-i păsa. Corpul unui Aeneid a învăţat neapărat, vrând-nevrând cum să folosească eficient reflexul tremuratului. Întunericul îl apăsa, totuşi, ca şi mirosul prafului.

Un mănunchi de raze strălucitoare arunca petice de lumină, descoperind un mecanism prea rar utilizat, cutii şi rafturi încărcate. „Hs-s-s", se strecură o şoaptă. „Fii gata de plecare. Repede".

„Ce?"

„Repede, plecăm – am spus. O să-ţi explic pe drum."

Ivar se ridică drept în picioare, îşi scoase hainele de noapte şi le îmbrăcă pe cele purtate la sosire. Acestea erau murdare, mânjite şi pătate de sânge însă aerul pârjolitor absorbise, uscând, mirosul urât, tot, aşa cum se întâmplase şi cu apa din ulcior. Celălalt strai îl îndesă într-un rulou agăţat pe spate, împreună cu puşca. Hedin îi dădu un pachet cu sandvişuri să-l îndese în sacul de la

cingătoare, un bidon plin, etanş contra îngheţului, de agăţat în partea opusă cuţitului şi-l călăuzi în jos pe scări.

Deşi purtarea omului era neîmblânzită, ardoarea, înflăcărarea tresăltau în Ivar. Indiferent de cauză, recluziunea lui se sfârşise.

Afară era o linişte totală, nicio boare de vânt, atât de totală, încât ar fi putut auzi scârţâitul planetei produs de frig. Ambele lune erau deasupra, albind piatra şi nisipul, transformând vârfurile copacilor în gheţari deasupra peşterilor, scoţând scântei din promoroacă. Lavinia, mai mare dar mai îndepărtată, înălţându-se deasupra crestelor îşi expunea aproape jumătate din faţa ei totdeauna familiară. Creusa, fulgerând către ea, părea mai mare fiindcă era aproape de forma perfect rotundă şi scăpăra ca şi cum rotirea ei zvârlea lumină din neomogenitatea cristalului. Calea Lactee era o cascadă îngheţată de la un orizont la altul. Dintre planetele prietene Anchises rămânea sus, galben-licăritor. Alpha şi Beta Crucis, printre nenumăratele stele, ardeau destul de luminos cât să se alăture lunelor în modelarea umbrelor.

O pereche de animale *statha* aştepta priponită – aveau gâturi lungi şi capetele cu boturi profilându-se de-a curmezişul casei. *Probabil că avem ceva drumuri de făcut,* gândi Ivar, *dacă se sacrifică, la o adică, chiar cai de viteză pentru a rezista peste o lungă, uscată întindere. Dar atunci, de ce nu o maşină?* Încălecă. În ciuda răcelii, el percepu

mirosul animalului, asemănător cu cel al fânului proaspăt cosit, înainte de a-şi potrivi gluga şi masca pentru noapte.

Sam Hedin îl conduse pe drumul din interior, central, după aceea spre o cărare de zgură care şerpuia spre sud peste pământ sfărâmat, unde tufişuri rigide, lemnoase şi *trava* ca o lamă, se răceau. Praful se ridica din trop-tropul animalelor. Cele şase picioare dădeau fiecărui statha un ritm domol. Mult înainte ca drumul să se piardă din vedere, oamenii călăreau singuri sub ceruri. În depărtare, o fiară urla.

Ivar îşi drese vocea: „Ah-um! Încotro ne îndreptăm, credinciosule Hedin?

Aburi ieşeau din respirații. „La cea mai bună ascunzătoare pentru tine la care mă pot gândi repede, Prim Născutule. Poate niciuna nu e îndeajuns de bună.”

Teama împungea. „Ce s-a întâmplat?”

„Vorbele au circulat de-a lungul acestei zile din gură în gură” spuse Hedin. Era un om zdravăn, aflat în cea de-a doua parte a vârstei mijlocii. „Scotocesc peste tot în Ținutul de Apus – Hesperia – în căutarea ta. Se oferă recompensă; şi oricine ar putea şti câte ceva este imediat narcotizat. În ritmul în care lucrează vor ajunge la locuința mea înaintea amiezii.” Tăcu. „De aceea te-am ținut ascuns deoparte astfel încât, cu excepția mea, *nimeni să nu ştie* că ai fost acolo. Dar nu-i cine ştie ce avantaj în fața biodetectoarelor. Am pretextat

afaceri care să mă țină departe de casă vreo câteva zile, sub motivul schimbului de cai, plauzibil având în vedere lipsa de energie, şi m-am strecurat înapoi după căderea întunericului ca să vin să te aduc. Altă pauză: „Au şi aparate de zbor speciale. Vehiculele cu motor pot fi cu uşurință urmărite şi ajunse din urmă, prinse. De aceea folosim animalele *statha* şi nu avem nici elemente de căldură pentru hainele noastre.”

Ivar ridică ochii ca şi cum s-ar fi aşteptat să vadă atacul unei lacrimi de metal. Un *ula* fâlfâi pe deasupra. Mândria se lupta cu spaima: „Mă vor grozav de tare, cu orice preț, nu?”

„Ei, doar eşti Primul Născut al Ilionului!”

Cinstea birui. Ivar îşi muşcă buzele. „Eu… eu nu sunt o amenințare prea serioasă. Am ratat conducerea. Fără îndoială, am fost un prost că am încercat.”

„Nu cunosc destule ca să pot judeca”, replică cu îndreptățire Hedin. „Doar că acel Feo Astaff m-a rugat să te ascund de Terrieni fiindcă tu şi prietenii tăi vă luptaserăți cu marinarii. De atunci, tu şi cu mine n-am prea avut ocazia potrivită să discutăm. Aş putea doar să te strecor pe tine şi proviziile la noapte, nu îndrăznesc să mai zăbovesc. Buletinele de ştiri n-au anunțat mai mult decât că a fost un atac nereuşit asupra patrulei. N-au menționat numele tău şi nicio dată, deşi presupun că după această cercetare o vor face.”

Masca îi camufla trăsăturile, nu însă şi ochii pe care-i întoarse către tovarăşul său: „Vrei să-mi povesteşti acum?” întrebă el.

„Ei, păi eu…”

„Nu-i secret, probabil. Sunt extrem de sigur că am acoperit urmele şi nu voi fi bănuit, suspectat. Şi pe urmă, despre ce-am putea vorbi noi împreună?”

Ivar se prăbuşi înăuntrul său descurajat: „N-am nimic deosebit de ascuns, în afară de neghiobie. Da, aş vrea să-ți povestesc, Preadevotatule.”

Istorisirea continuă, pentru ca Hedin să afle mai multe față de ce ştia despre tovarăşul său.

Edward Frederiksen era de mult angajat în cercetarea zoologiei pe Dido când se căsători cu Lisbet Borglund. Ea provenea ca şi el din vechii Universitari; s-au întâlnit când Edward se întorsese să țină o serie de prelegeri. Apoi Lisbet l-a urmat în universul vecin. Dar chiar în Port Frederiksen, căldura şi umiditatea aerului erau prea puternice pentru ea.

S-a însănătoşit când s-au reîntors pe Aeneas şi i-a născut pe Ivar şi Gerda. Locuiau într-o casă modestă, în afara Novei Roma; amândoi predau şi el a găsit subiecte măcar potrivite dacă nu spectaculoase pentru studiul său original. Fiul său mergea adesea în excursii în aer liber. Înclinația băiatului se concentrase cu precădere spre paleontologie. Se prea poate ca interesul

pentru austerul farmec al deşertului, stepei, stâncilor şi fundul uscat de ocean să fi condus la aceasta – pe lângă sau în afară de dorința de a explora printre acele stele ce scânteiau în noapte.

Hugh McCormac fiindu-le unchi prin cea de-a doua căsătorie, copiii petreceau de multe ori vacanțele la Casa Vântului. Când Amiralul de Flotilă era bine dispus, parcă vizitau un erou din vremuri de demult, unul cumsecade, să spunem Brian McCormac, cel ce-i gonise pe invadatorii non-umani şi a cărui statuie stătea pentru totdeauna pe piedestalul înalt, aproape de campusul principal al Universității.

Aeneas înconjurase sistemul Virgil de opt ori de la naşterea lui Ivar când Aaron Snelund deveni Guvernatorul Sectorului Alpha Cruciş. A mai înconjurat de două ori – trei ani şi jumătate pământeni – înainte de erupție. La prima, lumile dezvoltate n-au simțit ca înrăutățire decât taxele crescute pentru care primeau explicații semicredibile. (Mărind Imperiul, miniştrii trebuiau neapărat să aibă puteri depline.) Apoi au apărut funcționarii corupți. Atunci au început să audă ce se petrecuse printre societățile mai puțin rezistente şi să se plângă. După aceea au început confiscările şi arestările pentru „înaltă trădare”. Poliția secretă era pretutindeni, în timp ce mercenarii şi oficialii comiteau din plin atrocități asupra oamenilor. Astfel deveni evident că Snelund nu era doar obişnuitul administrator

corupt, lingând ceva cremă pentru el însuşi, ci un favorit al împăratului, construind fundații politice mărețe.

Toate acestea veneau încetul cu încetul, în fărâme şi oamenii se convingeau greu. Pentru cei mai mulți dintre ei viața continua ca înainte. Doar vremurile se dovedeau oarecum mai grele şi, ce să-i faci, asta era: vor supraviețui căci între timp trebuiau să muncească, să mențină aşezări şi comunități, să-şi urmeze interesele, să se bucure de plăceri, să facă dragoste, să îndeplinească misiuni, să-şi invite prieteni, să se certe cu duşmanii, să conceapă planuri, amănunte, amănunte, amănunte ca nisipul într-o clepsidră.

Ivar nu s-a înscris la Universitate, căci aceasta îşi educase urmaşii ereditari încă din copilărie, dar începu să se specializeze în studiile lui şi să aibă colegi de clasă din afara planetei.

Emoția, frământarea intelectuală provocau indignare oficialilor. Kathryn McCormac, sora tatălui său, fu îndepărtată din palatul Snelund; bărbatul ei fu arestat, apoi salvat, după care conduse rebeliunea.

Ivar se înflăcără ca de altfel cei mai mulți tineri Aeneizi. Antrenamentul său militar, până acum întâmplător, deveni aproape totul. Dar el n-a părăsit nicio dată planeta şi exercițiile sale fizice încetară când navele Imperiale de război se ridicară către ceruri.

Insurecția se terminase. Hugh McCormac şi

familia sa duseră resturile flotei în adâncurile spațiului cunoscut. Întrucât criza din Jihannath era soluționată, Marina Militară putea să păzească întregul Imperiu; rebelii nu s-ar reîntoarce decât dacă ar dori sacrificarea lor şi distrugerea planetei.

Sectorul Alpha Crucis în general, Aeneas în special, urmau să fie ocupate şi reconstruite.

Haos, disperare, lipsuri, care în mai multe zone au adus foametea, s-au răspândit în cea de-a doua parte a conflictului. Universitatea era închisă. Ivar şi sora sa Gerda s-au dus să locuiască împreună cu părinții lor în măreția atinsă de sărăcie a Casei Vântului, întrucât Edward Frederiksen, tatăl său, era acum Primul Bărbat al Ilionului. Cea mai mare parte din vreme băiatul şi-o petrecea îmbunătățindu-şi priceperea în treburile deşertului. Şi astfel se identifică cu Oamenii Locului. *El* va fi viitorul lor conducător.

După ce condițiile s-au mai ameliorat, Universitatea redeschisă – sub strictă observație – s-a reîntors la Nova Roma. Ivar a fost implicat într-o activitate subterană. La început, aceasta nu însemna altceva decât şedințe secrete neplăcute. Totuşi, Ivar simțea că nu ar fi cazul să-şi stânjenească familia sau chiar el să se complice stând într-o casă suburbană astfel că se mută într-o cameră ieftină în partea cea mai puțin plăcută din Web. Faptul a condus la încă o experiență formativă. Aeneas n-a avut niciodată o clasă criminală importantă, dar una măruntă

înmugurise în timpul războiului şi ca urmare a acestuia. Deodată, Ivar întâlni oameni care nu considerau legile sacre.

(Când McCormac s-a răsculat, el a făcut-o în numele drepturilor şi statutelor nerespectate. Când Comisarul Desai ajunse aici promise să refacă structura distrusă).

Fiind dată o lege conciliatorie, plângerile s-au transformat curând în cereri. Locul preferat pentru cuvântări, mitinguri şi demonstrații era la monumentul lui Brian McCormac. Autoritățile au recunoscut, au făcut concesii în numeroase probleme, motivate prin ele însele — de exemplu, reluarea serviciului regulat poştal către şi dinspre restul Imperiului. Aceasta a determinat ridicarea de noi cerințe, ca neexaminarea guvernamentală a poştei şi înființarea unui comitet de cetățeni ca să asigure aceasta — ceea ce a fost respins. Au izbucnit răzmerițele. Câteva proprietăți s-au transformat în scrum, câteva persoane au pierit.

Ordinele au sunat sec: nu se mai permit adunări; statuia lui McCormac să fie dată jos; Oamenii Locului (care de când începuseră Necazurile serviseră ca poliție şi cadre militare) să lichideze toate unitățile şi să supravegheze toate armele de foc, de la tunul vechiului echipament al piratului la pistolul de tras la țintă al copilului dăruit de Ultima zi a Fondatorului.

„Am hotărât noi, ceata noastră, că e mai bine să acționăm până nu e prea târziu”, spuse Ivar. „Am

scos prin contrabandă ce arme s-a putut, înaintea datei atacului şi le-am folosit să şterpelim lucrurile mai grele. Aveam tot atâtea cunoştinţe despre zona de spate ca oricare altul, mai complete chiar decât cei mai mulţi; şi, desigur, sunt Primul Născut. Aşa că m-au ales să comand operaţiunea de început care urma să se desfăşoare în acest ţinut. Mi-am întâlnit mama şi sora la Casa Vântului pretextând că am nevoie de un răgaz de la studiu. Ceilalţi au încropit diverse acoperiri ca, de exemplu închiderea unui aerobuz care să-i ducă în Avernus Canyon, într-o tabără pentru câteva zile. Ne-am întâlnit la Cătunul Butte şi am stabilit ambuscada în funcţie de ceea ce ştiam eu despre ruta obişnuită a patrulei Imperiale."

„Ce-aţi fi făcut dacă aţi fi fost urmăriţi?", întrebă Hedin.

„Nu prevăzusem. Cunosc câteva oaze în Ţinutul de Fier care ne-ar fi ascuns, copaci, grote, viroage unde să ne adăpostim de căutarea aeriană. Nu mai există chiar atâtea trupe de ocupaţie care să acopere tot terenul."

„V-aţi fi petrecut viaţa ca proscrişi? Mai curând cred că aţi fi devenit răufăcători."

„Nu, nu. Am fi continuat incursiunile, am fi recrutat mai mult personal şi ajutoare, am fi obţinut putere pe care inamicul ar fi trebuit s-o înfrângă. Între timp am fi căutat aderenţi oriunde în Imperiu şi astfel s-ar fi ivit presiuni în folosul nostru sau poate frică de implicarea Domeniului

Ythri.”

„Poate”, spuse printre dinți Hedin. După o clipă: „Am auzit zvonuri. Marea ființă cu aripi de bronz auriu zboară prin aceste părți. Agent Ythrian? Ei nu agreează neapărat ceea ce facem noi, Prim Născutule.”

Umerii lui Ivar se lăsară a dezamăgire. „Nu contează. Am eşuat oricum. Eu sunt vinovat.”

Hedin se întinse să-l bată uşurel pe spate. „Nu gândi astfel. În primul rând, comandanții militari pierd, inevitabil, oameni şi trec adesea prin dezastre. În al doilea rând, tu nicio dată n-ai fost cu adevărat conducător. Tu doar s-a întâmplat să fii zvârlit deasupra cărților pe care Dumnezeu tocmai le amesteca.” Cu voce joasă: „Pentru jocul celui singur? N-aş crede.” Tonul său se aspri: „Prim Născutule n-ai *dreptul* să porneşti cu conştiința fatalității. Tu şi prietenii tăi ați greşit grozav. Lasă acum asta şi continuă. Aeneas are mare nevoie de tine.”

„De mine?” exclamă Ivar. Propria sa mândrie, importanța de sine se măcinaseră într-atât pe când vorbea încât nu putea admite că se văzuse el însuşi vreodată ca pe Maccabee. „Ce naiba pot eu?”

Hedin ridică o mână, protejată de mănuşa specială, ca să-l liniştească. „Hoy. Urmează-mă.”

Îşi scoaseră animalele statha de pe drum şi nu-l mai reluară de-a lungul a zece kilometri. Ceea ce evitau era o turmă aparținând lui Hedin: vite

descinzând din cele pământeşti aduse, modificate genetic şi apoi adaptate timp de secole – ca şi cele mai multe organisme – până ce deveneau un soi deosebit. Focuri de pază sclipeau împrejurul lor. Hedin nu se îndoia că oamenii îi erau credincioşi, dar despre ce nu văzuseră nu puteau depune mărturie.

Pe drum, călăreții trecură pe lângă un fragment de zid, Negru – sticlă fără fisuri – ce strălucea în lumina lunii peste tufişuri şi nisip. Aproape de vârful a ceea ce rămăsese, la vreo patru metri în sus, găurile alcătuiseră un model ciudat, al cărui scop originar era greu de ghicit. Acum, stelele licăreau deasupra.

Hedin îşi domoli animalul, făcu o cruce şi murmură înainte de-a merge mai departe.

Ivar văzuse ruina în trecut şi călători aducând respectul lor. Nu s-ar fi gândit că îl va privi vreodată pe fermier – bine educat, mult călătorit, proprietar cu greutate şi consilier – făcând astfel.

După o tăcere înghețată Hedin vorbi pe jumătate apărându-se „Un soi de simbol din trecutul acela.”

„Bine, sigur”, răspunse Ivar.

„Cineva a fost aici înaintea noastră, acum milioane de ani. Şi nu localnici morți, în orice caz. De unde au venit? De ce au plecat? Urme identice au fost găsite şi pe alte planete, aminteşte-ți. De neimaginat să presupui că au pierit departe, nu? O mulțime de oameni se întreabă dacă nu s-au dus cumva înainte în loc de acolo, departe.”

Hedin salută stelele în ceața strălucitoare. Unele aparțineau Imperiului, dar cele mai multe nu. Pentru că acelea pe care ochiul simplu le putea vedea erau uriaşe; strălucind deasupra anilor-lumină care înghițiseră imaginile unui Virgil sau unui Sol. Între el, Ivar, şi roşia Betelgeuse se întindea dominația Terrei. Şi chiar mai mult. Mai departe scânteia Rigel, iar Pleiadele se ascundeau ele însele în regiuni cărora Roidhunate de Merseia le-a dat numele pentru o licărire de vreme. Dincolo de acestea era Polaris, odată, demult, stea călăuzitoare pentru om, şi Orion Nebula, unde noi sori şi lumi luau naştere chiar în clipa în care le urmăreai şi milioane de ani viața va merge înainte şi va uimi…

Masca lui Hedin se-ntoarse iar către Ivar. Vocea îi era joasă dar ciudat de intensă: „Iată de ce avem nevoie de tine, Primule Născut. Oi fi tu un băiat nesocotit, imprudent, dar patru sute de ani de-ai omului pe Aeneas sunt în urma ta. Vom avea nevoie de fiecare rădăcină, de fiecare întemeietor al unei familii, când Cei Mai Bătrâni, Strămoşii, se vor reîntoarce."

Surprins, Ivar spuse: „Chiar crezi asta? Am auzit vorbindu-se, dar tu?"

„Ei bine, nu ştiu." Cuvintele lui Hedin se pierdeau în întuneric. „Nu ştiu. Înainte de război nu m-am gândit nicio dată. Mergeam la biserică şi gata. Dar de atunci? Oare pot greşi atât de mulți oameni? Fiindcă sunt mulți, ascultă-mă. Afară, în

oraş, la şcoală – tu nici nu-ți închipui cât de răspândită e speranța că în curând Cei Mai Bătrâni se vor reîntoarce, aducând Cuvântul Domnului. Nu-i e elucubrație, Ivar, crede-mă. Aproape toată lumea consideră asta o certitudine, nu o speranță. Dar ar fi putut Amiralul McCormac să le arate drumul? Şi, desigur, cu toții am auzit zvonurile despre noul profet în pustiu… Nu ştiu. Dar cred cu tărie şi-ți spun că nu-s singurul… Tot acest necaz de-aici şi toate stelele acelea nu pot fi degeaba. Dacă Dumnezeu pregăteşte următoarea Sa Revelație, atunci de ce nu prin rasa aleasă, mai înțeleaptă şi bună decât ne putem acum imagina? Şi dacă e adevărat, n-ar trebui să fie profetul cel dintâi sosit, cel care să ne pregătească pentru izbăvire?”

Se scutură ca şi cum frigul i-ar fi răzbătut prin veşmântul neîncălzit. „Eşti Primul nostru Născut”, zise. „Trebuie să fii liber. Patru sute de ani nu pot fi considerați un fleac, totuşi.”

Într-un stil prozaic, Hedin continuă: „Tineranii tocmai trec, se spune că pe lângă Arroyo. Presupun că te poți ascunde printre ei.”

V

Fiecare alai nomad – caravană, şi trib totodată – colinda un teritoriu uriaş, dar strict delimitat. Casa Vântului aparținea, din acest punct de

vedere, de Ceata Frăției. Ivar văzuse uneori taberele, asistase la ritualuri, la demonstrațiile lor de şmecherie cu nenumărate trucuri gălăgioase şi remarcase bizarele îndeletniciri înainte ca nomazii să plece mai departe, ca apoi, în urma lor să audă obişnuitele jumătate-amuzate, jumătate-indignate acuzații de furtigaşuri mărunte, înşelătorii istețe, bârfe despre seduceri, şoapte privind talentele lor oculte. Încercând să-şi adâncească în literatură cunoaşterea, a găsit mai mult anecdote, descrieri pitoreşti, povestiri romantice – nimic profund. Comunitatea intelectuală din Aeneas era prea puțin interesată de subculturile proprii. În ciuda secolelor, Dido încă mai număra multe secrete care erau, toate, mai interesante şi mai profitabile din punctul de vedere al practicii propriu-zise.

Ivar ştia cu precizie că Alaiurile difereau prin legi şi obiceiuri. Hedin l-a condus peste o frontieră, lipsită de paznici sau orice altă prezență înregistrată la Nova Roma, identificată doar prin borne de delimitare. Se găseau în ținutul Drumului Sfărâmat şi Ivar era încă mai nesigur de ceea ce-l aştepta decât dacă ar fi fost acasă. Fermierul luă o cameră în singurul han cu care Arroyo se putea mândri. „Voi sta până pleci pentru a evita vreo problemă”, spuse el. „Dar, în linii mari, de aici încolo eşti în siguranță”. Apoi adăugă cu asprime: „Aş fi vrut să fie alt fel. Drum bun, tinere!”

Ivar merse prin sat până la tabără. Oamenii

strângeau pentru plecare. Cincizeci, sau aproape atâtea, căruțe pictate strident şi straiele țipătoare ale proprietarilor făceau ca agitația şi larma lor să bântuie asemenea unei furtuni multicolore peste o întindere altminteri mohorâtă. Arroyo se întindea pe versantul estic al colinelor, unde lăstărişurile creşteau împrăştiate pe terenul prea prăfuit să poată hrăni câteva vite. Terenul devenea tot mai uscat şi mai sărac cu fiecare kilometru care cobora, până ce la orizont apărea deşertul Ținutului de Fier.

Forfotind în ceea ce părea grozavă, totală dezordine, bărbați, femei şi copii deopotrivă îi aruncau priviri furişe şi țipau în limba lor remarci pe care Ivar le bănuia batjocoritoare. Se simți stângaci şi pe de-a-ntregul singur printre ei – această rasă de talie mijlocie, zveltă, crema pieilor roşii-arămii şi cu părul drept, negru-albăstrui. Se simțea străin printre vehiculele lor, unele transformate din vechile camioane ale oraşului, peste care se învârtejeau desene fabuloase, fluturau fanioane, se bălăbăneau talismane, la cea mai uşoară boare de vânt sunau clopoței. Cele mai multe erau harabale trase de patru până la opt statha şi acestea erau locuințele. Prin acoperişurile lor curbate ieşeau burlane şi la ferestre atârnau perdele soioase. Dedesubtul vopselii stindardelor şi altor accesorii, tăbliile erau gravate cu îngrijire, savant: forme drăceşti cu priviri răutăcioase viclene, semne hexagonale,

animale reale şi imaginare, siluete de femei şi bărbați dansând, vânând, muncind, jucând diverse jocuri de noroc.

Se apropie un bărbat cărând un pachet de cuțite şi săbii înfăşurate într-o mantie. Se cocoță la uşa fără scări a unui vagon, dădu cuiva dinăuntru încărcătura ce o purta, sări jos şi veni la Ivar. „Hey-oh, universitarule”, spuse el destul de prietenos „Ce-ai dori? Spectacolul s-a sfârşit.”

„Eu… eu caut o slujbă”, şovăi Ivar. Îşi umezi buzele, pe care le simțea încleiate de praf. Era o zi fierbinte, 25 grade Celsius sau cam aşa ceva. Planeta Virgil lucea orbitor pe un cer arzător, care părea lipsit de adâncimea-i obişnuită.

„Zău? Oare ce poate să facă un locuitor de la oraş pentru a-şi duce zilele? Noi o tăiem spre est, de-a dreptul peste Mohorâtul. Nu prea seamănă a piațeta din oraşul Roma. Ar mai trebui să te şi adunăm după ce te fărâmi.” Celălalt îşi frecă obrazul ascuțit. „Desigur”, adăugă el gânditor „ai putea produce o pudră destul de bună pentru nasul unor fete.” Şi totuşi batjocura lui nu era neplăcută. Ivar se uită mai atent la el. Era tânăr, probabil ceva mai vârstnic decât Primul Născut. Prins într-un fileu cu mărgele, părul. Îi cădea pe umeri în stilul obişnuit, cerceii de aramă ivindu-se prin el. Ca şi cel mai mulți bărbați tinerani îşi rădea ceea ce era o plăpândă urmă de barbă. Oasele, dar şi ochii de un gri luminos, ieşeau în evidență pe fața îngustă. Arbora aproape continuu

un zâmbet zeflemitor şi, indiferent de era aşezat sau nu, avea o mobilitate fremătătoare. Hainele-cămaşă multicoloră cu franjuri, eşarfă stacojie, pantaloni de piele foarte strimți şi botine – erau purtate desigur şi la petrecere şi la lucru căci ajunseseră până la uzură. Un colan de aur îi încolăcea gâtul, pe degete avea inele cu pietre stridente şi la mâna stângă o piele de şarpe în chip de brățară. Câte un cuțit pe fiecare şold: unul unealtă, altul armă, ambele arătând delicat, comparate cu acele lănci miniaturizate pe care le purtau Oamenii Locului.

„Nu sunt – în sfârşit, da, sunt din Nova Roma, familia Universității”, admise Ivar. „Cum de ai aflat însă înainte să ți-o fi spus?”

„Ei, mersul tău, întreaga ținută… A fi adaptat ca fermier, fiind orăşean, nu-i suficient.” Anglica era ca un tir vijelios, aproape similară în intonație cu limba Haisun şi argourile ei. Dar acesta era un dialect deosebit, străvechi, unul care, de exemplu, uza excesiv articolele pe când silabele le prescurta distonant, supărător. „Asta e o puşcă de invidiat, a ta şi te arată aşa cum eşti neglijent, nepăsător. Un Valdemar de zece milimetri transformabil, aşa e?”

„Şi o pot folosi”, se grăbi Ivar să răspundă. „Am petrecut mult timp în aer liber. O să-ți dai seama că sunt un vânător ce nu-şi ținteşte prea mult vânatul, dacă de altceva n-oi fi bun. Dar sunt îndemânatic şi cu aparatele, în special cele

electrice. Şi puternic, când ai nevoie de muşchi viguroşi.”

„Bine, păi, hai la Regele Samlo. Apropo, eu sunt Mikkal de la Acoperişul Roşu.” Tineranul arătă cu capul la căruța al cărei acoperiş îi justifica numele. O femeie de aproximativ vârsta sa, fără îndoială soția lui, se balansa în uşă. Era de o drăgălăşenie specifică neamului sedentar. O rochie zigzagată, roşu cu galben, încorseta silueta-i impresionantă, deşi Ivar se gândi că e ruşinos modul în care s-a împodobit cu vechituri. Prinzându-i privirea, ea surâse, îi făcu cu ochiul şi-şi undui şoldul către el. Bărbatul său rămase nepăsător, era un mod tradițional de salut.

„Mă conduci?” îi scăpară vorbele lui Ivar.

Mikkal ridică din umeri. Infinit mai expresivă ca a unui nordic, gestica folosea întregu-i trup.

Lumina soarelui iradia peste solzii şarpelui dimprejurul mâinii lui stângi. „Desigur. O scuză ca să nu lucrez.” Către femeie: „Tu, Dulcy, du-te şi adu-mi restul echipamentului.” Ea se strâmbă la el înainte de-a se grăbi să pătrundă în gloata ce forfotea.

„Îți mulțumesc atât de mult”, zise Ivar. „Eu… eu sunt Rolf Marinarul.” Se gândise extrem de mult la numele de împrumut şi era mândru de el. Se potrivea fundalului etnic căruia spera să nu i se destăinuie, iar apoi, era liber de plicticoasele dovezi ca acelea ale propriilor inițiale.

„Dacă ăsta vrei să fii, în regulă”, îl zeflemisi

Mikkal şi o luă înainte.

Zarva, tărăboiul creşteau o dată cu aducerea animalelor de la păşune; *stathaşi,* catâri, capre, *neomoas.* Eficienți la datorie, câinii care-i auzeau, ca răspuns la chicotele şi fluierăturile copiilor, acum păstrau tăcere. Erau înalți, ca de abanos şi slabi-umbre, cu excepția uriaşei cutii toracice şi cocoaşelor-rezervoare de apă pe umeri.

Roțile de Aur era cel mai mare vagon, singurul prevăzut cu motor. Alături era anexat un mic vagon însoțitor negru, numai cu câteva simboluri roşii şi argintii, lipsit de fereastră. Deasupra acoperişului său, un steag purpuriu purta două semilune. Mikkal sesiză curiozitatea lui Ivar şi-i explică „Acela e sanctuarul”.

„Oh… da“ îşi aminti Ivar ceea ce citise. Regele unei cete era totodată şi înaltul ei preot care, pe lângă prezidarea ceremoniilor religioase publice, conducea ritualuri secrete îndeplinite de un număr de inițiați. Era obligatoriu să provină dintr-o anume familie, dar nu era necesar să fie fiul cel mai vârstnic. Cele mai multe neveste ale regelui erau alese în vederea perpetuării unor anumite trăsături, iar cel mai asemănător dintre băieți devenea moştenitor evident, făcându-şi ucenicia în alt Alai. Astfel, hoinarii legau alianțe între grupurile adesea certate, mai puternice chiar decât căsătoriile individuale, care rezultau periodic din adunările cunoscute ca Iarmaroace.

Bărbații care priponeau catârii albi la altar nu

păreau mai uimiți decât Mikkal. Îl salutau încetişor. Acesta le răspundea ceva care-i făcea să râdă. Adolescenți se învârteau, mergeau în cerc aproape fără noimă. Două fete chicoteau şi una din ele făcu o mişcare, neîndoielnic, obscenă. *La adresa mea, pe socoteala mea,* ştiu Ivar.

Nu avea importanță. Zâmbi îndărăt spre ea, flutură mâna, îi văzu cozile frumos împletite, lungi pân-la talie şi zbaterea pleoapelor. *La urma urmelor, pentru ei – dacă dovedesc că nu sunt un nemaipomenit imbecil, şi voi dovedi, voi dovedi – pentru ei, deci, voi fi un străin extrem de interesant.* Reveni cu gândul la starea de semidesperare încercată în urmă cu câteva minute şi se minună. Încrederea, optimismul se ridicară ca un val în el şi se amestecară cu veselia de moment. Întreaga atmosferă lipsită de griji îl molipsi, aşa cum i se întâmpla oricui pătrundea în tabără.

Regele Samlo se întorcea de la supravegherea unei munci. Oamenii ridicară mâinile într-un salut neglijent. Când dorea să şi-o exercite pe deplin, puterea lui era sfântă şi absolută; dar în general cârmuia prin comun acord.

Era diferit fiziceşte de poporul său: solid, cu oase puternice, nas acvilin. Trăsăturile ca sculptate în lemn de mahon erau parțial acoperite de o barbă şi o mustață stufoase. Şchiopăta. Straiul îi era alb, mai curat decât s-ar gândi cineva că ar putea fi posibil aici. În afară de cizmele de piele ornamentate, turbanul cu panaş stacojiu şi

colierul din monede străvechi, mai avea prea puține alte accesorii.

Privirea-i spălăcită căzu asupra lui Ivar şi îl cercetă pe când se lăsa să cadă într-un jilț bogat împodobit de lângă vagonul său. „Ei, străine” spuse, „care ți-e rostul?”

Ivar se înclină, neştiind ce să mai facă. Vorbi Mikkal: „Îşi spune Rolf Marinarul, pretinde că-i vânător şi om-bun-la-toate ca şi Universitar şi vrea să ne însoțească.”

Regele nu zâmbi. Gravitatea sa îl marca încă mai profund decât părea în aparență. Totuşi, Ivar nu se simțea înfricoşat.

Dacă vagabonzi visători, maturi ratați sau fugari de justiție doreau să intre în Alai şi dovedeau un motiv plauzibil ori vântul le sufla în pânze, cum se spune, erau acceptați. Rămâneau ca străini, desigur, şi probabil niciunul mai mult de un an înainte de-a fi îndepărtat. Argumentul obişnuit era că acestora le lipsea capacitatea de a-şi înmănunchia priceperile pentru a viețui în modul dificil, spinos, complicat dar descurcăreț al poporului din Alai.

Era adevărat. Ivar se aştepta ca o călătorie cu aceşti oameni să-l extenueze la maximum. Nu-şi făcea iluzii că va fi menajat. Cine s-ar gândi la aşa ceva în acest tumult voios?

Îi zbura prin minte: *am auzit, am mai citit câte ceva despre cum aceşti oaspeți nu voiau să plece, în pofida oricăror greutăți, despre cum jinduiau apoi*

după acele frumoase zile trecute, despre cum cei care stătuseră mai mult aici încercau apoi să se înroleze sau să se sinucidă... Dar nu se nelinişti, dimpotrivă, sângele parcă i-ar fi cântat.

„Um“ zise Samlo, „de ce ceri asta?”

„M-am săturat de aceste ținuturi şi n-am găsit altă modalitate mai potrivită de-a pleca”, răspunse Ivar.

Mikkal izbucni în râs: „Oricum, ştie formula! Invocă fetişul secret al clasei de sus ba şi mai mult, căci dacă nu ştim de ce dezertează, nici nu putem fi învinuiți în cazul în care urmele l-ar trăda aflându-se printre noi.”

„Agenții Imperiali nu sunt poliția de oraş sau păzitorii de curte ai micii aristocrați”, spuse regele. „Ei au curse ingenioase. Şi... acum câteva zile un grup de capete înfierbântate au îngrozit o patrulă marină în Pustietate, vă amintiți? câțiva au scăpat. Dacă eşti şi tu implicat, Marinare, pentru ce am risca necazul de-a te trece peste Pustiul de Fier?”

„N-am spus că sunt amestecat, domnule”, răspunse Ivar. „I-am spus lui Mikkal, aici de față, că vă pot fi folositor. Dar presupunând că sunt în război cu Terrienii, asta-i rău? Am auzit că Tineranii aprobă pe oamenii Împăratului Hugh când aceştia pleacă la bătălie.”

„Tineranii încurajează pe oricine are posibilitatea de-a cheltui bani”, zise Mikkal. „Totuşi, îți mărturisesc, celor mai mulți dintre noi

nu le place ca stelele să fie stăpânite de locuitorii oraşului. Asta ne face să ne simțim ca şi când universul ar fi împrejmuit. Se întoarse către Samlo: „Rege, de ce nu l-am pune la încercare pe acest individ, ei?”

„Vrei să-i fii custode?” întrebă cel aşezat. Apoi se roti înspre Ivar: „Noi nu părăsim oamenii în pustiu, indiferent ce s-a întâmplat. Supraveghetorul tău trebuie să te treacă.”

„Sigur”, zise Mikkal. „Are o privire ce oglindeşte muzică nouă şi glume clocotind în el.”

„Gardianul tău nu va fi prea iertător”, îl preveni Samlo. „Dacă ai consumat proviziile şi nu le-ai înlocuit, ei bine, poate să fie şi după ce ne-am întors la pajişti şi ai dispărut, el tot te va încolți.”

„Nu va avea ocazia, domnule... Rege,” promise Ivar.

„Mai bine să te asiguri de asta”, zise Samlo. „Mikkal, galeria de țintă este încă montată. Du-te să vezi câte ținte luminoase poate lovi cu arma lui. Găseşte ceva echipament stricat pentru el să-l repare; zeii ştiu că avem destul. Aleargă-l şi dacă gâfâie tare după jumătate de duzină de împuşcături, renunță la el pentru că nu va putea trece niciodată viu peste Posomorâtul.” Se ridică spunându-i lui Ivar: „Dacă izbuteşti la probe, va trebui să-mi încredințezi mie aruncătoarea asta de gloanțe. Numai grupurile de vânătoare poartă arme de foc într-un Alai şi, chiar aşa, doar un singur om din grup. Am avea prea multe pierderi

altfel. Acum trebuie să văd dacă animalele sunt bine adăpostite pentru noapte. Plecați şi voi.”

VI

Într-o linie neregulată, cu turma înşirându-se la coadă, caravana s-a urnit. Unii călăreau în şa, alții erau în sau pe căruțe; cei mai mulți mergeau pe jos. Aveau un fel specific aenean de a merge; vagoanele iute montate se izbeau, se hurducau, scârțâiau încărcate, peste colinele încrețite unde nu existau drumuri. Calea era anevoioasă şi nimeni nu vorbea dacă nu era nevoie. Cățărați în vârful căruțelor, muzicanții slobozeau marşuri zgomotoase, răsunătoare, din câteva străvechi instrumente: tobe, corn, gonguri, cimpoaie, ghitare cu multe strune. Ivar observă că o parte dintre aceşti cântăreți erau mutilați: schilozi, orbi, ciungi. Ar fi fost desigur şocat de atâta nenorocire dacă aceşti oameni n-ar fi părut tot atât de veseli ca şi el.

Aproape de apusul soarelui, Drumul Sfărâmat se desfăşura în panorama unduitorului teren al Ținutului de Fier. Solul roşu brut se zărea printre pâlcuri de lemn fără viață, descojit sau *trava* tăioasă, prea uscat ca să alcătuiască chiar şi grămezi de praf. Samlo opri convoiul lângă un con vulcanic de mult stins cu lava erodată, din care izvodea un dop crenelat. „Răbojul celor loviți de

Diavol”, zise Mikkal către protejatul său. „Primul loc tradițional de popas în noapte, afară de Arroyo; se presupune că trebuie să asigure protecție împotriva zeităților ostile. *Eu* cred că practica, credința țin de timpurile vechi, de la Necazuri, când bande sălbatice, oameni lihniți sau rămăşițe eşuate din forțele invadatoare, dădeau târcoale şi trebuia să ai o poziție defensivă. Desigur, în zilele noastre baricadăm căruțele pentru cazul în care vreun vânt pustiitor şi-ar ieşi din sărite sau altceva asemănător. Dar e tot atât de folositor să păstrăm obiceiurile preventive. Rebeliunea a dovedit că Necazurile pot veni din nou şi fără îndoială aşa va fi… de parcă ar fi fost nevoie de vreo dovadă”.

„Uf, scuză-mă” spuse Ivar, „dar vorbeşti surprinzător de întortocheat”.

Mikkal chicoti: „Pentru un analfabet pe jumătate sălbatic? Ei, de fapt, nu sunt aşa. Oricum, nu-s analfabet. Unii dintre noi trebuie să citească şi să scrie, dacă urmează să trateze cu lumea dinafară, dacă sunt obligați să lucreze singuri cu documente inestimabile ca Harta Comorii. În plus, îmi place să citesc când pot cerşi sau fura o carte.”

„Nu înțeleg de ce voi… vreau să zic de ce sunteți îndepărtați de la activități fireşti ca studiul în biblioteci, nemaivorbind de serviciile medicale, genetice, tot ce ar fi necesar…”

„Cu ce preț?” Mikkal se făcu că scuipă, dar nu-şi irosi saliva. „Am fi obligați să facem o muncă

stabilă pentru a câştiga gologanul, fie să devenim clienți prosperi ceea ce ar însemna colonizare, fixare într-un loc, ca blânzi lingăi ai legii. Sfârşitul Alaiurilor, deci al nostru, al tuturor. N-ai ştiut asta? Un Tineran nu poate abandona drumurile… Vâră-l într-un oraş sau țintuieşte-i la o fermă, va fi o adevărată binecuvântare când moartea îi va elibera leşul în putreziciune.”

„Am auzit despre asta”, spuse Ivar încetişor.

„Dar ai crezut că povestea e o excentricitate, aşa-i? Nu, e adevărul adevărat. S-a întâmplat aşa. Tinerani închişi, întemnițați, pe indiferent câtă vreme, s-au îmbolnăvit şi au murit dacă nu cumva s-au sinucis imediat. Chiar dacă pentru un motiv ca exilarea din Alai ei trebuie să devină „lucrători liberi” – tonul indica ghilimelele – nu se pot înmulți şi nu trăiesc mult… De aceea noi nu avem între legi pedeapsa cu moartea. De două ori l-am văzut pe rege ordonând ca un adevărat criminal, răufăcător, să fie izgonit, trimițând vorbă şi restului Alaiurilor să nu fie primit în vreunul. În ambele dăți, indivizii cerşeau să fie biciuiți de o sută una ori în loc de ceea ce-i aştepta.” Mikkal se scutură. „Hai avem treabă. Nu te-ai vârât în echipă ca să ne împiedici de la lucru şi să ne aduci acolo unde se află şi restul muritorilor. Dulcy îți va răspunde la întrebări. Dacă tot te am ca mână de lucru suplimentară, sper să-mi recondiționez sculele repede în cursul acestei călătorii.” Se purta ca un panglicar şi totodată turnător de lame

pentru arme şi adăuga afabil coţcăria la cărţi şi arta de-a scutura zarurile.

Bărbaţii au asamblat o iesle demontabilă, au umplut-o de la o cisternă, au adăugat soluţia vitaminizată necesară să suplimenteze iarba, nutreţul verde la vegetaţia autohtonă. Băieţii vor petrece noaptea veghind mica proprietate comună – turma şi animalele de tracţiune. Pe lângă lupii-păianjen sau un posibil *cataval,* primejdiile mai puteau fi fisurile, demoni ai nisipurilor, vreo furtună urlând înfiorător cu bruscheţea şi ferocitatea specifică oricărui loc de pe Aeneas. Dacă vremea rămâne plăcută, frigul nopţii n-ar deveni periculos până când drumul intră în adevăratele pustiuri. Aceste făpturi erau produsul unei îndelungate selecţii naturale: patrupedele şi hexapodele erau păroase, marile *neomoas,* de asemenea, bogat îmblănite…

Desigur, nu întregul Ţinut de Fier era aşa gol, sumbru – căci ar fi fost de netrecut. Alaiul va ajunge la oaze unde rezervoarele vor putea fi umplute cu apă sălcie, uşor sărată, iar lăzile – cu nutreţ.

Pe platoul format între căruţe, femeile şi fetele pregăteau cina. În acest loc aproape lipsit de combustibil găteau la focuri. Condensatoarele fură mai târziu reîncărcate de la o staţie energetică. Tocmai pentru a putea face acest lucru şi a plăti dobândirea celor necesare traiului, migraţia trecuse de fapt prin zone civilizate.

Planeta Virgil scăzu. Noaptea a coborât aproape imediat după aceea. Câteva lămpi ardeau pe pereții căruțelor dar coloana se lumina, în cea mai mare parte, de la stele, lune şi de la sclipirile boreale. Un suflu înghețat flutură peste pustiu. Ca şi cum ar fi vrut să se protejeze, să se apere unul pe altul, oamenii se înghesuiră împrejurul vaselor cu apă fiartă. Vocile se ridicau, se auzeau trăncăneli, râsete, bucăți de cântece.

În afară de faptul că era cumplit de condimentată, hrana părea simplă, o mâncare obişnuită, o tocană groasă, întinsă pe felii de pâine, iar ca băutură – un ceai cu gust de gudron. Tineranii consumau foarte rar alcool şi nicio dată nu-l purtau cu ei pe drum. Ivar presupuse că asta se datora efectului său deshidratam.

Oricum, cui îi trebuia? El nu fusese atât de fericit nici în cele mai renumite berării din Nova Roma şi mai ales, mintea îi rămânea foarte limpede cu tot vacarmul.

Îşi primi prima hrană şi se aşeză lângă Mikkal şi Dulcy. Pe dată alții li se alăturară, mai mulți şi mai mulți până ce Ivar ajunse într-un cerc de zgomot, fețe, corpuri nespălate dar mirosind a proaspăt. Întrebări, răspunsuri, glume pe seama lui. „Ei, tu, băiat de oraş, de ce-ai plecat să te plimbi? Cauți fete? Păi, sperăm că nu eşti prea obosit să le faci propuneri, după o zi de plimbare… Cântă-ne ceva, spune-ne o istorie, pălăvrăgeşte, ce părere ai? Oh, Banji, nu-l călări prea tare, încă nu. Fii binevenit,

tipule… Ai biştari la tine? Ascultă, vino deoparte şi-ți voi explica cum poți să-ți dublezi banii… Stai aici, nu te mişca, îți mai aduc o porție”…

Ivar răspundea pe cât de bine îndrăznea, având în vedere incognito-ul său. Se va afla ceva timp printre aceşti oameni şi era mai bine să fie simpatizat, popular. Cu atât mai mult cu cât îi plăceau.

În cele din urmă, Regele Samlo se aplecă din umbră: „Curățenia şi stingerea!” Însoțitorii lui se apucară să execute prima parte a comenzii. Ivar pricepu că haosul de mai devreme, din timpul zilei şi de-acum, era doar aparent. Fiecare îşi ştia datoria. Doar că nu se sinchiseau de ordinea militară şi de cizelare.

Muzicanții se strânseră împrejurul Tronului. „Mă gândeam că ni s-a comandat să mergem la culcare”, îi scăpă lui Ivar.

„Nu chiar imediat” îi răspunse Dulcy. „Ori de câte ori putem, întâi ne distrăm puțin, prilej de-a auzi multă muzică sau dans sau…” Ea îi strânse mâna. „Gândeşte-te ce-ai putea tu face, de exemplu spune-ne noutăți de la căminul tău. O să fii invitat. Astă seară, deşi, el vrea… Da. Fraina a Veseliei. Sora lui Mikkal… soră vitregă, ai numit-o tu; tatăl lor îşi permite două soții. E neîntrecută. Priveşte.”

Rătăcitorii formaseră un cerc înaintea căruțelor. Ivar descoperi că nu se putea aşeza nici pe şezut ca ceilalți, nici cu picioarele încrucişate pe

pământ; după lăsarea întunericului, spatele său ar fi îngheţat repede. Nu exista posibilitatea de-a se dărui, a se acorda haine călduroase. Aşa că sta sprijinit de căruţa Acoperişul Roşu, ascuns în noapte.

Centrul taberei strălucea argintiu pentru că Lavinia se ridicase deasupra, iar Creusa se grăbea să devină întreagă. O tânără femeie păşi înainte, se înclină în faţa regelui, se îndreptă şi-şi scoase mantia. Dedesubt purta un pieptar, o cingătoare lată de metal susţinând fâşii neclare, longitudinal dispuse şi câteva bijuterii.

Ivar o recunoscu. Acele delicate trăsături şi ochii mari cenuşii îi atrăseseră deja atenţia de mai multe ori în timpul zilei. Virtual dezbrăcată, silueta sa părea băieţesc zveltă, subţire, dacă nu ai fi luat în consideraţie pieptul. Nu, hotărî Ivar, nu era aşa – feminitatea ei era mai subtilă şi mai provocatoare decât întâlnise el vreodată la orăşence.

Muzica începu tânguitor. Fata bătu din picioru-i desculţ o dată, de două, de trei ori şi ţâşni în dans. Ceva ca un vânt, ca o boare trecu peste Ivar. Mai văzuse Tinerane producându-se şi unele erau perfect egale oricărei balerine – dar niciuna ce aceasta. *Păstrează ce e mai bun numai pentru ei,* gândi el; apoi gândul i se nărui în vârtejul dansului.

Ea sărea, se ridica zburând, se învârtea într-o plutire. Se prelinse pe pământ, ţâşni iar spre

înălțime, se reîntoarse într-o piruetă pe vârfuri, o culme a rotirii continue, pe când cadența devenea mai îndrăcită până când fu numai o roată care deodată se transformă în săgeată şi apoi, imediat, în catavalul care evită lancea şi-l doboară pe vânător. Îşi sfâşie veşmântul, făcu aripi din el, îl prefăcu într-un iubit cu care se învârti şi părul îi flutura şi respirația îi adia. Fata izgonea frigul; lumina lunii lucea nespus de frumos peste perlele sudorii şi ea făcu radiația să vălurească deasupra. Era însăşi lumina lunii, vântul, sunetul cimpoaielor şi al darabanelor şi aplauzele ritmice ale întregului Alai şi ale lui Ivar; iar când ea se avântă în noapte şi muzica se sfârşi, oamenii urlară.

Înăuntru, căruța lui Mikkal era bine amenajată, dar avea încăperea strâmtă din cauza lucrurilor care erau înghesuite acolo. În partea dinainte exista o sobă pântecoasă care folosea, când exista, combustibil. Două paturi suprapuse ocupau peretele stâng, un dulăpior în fundul vagonului şi o masă extensibilă la mijloc. Peretele drept avea rafturi, bufet, stelaje care să susțină numeroase articole deloc religioase: proviziile şi echipamentul de fiecare zi, costumele şi accesoriile spectacolelor, un caleidoscop de ciudate suveniruri şi vechituri. De tavan se bălăngăneau un felinar cu petrol, mai multe amulete şi legături de alimente uscate: cârnați, ceapă, *merele dragonului, maufry* şi altele

care făceau aerul înțepător.

Ataşată de uşă se afla o cuşcă. Animalul dinăuntru stătea ridicat pe picioarele dindărăt când intrară Mikkal, Dulcy şi Ivar. Primul Născut se minună de ce-ar ține cineva o creatură atât de neispititoare, neatrăgătoare. Avea cam 15 centimetri lungime, patruped, deşi labele din față aproape semănau cu nişte mâini slăbănoage. O blană aspră îl acoperea, iar dedesubt avea un soi de plică de piele care-i atârna de la umeri şi până la labele din spate, ca o manta naturală. Capul era ciudat alcătuit, urechile ascuțite şi curbate ca nişte coarne, gura cu colți ascuțiți ca acele. Că nu putea fi o creatură de pe Aeneas o dovedeau cei trei ochi mici, roşu-sclipitor, tustrei grupați într-un triunghi.

„Ce-i asta?”, întrebă Ivar.

„Ei, păi, norocul nostru” răspunse Dulcy. „Se numeşte Larzo.” Băgă mâna în cuşcă, aceasta nu era prevăzută cu încuietoare: „hai afară şi salută, Larzo, iubitule.”

„Este cumva mascota voastră?”

„Mas… cum?” răspunse Mikkal. „Oh, te-am priceput. Îl consideri adică un *Ju?*” îşi smuci degetul către arătarea agitată. „Nu. E adevărat, purtătoarele de noroc se presupune că ne ajută, dar sunt de fapt, în principal, animale preferate. N-am auzit niciodată ca vreo căruță în vreun Alai să nu aibă aşa ceva.”

O amintire fugară din cele citite trecu prin

mintea lui Ivar. Niciun autor nu menționase decât superficial acest obicei care era considerat fără semnificație deosebită.

Dulcy aduse animalul înaintea lor. Pe când toți trei şedeau unul lângă altul pe patul de jos, ea ținea animalul în poală, strâns îmbrățişat, fredona şi-i dădea bucățele de brânză. Acesta le primea dar nu-i răspundea la afecțiune.

„De unde sunt, de unde provin?" se miră Ivar.

Mikkal ridică brațele: „Cine poate şti? Vreun imigrant a adus odată, demult, o pereche ori două, presupun, în zilele tare îndepărtate. Acestea n-au rezistat singure dar Tineranii au luat obiceiul să le îngrijească şi..." Căscă zgomotos. „Hai să soilim. Supărarea cu dimineața e că vine, fi-r-ar să fie, prea devreme."

Dulcy duse animalul-cu-noroc înapoi în cuşcă. Pentru a face acest lucru se aplecă peste pântecul lui Ivar. Când mâna îi fu liberă îl mângâie în josul pântecului în vreme ce cu degetele celeilalte mâini îl ciufulea, îi zbârlea părul. Mikkal clipi şi apoi zâmbi. „De ce nu?" spuse el. „Vei fi însoțitorul nostru ceva timp, Rolf, şi nouă amândurora ne placi. Putem începe imediat, e chiar mai bine."

Nesigur, deşi extrem de conştient de apăsarea femeii lipite de el, nou-venitul în Alai bâlbâi: „Cuum? Nu prea, eu nu prea înțeleg..."

„Ia-o tu primul la noapte" îl invită Mikkal.

„Ce? Dar, dar, dar..."

„Ți-ai uitat motorul mergând" zise Mikkal, pe

când Dulcy chicotea. După o scurtă pauză: Timid? Voi, după… vă îmbătați. Între prieteni nu-i cazul.”

Ivar îşi simți obrazul în flăcări.

„Vai, vai”, zise Dulcy, bietul băiat, nu e pregătit.” Şi-l sărută uşurel pe buze. „Nu-i nimic. Avem timp. Mai târziu, dacă vei dori. Numai dacă vei dori.”

„Sigur, nu-ți fie frică de noi”, adăugă Mikkal. „Eu nu muşc, iar ea n-o face prea dureros. Dar, dacă preferi, lungeşte-te în patul de sus şi odihneşte-te”.

Nepăsarea lui fu ca o binecuvântare. Ivar nu şi-ar fi imaginat că va simți o asemenea stinghereală şi nici modalitatea de a o depăşi. „Nu vreau să vă jignesc”, spuse, „numai că sunt, ei, sunt logodit, pe punctul de-a mă căsători, acasă.”

„Dacă te răzgândeşti, spune-mi”, murmură Dulcy. „Dar dacă nu, eu nu am nicio îndoială că eşti, totuşi, bărbat. Triburi diferite cu diferite feluri de existență, asta-i tot.” Îl sărută iar, mai apăsat. „Noapte bună, dragule.”

Ivar se cățără pe patul de deasupra, se dezbrăcă şi se vârî în sacul de dormit pe care Dulcy îl pregătise pentru el. Mikkal stinse felinarul. Curând se auziră sunetele şi se simți freamătul, zvârcolirea din culcuşul de dedesubtul său – apoi fură doar întunericul, pace, vântul.

Dură mult până să adoarmă. Invitația pe care i-o făcuseră fusese prea ațâțătoare. Sau era totuşi chiar atât de simplu? Cunoscuse trei sau patru

femei şleampete, în permisiile de la armată. Le cunoşteau şi prietenii lui. O vreme s-a fălit, călca foarte ţanţoş. Apoi a întâlnit-o pe curata ca o stea Tatiana şi i-a fost ruşine.

Nu sunt formalist, nu pozez în ceea ce nu sunt, încerca să se convingă singur. Să facă ei ce doresc cu viaţa lor pe îndepărtat-corupta Terra sau într-o apropiată şi nu neapărat coruptă căruţă tinereană. Un fiu de Prim Bărbat şi cărturar are alt destin de urmaş. Pe Aeneas, oamenii au supravieţuit fiindcă toţi conducătorii s-au supus acestor rigori; bărbaţi şi femei disciplinaţi, consecvenţi, care erau mai exigenţi cu ei înşişi decât cu cei care-i slujeau. Şi autocomanda începu să lucreze în cel mai adânc ungher al sufletului.

O fiinţă poate face un pas greşit şi atunci se împleticeşte, desigur. Ivar nu considera că a căzut prea rău aflându-se în această tabără de hoinari, în strania atmosferă din timpul războiului. Dar o… orgie ar fi fost cu totul altceva. Mai cu seamă că nu avea nici cea mai fragilă scuză. Atunci de ce zăcea acolo, încercând să nu se întoarcă de pe-o parte pe alta şi regreta *atât de mult* că trebuia să-i rămână credincios Taniei? De ce când îi conjura imaginea chipului să-l ajute, apărea în loc figura Frainei?

VII

Acoperind o colină în mijlocul Novei Roma, Universitatea din Virgil era ea însăşi un oraş în mijlocul metropolei şi în cea mai mare parte mai vechi decât acesta din urmă. Zidul masiv, crenelat, care o încercuia, purta încă urmele rănilor, cicatricele dobândite în vremea Necazurilor. *Mai bătrână în adevăr decât Imperiul, gândi Desai. Privirea i se plimbă peste pietrele cioplite, sculptate în formă de om, roşii şi cenuşii, către o porțiune cu irizație sticloasă. Un fior îi trecu prin şira spinării. Acea fracțiune este mai veche decât umanitatea.*

Dincolo de intrarea principală pătrunse într-un labirint de curți, alei, scări, mici grădini nebănuite, plăci memoriale sau statui, amestecate printre clădiri. Arhitectura era mai deosebită aici decât oriunde altundeva. Chiar structurile mai noi – ferestrele lungi ogivale, porticoidale, înălțându-se către turnuri – păstrau o tradiție mergând îndărăt până la primii stabiliți aici.

Oare aşa să fie? se întrebă Desai. *Dacă aceste desene vin de pe străvechea Terra, sunt hibrizi care au suferit schimbări: arcuri gotice dar turnuri russkiene, lăsând numai la o parte faptul că la gravitația joasă, scăzută, aceste elanuri se boltesc, pe când acele cupole se umflă… şi încă nu e nepotrivit, e chiar plin de grație într-un fel propriu, aparținând de Aeneas ca… Eu nu.*

Sunete de clopot se auziră dinspre o clopotniță care se ridica, puternic reliefată, de-a curmezişul albastrului întunecat şi o fulgerare ruginie fu

purtată pe sus de-un nor de praf. Fără îndoială melodia se auzea adesea. Dar lui nu-i părea scolastică ci mai curând războinică.

Campusul nu-şi recâştigase aglomerația plină de vioiciune pe care Desai o văzuse înainte de revoltă. Îndeosebi existau puțini non-umani şi probabil încă mai puțini humanioizi din alte colonii. Dar Desai trecu printre sute de Aeneizi. Cu greu cineva n-ar fi izbutit să fie identificat: cei cu insignă, purtând straiele colorat-semnificative ale corpului didactic, putând să acopere sau nu salopeta cercetătorului; haine studențeşti, purtând emblemele institutelor lor şi, dacă erau Oameni ai Locului, pe cele ale Primilor Bărbați. (Dedesubt aveau tunici, pantaloni şi cizme scurte care la nordici erau identice pentru ambele sexe cu excepția ocaziilor de gală, când femeile reînviau străvechile fuste). Desai observă, de asemenea, la mulți, peticele de pe umăr, rămăşiță a unităților militare ori maritime acum destrămate. *Să le consider pe acelea nelegale?… Şi dacă decretul meu ar fi, general, nerespectat?*

Simți mânia contra propriei persoane ca o forță fizică. Oh, aici câțiva râdeau de o glumă, acolo alții înălțau zmee uriaşe, de dincolo veneau mână-n mână un băiat şi-o fată, alături doi mai vârstnici conversau mai savant; dar zâmbetele erau mult prea rare, zgomotul paşilor pe dale mult prea puternic.

Vizitase incinta şi oficial, făcând în primul rând

efortul s-o cunoască. Acest fapt nu le determinase pe gazde să devină mai cordiale dar astfel, astăzi, era scutit să întrebe încotro s-o ia şi să rişte, deci, a fi recunoscut. Nu că s-ar fi temut de violență; apoi mai avea încredere şi în puterea lui de-a tolera insulta; totuşi... Drumul său trecu peste Parcul Adzel către Căminul Borglund care era locuibil.

Turnul dinspre sud, spusese ea. Desai se opri să vadă unde se găsea planeta Virgil. După mai bine de un an aeneid – ceea ce însemna cam doi ani-standard – încă nu-şi dezvoltase pe deplin reflexele de orientare în funcție de reperele astrale specifice planetei Aeneas, astfel că până acum fusese obligat să se orienteze după constelații străine. *Îmbătrânesc. Nu mai sunt flexibil, adaptabil.* Dar nu dobândise nici reflexul (de conservare, în fond) să evite privirea directă spre micul şi sălbaticul disc solar. Orbit un minut, se întrebă despre arsura pe retină. Probabil nu se producea. Aeneizii, toți cu ochii albaştri, îşi mențineau doar vederea, nu-i aşa? *Să merg mai departe la treabă.* Prea multe mă aşteaptă îndărăt în birou şi cu fiecare secundă se îngrămădesc şi mai multe.

Scara circulară din turn era îndeajuns de întunecoasă ca să-l facă să se poticnească, suficient de abruptă să-i taie respirația şi să-i bată inima neregulat. Gravitația scăzută nu era într-adevăr o compensație pentru aerul rarefiat, la vârsta lui. Se odihni puțin pe platforma celui de-al

patrulea etaj, înainte de-a se apropia de o uşă din stejar şi a folosi un inel de metal pentru a ciocăni. Inel căruia sute de ani de uzură îi tociseră forma.

Tatiana Thane îl primi înăuntru. „Bună ziua”, spuse ea fără intonație.

Desai se înclină. „Bună ziua, stimată doamnă. Sunteți amabilă că-mi acordați această întrevedere.”

„Am de ales?”

„Desigur.”

„N-am avut încotro când Serviciul dumneavoastră Secret de Informații m-a tracasat cu întrebări.” Vorbirea ei rămânea inexpresivă. O notă de amărăciune însă, cel puțin, ar fi fost sesizabilă într-o relație umană oarecare.

„Tocmai de aceea am dorit să te văd în propriul apartament Profesor Thane. Pentru a mări spontaneitatea. Nu pentru că aş crede că eşti arestată, doar nu eşti, nu? Ofițerii pur şi simplu au considerat că vei coopera cu un… cetățean ce respectă legea.” Desai abia se stăpâni să nu rostească: „un supus al Majestății Sale.”

„Ei bine, nu te voi ataca, Comisare. Ai venit aici într-adevăr fără escortă, aşa cum pretindeai c-o vei face?”

„Sigur. Cine ar da atenție unui dolofan cu obrajii ciocolatii într-o manta deosebit de groasă? Apropos de ea, unde aş putea s-o pun?

Tatiana îi arătă un cuier la intrare. Aşezământul era incredibil de arhaic. Fără îndoială, coloniştii

originari nu avuseseră surplusul economic să-şi automatizeze domiciliul şi apoi rămăsese o doză suficientă de dispreț alimentat față de „şmecheriile inutile”.

Locul, de asemenea, era răcoros, totuşi tânăra era uşor şi simplu îmbrăcată.

Privirea lui Desai îi înregistră atent trăsăturile pentru a le studia mai târziu. Ea era înaltă şi subțire. Fața ovală era înzestrată cu un nas acvilin, sprâncene arcuite peste ochi căprui, o gură plină, largă, ten ca de fildeş între aripi de păr întunecat, drept, lung până la urmă.

Veche familie Universitară, îşi reaminti Desai, *cufundată în cunoştințele ei tradiționale, destinată din vreme unei cariere cărturăreşti, oarecum timidă şi studioasă, dar nu exagerat, face plimbări lungi sau călătoreşte mult, îşi petrece un timp în pustiu nemaivorbind de junglele de pe Dido. Lingvistă strălucită, deja răspunzând competent la progresele în înțelegerea anumitor limbi pe această planetă. Entuziasmul ei pentru clasicii Terrieni a stârnit, neîndoielnic, interesul lui Ivar Frederiksen pentru aceştia şi pentru istorie… deşi în cazul lui mai curând s-ar putea spune că i-a incendiat viziunea de luptător pentru libertatea de odinioară. Ea pare a avea mai multă luciditate: o fată serioasă, fără simțul umorului, logodnica pe care orice bărbat şi-ar dori-o.*

Aceasta era aproximativa întindere a raportului despre ea. Existau prea multe fapte mai izbitoare,

remarcabile pe care Aeneizii să le investigheze. Frederiksen cel tânăr n-a părut nimănui interesant până nu l-a apucat amocul.

Tatiana îl conduse pe Desai în camera principală a micului ei apartament. Piatra era scoasă în evidență, reliefată, de tapiseriile în culori stinse şi de covoraşul şters, acolo unde pereții nu erau ocupați de rafturi cu cărți, de un frumos aparat eidofonic şi alte aparate potrivite pentru analize logicosemantice. Mobila era în acelaşi mod, uzat-confortabilă, din piele şi lemn sculptat. Pe o masă se găseau fotografii – ale rudelor ei, presupuse Desai – una reprezentându-l pe Ivar sfidător, insolent, în mijlocul lor. Deasupra, atârnau două excelente vederi, reprezentând una planeta Dido văzută din spațiu, alta Aeneas, în culori maro-roşcat, albastru-marmorat, verde, precum şi calota polară de nord atât de albă ca şi fâşiile norilor de gheață.

Munca ei, căminul ei.

Se auzi un tril. Tatiana se îndreptă către o stinghiuță dintr-un colț al camerei unde stătea, mititel şi pufos, un şoricel autohton. „Oh”, zise ea, „am uitat că-i vremea mesei pentru el!” îi dădu animăluțului semințe şi-l mângâie. Acesta îi răspunse printr-un sunet plăcut, suav.

„Cum se numeşte, dacă mi-e permis să te întreb?” se interesă Desai.

Ea fu evident surprinsă. „De ce… Frumious Bandersnatch.”

Desai schiță o altă reverență. „Iertați-mă, doamnă. Mi s-a sugerat o impresie greşită despre dumneavoastră.”

„Poftim?”

„N-are importanță. Pe când eram băiețel, în Ramanujan, aveam un animal favorit pe care-l numeam Broasca Țestoasă Prefăcută. Spuneți-mi, vă rog, oare un asemenea şoricel ar fi potrivit într-o casă cu copii?”

„Păi, depinde de ei. Nu trebuie să fie răutăcioşi.”

„Nu sunt. Coada pisicii noastre a rămas întreagă până când, în cele din urmă, biata făptură a murit. Nu s-a putut adapta pe această planetă.”

Tonul ei se înăspri: „Aeneas nu-i primitoare pentru fiecare nou-venit, Comisare. Ia loc şi spune ce doreşti de la mine”.

Scaunul pe care-l găsi era prea înalt pentru tihna lui. Ea se aşeză vizavi de el, cu grijă, fiindcă-l depăşea cu câțiva centimetri. Desai ar fi vrut să poată fuma dar să ceară voie ar fi fost o prostie.

„Cât despre Ivar Frederiksen” spuse Tatiana, „îți spun ceea ce am relatat deja oamenilor tăi: nu am fost implicată în presupusa lui acțiune şi nu ştiu unde s-ar putea afla.”

„Am văzut înregistrarea acelui interviu, Profesor Thane.” Desai îşi alese cu grijă cuvintele. „Te cred. Şi agenții la fel. Niciunul nu a recomandat narcoza, nemaivorbind de hipnoprobă.”

„Niciun polițist Aeneid nu are dreptul de-a propune ceva atât de însemnat.”

„Dar Aeneas s-a răsculat şi este sub dominație”. răspunse Desai cu cea mai blândă tonalitate posibilă. „Să-şi restabilească loialitatea şi i se va reda vechea autonomie.” Văzând resentimentul înghețat din ochii ei, adăugă uşor: „Devotamentul despre care vorbesc nu include altceva decât câteva dovezi vizibile, palpabile, de respect pentru tron, ca simboluri esențiale. Fidelitatea pentru Imperiu este deasupra a toate pentru Pacea sa, într-o vreme când navele spațiale pot incinera toate lumile şi când răzvrătirea a costat, de fapt, mii de vieți, asta vreau să spun, doamnă. De aceea sunt aici, nu pentru Ivar Frederiksen.”

Tresărind, ea înghiți înainte de-a riposta: „Ce-ți închipui că pot face eu?”

„Mă tem că aproape nimic. Totuşi, şansa unui indiciu, a unui fir, orice licăr de limpezire cât de cât, m-a determinat să-ți cer o convorbire confidențială. Subliniez «să cer». Nu mă poți ajuta dacă nu o faci de bunăvoie.”

„Ce doreşti?”, murmură ea. „Repet, nu fac parte din niciun grup revoluționar – niciodată n-am fost, dacă nu iei în considerare serviciul meu funcționăresc pe timpul luptei de independență – şi nu ştiu o boabă despre ce se poate petrece.” Mândria îi reveni: „Iar dacă aş şti, mai curând m-aş sinucide decât să-l trădez pe el. Sau cauza lui.”

„Te deranjează să vorbim despre *el,* totuşi, El şi cauza sa”.

„Cum?” Răspunsul îi suna obosit.

„Stimată doamnă”, spuse Desai şi se întrebă cât de cinstite îi păreau ei argumentul, cererea. „Sunt un străin pentru poporul tău. Am întâlnit până acum sute de indivizi eu însumi, în vreme ce subordonații mei au întâlnit mii. A fost prea puțin folositor spre a câştiga empatie. Istoria voastră, literatura, artele sunt ceva mai cuprinzătoare în acest scop, dar timpul pe care-l pot eu rezerva lecturii e prea limitat, iar rezumatele, deşi pregătite de agenți special numiți pentru această însărcinare, sunt aproape fără valoare. Un obstacol de bază în a vă înțelege este mândria voastră, idealul vostru de disciplină autoimpusă, simțul intimității care vă împiedică a vă dezvălui sufletele. Eu ştiu că voi aveți emoții şi sentimente umane normale, dar cum *funcționează normal* toate aceste caracteristici pe Aeneas?

Cum lucrează ele ca *să te simți tu însuți?*

Singurele persoane cu care mi-am putut găsi un oarecare limbaj comun sunt anumiți Oameni ai Oraşului, antreprenori, directori, inovatori – cosmopoliți care au avut mult contact cu cele mai dezvoltate părți ale Imperiului.”

„Băgăcioşii din Web”, rosti ea pe un ton batjocoritor. „Da, sunt peste tot, să cerceteze. Orice pentru câştig.”

„Acum tu eşti cea a cărei imaginație divaghează”, îi replică Desai. Desigur, neîndoielnic, un număr dintre ei sunt oportunişti demni de dispreț. Dar printre Oamenii Locului şi cei din Universitate

chiar nu există niciunul aidoma? Chiar nu-ți poți imagina că un industriaş sau financiar crede cu fermitate şi sincer în cooperarea cu Imperiul ca fiind cea mai mare speranță a vieții lui? Chiar nu poți admite ipoteza că el ar avea dreptate?”

Desai oftă. „Cel puțin recunoaşte că în măsura în care noi vă cunoaştem mai bine, avantajul vostru creşte. În fond, empatia noastră poate fi vitală. Dacă… Ei bine, ca să fiu sincer, dacă aş fi fost sigur pe ceea ce bănuim vag, cu privire la semnificația Monumentului McCormac şi a gospodăriilor înarmate în cultura voastră, probabil aş fi izbutit să conving sectorul guvernamental să-şi abroge ordinele de desființare. Atunci poate n-am fi provocat acele reacții care au făcut din logodnicul tău un proscris.”

Peste fața ei trecu o durere. „Poate”, zise.

„Datoria mea aici”, continuă Desai, „este, în primul rând, să mențin Pacea, în ea fiind incluse desigur legea civilă şi ordinea; cu bătaie mai lungă, să asigur că acestea vor fi respectate când trupele Terriene se vor întoarce, în sfârşit, acasă. Dar ce trebuie făcut? Şi cum? Ar trebui oare, de exemplu, să revedem împreună structura de bază? Să luăm puterea de la mica nobilime de țară, în special, al cărui militarism să fi fost rădăcina răscoalei şi să stabilim un parlament bazat pe sufragiul strict bărbătesc?

Desai îi observă expresiile feței; devenise mai deschisă către el. „Eşti şocată? Indignată? Negi în

tine însăţi că o astfel de drastică schimbare este permanent posibilă?”

El se aplecă înainte. „Stimată doamnă”, zise, printre erorile cu care convieţuiesc este această cunoaştere, bazată pe întreaga istorie studiată şi pe toată experienţa directă pe care am dobândit-o. E îngrozitor de simplu a teroriza, a deturna o naţiune ocupată şi înfiinţă. În *orice* direcţie. S-a întâmplat şi s-a răsîntâmplat. Câteodată, doi învingători cu ideologii diferite împărţeau un asemenea păgubaş între ei, în scopul „reformării”. După aceea, învinsul popor rămânea divizat, segmentele sale fiind probabil mai fanatice decât chiar cuceritorii lor.”

Îl năpădi ameţeala. Trebui să respire adânc înainte de-a continua: „Sigur, o ocupaţie se poate sfârşi curând sau nu-şi poate îndeplini reconstrucţia aşa cum şi-a propus. Atunci o versiune a primei societăţi va reînvia deşi este, probabil, o variantă deformată. Acum mă întreb: cât de *repede* este *prea repede,* cât de *incomplet* este *insuficient?* Şi până la *care sfârşit?*

„Stimată doamnă, există unii la putere, care strigă că Sectorul Alpha Crucis nu va fi niciodată în siguranţă câtă vreme Aeneas nu e pe de-a-ntregul transformată într-o, să zicem, cel mult o imitaţie a Terrei. Simt că asta e nu numai greşit – aveţi ceva unic aici, ceva fundamental bun – dar e periculos de moarte. În ciuda pretenţiilor psihodinamiştilor, nu cred că urmările unei

intervenții radicale asupra unui popor mândru şi puternic sunt previzibile, anticipabile.

„Vreau să fac minime, nu maxime schimbări. Acestea pot echivala doar cu întărirea relațiilor comerciale cu stelele din centrul Imperiului, dându-vă o mai largă participare la Pace. Sau orice pare necesar. În prezent, totuşi, nu ştiu. Plutesc printr-o mare de rapoarte statistice şi, cum cobor pentru a treia oară, îmi reamintesc vechea zicală: „lasă-mă să scriu cântecele unei națiuni şi nu-mi pasă cine-i scrie legile”. Nu vrei să mă ajuți să vă înțeleg cântecele?”

Se lăsă tăcerea cu excepția vântului suspinând afară, şi aceasta dură, până ce şoricelul oferi un timid *arpeggio.* Aceasta păru s-o distragă pe Tatiana de la gândurile ei negre. Se scutură ea însăşi şi spuse: „ceea ce doreşti este mai mult decât simplă cunoaştere, Comisare. E prietenie.”

Râsul lui era nervos: „Voi impune desigur o decizie care va displace. Bineînțeles n-am timp pentru discuții deschise pe cât mi-aş dori şi pe cât am, realmente, nevoie de ele. Dar dacă, oh, dacă voi, tinerii Aeneizi ați fraterniza cu tinerii soldați din infanteria marină, tehnicieni, navigatori spațiali, i-ați descoperi decenți, amabili, ați avea milă de singurătatea lor şi ei chiar au experiențe de povestit din lumi despre care voi n-ați auzit nicio dată…”

„Nu ştiu dacă s-ar putea”, spuse Tatiana. „Desigur, nu e suficientă recomandarea mea. Nu

că aş da vreuna atâta timp cât câinii voştri îmi hăituiesc bărbatul.”

„Credeam că acesta ar fi un alt lucru despre care să discutăm, răspunse Desai. „Nu unde s-ar putea găsi sau ce planuri ar avea, nu, nu. Dar cum să-l scoatem din capcana în care s-a închis de bunăvoie. Nimic nu m-ar face mai fericit decât să-i acord iertarea. Îți poți închipui o modalitate?”.

Ea-i aruncă o privire mirată înainte de-a rosti încetişor: „Cred într-adevăr că doreşti asta.”

„E în afara oricărui dubiu că vreau. Îți spun de ce: Noi, cei ce lucrăm pentru Imperiu, avem agenți şi informatori, la urma urmei, nemaivorbind de serviciile speciale de spionaj. Nu suntem complet orbi şi surzi la evenimente şi la consecințele lor. Faptul nu poate fi ținut secret față de poporul pe care Ivar Frederiksen, moştenitorul Conducerii Ilionului, l-a condus la prima revoltă calculată pentru schimbare. Conjurații săi, care au fost ucişi, răniți, închişi sunt considerați martiri. El, în general, se şopteşte că ar fi adevăratul campion al libertății – adevăratul rege, dacă vrei – care se va reîntoarce.”

Zâmbetul lui Desai ar fi putut fi o grimasă amenințătoare dacă trăsăturile-i rotofeie ar fi fost capabile de o asemenea expresie. „Remarcă absența declarațiilor publice făcute de rudele sale, lăsând la o parte adresarea personală de regrete pentru un nefericit incident. Noi, autoritățile, am avut grijă să nu ne aplecăm asupra lor. Oh, dar ce

grijă!”

Atmosfera subțiată era ca un permanent amortizor de zgomot pentru urechile lui neobişnuite. Abia o auzi: „Ce ai putea face… în ajutorul lui?”

„Dacă el, negreşit de bună voie, ar anunța că s-a răzgândit – nu să linguşească Imperiul, nu, cel mult să admită că în cea mai mare parte a istoriei sale Aeneas n-a dus-o prea rău sub conducerea acestuia şi că va fi din nou aşa – ei, atunci cred că ar putea fi nu numai iertat împreună cu complicii săi, dar chiar cred că guvernul de ocupație ar putea negocia anume cereri.”

Prudența o făcu pe Tatiana să se repeadă: „dacă intenționezi ca prin această ofertă să-l ispiteşti să iasă din ascunzătoare…”

„Nu!” răspunse, oarecum impacientat. „Nu-i genul de mesaj care poate fi transmis. Aranjamentele vor trebui făcute mai înainte, în secret, altfel ar părea într-adevăr o trădare. Oricum, repet că nu cred, nu văd cum ai putea să-l găseşti şi nici că el nu va fi acela care va încerca să te contacteze într-un viitor apropiat.”

Desai oftă. „Dar probabil… ei bine, cum ți-am spus, ceea ce vreau, în principal, să învăț în felul meu stângaci şi şovăitor, este ce îl determină pe el. Ce vă determină pe voi toți? Ce posibilități de compromis există? Cum pot Aeneas şi Imperiul să iasă mai bine, să lupte împotriva acestei belele pe care şi-au creat-o reciproc?”

Ea-l privi timp de o a doua perioadă de linişte până să-l întrebe: „N-ai vrea să iei masa?”

Sandvişurile şi cafeaua erau bune; din firida chicinetei cu ferestre susținute pe spatele dragonilor de piatră, aveai priveliști neparalele peste curți pătrate, holuri, turnuri, clădiri, în jos şi peste Nova Roma, peste râul Flone şi centura sa de verdeață, peste sălbăticia de mai încolo.

Desai mirosi mireasma din cana lui, în loc de țigara despre care încă nu avusese curaj să menționeze. „Atunci Ivar e paradoxal” remarcă el. „După relatarea ta e un sceptic în felul său propriu pe cale de a deveni domnul plin de duh, de har al unui popor profund religios.”

„Ce?” El pierduse numărul câtor uimiri îi stârnise fetei în acea zi. „Oh, nu. Noi n-am fost niciodată aşa. Am început ca bază ştiințifică, aminteşte-ți, şi nu într-o epocă de evlavie.” Tatiana îşi trecu degetele prin păr şi spuse după un moment: „Ei, adevărat, au existat totdeauna câțiva credincioşi, în special printre Oamenii Locului… Presupun că tendința merge îndărăt, înaintea administrației Snelund, poate preț de câteva generații…

reacție la decadența generală a Imperiului? Dar nenorocirile, durerile noastre din ultimii câțiva ani au accentuat procesul, cu siguranță, şi poporul se întoarce din ce în ce mai mult către biserică?” Se încruntă. „Totuşi, nu găseşte ceea ce caută. Aceasta e şi problema lui Ivar. A trecut prin, a

suferit convertirea devreme, în adolescență, mi-a mărturisit, apoi mai târziu crezul i s-a părut fragil, friabil în lumina ştiinței – dacă nu cumva acesta e diminuat până la un cloncănit de zgomote, ceea ce nu constituie esența căutării lui.”

„Fiindcă am venit aici să mă informez, nu e treaba mea să-ți spun ce sunteți”, zise Desai. „Totuşi e o atmosferă deosebită, societatea aeneană a avut întotdeauna o puternică *încredere;* ei, cum consideri această interpretare? O încredere în valoarea cunoaşterii, pentru a fixa, în primul rând, această colonie; o încredere în, oh, în dreptul absolut, total şi datoria de-a supraviețui, în a le păstra prin severul impact cu Necazurile pe care le-a suferit; o încredere în ordine, onoare, tradiție, demonstrate de faptul că paternalismul – care este esențial – continuă să fie viabil în vremurile mai uşoare. Acum a revenit timpul dificultăților. Câțiva Aeneizi ca Ivar, reacționează printr-un mai complet angajament față de sistemul social. Alții caută supranaturalul. Dar orice ar face, Aeneidul obişnuit trebuie să servească ceva care să-l depăşească.”

Tatiana se încruntă, gândindu-se. „Poate. Poate aşa e. Totuşi nu consider „supranatural” cuvântul potrivit, lăsând la o parte sensul special. „Transcendental” ar fi poate mai bine. De exemplu, aş numi filosofie Cosmenosistă în loc de religie.” Zâmbi, absentă. „S-ar cuveni să ştiu, fiind eu însămi o Cosemenosistă.”

„Parcă-mi reamintesc – nu cumva aceasta e o mişcare populară din ce în ce mai sporită printre cei din comunitatea Universitară?”

„Care e largă şi ramificată, nu uita. Da, Comisare, ai dreptate. Şi nu cred să fie doar o simplă toană, un capriciu.”

„Care sunt principiile de bază, ce doctrină are?”

„Cu exactitate, nimic precis. Nu pretinde că oferă revelația adevărului, e pur şi simplu o bâjbâială către… înăuntru o căutare a identității. În mod original, munca împreună cu Didonienii a inspirat acest fenomen. Îți imaginezi de ce, nu?”

Desai încuviință. Prin minte îi trecu tabloul pe care-l văzuse şi încă multe altele: într-o pădure roşcată, pe ploaie, sub un cer veşnic noros, stătea o ființă care era un triumvirat. Peste umerii ca o platformă ai unui patruped monoceroid se odihnea un zburător înaripat şi un brachiator rapid cu brațe bine dezvoltate. Fețele li se isprăveau în tuburi care, conectate la marele animal îi captau fluxul sângelui. Acesta mânca pentru toți trei.

Totuşi nu erau permanent legați. Aparțineau speciilor lor distincte, se reproduceau în felurile proprii şi purtau independent multe funcții.

Aceasta includea o măsură de gândire. Dar Didonianul nu era cu adevărat inteligent până când cei trei – eh, aşa e – membri nu erau uniți. Atunci nu doar venele comunicau ci şi sistemul nervos. Cele trei creiere împreună devenea mai

mult decât suma lor.

Câte mai existau neştiute, poate nu definibile în vreo limbă inteligibilă omului. Lumea următoare orientată spre soare dinspre Aeneas rămânea înfăşurată în mister tot pe-atât pe cât o învăluia ceața. Acele societăți Didoniene care erau primitive din punct de vedere tehnologic nu dovedeau nimic; până la un moment geologic insignifiant, existaseră humanoizi şi Terra era un corp ceresc mai uşor, unde legea domnea în natură. După şapte sute de ani, comunicația cu Didonienii era extrem de dificilă, limitată la un număr de dialecte, scâlciate, nearătând nimic altceva în afara truismului că mințile lor erau străine oricăror idei concepute de-a gata.

Ce este o minte, când e posibilă creația temporară a trei ființe, fiecare cu propria individualitate şi amintiri, fiecare capabilă de-a avea orice număr de parteneri deosebiți? Ce e personalitatea – chiar sufletul – când aceste legături nestatornice perpetuează amintirile într-un *diminuendo* fantomatic care durează de generații, chiar după ce corpurile experimentale au murit? Câte variații de specii, culturi şi personalități sunt posibile de-a lungul secolelor într-o întreagă infinit-orientată lume? Ce-am putea învăța de la ei sau ei de la noi?

Fără Dido ca ademenire, ispită, oamenii n-ar fi cucerit probabil niciodată Aeneas. Era prea departe de Terra, prea săracă şi aspră – mai

locuibilă pentru ei decât celelalte surori, dar totuşi nu foarte diferită. Pe vremea când umanoizii, cărora le lipseau asemenea stimulente, umpluseră planete mai promițătoare, neîndoielnic Ythrienii vor fi ocupat-o pe aceasta. Li s-ar fi potrivit mai bine decât lui *Homo Sapiens.*

Cât de bine li s-a potrivit Constructorilor, în nesigurele perioade de mega-ani din trecut pe când nu existau Didonieni şi Aeneas avea oceane…?

„Scuză-mă.” Desai îşi dădu seama că plecase, fără voie, într-o visare îndepărtată. „Gândul îmi rătăcea. Da, am meditat la… Vecini, nu-i numiți aşa? — ceva mai mult, la acele stranii momente când a început sarcina mea. Probabil Vecinii v-au influențat enorm societatea, nu doar ca un obiectiv de cercetare exhaustiv, dar prin, să spunem aşa, exemplul lor.”

„Cu deosebire în ultimii ani când considerăm că am putea atinge adevărata comunicare în câteva cazuri”, răspunse Tatiana. Se simțea ardoare în vocea ei. „Gândeşte-te: asemenea mod de trai la îndemâna noastră de a-l observa şi… de-a ne gândi la el, cum spuneai. Poate ai dreptate, avem neapărată nevoie de un transplant cu regnul uman, aici, pe această planetă. Da, poate ai dreptate comisare în a simți această nevoie.” Îşi întinse brațul într-un arc spre cer. „Ce suntem noi? Licăriri, rupte dintr-un univers arzând, a cărui creație a constituit-o un fără-de-sens

accident? Sau copiii Domnului? Sau părți, măşti ale Domnului? Sau sămânța din care Dumnezeu va răsări, în cele din urmă?”. Mai liniştită: „Cei mai mulți dintre noi, Cosmenosiştii, gândim – da, Didonienii ne-au inspirat strania lor unitate, atât de puținul pe care l-am învățat din credințele lor, dedicațiile, poezia, visele – credeam că realitatea merge totdeauna către ceva ce o copleşeşte şi prima îndatorie a celor ce stau mai sus este de a-i ajuta să se ridice pe cei mai de jos…”

Privi prin geam către fragmentul ce fusese… ceva, cu ani în urmă… şi, în aceste ultime secole, nu se pierduse niciodată în peretele care-l folosise. „Ca şi Constructorii”, sfârşi ea. „Sau Mai Vârstnicii, Strămoşii, cum îi numesc Oamenii Locului, sau… oh, ei au multe nume. Cei care au venit înaintea noastră”.

Desai se nelinişti: „Nu vreau să fiu nepoliticos”, spuse el oarecum nemulțumit, „dar în timp ce o civilizație de la o stea aparent îndepărtată a existat cu adevărat în trecut, lăsând urme pe un număr de planete, ideea pe care am auzit-o pe Aeneas n-o pot accepta şi anume că această civilizație a continuat să se ridice, să se perfecționeze în alt plan şi nu să piară”.

„Ce ar distruge-o?”, marşă ea. „Nu-ți poți imagina că noi, o firavă umanitate fiind deja prea răspândiți şi gata de stingere această parte a cosmosului s-ar sfârşi deci dacă noi, câteva lumi care pierim, nu am lăsa în urmă unelte, săpături,

materiale sintetice, oase fosilizate, destule resturi ca milioane de ani de după noi să ne identifice? Atunci de ce nu şi Constructorii?

„Prea bine”, argumentă el, „o scurtă perioadă de expansiune poate doar baze ştiinţifice, nu adevăratele colonii, evacuate din pricina condiţiilor nefavorabile de acasă…”

„Simple presupuneri”, spuse Tatiana. „De fapt, fluieri un cimitir al trecutului care nu-i aici. Consider, şi nu-s singura nici pe departe, că niciodată Constructorii n-au avut nevoie să facă mai mult decât au făcut. Erau deja deasupra gigantismului material pe timpul când au ajuns aici. Cred că depăşiseră aceste ultime vestigii pe care noi le vedem şi le-au părăsit. Şi Didonianul mulţi-în-unul ne dă cheia a ceea ce ei au devenit; da, probabil ei înşişi au început acea cale de evoluţie. Şi în ziua aleasă, se vor reîntoarce de dragul nostru, al tuturor.”

„Am auzit vorbindu-se despre aceste idei, Profesor Thane, dar…”

Privirea ei îl arse. „Şi presupui că-i o trăsnaie. Atunci gândeşte-te la asta. Chiar pe Aeneas există cel mai complet set de ruine al Constructorilor, care se cunoaşte: în regiunea Orcan, pe Muntele Cronos. Niciodată nu le-am investigat aşa cum ar fi trebuit, întâi din pricina altor preocupări, apoi fiindcă acele aşezări au devenit nelocuite. Dar acum… doar zvonurile, nimic altceva decât genul de zvonuri care sunt rostogolite totdeauna de

vântul pustiului... totuşi, se şopteşte despre un premergător, vestitor...”

Văzu că a vorbit poate prea mult, se opri abrupt să-şi recapete stăpânirea de sine. „Te rog, nu mă eticheta drept fanatică”, spuse ea. „Numeşte-o speranță, iluzie, cum vrei. Sunt de acord că nu aveam nicio altă probă, lăsând deoparte revelația divină.” Desai nu putu fi sigur câtă malițiozitate conținea surâsul ei. „Totuşi, Comisare, ce-ar fi dacă în urmă cu cinci sau zece milioane de ani ar fi trebuit să se hotărască necesitatea reconstrucției Imperiului Terrian?”

Desai se întoarse la birou atât de aproape de sfârşitul timpului de lucru încât hotărî să amâne totul până mâine şi să plece acasă devreme. Ar fi fost prima oară după un număr apreciabil de săptămâni când şi-ar fi văzut copiii înainte ca aceştia să fi adormit.

Dar, evident, telefonul îi spuse că avea o chemare urgentă. Fiind o maşină, se relua înregistrarea că trebuie să lase numărul unde ar putea fi găsit. Mesajul fusese de la şeful Serviciului său Secret.

Poate nu e extrem de important, porni obosit gândul lui Desai. *Feinstein e un om bun, dar nu-i nicio dată inspirat.*

Făcu legătura. Căpitanul răspunse direct. După saluturile şi scuzele de rigoare:

— ”...acel Aycharaych din Jean-Baptiste, ți-l aminteşti? Ei bine, domnule, a dispărut în

împrejurări extrem de ciudate.

— ”…nu, aşa cum tu însuți şi Excelența Sa ați decis, nu am avut niciun motiv rezonabil să ne îndoim de el. Tocmai a aranjat să călătorească cu o patrulă de-a noastră, pentru o primă privire asupra ținutului.

— ”…pe cât pot înțelege din aiuritoarele rapoarte, a obținut cumva parola. Ştii ce măsuri de precauție am luat de la incidentul Hesperian? Comandanții gărzilor principale ei înşişi nu ştiu, conştient, parolele. Acestea le sunt implantate pentru recunoaştere post-hipnotică şi uitare. Pentru a preveni accidentele, sunt silabe fără sens sau fraze luate din limbi obscure folosite în colțurile îndepărtate ale Imperiului. Dacă Aycharaych le poate citi din mințile oamenilor – păstrându-şi de asemenea structura creierului său non-uman – atunci e mai mult decât un telepat sau ştie mai multe trucuri decât s-ar presupune că-i posibil.

Oricum, domnule, cu parolele a rechiziționat un zburător, a trecut cu el peste un pichet aerian şi s-a evaporat.

— Da, domnule, desigur că l-am răsverificat, corelând totul despre acest nenorocit ghem de țărână. Niciun pont, nicio urmă de motivare. Ar putea fi simplă piraterie, îmi închipui, dar ne putem noi permite aşa ceva?

— „Prietene”, răspunse Desai pe când epuizarea îi apăsa umerii, „nu pot concepe un singur lucru

din lume pe care cu adevărat să ni-l putem permite.”

VIII

„Hee-Ah!“, îşi biciui Mikkal animalul statha, galopând ca vântul. Bivolul de stâncă o coti. Dacă ar fi coborât panta taluzului, vânătorii nu l-ar mai fi putut urmări. Cizme sau picioare – nu erau echipate pentru aceste locuri, ar fi fost ciopârțite de marginile tăioase ale rocilor. Şi nenumăratele vârfuri, colorate parcă în cinabru, proiectate mult în afară, de-a lungul canionului, ar fi deviat împuşcătura.

Cum se afla, bestia se bălăbăni pe margine şi tropăi de-a lungul coastei. Atunci, de după o ieşitură vărgată în culori minerale, apăru Fraina pe propriul ei animal de călărie.

Taurul ar fi trebuit s-o fugărească şi pe ea în sus, spre Ivar. Dar, în loc de asta, îşi aplecă marea-i căpățână şi atacă. Coarnele în formă de trident sclipeau ca oțelul. Animalul ei statha se ridică, panicat: taurul era cât el de mare însă mai puternic şi mai iute.

Ivar avea singura armă de foc, puşca lui, ceilalți purtau sulițe. *„Ya-Lawa!”* îi comandă el fugarul său: în limba Haisun ar fi echivalat cu „opreşte!”. Îşi răsuci patul armei către obraz şi oftă. Numai piatră goală, praf roşu, tufişuri gri-verzui răzlețe şi

un singur copac *rahab* ce stătea neclintit în lumina miezului zilei: Virgil. Umbrele erau purpurii, dar cerul părea aproape negru deasupra piscurilor descoperite. Aerul ardea, extrem de uscat, niciun sunet nu izbea auzul în afară de tropăitul copitelor şi strigătele omeneşti.

„Dacă nu nimeresc creatura, Fraina poate muri, îi trecu prin gând lui Ivar. *Dar nu are rost să-l țintesc în spinarea-i cocoşată. Şi oriunde în alt loc e primejdios să încerc din unghiul şi viteza asta, iar ea e pe linia de ochire…* Judecata se pierdu ca parte a încercării; nu avea vreme să se teamă.

Puşca şuieră. Glonțul trasa o lovitură zgomotoasă. Bivolul de stâncă sări, mugi şi se rostogoli.

„Rolf, Rolf, Rolf!” ciripi veselă Fraina. Călări în jos spre ea cu gloria umplându-i inima. Când au descălecat, Fraina îşi aruncă brațele împrejurul lui, lipindu-şi buzele de cele ale bărbatului.

Dat fiind entuziasmul, era o sărutare castă. Totuşi îl făcu să se simtă amețit de succes. Până-şi reveni ajunsese la ei şi Mikkal, care examina prada.

„Bună lovitură, Rolf.” Surâsul lui lucea alb pe fața-i delicată. „O să chefuim diseară.”

„Noi am câştigat, am doborât”, râse Fraina. „Nu acei oameni care totdeauna trebuie să plătească pentru ceea ce datorează sau care nu revendică ce li se cuvine, după aceea.”

„Şmecheria e să fii tu revendicatorul”, zise

Mikkal.

Privirea dulce a Frainei se opri asupra lui Ivar: „Ori să fii destul de isteț să păstrezi ce ai câştigat prin forță”, murmură ea.

Inima lui Ivar bătu puternic. Era mai frumoasă decât ar trebui, s-ar cuveni să fie, acum, în acest moment de triumf, înveşmântată în pantaloni scurți şi-un strai sumar în sus. Mikkal purta numai o haină ce-i încingea mijlocul şi curele încrucişate peste umeri care-i susțineau cuțitele, sacul, bidonul. Toate curelăriile astea colorate ca arama alcătuiau o adevărată expoziție şi era o bucurie să le simți căldura. Ivar era echipat cu tot ce se poartă în deşert: bluză, pantaloni, burnuz cu vizor pentru soare.

Platoul cunoscut ca Mohorâtul Ținutului de Fier era în spatele lor. Nu va mai exista lupta pentru a trece peste câmpurile de piatră sau în jurul unei țări unde nimic nu se clintea decât ei înşişi şi vântul, unde nimic nu era viu decât doar ei; sete stăpânită când apa trebuie porționată, mâncarea preparată şi consumată negătită, ustensilele curățate cu nisip; nu vor mai fi nopți atât de reci încât să fie necesare corturile pentru ca animalele să rămână în viață.

Ca totdeauna, trecerea ascuțise nervii. Ivar aprecie înțelepciunea regelui în a sechestra armele de foc. În condițiile respective şi o bătaie cu cuțitele ar fi putut avea un sfârşit tragic. Călătorilor le trebuia mai mult decât uşurință în a

străbate locul, le trebuia ceva care să-i înveselească. Prima vânătoare soldată cu succes, de pe versantul estic al Munților Ferric probabil va contribui straşnic la bucurie.

Şi cu toate că ținutul aici era sterp, ei depăşiseră ce era mai rău: Drumul Sfărâmat. Alaiul se îndrepta în jos spre Valea Flone, spre a ajunge în cele din urmă chiar la râu, la malurile-i verzi, răcoroase şi orăşelele înşirate de-a lungul său, la sud de Nova Roma. Dacă acum vânătorii râdeau prea mult şi prea vesel pe când măcelăreau imensul bivol, Ivar se gândea că nu face nimic sub demnitatea unui Prim Născut, alăturându-li-se.

Mai mult, Fraina era cu el, lucrau împreună... Cunoştința lor nu era îndelungată. Lipsiseră vremea şi puterea pentru aceasta. În plus, în ciuda dansului ei, fata se purta timid pentru o Tineranǎ. Cât despre restul şederii lui în trupă... *Sper că nu o voi seduce şi abandona, plângând, în urmă, când, în sfârşit, voi pleca. (Încep să pricep de ce, nu contează câte dificultăți ar fi, cea mai ascuțită durere e a părăsi). Şi Tanya, desigur nu trebuie uitată Tanya.*

Acum să mă bucur, totuşi, de apropierea Frainei, pe cât pot. E atât de vie. Totul la ea e vitalitate. N-am ştiut niciodată că aş putea să mă simt atât de puternic şi liber până n-am întâlnit rătăcitorii.

Se forță să se concentreze asupra activității sale gospodăreşti. Cuțitul lui greu, cu teacă, tăia fără probleme pielea, carnea, cartilajele şi chiar oasele

mai subţiri, mult mai rapid şi mai spornic decât o făceau lamele ascuţite ale tovarăşilor săi. Se întrebă de ce aceştia n-au adoptat modelul nordic sau cel puţin să-l ajusteze pentru setul lor de scule; apoi, urmărind cu câtă şiretenie lucrau, îşi dădu seama că nu s-ar fi potrivit stilul lor. *Hm, da încep să pricep singur; culturile sunt unităţi exprimate adesea în modalităţile subtile.*

Odată lucrul sfârşit, carnea fu încărcată pe animalele de călărit *statha,* toţi trei mergând să se odihnească lângă izvorul care le atrăsese şi prada. Se săpase un extrem de plăcut lăcaş, o scobitură răcoroasă în interiorul unei stânci, umbrită de un mal înalt. *Trava* moţăia albă peste locşorul acoperit de muşchi cromat parcă; zburătoare ca lăncile lunecau argintiu; curentul de apă curgea la vale peste pietre până-l înghiţea deşertul. Cei trei băură adânc însetaţi, apoi îşi lungiră spinările pe stâncă, lenevind, cu Fraina între ei.

„Ah-ah”, oftă Mikkal. „Nu trebuie să ne grăbim. Nu suntem prea departe de Alai, să ne relaxăm înainte de prânz.”

„Grozavă idee”, răspunse Ivar. El şi Fraina îşi zâmbiră.

Mikkal se întinse: în mână avea trei foiţe răsucite conţinând firimituri cafenii: „fumaţi?” îi invită.

„Ce? zise Ivar, „Credeam că voi, Tineranii, evitaţi tutunul. Usucă gura, aşa-i?”

„Oh, ăsta e *marwan*”. Văzându-i privirea uimită, Mikkal îi explică: „N-ai auzit nicio dată de el? Ei,

nu cred că rasa ta ar folosi aşa ceva. E o plantă. O usuci şi o fumezi. Are un efect similar alcoolului. Chiar mai grozav, aş zice, deşi admit că gustul ei te face să preferi – de departe – un whisky.

„Narcotic?”. Ivar era şocat.

„Nu chiar aşa cumplit, Rolf. Al naibii de necesar, de fapt, când eşti departe de Alai, cum ar fi la o vânătoare sau o raită de cercetare”, se strâmbă Mikkal. „Sălbăticiunile astea sunt prea inumane. Cu o ceată de prieteni împrejur eşti apărat. Dar de unul singur simţi grozav cât de vulnerabil şi muritor eşti.”

Nicio dată nu-l mai auzise Ivar mărturisindu-şi slăbiciunea. De obicei Mikkal era vesel. Când temperamentul său o lua razna prin Mohorâtul, ca şi al altora, de altfel, nu-şi folosea arma ci un limbaj pipărat, o limbă înţepătoare cu care şfichiuia, dovedindu-se astfel a fi mai isteţi decât ceilalţi. Acum… *Ei, recunosc că pot înţelege. Este apăsător, această dimensiune şi linişte. Un nesfârşit memento mori. Nu mi-aş fi închipuit înainte, în ţară, dar acum, da. Dacă n-ar fi Fraina aici să mă înveselească, aş fi tentat să încerc drogul ăsta.*

„Nu, mulţumesc”, refuză Ivar mâna întinsă. Mikkal ridică din umeri. Pe drumul de întoarcere, mâna sa şovăi înaintea fetei. Fraina făcu un gest de refuz. El ridică sprâncenele ori surprins ori sardonic până ce ea se încruntă uşor nemulţumită şi scutură din cap. Atunci el răspunse printr-un

rânjet, îşi puse ţigara în gură şi o aprinse. Ivar abia de observă pantomima şi, oricum, nu-i dădu importanţă decât că, şi în această privinţă, fata îşi păstrase inocenţa. Cel mai mult sesiza dulcea ei mireasmă: carne sănătoasă, păr încălzit de soare şi sudoarea în perle curgând pe sânii jumătate descoperiţi.

Mikkal trase fumul în plămâni, îl reţinu, îl zvârli afară foarte încet şi-şi şterse pleoapele. „Aaah”, zise el, „şi iar aah. Încep să pot gândi. În special despre modalităţile de-a prepara aceste antricoate şi cotlete. Femeile le vor găti înăbuşit în noaptea asta, precis. O să insist ca restul cărnii să fie păstrată într-o marinată potrivită. O să-i explic şi regelui, dacă trebuie. Sunt sigur că mă va asculta. O fi el ursuz, regele nostru, Samlo, dar toţi regii sunt astfel, iar el e un sensibil clonţ de oţel.”

„Nu se poartă ca un Tineran de rând”, spuse Ivar.

„Regii, nu. De aceea îi avem. Nu neg că suntem un soi de oameni iuţi la mânie, ba chiar mă fălesc cu asta. Cu toate astea trebuie să avem pe cineva care să ne silească la prudenţă şi precauţie.”

„Eu, da, ştiu despre formarea, pregătirea specială pe care o primesc regii. Trebuie să fii cu adevărat disciplinat ca să rezişti toată viaţa în societatea voastră.”

Fraina chicoti. Mikkal, care-şi luase alt drog, îşi lovi călcâiele şi trase un răcnet. „Ce-am spus?” întrebă Ivar.

Fata plecă privirea; el crezu că a văzut-o roşind, deşi era greu de spus, având în vedere culoarea tenului ei. „Te rog, Mikkal nu fi lipsit de respect”, spuse Fraina.

„Păi nu sunt mai mult decât trebuie”, fu de acord fratele ei vitreg. „Totuşi, Rolf ar putea să ştie. Nu-i un secret, doar o chestiune despre care nu discutăm. Ca să nu dezamăgim prea devreme tinerii, adolescenții etcetera.” Ochii-i luciră către Ivar. „Doar poziția, loja căreia îi aparțin regii presupune cunoaşterea a ceea ce se petrece în sanctuare, în grotele sfinte şi barăcile unde sunt ținuți Drepții. Dar nevestele şi concubinele regale ştiu şi ele, iar fiicele lor la rându-le împrăştie mai departe. Tu crezi că noi, Tineranii obişnuiți, avem petreceri vesele. Noi nu ştim ce e însuflețirea, vioiciunea!”

„Dar e religia noastră”, îl asigură Fraina pe Ivar. „Nu zeişorii şi codurile de legi şi vrăjile de fiecare zi. Aceasta e spre a onora puterea vieții.”

Mikkal chicoti: „Da-ah, oficial acestea sunt rituri ale fertilității. Ei bine, am citit ceva antropologie, chiar mă gândisem s-o studiez odată, când nu aş fi avut altceva mai bun de făcut. Cultul la noi, presupun eu, s-a dezvoltat întrucât regele este adeseori nevoit să oprească orgiile ce ar lua amploare şi pentru asta are nevoie de un ascendent asupra celor din jur.

Ivar privea înainte, jumătate confuz, jumătate încurcat grozav. N-ar fi mai folositor pentru

Tinerani, ca o comunitate ce erau, dacă ar avea mai mult autocontrol? De ce exista acest extrasenzitivism construit în ei? Sau acum vorbeau doar propriile prejudecăți? Nu devenise el din ce în ce mai asemănător lor şi savura fiecare clipă?

Fraina îi puse o mână pe braț; răsuflarea-i atinse obrazul. „Mikkal face mişto”, zise ea. „Eu cred că e şi sacru şi profan ceea ce înfăptuieşte regele. Sfânt pentru că trebuie să avem tineri – prea mulți mor de mici, atât ființe umane cât şi animale – şi puterile vieții sunt adevărate. Profan căci… îşi asumă el singur comiterea exceselor, acesta e cuvântul, nu? În interesul, în folosul Alaiului, regele eliberează partea noastră sălbatică, animalieră, care, altfel, ar dezmembra, ar destrăma comunitatea.”

Nu prea înțeleg, gândi Ivar. Dar, cutremurat înlăuntrul său, *ea e atât de înțeleaptă, isteață, serioasă şi în acelaşi timp, minunată, veselă.*

O formă acoperi soarele. Săriră toți trei în picioare. Ceea ce se lăsa în jos depăşi discul şi lumina parcă incendie pinioanele de bronz aurite ale unor aripi rotitoare de şase metri. Aerul şuieră şi răbufni. Fraina țipă de frică. Mikkal îşi potrivi sulița. „Nu!” strigă Ivar. „Opreşte-te! E un Ythrian!”

„O-o-oh, da-a-a”, rosti Mikkal încetişor. Îşi coborî lancea, deşi o ținea pregătită de atac. Fraina se lipi strâns de brațul lui Ivar şi se înghesui în el.

Ființa ateriză. Ivar mai întâlnise Ythrieni înainte, la Universitate şi în alte părți. Dar uimirea lui privind această sosire fu atât de mare, încât căscă gura, ca şi cum ar fi văzut pentru întâia oară.

Solid, noul venit folosea acele uluitoare aripi îndoite în jos, pentru picioare, ghearele aflate la curbură erau dispuse astfel încât să servească drept labe, oasele lungi, îndreptate spre spate aducând un surplus de echilibru când se odihnea. Atingea astfel înălțimea de 135 centimetri, cam până la jumătatea pieptului lui Ivar, mult deasupra unui Tineran; greutatea era cam 25 kilograme. Dedesubt, oase în formă de carenă de corabie constituiau brațe descărnate, cu piele palid-gălbuie, ale căror mâini se desfăşurau în gheare, fiecare purtând trei degete ascuțite; alături de două policare şi un mic cleşte la încheietura dinăuntru. Deasupra se înălța un gât puternic şi un cap măreț într-o ținută mândră. Craniul se boltea înapoi, în protuberanță aflându-se creierul – căci fruntea era incredibil de mică – fața se curba în jos, se arcuia cumva într-un soi de bot încrețit, cu o gură ale cărei buze senzuale contrastau curios cu colții carnivori existenți de-o parte şi alta. Deasupra capului şi împrejurul gâtului se ridica o podoabă din pene albe cu margini negre, dispuse ca o coadă în formă de evantai. Altfel, în afară de picioare, brațe şi ochii uriaşi, care ardeau aurii şi păreau a nu se roti sau clipi niciodată, restul corpului era acoperit cu penaj de un

castaniu lucios.

Purta un fel de şorț, ale cărui buzunare, deschizături şi cordoane conțineau micul echipament ce-i era necesar. Cuțit, bidon şi pistol erau singurele obiecte la vedere. Putea trece prin ținut mai bine ca orice ființă umană.

Mikkal inhală fumul, se relaxă, zâmbi, ridică şi coborî arma în chip de salut: „Hei, drumețule”, zise el, „fii binevenit printre noi, în Pacea apei, unde nimeni nu are duşmani. Noi suntem Mikkal de la Acoperişul Roşu şi sora mea Fraina a Bucuriei, din Alaiul Drumului Sfărâmat şi tovarăşul nostru este Rolf Marinarul, Universitar”.

Limba Anglic în care i s-a răspuns era destul de curgătoare încât cineva să nu-şi de seama cât din accentul ezitant şi nuanțele şuierătoare se datorau organelor vocale ythriene şi cât, pur şi simplu, faptului că acestea era un dialect pe care un vorbitor al altei planete îl învățase. „Mulțumesc, salutări şi vânt bun vouă. Mă numesc Erannath, de la Poarta Furtunii din Avalon. Să-mi potolesc mai întâi setea, iar apoi putem sta de vorbă, dacă vreți.” Pe cât era de grațios în înălțimi; pe atât era de stângaci când se afla pe jos, iar când se aplecă să bea, Ivar zări ramificațiile ca nişte branhii, aducând un surplus de oxigen în fluxul sanguin spre a întări forța de ridicare a marii greutăți. Asta însemna şi un consum sporit de combustibil, îşi aminti el. Nu era de mirare că Erannath călătorea singur, dacă nu avea vehicul. Acest teren n-ar fi

fost încăpător pentru doi ca el în limitele practice ale întinderii aripilor lor.

„E fantastic”, îi susură Fraina lui Ivar. „Cum l-ai numit?”

„Ythrian”, răspunse Primul Născut. „Vrei să spui că nu-i ştii?”

„Mi se pare că am auzit, vag, dar eu sunt o rătăcitoare, o hoinară ignorantă, Rolf. O să-mi povesteşti mai târziu?”

Ei, cum nu?

Mikkal se aşeză înapoi la umbră, de unde se ridicase. „Aş putea să te întreb ce te-a adus aici, străine?”

„Împrejurările”, răspunse Erannath. Neamul său tindea către concizie. O mare parte a propriei lor comunicații consta în nuanțele indicate de jocul reglat cu măiestrie de condeiele penelor.

Mikkal râse: „cu alte cuvinte, da, aş putea întreba, dar n-aş putea obține un răspuns. Oricum, n-ai vrea să flecărim câtva timp? Eu, Fraina şi Rolf am fi încântați.”

Se aşezară cu toții. Privirea lui Erannath zăbovi pe Primul Născut: „N-am mai văzut specia ta, până acum, atât de departe” – spuse el.

„Eu… doream o schimbare”, bolborosi Ivar.

„N-a precizat exact de ce şi nici tu nu trebuie s-o faci”, declară Mikkal. „Dar vezi, Aeronautule, spusele tale dovedesc că *ai observat amănunțit* şi cu atenție totul. Doar dacă nu vei fi făcut remarci nechibzuite, la întâmplare, ceea ce nu cred că e în

felul tău de-a fi.”

Expresii pe care nu putură să le citească se vânturară peste penajul musafirului. „Da”, zise Ythrianul după un moment, „mă interesează această planetă. Ca Avalonian, sunt familiarizat, natural, cu oamenii, dar cu cei de un anume fel. Fiind pe Aeneas, am ocazia să fac cunoştință, oricât de superficial, cu alți câțiva.”

„U-uh.” Mikkal îşi lungi picioarele încrucişate, fumând, privind visător cerul pe când vorbea tărăgănat... Cumva mă îndoiesc că s-a auzit despre tine la Nova Roma. Autoritățile ocupante şi-au plantat şezuturile greoaie în traficul spațial, în şi dinspre înăuntrul planetei. Vrei să-mi arăți permisul tău oficial de zbor? Atât de numeroşi cât sunt acum ghizii destinelor noastre Terriene, ar permite oare unui vizitator de pe presupus-rivalul imperiului nostru să se afle în apropierea unei importante granițe? Evident, fantazez, dar în legătură cu eşuarea ta aici. Ai venit în vremea revoltei, să zicem, când era uşor s-o faci fără a fi cunoscut şi stai în aşteptare, aştepți până ce condițiile îți vor uşura plecarea spre casă.”

Degetele lui Ivar se strânseseră pe armă. Dar Erannath rămase imperturbabil. „Fantazează cum şi cât doreşti”, spuse el sec, „dacă-mi permiți s-o fac la fel.” Din nou ochii săi îl cercetară pe Primul Născut.

„Ei bine, teritoriul nostru nu e pe lângă Nova Roma”, continuă Mikkal. „Te găzduim cu plăcere

dacă vrei să ne însoțeşti, cum probabil ai făcut-o cu încă două sau trei Alaiuri. Cântecele şi povestirile tale trebuie să fie neobişnuit de antrenante. Şi… poate când vom ajunge la verdeață şi vom începe spectacolele, te vom vedea jucând într-unul.”

Fraina icni. Ivar îi zâmbi. „Da”, murmură el, „fără acea buruiană rea inhalată de el – fiindcă nu se află în tabără – Mikkal n-ar fi avut îndrăzneala acestor propuneri ascuțite şi demne nu-i aşa?” Părul Frainei îi mângâie fața, mâna ei i-o strânse pe-a sa.

„Mulțumirile mele”, zise Erannath. „Sunt onorat de-a fi oaspetele vostru pentru cel puțin câteva zile. Aşa încât vom putea să ne continuăm discuția.

Merse deasupra lor, planând, înălțându-se avântat, rotindu-se uluitor pe când ei călăreau înapoi peste ținutul în pantă.

„Ce *este* el?” întrebă Fraina. Ritmul copitelor îi ascundeau sunetul vocii. O boare aduse miresme de fum de pădure. Aminteau de mirosul Ythrianului de parcă, odată, străbunii lui zburaseră prea aproape de spatele lor.

„Un *sophont*”, zise Mikkal cu naturalețe. Şi continuă: „mai strălucitor şi mai tenace decât cei mai mulți. Poate chiar decât noi. Noi oamenii, suntem probabil mai puternici doar fiindcă îi copleşim ca număr şi fiindcă i-am anticipat în călătoria spațială şi, hm, avem nevoie de mai puțin

loc pentru o singură persoană.”
„O pasăre?”
„Nu”, îi răspunse Ivar. „Sunt purtători de pene, dar au sânge cald, bisexuați. Totuşi, ai observat că nu are cioc şi femeile nasc ființe vii. Nu alăptează – vreau să spun, nu au lapte; buzele le servesc să sugă sângele prăzii lor.”
„Tu ştii să comanzi un imperiu, Mikkal”, spuse ea, „şi îmi amintesc nişte discuții de-odinioară. Să continuăm, vrei?”
„Lasă-l pe Rolf să facă asta”, sugeră Mikkal. „E şcolit. Şi, în plus, dacă trebuie să mai stea tăcut multă vreme va face explozie.”
Urechile lui Ivar ardeau. Adevărat, gândi el. Dar Fraina îi dădea o asemenea concentrată atenție încât duse mai departe povestirea cu încântare.
„Ythri e o planetă cam la fel ca Aeneas, doar cu un soare mai rece”, zise el. „Este la aproximativ o sută de ani-lumină de aici, în direcția lui Beta Centauri.”
„Acolo-i Ochiul îngerului”, interveni Mikkal.
Oare Tineranii nu folosesc constelațiile noastre? se miră Ivar. *Ei, nici noi nu le folosim pe ale Terrei; cerul nostru e diferit.* „După ce oamenii i-au contactat, Ythrienii şi-au însuşit cu iuțeală tehnologia modernă”, continuă el. „Totuşi sunt o civilizație diferită, desigur, dacă o poți numi civilizație, ei neavând oraşe. Cu toate acestea, s-au întins în spațiu, la fel şi-au dezvoltat cultura tehnică şi, în timp, Ythrienii au început să facă şi

comerț şi colonii, pe scară mai redusă decât oamenii. Când Liga s-a destrămat şi au urmat Necazurile, au suferit şi ei. Oamenii au restaurat ordinea, în cele din urmă, stabilind Imperiul Terrian, Ythrienii creându-și Domeniul. Nu-i chiar un Imperiu, Mikkal. Alianța lumilor s-a sfârşit.

Totuşi s-au extins. La fel s-a petrecut cu Imperiul, al Terrei, ceea ce a însemnat întâlnirea şi s-au ciocnit. Acum câteva sute de ani s-au luptat. Ythri a pierdut războiul şi a trebuit să renunțe la mult din teritoriul de graniță. Dar ar fi fost prea costisitor pentru Imperiu să încerce anexarea întregului Domeniu.

De atunci, relațiile au fost... schimbătoare, să spunem. Unele fricțiuni, dar niciodată un alt război adevărat; anumite tratative şi comitete comune deşi cu încălcări de ambele părți; mult comerț, indivizi şi grupuri plimbându-se încoace şi încolo. Terra nu e mulțumită de modul în care Domeniul Ythri se dezvoltă în direcție contrară nouă şi în forță. Dar Merseia a ținut Imperiul prea ocupat pentru a face mai mult în această direcție – exceptând distrugerea libertății la proprii cetățeni."

„Nimic din aceasta care să facă o persoană nepărtinitoare în propriul guvern", mormăi Mikkal pe de lături.

„Înțeleg", spuse Fraina. „Ce clar explici tu... Parcă l-am auzit spunând că era, mmm... de pe Avalon?" „Da", replică Ivar. „Planetă în Domeniu,

colonizată împreună de Ythrieni şi oameni. Societate unică. Ar fi convenabil să fie trimis un avalonian pentru a spiona planeta Aeneas. Ar avea mai multă legătură cu noi, mai multă intuiție decât Ythrienii obişnuiți.”

Ochii ei se lărgiră: „e un spion?”

„Agent al Serviciilor Secrete de Informații, dacă preferi aşa. Nu pândeşte să răpească bazele Marinei Militare sau altceva aiurit de felul ăsta. Aducând fărâmele de informații pe care le poate obține îşi face o impresie mai completă despre Imperiul Terrian. Realmente, nu-mi pot închipui ce altceva ar putea fi: Probabil l-au lansat aici pe când controlul traficului spațial era întrerupt din cauza războiului de independență. Cum spune Mikkal, eventual va pleca, presupun, când Ythrienii vor avea din nou consulate în Nova Roma, ceea ce va permite a-l expedia pe furiş.”

„Nu te interesează Rolf?”

„De ce ar trebui să mă intereseze? De fapt...”

Ivar îşi sfârşi gândul în sine. *N-am avut niciun ajutor Ythrian în lupta noastră. Sunt sigur că McCormac a încercat şi a fost refuzat. N-ar risca ei un nou război. Dar... dacă am putea obține sprijin clandestin – arme şi echipament strecurat nouă, transport interstelar oferit, rețea de comunicații accesibilă – am putea clădi soliditatea forțelor libertății până... Am eşuat fiindcă nu eram bine pregătiți. McCormac a ridicat stindardul aproape impulsiv. Şi nici n-a încercat să fărâmițeze Imperiul,*

a vrut doar să-l conducă el însuşi. Ce-ar avea de câştigat Ythri din asta? Pe câtă vreme dacă scopul nostru era să distrugem legătura Sectorului Alpha Crucis, să-l facem independent sau chiar să-l punem sub suveranitatea comodă, indolentă cumva, a Ythrienilor oare asta nu i-ar interesa? Probabil ar merita un război, mai ales dacă ne-am bucura şi de sprijinul Merseian…

Privi în sus la Erannath şi visă la aripile care atacau de-acum pentru cauza libertății.

O exclamație îl readuse cu totul din nori. Atinseseră o culme. Pe versantul mai îndepărtat, în cea mai mare parte îngropate de o avalanşă de stânci, erau resturi de mari pereți şi columne atât de subțiate şi într-un echilibru precar de parcă se aflau în zbor. Timpul nu le ştersese lucirea sidefie.

„Ce… Vestigii ale Constructorilor”, spuse Ivar. „Sau îi numiți Înaintaşi, Străbuni?”

„La-Sarzen”, îi răspunse Fraina, foarte încet. „Marii Înaintaşi”. Înfățişarea ei şi a lui Mikkal dovedeau venerație.

„Ne-am abătut de la drumul obişnuit”, respiră bărbatul. „Am uitat că aici locuiau unii dintre ei.”

El şi sora sa săriră din şa, îngenunchiară cu brațele ridicate şi începură să psalmodieze, să proslăvească. Apoi se ridicară, se închinară şi scuipară: în acest ținut scorojit era un semn de sacrificiu. Cum Continuară să călărească, ocoliră cu grijă ruinele şi le salutară înainte de a le lăsa în urmă.

Erannath nu coborâse să privească. Având vedere de sus nu era nevoie. Pluti în cercuri domoale ca un semn în cer.

După un kilometru, Ivar îndrăzni să întrebe: „Acolo… înapoi, este… o parte a religiei voastre? N-aş fi vrut să fiu ignorant”.

Mikkal aprobă din cap. „Presupun că ai putea să numeşti locul acela sacru. Indiferent ce-ar fi, Marii Înaintaşi sunt atât de aproape de dumnezeire încât nu e nicio deosebire.”

Nu se prea potriveşte, se gândi Ivar, păstrând tăcere. *De ce este aceasta aproape o credință universală?*

„Ceva din spiritul lor trebuie să fi rămas în ceea ce au făcut”, spuse Fraina absorbită. „Avem nevoie de ajutorul acestui spirit. Şi când se vor reîntoarce, vor şti că avem încredere în ei.”

„Aşa să fie?” nu-şi putu reține întrebarea Ivar.

„Da”, zise Mikkal. În el, liniştea sobră era de două ori mai puternică. „Probabil chiar în timpul propriei noastre vieți, Rolf. N-ai auzit povestea, care e peste tot? Departe, în sud, unde sălăşluiesc morții, s-a ridicat un profet care pregăteşte calea…”

El tremură în ciuda căldurii. „Nu ştiu nici eu dacă e adevărat”, termină el pe un ton obişnuit. „Dar putem spera, nu-i aşa? Haideți, grăbiți aceste animale leneşe şi să ne întoarcem la Alai.”

IX

Poşta de pe Terra era pregătită. Chunderban Desai se aşezase cu o cutie de ţigări, un samovar cu ceai şi resemnarea de-a trebui să mănânce prânzul, cina şi gustarea de la miezul nopţii în biroul său. Aceasta nu însemna că el sau personalul sau echipamentul lui erau ineficiente. N-ar fi avut nevoie, direct, să cerceteze două treimi din materialul ce i se adresa. Totuşi el era cel care purta responsabilitatea ultimă pentru un astru pe care locuiau 400 milioane de fiinţe umane.

Lordul Sfătuitor Petroff din Conducerea Poliţiei propunea o epurare a structurii organizaţionale peste tot în zona ocupată şi dorea rapoarte şi opinii de la fiecare comisar. Lordul Sfătuitor Chardon trecea la anumite plângeri în sectorul Guvernatorului Muratori, în legătură cu ceea ce părea o lipsă de zel în construcţia Sistemului Virgilian şi cerea explicaţii. Serviciul Secret de Informaţii al marinei Militare dorea să înceapă diverse operaţii care ar proba cât de activi erau agenţii Merseieni în regiunea Alpha Crucis. BuEc vroia un nou studiu al resurselor minerale pe planetele neroditoare, aride, din fiecare sistem al sectorului şi cercetări ale exploatabilităţii ca metodă de însănătoşire industrială. BuSci dorea sporirea ajutorului de cercetare pe Dido, adăugând că aceasta ar aduce câştig pentru Aeneas. BuPsy vroia să fie evacuată Dido,

temându-se că acoperişul de nori şi întinsa sălbăticie ar face-o, potențial, folositoare gherilelor. Tronul dorea imediat informații exhaustive despre rezultatele locale asupra cărora majestatea Sa ar trebui să aibă o viziune în ceea ce priveşte lumile răsculate subjugate…

Noaptea poleia transparent peretele şi o răcoare întinsese mica Creusa peste oraşul întunecat, când problema pe care Desai însuşi o ceruse, acoperi în sfârşit, ecranul. Sări din moțăială cu un icnet. *Mai bine aş reprograma selectorul!* Degetele-i tremurau prea tare să-şi potrivească o nouă țigară în țigaret şi să inhaleze fumul până la capăt. Aproape niciodată nu observase cum limba, vălul palatin, gâtul şi plămânii protestau.

„- nicio planetă numită, poreclită sau tradusă ca Jean-Baptiste, cu siguranță nu în vreo limbă sau dialect cunoscut în Imperiu, nici în spațiul exterior pentru care există rapoarte disponibile; Sfântul Ion, Cavalerii Ioaniți şi continentul Sfântului Ioan din Noul Mexic au fost numiți după un coautor al canonului de bază creştin, o persoană distinctă de cel care figurează ca activ în evenimentele descrise şi de aici i se spune în Fransai Jean-Baptiste, în Anglic John the Baptist…

„Originea individului autonumit Aycharaych (v. Nota 3 în transcripția vocii imprimate) a fost identificată, din măsurarea după materialul furnizat holografic (ref. 2), considerat cu o mare probabilitate deşi noncuantificabil datorită lipsei

de date.

„Când nu s-a obținut o bună corelație cu ceea ce exista în Registrul Xenologic Imperial, s-a făcut legătura cu Serviciul Secret al Marinei Militare. S-a făcut un expozeu de către această agenție că, drept rezultat al unei cercetări întreprinse de o bancă de date speciale, Aycharaych se presupune a fi de pe o planetă ținând de Roidhun al Merseii. Se adaugă că e considerat deci un agent, trimis într-o misiune ostilă celor mai importante interese ale Majestății Sale.

„Din păcate, se ştiu prea puține despre planeta în chestiune. O relatare amănunțită există, dar e mai puțin informativ decât rezumatul care urmează.

„Potrivit unei mențiuni incidentale făcute în prezența personalului Imperial, şi întâmplător relatate de acesta, planeta pare a fi Chereion (v. Nota 3). E numită variat: „rece care te înfioară", „pitic mumificat" şi „antic silențios", deşi există şi câteva notițe favorabile despre arta şi arhitectura sa. Aceste comentarii au fost făcute de merseieni (sau, într-o împrejurare, de un non-Merseian din Roidhunate) care vizitaseră planeta în fugă, în cursul voiajelor către altundeva. De aici, probabil, s-a dedus că Chereion e terestroidă, mărginită de subterane, cu o temperatură medie scăzută, destul de mică şi/sau a avut loc o substanțială pierdere de atmosferă şi hidrosferă. Pe scurt, poate fi considerată nu foarte diferită de Aeneas, aşa

cum este descrisă aceasta din urmă. Nu s-a cercetat nimic care să facă posibilă localizarea soarelui sau clasificarea spectrală. Trebuie accentuat că Chereion este obscură, aproape necunoscută şi Merseianul obişnuit n-a auzit niciodată despre ea.

„Au fost notate câteva indicații, care se datorează lipsei planetei. Identificarea subiectului Aycharaych ca aparținând acestei Chereion trebuie privită mai serios decât problema despre nivelele ridicate ale ierarhiei de pe Roidhunate şi într-adevăr interesul stârnit de acestea în mod deschis, fățiş, se datorează primitivismului, sărăciei ori altor factori comuni. Dacă e aşa, se presupune că întreaga populație a fost efectiv silită să coopereze sugerându-se că ceva comun tot poate fi găsit în psihologia lor.

„Chereioniții nu sunt absolut deloc limitați la propria planetă. Identificarea subiectului Aycharaych ca aparținând acestei rase a fost făcută după poze luate cu microcamere în două diferite ocazii, una la o recepție la Ambasada Terriană, pe Merseia, alta mai recent, în timpul negocierilor cu privire la Jihannath. În fiecare caz, fiind câte un grup numeros şi eterogen s-au avut în vedere doar câteva puncte de îndoială, nesiguranță, obişnuindu-se răspunsuri ca acelea afişate deasupra. Dar trebuie subliniat că dacă un Chereionit a fost prezent la o asemenea importantă afacere (şi prezumabil la altele despre

care nu avem cunoştinţă), atunci trebuie să fi fost considerat folositor pentru Roidhunate.

„Următorul material anecdotic şi de ultim minut e inserat aici, ca un fragment adiţional; Serviciul Secret de Informaţii al marinei Militare, după receptarea cererii acestui birou, a fost pus în mişcare să facă anchete printre proprii oameni care se întâmplau să fie cu adevărat accesibili, la îndemână. Ca răspuns, această declaraţie (parafrazată), făcută de un anume Cmdr. Dominic Flandry:

„A fost cu o însărcinare temporară pe Talwin, până ce a fost implicat într-un mod original în evenimentele conducând la efortul comun Terrian-Merseian de cercetare a acestei planete (v. Nota 27), având în vedere cunoştinţele sale speciale care ar fi putut ajuta la strângerea datelor militare folositoare. Pe când se afla acolo, a cultivat prietenia unui tânăr ofiţer Merseian. Intimitatea l-a făcut pe acesta să-l introducă la diverse petreceri deocheate; indiferent ce metodă a folosit, l-a făcut să vorbească fără rezerve, observând un membru al unei rase nou venite în grupul Merseian, Flandry întrebă ce soi de sophont ar putea fi acela. Ofiţerul, destul de cherchelit atunci, spuse numele unei plante, Chereion, apoi continuă să bombăne despre o rasă de-o incredibilă vechime, având puteri pe care guvernul său le păstrează secrete: o specie care, se pare, a ridicat odată o civilizaţie extrem de elevată şi care, spunea ofiţerul

suspectat, ar putea acum nutri ambiții acolo unde propriul său popor e numai un mijloc către un sfârşit. Flandry pretinde că ofițerul ar fi putut spune mai mult; dar dintr-odată rangul Merseian prezent a spulberat ocazia şi a plecat cu tot personalul. Flandry ar fi urmărit mai departe problema dar nu i-a mai văzut niciodată pe informatorul său ori pe Chereionit. El a menționat această povestire în raport, dar Departamentul Regional de Date nu a considerat-o decât un zvon şi astfel n-a înaintat-o băncilor de înmagazinare centrală.

„Cele mai sus menționate sunt expuse numai în interesul completitudinii, nicidecum pentru senzaționalul lor. Se recomandă depunerea oricăror eforturi pentru închiderea ființei Aycharaych, întrucât orice subvenție se acordă mai degrabă pentru programe cărora li s-a dat o prioritate mai mare decât pentru eventuala prezență a unui detectiv străin care ar acționa de unul singur. Dacă această operațiune ar fi încununată de succes, trebuie anunțată HQNI.“

Desai privi în întunecime. *Dar există menționarea Jean-Baptiste în dosarul de la Llynathawr,* gândi el. *Un lucru destul de simplu pentru un funcționar în solda Merseienilor să strecoare date false… probabil în timpul haosului din războiul civil… Uldwyr, diavole verde, ce ai de gând tu, sau ai tăi, pentru planeta mea?*

Valea Flone e, pentru cei mai mulți, un ținut mai prietenos, mai blajin decât marginea Ilionului. Îndreptându-se către marele curent prin diverse căi, Drumul Sfărâmat nu mai necesita disciplina din deşert. Exuberanța ce se stinsese în energiile sleite acum renăştea.

Într-o noapte blândă, Alaiul poposi pe o păşune aparținând unei familii de fermieri cu care fusese făcută o înțelegere în urmă cu multe generații. Nu exista vreo interdicție; lemn pentru foc era din belşug; serbarea ținu până târziu. Dar mai devreme, când Fraina dansase pentru ei, ea se duse unde era aşezat Ivar şi-i murmurase: „Vrei să ne plimbăm? Mă întorc îndată ce-mi schimb straiele” Lui Ivar sângele îi pulsa clocotitor. Când putu să audă iar, se întoarse la convorbirea pe care tocmai o asculta când îi vorbise Fraina; cuvintele păreau acum fără importanță şi scop – ca bâzâitul unui stup de albine.

„Da, am mai călătorit, pentru scurtă vreme, cu încă alte două grupuri nomade, tocmai rostea Erannath, „Stelele negre la nord de Nova Roma, lângă Râul Iulia şi Oamenii Ciudați în regiunea Fortului Smintelii. Diferențele de obiceiuri sunt interesante dar eu socotesc că toate vârtejurile dintr-o baltă sunt provocate de un singur vânt.”

Regele Samlo, şezând pe fotoliul său, singurul pus afară, se trăgea de barbă. „Ar trebui să-i vizitezi şi pe Părinții Magicieni, cei la care am ucenicit eu”, spuse el. „Şi Minunații care pun pe

femei să fie conducătoare ale căruțelor. Dar sunt undeva dincolo de Tiberia, de-a lungul Mării Antonine, aşa că nu-i mai ştiu nici eu.”

„Poate mă voi duce să văd”, răspunse Erannath, „deşi sunt sigur că voi descoperi acelaşi model de bază”.

„Ciudat”, spuse fermierul. „Voi, xeno – nu vreau să te jignesc dar am avut câțiva afurisiți de marinari non-umani pe vas, în timpul războiului de independență – vă învârtiți în jurul planetei noastre mai mult ca mine ori ca aceşti hoinari de meserie.”

Venise să se alăture petrecerii cu fiii săi mai răsăriți. Cei mici şi femeile stăteau în spate. Distracția amenința nu doar să devină licențioasă, dar erau de aşteptat şi încăierări. Fascinat de Erannath, fermierul se apropiase de rege, de Padro – Domnul drumului, de văduva Mara-Hoinara şi încă alți câțiva, conversând pe marginea cercului. Erau toți oameni mai în vârstă, mai împuținați la trup, cu sângele mai potolit, atmosfera înfierbântată îi atingea prea puțin.

Ce fac eu aici? se întreba Ivar. Într-o explozie de bucurie: *O aştept pe Fraina, asta fac… Mai devreme, consideram că e mai prudent să nu mă prea amestec. Ei bine, haos, fii pregătit!*

Focul pâlpâia şi trosnea în mijloc. Ori de câte ori o cracă pârâia, erupea scântei galbene şi roşii. Lumina se revărsa peste cei dimprejur, dând la iveală ochi, dinți, cercei, brățări, bucăți de strai

pestriț, învăluind iar totul şi arătând altceva mai departe: un joc cu zaruri, un băiat şi-o fată deja furişându-se adânc în fâneață. În jurul vâlvătăii perechi începuseră un dans ca o horă, tropăind la muzica unui chitarist şchiop, a unui toboşar cocoşat şi a unui orb care cântau într-o limbă Haisun zgomotoasă. Mirosea a fum şi a omenesc.

Scânteierea poposi şi pe penajul lui Erannath; ochii deveniră aur topit şi creasta o coroană. Cu accentul său îndepărtat cuvântarea sa nu suna pretențios: „Cei din afară cercetează mai profund, până departe, altfel decât locuitorii, fermier Vasiliev, şi, deci, văd mai multe. Oamenii au tendința de-a fi superficiali, suficienți."

„N-aş zice", se împotrivi Samlo. „pentru tine nu contează puținele lucruri care sunt importante pentru noi?

Tu ai aripi, noi nu avem; noi avem picioare zdravene, tu nu. Lucrul acesta nu ne permite să fim destul de asemănători, într-o oarecare măsură? Cum poți afirma că Alaiurile sunt toate la fel?"

„Nici n-am spus aşa, Rege", replică Erannath. „Am spus doar că am observat factori extrem de comuni în profunzime. Poate sunteți orbit de ceea ce numiți micile diferențe care au importanță. Poate acestea contează, mai mult decât s-ar cuveni pentru voi."

Ivar râse şi interveni: „problema e, dacă nu vedem pădurea din cauza pomilor sau nu vedem

copacii din cauza codrului.”

Apoi Fraina se întoarse şi Ivar sări în picioare deodată. Fata se schimbase într-o rochie lucitoare, jerpelită de vechime dar astfel croită încât era cu mult prea puţin mai decentă decât costumul de dansatoare. Pe urmă, de-a lungul unei cascade de păr negru albăstrui stătea un animăluţ-mascotă înfăşurat în mantia ei până la capul de aghiuţă.

„Mergem?” rosti vocea ei dulce.

M-m-mai întrebi?” Ivar se aplecă în faţa regelui, în manieră nordică. „Mă vei scuza, domnule?”

Samlo aprobă. Un zâmbet plumburiu îi strâmbă gura.

Pe când se ridica şi se îndrepta, Ivar avu dintr-odată conştiinţa formidabilei concentrări a lui Erannath. Nu trebuia să fii Ythrian pentru a desluşi duşmănia în penele ridicate bârzoi şi privirea suspicioasă, bănuitoare. Îi urmări ochii aurii şi întâlni roşia tripletă a ochilor animăluţului-mascotă. Mica lighioană se ghemui, se zbârli şi chiţăi neliniştit.

„Ce e, iubitule?” încercă Fraina să-şi liniştească preferatul.

Ivar îşi reaminti că Erannath refuzase ospitalitatea oricărei căruţe şi-şi petrecea tot timpul afară, chiar şi nopţile cele mai aspre, când era silit să-şi mişte uşor aripile până şi-n somn, pentru a-şi menţine ridicat metabolismul astfel încât să nu îngheţe de moarte. Într-o sclipire de bănuială Primul Născut îl întrebă: „Nu-ţi plac

mascotele?”

„Nu”, spuse Ythrianul.

După un moment. „Am dat de-aşa ceva şi-n alte părţi. În Planha îi numim *liayalre.* Avortoni.”

Fraina se bosumflă: Oh! L-am luat pe bietul Tais să inspire o gură de aer curat. Hai, Rolf!”

Îşi strecură braţul pe sub cel al lui Ivar. Acesta uitase că nici el nu prea agrea animalul-mascotă.

Erannath îl urmări cu privirea până îl pierdu din vedere.

Sub roţile vehiculelor, lunca se întindea vastă, *trava* în zori era primăvăratecă şi mătăsoasă pentru mers, de un argintiu întunecat. Copacii se ridicau de jur-împrejur, încâlceală de pini, masivitate a *hamerilor,* cupole din ramuri de *delphi.* Ambele lune spoiau în alb crengile; dintre umbre, cele făcute de Creusa se ridicau ca un semi-disc îndreptat spre est. Stelele se înghesuiau pe catifeaua întunecată a cerului. Calea lactee era o cascadă de gheaţă.

Muzica se stingea treptat în spatele lor până ce rămaseră singuri, doar cu trilul animăluţului. Ivar era fără grai, mulţumit de miracolul că ea există.

Fraina spuse în cele din urmă, încetişor, privind în jur: „Rolf, aici trebuie să fie Marii Înaintaşi. Altfel această mare bucurie nu s-ar fi putut întâmpla.”

„Marii Înaintaşi? Sau Dumnezeu? Păi...” *Nu se potriveşte draga mea. Pentru noi e frumos pentru că*

anumite soiuri de maimuțe s-au adaptat la o anume climă, cu multă vreme în urmă, pe Terra. Deşi simțim un subtil farmec al deşertului, putem pretinde că e la fel de cuprinzător, de total ca acela al lui Erannath?... Şi asta nu înseamnă oare că Creatorul a făcut diverse moduri de frumusețe? E deprimant să crezi numai în întâmplare, accident.

„Dă-o încolo de filosofie”, zise el. Apoi, chipurile, nepăsător: „Aş putea petrece mult timp alături de tine.”

Fraina-şi încolăci un braț împrejurul taliei lui. Ivar îl simți de foc. *Sunt îndrăgostit,* ştiu el prinse tunetele inimii. *Cum n-am mai fost vreodată. Tania...”*

Fata suspină. „Aye-ah. Câtă vreme ne-a rămas?”

„Totdeauna?”

„Nu. Nu poți rămâne în Alai. Nicio dată nu s-a întâmplat.”

„De ce n-aş putea?”

„Pentru că voi, sedentarii – îmi pare rău, tu eşti prea bun pentru cuvântul ăsta, tu eşti un călător – voi, oamenii care aveți case plantate, construite în pământ, sunteți – nu slabi – dar nu aveți genul nostru de rezistență, asprime”.

Pe care secole de moarte au dezvoltat-o, au sporit-o.

Cum? Eu? Mândria izbucni într-un val de mânie care, ştia, undeva adânc în minte, era nebunească. „Ei, ascultă, am supraviețuit traversării Mohorâtului tot atât de bine ca oricare,

nu? Sunt mai viguros şi mai puternic decât oricine; poate nu aşa vânos, aşa uite, dar, la naiba, dacă trebuie să răbdăm de sete, de foame, să înfruntăm uragane, orice, voi izbuti!”

Ea se strânse mai aproape. „Şi mai eşti şi foarte deştept, Rolf, ştii multe lucruri din cărți – şi în plus grozav de îndemânatic, dibaci, ceea ce nouă ne lipseşte. Totuşi, trebuie să pleci. Poate fiindcă eşti prea bun pentru noi. Ce-am putea să-ți dăm noi, pentru restul vieții tale?

Pe tine, răspunse sângele său pulsând. *Şi, libertatea de-a fi eu însumi… Renunță la afurisitele-ți îndatoriri. Ivar Frederiksen. N-ai cerut să te naşti pentru a le îndeplini. Opreşte-te să mai gândeşti că aceste lumini de deasupra capului sunt puncte politice şi lasă-le să fie, din nou, doar stele.*

„Eu, eu, eu nu cred că aş obosi vreodată să călătoresc dacă eşti alături de mine”, bâlbâi el. „Şi, ei, pot să-mi târâi propria greutate, să dau astfel, cine ştie, Drumului Sfărâmat, ceva cu adevărat, de valoare…”

„Până ce eşti doborât, înjunghiat. Rolf, dragule, eşti un neştiutor. În adâncul tău, crezi că oamenii, cei mai mulți dintre ei, sunt cinstiți şi nu devin violenți fără motiv. Nu e adevărat. În orice caz, nu în Alaiuri. Cum îți poți deci, schimba fondul, Rolf?”

„Ai putea tu să mă ajuți?”

„Oh, de-aş putea!” O frântură din lumina lunii făcu să strălucească o lacrimă.

Dintr-o dată Fraina îşi scutură capul şi înțepeni

în loc: „Bine, dacă nu altceva, atunci măcar te pot proteja, tăinui de primul şi cel mai rău dintre pericole Rolf.”

„Ce vrei să spui?”

Obişnuit de-acum cu frecventele schimbări de dispoziție, era conştient de privirile, atingerea şi parfumul ei. Încă se mai plimbau. Mascota vie de pe umăr înfăşurată în mantie era, practic, ascunsă vederii.

„Ai o sumă bunicică de sunători cu tine, aşa-i?”

El aprobă. Acum banii erau bilete, creditele Imperiale la fel ca şi balanța aeneazică, date într-un ghemotoc de Sergentul Astaff, înainte de a părăsi casa Vântului. („În toate economiile mele, Prim Născutule. Nicio problemă. O să mi-i dai înapoi dacă trăieşti, iar dacă nu scapi viu atunci ce mai contează?” Ce îndepărtat şi ireal părea totul!). Tineranii nu aveau un concept special de proprietate, intimitate. *(Am învățat să înțeleg asta, nu-i aşa? Intimitatea, secretul sunt în mintea mea. Ce contează dacă Dulcy scotoceşte neglijent prin buzunarele mele, dacă ea, Mikkal şi eu ne îmbrăcăm şi ne dezbrăcăm fără jenă în locuința lor pe roți, dacă ei fac dragoste, fără să le pese, pe patul de dedesubtul meu?).*

Acestea erau principiile cu care Rolf Marinarul se deprinsese. Nimeni nu fura de la altul în Alai. Vinovatul nu s-ar fi putut ascunde şi pedeapsa era exilul. După practica şterpelirii, pagubele erau înapoiate. El refuzase să joace jocuri de noroc,

cărți, acestea fiind considerate un mod legal, totuşi, de-a „curăța” un tovarăş.

„Curând vom ajunge la râu”, spuse Fraina. „Vom merge de-a lungul lui, din oraş în oraş atât cât se întind pământurile noastre. O să fie petreceri la fiecare oprire. Înfierbântate, ştii doar cum sunt prin taberele tinerane. Problema e că de data asta suntem puşi pe găbjeală. Inamicii – oare „inamicii” este cuvântul potrivit? Sunt *zanzii.* Nu le dorim răul locuitorilor zanzi, dar punem mâna pe tot ce putem. În momentele astea se poate uita că tu nu eşti unul de-al nostru. Adesea ne certăm chiar şi între noi.”

De ce? îi trecu prin cap lui Ivar. *Admit că această societate nu are aceeaşi idee ca mine despre proprietate sau contract. Totuşi, găsindu-se printre venetici, nomazii n-ar trebui să fie mai vigilenți decât de obicei, mai uniți şi mai armonizați? Dar nu, îmi amintesc de la vizitele Frăției făcute în Casa Vântului, excitarea îi afecta şi pe ei totdeauna, până ajungeau la un tărăboi unii între alții ca şi cu Oamenii Locului.*

Ivar pierdu şirul gândurilor. Se opriseră lângă un *delphi* acoperit de raze argintii. Sclipeau stelele, străluceau lunele şi Fraina îi ținea ambele mâini.

„Lasă-mă să-ți păstrez eu banii, Rolf”, se oferi ea. Ştiu să-i tăinuiesc. După aceea…”

„Va fi un după aceea!”

„Trebuie să fie”, plânse ea şi se lipi strâns de el.

El lăsă totul ca s-o susțină. Curând pătrunseră în peştera pictată de lună a *delphiului.* Mascota vie rămase afară, aşteptând.

Acel care fusese Jaan Pantofarul până ce Caruith s-a reîntors după şase milioane de rotiri ale lumii împrejurul soarelui, privi de pe o protuberanță a turnului peste mulțimea care umplea piața. De pe lângă Marea Orcus oamenii se înghesuiau încoace pentru Radmas. Pe Muntele Cronos erau mai mulți în acest an decât îşi putea aminti cineva sau era consemnat în vreo cronică. Ei ştiau că Mântuitorul a sosit şi le va predica.

Făcură o negură, o umbră albăstrie sub zidul unde el stătu: un chip, un cap de lance, un burnuz, un coif, alese de prin întunericul care încă se învălurea printre case şi cărări. Virgil de-abia se ridicase peste ape şi Arena împiedica vederea astfel încât o fantomă sidefie începu să se materializeze în marea ruină. Câteva stele totuşi se mai aflau pe cer. Aerul inspirat tăia ca lama. Eliberat, părea că abureşte. Nesfârşit, continuu, zgomotul cascadelor răzbătea de sub tăcere.

— Du-te, spuse Caruith.

Corpurile lor ridicară brațele. Amplificate, vocile se auzeau puternic peste larmă.

„Oameni, vă aduc veşti aspre.

„Aşteptați salvarea mai întâi din gheara tiranilor, iar apoi, de fapt cel mai important, din cea a morții – fiind în întregime numai ființe umane. Aşteptați transcendența.

„Uitați-vă sus, atunci, la acele stele. Amintiți-vă ce sunt: nu doar numere într-un catalog, nu mingii de gaz arzând, ci realități aşa cum sunteți voi sau cum sunt şi eu. Noi nu suntem eterni şi nici ele; dar se află mai aproape de veşnicie decât noi. Lumina celei mai îndepărtate stele pe care o vedem s-a încrucişat cu un eon pentru a ajunge la noi. Şi cuvântul ce-l poartă e că întâi străluceşte deasupra celor care s-au dus mai înainte.

„Se vor reîntoarce. Eu, adică cel în care vieţuieşte mintea lui Caruith, promit, făgăduiesc aceasta, dacă vom face ca lumea noastră să fie vrednică de a-i primi.

„Totuşi asta nu se va petrece repede sau cu uşurință. Drumul înaintea noastră este greu, prăpăstios, presărat cu cioburi ascuțite. Sângele va însemna urmele noastre şi-n spate vor zăcea tigvele celor căzuți pe drum. Ca unul care a vorbit pe Mama Terra cu mult după Caruith, dar şi mult înainte de Haan, vă aduc nu pacea ci sabia."

X

Boseville era unul dintre orăşelele tipice de-a lungul Râului Flone, între Nova Roma şi Munții Cimmerieni. Un pâlc de case amplasate cu acuratețe, o grămadă îngrijit proiectată de clădiri masive, din piatră dar colorate vesel, se întindeau pe malul drept, cam pe o distanță de doi kilometri

de-a lungul apei până la ultimul bac, păşuni şi grămezi de cherestea. În spate, în direcția vest, străbăteau canale printre recolte. Spre deosebire de spațiosul dar sterpul ținut aflat de-a lungul Coastei Iliane, acesta era îngust, dar în acelaşi timp destul de bogat ca mai mulți fermieri să poată sălăşlui într-o comunitate. Pe lângă agricultură, Boseville supraviețuia pe spezele micii industrii şi manufacturilor. Cea mai mare parte a comerțului său cu lumea exterioară era înlesnită de Kuang Shihi – Oamenii Râului. O piatră comemorativă aşezată în piața mare amintea de apărătorii din vremea Necazurilor. De atunci nimic mai important nu mai tulburase aşezarea, cu excepția răzmeriței şi a forței de ocupație care nu prea se făcea simțită.

Va mai dura mult în acest fel? Din ce în ce, Ivar se minuna.

Îl însoțise pe Erannath în oraş în timp ce Tineranii îşi aşezau tabăra. Neşansa de a fi recunoscut era neglijabilă – doar dacă nu cumva Terrienii publicaseră vreun afiş. Dar el era sigur că n-o făcuseră. Judecând după ştirile pe care le urmărise când Regele Samlo ceruse ca singurul emițător al Alaiului să fie adus şi pus în funcțiune – un exemplar de calitate, deşi nomazii nu dădeau prea mult pe urmărirea pasivă a unor evenimente – afacerea din Sălbăticie se domolise până la stingere. Bineînțeles, Comisarul Desai nu dorea să dea idei şi altora sau să creeze o figură de erou din

Primul Născut al Ilionului.

Oricum, oricine l-ar fi identificat era puțin probabil să anunțe cea mai apropiată garnizoană.

Erannath dorea să exploreze cultura Nordului. Ar fi fost folositor să aibă de companie un membru al acestei comunități, chiar dacă dintr-o lume diferită. Cum era de prea puțin ajutor la pregătirea spectacolelor, Ivar se oferi să-l însoțească. Ythrianul merita a fi cultivat, era interesant şi în felul său tăcut, atrăgător. În plus, Ivar descoperi surprins că, după zgomotoasa caravană, era plin de dor după propriul popor, nostalgic chiar.

Sau aşa gândea. Atunci, pe când se plimba pe pavajul de lângă ziduri începu să simtă că se sufocă. Cât de rar râdeau cu adevărat aceşti oameni! Ce şleampăt se îmbrăcau! Şi unde erau fala, fudulia masculină, unde patima, pasiunea feminină? se întreba cum oare aceşti locuitori avuseseră vreo dorință de-a zămisli copiii pe care-i văzuse. Păi, cum, asta-i bună, trebuiau să-şi verse veselia din cana de bere cu capac!

Nu că berea n-ar fi fost bună. O înghiți lacom. Erannath o sorbea încetişor.

Stătea într-o cârciumă aflată în fața apei, lambrisată cu lemn, cu căpriori, grinzile nefinisate, întunecoasă şi afumată. Ferestrele dădeau spre doc. Un vas, care nu-şi descărca marfa aici şi acceptase să preia şi obiecte depuse în consignație pentru mai departe, în aval, era echipat, pregătit de plecare.

„N-ar vrea echipajul acela să rămână la petrecerea noastră?” întrebă Ivar.

Un bărbat solid, bărbos, printre cei pe care exotica prezență a lui Erannath îi atrăsese la masă, pufăi din pipă înainte de-a răspunde încetişor: „Nu, nu îmi amintesc ca oamenii Râului să meargă vreodată la asemenea chefuri. Parcă ar, mmm… evita Tinerani. Deşi poate nu-i o idee rea”.

„De ce”? se miră Ivar. *Sunt oare non-umani, de nu le pasă, nu-i mişcă dansul Frainei sau arta lamelor tăioase ale lui Mikkal sau…*

„Totdeauna la ei se iscă buclucuri. Am remarcat, fiule, că ai spus petrecerea *noastră.* Ai grijă. Poartă ghinion, aduce nenorocire să încerci să fii altcineva decât ai fost destinat a fi.”

„Îmi dirijez singur viața personală, nu te supăra”.

Orăşeanul ridică din umeri: „Scuză-mă”.

„Dacă nomazii sunt o forță supărătoare”, întrebă Erannath, „de ce le permiteți să treacă pe teritoriul vostru?”

„Totdeauna au făcut-o”, zise cel mai bătrân dintre cei de față. „Şi tradiția dă drepturi. Inclusiv dreptul de a-şi câştiga parțial existența – prin petreceri, mărfuri ieftine, slujbe stranii, şi, da, învățarea prudenței prin jefuirea prostimii”.

„În plus”, adăugă un tânăr, „ei aduc multă culoare, agitație, o tentă de primejdie din când în când. N-am trăi atât de liniştiți dacă Drumul Sfărâmat nu ni i-ar aduce peste noapte, de două

ori pe an”.

Fălcile bărbosului se încleştară puternic pe coada lulelei înainte ca el să bombăne: „Suntem capabili în curând să depăşim pericole mai mari, Jim”.

Ivar înțepeni, deveni rigid. O furnicătură îl străbătu. „Ce vrei să spui… dacă-mi permiți să întreb?”

Cineva din mulțime îi răspunse: „Mai mult sau mai puțin!”

Dar un alt client, uşor amețit de băutură, vorbi mai departe: „Zvonuri doar. Şi totuşi, ceva s-a trezit în susul şi josul râului, se vorbeşte despre unul, departe, în sud, care-a promis că Străbunii, Cei Mai Vârstnici, se vor reîntoarce şi ne vor elibera de sub Imperiu. Poate că este doar un vis, o iluzie, desigur. Dar, fi-r-ar să fie, seamănă a ceva adevărat, cumva. Aeneas *este* deosebit. Nu prea i-am dat atenție planetei Dido, înainte; totuşi, în ultima vreme am început să mă gândesc din ce în ce mai mult la ceea ce filosofii noştri au învățat de acolo. M-am aşezat sub Luceafăr şi am încercat să meditez de unul singur la Unicitate şi, m-a ajutat. Să lăsăm slujbaşii Imperiali să ne reducă iar la condiția de robi când noi abia putem spune că am ieşit?”

Bărbosul se încruntă. „Asta-i trăncăneală, Bob. Eu îmi păstrez credința în Dumnezeu”. Adresându-se lui Ivar: „Fie voia Domnului. Niciodată n-am considerat şi nici acum nu cred că

Imperiul e ceva foarte rău. Dar moraliceşte a putrezit şi, poate, noi suntem instrumentele pe care Dumnezeu le-a ales pentru a-l purifica. După o pauză: „Dacă e adevărat, avem nevoie de ajutor din afară. Probabil El ne pregăteşte şi asta.” Toate privirile se concentrară asupra lui Erannath. „Eu sunt doar un locuitor din vale şi nu ştiu nimic,” isprăvi vorbitorul, „în afară de faptul că neliniştea e sporită ca şi speranța eliberării”.

În pripă, cel mai bătrân schimbă subiectul discuției.

Noaptea se rostogolise peste ei când Prim Născutul şi Ythrianul s-au întors în tabără. După ce au părăsit oraşul, stelele dădeau o călăuzire tăioasă, ascuțită ca iarna, paşilor lor. Altfel, aerul era plăcut, călduț, plin de miresmele diverselor culturi. Pietrişul scrâşnea sub călcătura celor legați de acelaşi drum. Vocile avură tendința de a se întrerupe când un vorbitor zări creatura non-umană, dar obiceiurile nu permiteau alunecarea într-o conversație serioasă. Lămpile de pe stâlpi străluceau peste căruțele împrăştiate printre corturi. Zgomotul violent al muzicii se amplifica.

„Ceea ce caut să înțeleg”, zise Erannath, „este acest resentiment aeneid împotriva Imperiului. Şi rasa mea ar suporta cu mare greutate o astfel de suzeranitate, dar din punct de vedere uman, ea a fost, în ansamblu profitabilă şi nu a însemnat doar o adiționare – neînsemnată – a taxelor şi cesionarea către înafară, sau înăuntru, a

afacerilor. În schimbul acestor, să le spunem, servituți, ați căpătat protecție, libertatea comerțului, nenumărate contacte extraplanetare. Adevărat?”

„Poate, cândva”. Răspunse Ivar. Berea îi zbârnâia în cap.

„Dar apoi l-au pus pe acel Snelund. Şi de-atunci, prea mulți au murit în război, în vreme ce funcționarii Imperiali ne învață cum să schimbăm învățăturile străbunilor noştri.”

„Oare ultima guvernare a fost cu adevărat chiar atât de apăsătoare pentru Aeneas? Mai mult, nu poți interpreta situația ca pe o greşeală făcută de Imperiu şi care a fost corectată?

Aşa-i, a costat vieți şi avere să forțezi corectarea. Dar voi, poporul, ați arătat o asemenea trufie, mândrie de moarte, încât autoritățile se intimidează că v-au împins prea puternic. Simpla cooperare v-ar fi făcut incapabili să vă păstrați toate instituțiile sau să vi le refaceți”.

„De unde ştii?”

Erannath ignoră întrebarea. „Aş putea înțelege mânia la începutul ocupației”, zise el, „dar apoi se potolea, se domolea când vice-regele Imperial s-a dovedit a fi blând. În loc… părerea mea este că, inițial, voi, Aeneizii, ați acceptat înfrângerea cu o doză de resemnare – dar de atunci visele voastre de rebeliune s-au intensificat: lipsind speranțele reale de independență, le proiectați în imaginație. *De ce?*”

„Consider că eram năuciți şi am început să ne însănătoşim. Şi poate că aceste speranțe nu sunt în totalitate zadarnice. Ivar se uită la ființa care se clătina alături de el atât de stângaci, aproape dureros. Panaşul scurt al lui Erannath se apleca o dată cu balansul ca de cârje al aripilor; umbrele de-a lungul terenului estompau lucirea ochilor şi penelor. „Oricum, ce faci, mă povățuieşti să devin un blajin supus Imperial? Eşti Ythrian – din spețа cea liberă a vânătorilor, cum se numesc ei – din puterea rivală care odată ne-a privat de condiția adevărată.

„Ce încercai tu să-mi predici?”

„Nimic. Aşa cum ți-am explicat înainte, sunt xenolog specializat în antropologie, aflat aici ca să strâng date despre neamurile voastre. Călătoresc neoficial, *hyai,* ilegal, pentru a fi liber de orice constrângere. Mai mult decât atât ar fi nechibzuit să-ți spun, mai ales că tu nu ai considerat potrivit să-ți destăinui propriile probleme. Pun întrebări doar spre a obține răspunsuri care m-ar putea ajuta să trasez atitudini aeneazice. Suficient.”

Când un Ythrian a terminat convorbirea cu acest cuvânt, atunci ea e definitiv încheiată. Ivar se gândi: *Ei, cum să nu pretindă că e inofensiv? îl va căuta, căci va fi deportat dacă se întâmplă ca Imperialii să-l captureze… Da, probabil, asta e. Dar dacă aş reuşi să-l conving, să-l fac să vorbească alor săi cum ne-am luptat noi an după an pentru libertatea noastră, dacă ne-ar da ceva ajutor…*

poate ar face-o!

Vâlvătaia din el se amesteca într-o mare strălucire, aceea de-a fi aproape de tabără, aproape, înapoi, la Fraina.

Şi apoi…

Pătrunseră într-o mulțime învârtindu-se între curcubeele decolorate ale pânzei de cort. Lămpile de deasupra eclipsau stelele. Peste cortul din mijloc, un cilindru din ochiuri de sticlă colorată verde, albastră, purpurie – sclipea amețitor peste corturile şi fețele dimprejur. Un vânzător ambulant îşi proslăvea mărfurile, un şmecher – jocurile de noroc, un bucătar – găluştele condimentate ale căror miros de prăjeală umplea nările tuturor. Pe o scenă, trei fete dansau şi, deşi spectacolul pe care îl ofereau era gratuit în jurul picioarelor lor care săltau sclipeau în arcuri vii mici monezi. Dedesubt, muzicanții infirmi cântau o melodie care incita vizitatorii la dans. Nu se vedea nici alcool nici vreun alt drog; totuşi sobrii locuitori ai țărmurilor Râului se amestecau cu Tineranii într-o camaraderie gălăgioasă, fermecați ca nişte copii de un magician hoinar, strigau, se agitau şi se înghesuiau. Cocoțate ici şi colo pe vagoane, mascotele Drumului Sfărâmat urmăreau ce se petrece.

Tălăzui în Ivar: *Oamenii mei! Bucuria mea!*

Şi apăru Fraina, abia înveşmântată, agățată la gâtul unui localnic de vârstă mijlocie, a cărui

vestimentație vădea bunăstare.

Acesta arăta amețit de dorință.

Ivar se opri. Alături de el, pe neaşteptate, Erannath se aşează pe mâini spre a-şi elibera aripile.

„Ce se petrece?” urlă Ivar prin zarvă. Ca un dangăt de clopot în interiorul său, înțelese situația: *Mai des decât s-ar crede, oricând au ocazia, femeile nomade fac acest lucru.*

Dar nu Fraina! Ne iubim!

Ea se unduia în mers. Lumina scotea în evidență părul negru-albăstrui, pielea roşietică, ochii mari plecați în jos, dinții printre buzele întredeschise. Un miros de mosc, al feminității, se răspândea dinspre Fraina.

„Lasă-mi fata!” strigă Ivar.

Trânti un om în saltul lui. Alții vociferară mânioşi pe când Ivar se aruncă înainte. Cuțitul său ieşi la iveală. Condusă cu putere şi măiestrie, acea lamă grea putea reteza o mână din încheietură sau, printre coaste, să pătrundă în inimă.

Orăşeanul văzu. Era un bărbat solid, obişnuit să comande, se ținea țeapăn. Neînarmat fiind, se ghemui într-o poziție defensivă, amintită din zilele antrenamentului său militar.

„Dă-te la o parte, minte de zgură!” îi ordonă Fraina lui Ivar.

„Nu, târâtură!” şi o zvârli deoparte. Ea se reechilibra repede şi nu căzu. Învârtindu-se, el

realiză în timp util că într-adevăr n-ar trebui să-l ucidă pe acel țăranoi, că ea a fost cea care l-a ispitit… Mâna goală a lui Ivar se strânse pumn. Îl lovi la gură. Locuitorul-râului pară lovitura şi strigă:

„Ajutor! Oamenii de ordine!” Acesta era cuvântul de alarmă. Micile orăşele nu aveau poliție obişnuită; dar voluntarii făceau instrucție şi patrulau împreună, ținând seama de apelurile reciproce. Unghiile Frainei râcâiră sânge pe obrazul lui Ivar. „Începi tărăboiul?” țipă ea sălbatic şi lansă o chemare în Haisun.

Locuitorii de lângă râu se străduiră să se grupeze în timp ce oamenii din Alai încercau să-i disperseze. Se ridicau strigăte şi sudalme. Încăierările începură.

Mikkal de la Acoperişul Roşu alunecă prin gloată, se îndreptă spre bătălie. Cingătoarea lui era plină de pumnale. *„Ilkrozny ya?”* se răsti el.

Fraina arătă înspre Ivar care îi împingea escorta către o căruță. *„Vakhabo!”* şi în anglic: „Omoară-mi acest câine! M-a lovit – pe mine, sora ta!”

Arma lui Mikkal porni. O lamă sclipi pe lângă urechea lui Ivar şi se înfipse într-un panou, unde zbârnâi. „Opreşte-te unde te afli”, spuse Tineranul. „Aruncă custura. Sau eşti mort”.

Ivar se întoarse de la un inamic care nu mai conta. Supărarea, durerea îl sfâşiau. „Dar îmi eşti prieten”, stărui el.

Orăşeanul îl lovi în gât, şi-l pocni cu piciorul pe

când era trântit la pământ. Fraina ciripi veselă, țopăi să-l ia pe individ de cot, gângurind despre curajul şi îndemânarea lui. Mikkal aruncă în sus cuțit după cuțit, alcătuind o roată din ele, strigând puternic ca un dangăt de clopot când prinse atenția mulțimii: Pace! Pace! Nu-l vrem pe acest străin. Îl izgonim. Intenționați să-l încarcerați? Perfect, sunteți liberi. Noi, ceilalți, haideți să ne continuăm distracția!”

Ivar sări în picioare. Abia simțea durerile unde fusese lovit. Fraina, Drumul Sfărâmat, erau pierdute pentru el. Nu putea înțelege mai mult decât ar fi priceput dacă ar fi avut un atac de cord.

Dar rămăsese o energie, o voiciune de hoinar, de rătăcitor. El văzu aproape picioarele încălțate în cizme şi înțelese că sosise vremea să fie capturat. Îi încolți în minte că atunci imperialii ar putea afla uşor despre el.

Arma zăcea trântită jos. O apucă şi sări țeapăn, drept. Un strigăt de război îi sfâşie gâtul: „În lături din drumul meu!” răcni şi se năpusti spre inelul uman. Dacă ar fi fost nevoie, şi-ar fi croit un drum cu forța.

Aripile în mişcare iscară curenți de aer, umbriră lămpile. Erannath era deasupra.

Şase metri de aripi mişcătoare acopereau mulțimea cu pene şi gălăgie. Lumina, câtă mai rămăsese, strălucea parcă arzând pe acele gheare, pe acei fulgi. Deşi era neînarmat, oamenii se feriră în lături de ghearele cositoare, se împleticiră în

fața acelor aripi osoase aducătoare de nenorocire. „Încoace, spre mine!” şuieră Erannath. „Spre mine, Rolf Marinarul! *Raiharo!”*

Ivar țâşni prin culoarul deschis pentru el, departe de corturi şi vagoane acoperite cu demoni zugrăviți, în noapte. Forma acvilină pluti deasupra, la joasă înălțime, pată neagră de-a curmezişul Căii Lactee. „Îndreaptă-te spre sud“ sâsâi în întuneric. „Ține-te pe lângă malul râului”. Ythrianul se legăna, se balansa, se reîntorcea pentru a doua oară. „Voi zbura în altă parte, la vedere, pentru a distrage atenția urmăritorilor, mă debarasez iute de ei şi te reîntâlnesc”. La cea de-a treia coborâre în picaj: „Mai apoi voi merge la barca ce a plecat şi voi aranja să ne ducă pe puntea unui vas. Vânturi bune să te urmărească”. Se înclina şi dispăru.

Corpul lui Ivar înainta în salturi peste câmpuri. În mintea lui stăruia doar: *Fraina, Drumul Sfărâmat. Pierduți pentru totdeauna! Atunci la ce să mai trăiesc?*

Totuşi alerga, alerga.

XI

După ce o barcă, tocmită de Erannath, îl aduse la bordul vaporului *Poarta de jad,* Ivar fu îndrumat spre o cuşetă, unde căzu într-un somn bântuit de coşmaruri. Fu aproape bucuros când o lovitură de

gong îl trezi, după câteva ore.

Se afla singur într-o cabină pentru călători, strâmtă dar plăcută. Podea din lemn masiv, tavan vopsit în alb, uşi batante lăcuite în roşu şi negru – totul extrem de curat. Lumina se strecura neclară printr-o fereastră cu rama metalică şi cădea pe un dulap şi un vas de spălat. Tropăieli şi voci diferite făceau o veselă hărmălaie, acoperind sunetul bronzului. Ivar nu cunoştea acea limbă, rapidă, muzicală.

Presupun că ar trebui să văd ce este, se gândi el, undeva, în nefericirea pentru ceea ce pierduse. Îi luă aproape toată puterea să se îmbrace şi să iasă pe uşă.

Echipajul era răspândit peste tot, pretutindeni primprejur. Un tânăr îl zări, zâmbi şi spuse: „Salut ție, binevenitule pasager”, în limba Anglic, dar în cântatul dialect al Râului.

„Ce se întâmplă?” întrebă Ivar. În mod mecanic.

„Spunem bună-dimineața soarelui. Priveşte, dar te rog stai liniştit acolo unde eşti.”

El se supuse. Frigul premergător zorilor îi trezi o oarecare vioiciune şi observă împrejurimile cu o uşoară creştere a interesului.

Cerul era încă plin de stele, dar spre est devenea pustiu. Țărmurile, la câte un kilometru distanță de ambele laturi ale vasului, erau umbre albăstrii, joase, pe când apa clipocea cu luciri de piatră şlefuită, în afara locurilor unde se învârtea ceața. Sus, deasupra, aripile unui *vulch* planând

prindeau primele lumini ale zilei. Când gongul şi echipajul tăcură, o mare linişte se reinstală, abia tulburată de slaba pulsație a motoarelor.

Vasul avea mai mult de 50 metri în lungime şi 20 în lărgime, coastele de lemn crescând în înălțime chiar de la mijloc, apoi la prora boantă ridicându-se pe neaşteptate în două caturi, trei la pupa rotunjită. Două voluminoase cabine de pe punte consolidau mijlocul navei, acoperişurile lor, cu fantezie se curbau bizar la capete. La prora şi la pupa, în largul lor, stâlpi agăţaţi alcătuiau estacade pentru stocuri şi morişti spre a ajuta încărcarea cu energie a acumulatoarelor ce propulsau vasul. Spre spate, un catarg pe care se puteau fixa trei vele pătrate. Ivar îl zări pe Erannath cocoțat pe cea mai înaltă vergea. Probabil petrecuse noaptea acolo, în lipsa unei rame care i s-ar fi potrivit mai bine decât o cuşetă.

Un steag roşu şi auriu, de o neobişnuită mărime, atârna după un băț. La proră, imaginea uriaşă a Păzitorului Norocului se încrunta la primejdiile ce ar sta în calea vasului; în mâna stângă purta o sabie şi în cea dreaptă o floare de lotus.

Acolo se aflau un bătrân cu robă şi tichie împodobită cu ciucure, iar alături o femeie asemănător înveşmântată, deşi desculță; lângă ei, un grup mânuia gongul, flautele, cimpoaiele şi toba. Echipajul, în genunchi în afară de copiii mici care erau ținuți de mamele lor, ocupa puntea de dedesubt.

Pe măsură ce lumina se întărea, tăcerea părea a se instăpâni încă mai tare şi îngheţul de pe lucrurile sclipitoare scânteia ca stelele.

Atunci Virgil se ridică de la est. Irizarea tremură peste apă. Bătrânul ridică braţele şi strigă o mică psalmodie, oamenii răspunseră, muzica izbucni zgomotos, toţi se înveseliră, activitatea vasului reîncepu.

Ivar întinse mâinile amorţite spre căldura care începea să se degaje dinspre cerul albastru închis, aburii se împrăştiau şi el văzu culturile întinzându-se verzi, o turmă de animale cu un călăreţ în frunte sau un vehicul pe drum – părând toate jucării datorită distanţei. Mai aproape erau feluritele ambarcaţii secundare ale vasului *Poarta de Jad.* Un remorcher butucănos trăgea un şlep supraîncărcat, două traulere îşi azvârleau năvoadele, iar în câteva caiace, fiecare însoţit de un *osel,* nişte păstori ţineau o turmă de porci de râu.

Pentru aceia care nu erau de pază, primul deziderat al zilei era, desigur, a se curăţi. Unii se duseră în spate, alţii îşi smulseră hainele şi plonjară peste bord să zburde în apă. Veselia se auzea din ce în ce mai puternic. Nu era ca voioşia tinerană. Asemenea glume pe care le auzea în Anglic erau mai curând amabile, blajine decât usturătoare, râsul mai mult un cloncănit înăbuşit decât un hohot strident. Oricine trecea pe lângă Ivar se oprea să facă o uşoară plecăciune şi să-i

ureze bun venit la bord.

Sunt civilizați fără a fi rigizi, puternici dar nu cruzi, fericiți fără a fi neghiobi, isteți dar nu necinstiți, plini de respect față de învățătură şi lege, folositori prin munca lor, îşi spuse plictisit, *dar nu sunt vagabonzii roşii sălbatici. Şi destul de arătoşi, fireşte.* Erau cu puțin mai înalți decât Tineranii, mai scunzi decât nordicii, de construcție îndesată, pielea arămie, părul extrem de negru acolo unde vârsta nu-l albise, aproape toți îl purtau tuns în breton pe frunte şi retezat chiar sub urechi. Capetele erau rotunde, fețele largi şi pomeții înalți, ochii căprui şi uşor oblici, buzele pline şi nasurile tinzând spre lățire. Doar bătrânii purtau barbă. Straiul de lucru era acelaşi la toți: tunică albastră şi pantaloni în formă de clopot în partea de jos. Chiar şi acum, înainte ca înghețul dimineții să se topească, mulți umblau desculți; înotătorii dovedeau o accentuată preferință pentru tatuajele complicate.

Ştia mai mult despre ei decât ştiuse despre nomazi şi încă nu era tot. Era pentru prima dată îmbarcat pe un vas de-al lor, lăsând la o parte întâmplarea de demult, când trecuse unul foarte la nord, pe lângă Nova Roma. Altfel, experiența sa se baza doar pe lecturile obişnuite şi un program documentar înregistrat cu aproape un secol în urmă.

Totuşi, Kuang Shihii erau implicați prin relații

diverse în nivelele culturale predominante pe planeta Aeneas, într-un mod care nu exista la Tinerani. Kuang Shihii erau principalii cărăuşi de bunuri pe Flone: peşte, carne şi țesături achiziționate de-a lungul râului şi, incidental, meşteşugari. Cu profitul obținut cumpărau alte mărfuri şi reîncărcau energetic navele. Vasele lor erau totdeauna preferate de călătorii ce nu se grăbeau.

Dacă pe uscat se țineau la distanță, aceasta nu se datora ostilității. Erau extrem de curtenitori în discuțiile de afaceri, foarte curtenitori cu pasagerii. Pur şi simplu modul lor de viață îi mulțumea şi aveau prea puțin în comun cu oamenii aşezați într-un singur loc. Cel mai conservator Om al Locului păstra legături de sânge mai puțin întinse – fiecare vapor şi locuitorii săi aveau familii extinse, strict exogame şi, fără a face un cap de țară din asta, un comportament extrem de moral nemaivorbind de cinste, credință, tradiție, lege, obicei, arte, îndemânări, speranțe, spaime, toate atât de diferite.

Visam ca Drumul Sfărâmat să mă absoarbă şi când colo m-a respins ca pe un corp străin. Poarta de Jad – *acesta parcă e numele? — mă va trata cu siguranță prieteneşte până ne vom despărți, dar nu-mi imaginez nicio clipă că m-ar adopta.*

Nu contează. O, Fraina!

„Domnule…”

Fata care i se adresa cu timiditate înlătură

imaginea dansatoarei, dureros, prin extrema lor deosebire. În afară de faptul că aparținea altei rase, cea care-i vorbea era mai tânără, opt sau nouă ani ghici el, sobru îmbrăcată, aşa încât el nu putea fi sigur cât din talia-i subțire începuse să se împlinească. (Nu că i-ar fi păsat!). Trăsăturile fetei erau mai delicate decât ale altora; se înclină mai adânc lui:

„Scuză-mă, te rog, pasagerule”, rosti cu o voce subțire. „Doreşti micul dejun?”

Îi oferi un vas cu cereale, legume şi bucăți de carne gătite împreună, o ceaşcă de ceai, un şervețel şi tacâmuri, aşa cum obişnuia şi el să folosească. Ivar îşi dădu seama că oamenii echipajului se aliniaseră la intrare în bucătărie. Probabil îi chemase vreun semnal pe care el nu-l zărise din cauza întunecimii interioare care-l înfăşura. Cei mai mulți au găsit locuri pe punte şi, aşezați pe vine, mâncau în grupuri, bine dispuşi.

„Da, desigur, mulțumesc”, spuse Ivar. Nu-i era foame, dar presupunea că poate să înghită hrana. Mirosea picant.

„Avem în spate o sufragerie, cu masă şi bănci, dacă doreşti”, îi spuse fata.

„Nu!” Ideea de-a se găsi închis, fără a avea nevoie, după cerurile deşertului şi apoi nopțile petrecute afară în vale, vara cu Fraina, îl scârbea.

„Scuză-mă, scuză-mă.” Ea se retrase cu un pas. Ivar înțelese că țipase.

„Îmi pare rău”, spuse el. „Sunt într-o dispoziție

rea. N-am vrut să vorbesc aspru”. „Aici va fi bine”. Ea zâmbi şi îşi puse sarcina jos, pe podea, lângă un parapet, de care Ivar se putea rezema să se odihnească. „Ăă, numele meu e Iv… Rolf Marinarul”.

„Eu sunt Jao, a patra fiică a Căpitanului Riho Mea. Ea (căpitanul fiind o femeie) m-a rugat să-ți asigur confortul. Te-aş putea ajuta în vreun fel, domnule Marinar?” Copila îşi aplecă fruntea peste degetele împletite ca un pod.

„Eu… ei bine, nu ştiu. *„Cine mă mai poate ajuta?”*

„Poate dacă aş sta alături de tine o vreme, să-ți arăt corabia noastră, mai târziu? Ai putea atunci să te gândeşti la ce vrei.”

Curățenia izbitoare a fetei îl făcu să fie conştient de negreala, murdăria lui, de mirosul acru al sudorii, de părul vâlvoi şi obrazul țepos. „Ar trebui, ăă, să mă spăl înainte de micul dejun”.

„Mănâncă, iar după aceea te voi conduce la baie şi-ți voi aduce orice vei avea nevoie. Eşti singurul nostru pasager în această călătorie.” Privirea ei mătură cerul şi coborî, iar fața se îmbujoră: „Ah, frumosul zburător din stele. Cum de-am uitat? Poți să-l inviți până îi aduc mâncarea?”

„El mănâncă numai carne, ştii doar. Sau, nu, îmi reamintesc că n-aveți cum şti. Oricum, pariez că deja şi-a găsit bucăți de sălbăticiuni. Ne vede şi deci va coborî când va dori”.

„Aşa cum spui, domnule. Pot să-mi aduc şi eu

vasul cu mâncare sau preferi să nu fii deranjat?”

„Cum vrei, mormăi Ivar. „Dar mă tem că nu sunt o companie plăcută în această dimineață”.

„Poate ar trebui să dormi mai mult? Mama mea, căpitanul, nu te va zori, dar a spus că azi, la un moment dat, trebuie să te vadă pe tine şi pe prietenul tău, singuri”.

Pasagerii aveau carturile lor dacă şi când o navă opera peste capacitatea sa în această privință. Echipajul nu avea. Copiii erau crescuți în comun de la naştere… fizic, vorbind. Legăturile dintre ei şi părinții lor erau puternice, mult mai strânse decât cele dintre Tinerani, deşi ultima familie era corabia ca întreg. Perechile căsătorite aveau firide, nişe delimitate suficient pentru dormit şi câteva lucruri personale. Câteva cabine izolate fonic erau destinate studiului, meditației sau altor scopuri similare. În afară de aceasta, intimitatea fizică nu exista, cu excepția celei a capelanului şi a căpitanului.

Ultimul avea două camere lângă covertă. Cea mai mare era sufrageria, birou şi orice altceva considera ea necesar.

Soțul ei conducea vizitatorii la uşă, apoi se scuza politicos. El era cel de-al treilea bărbat, îi spusese Jao lui Ivar. Născută pe *Pacea Celestă,* Mea fusese măritată, când era foarte tânără, prin pre-aranjamentul obişnuit cu un bărbat de pe *Stindardul Păsării Roşii.* Acesta se înecă o dată cu răsturnarea unei luntre; Flonul avea multe

capcane. Tânăra văduvă îşi folosi moştenirea în manevre abile, acumulând o avere apreciabilă când iată, ofițerul secund de pe *Poarta de Jad* o întâlni la un festival de flotă şi o convinse să se mute la el. Era văduv, mult mai bătrân ca ea, era o căsătorie de formă. Dar aşa erau cele mai multe printre Kuang Shihi. A lor a mers bine un număr de ani, eficientă combinare de talente marinăreşti şi financiare. Din întâmplare se născu încă o fetiță, sora mai mică a lui Jao. În cele din urmă o arteră în creier l-a trădat şi mai curând decât o lâncezeală nefolositoare a preferat Blânda Băutură. Imediat, apoi, muri şi căpitanul. Ofițerii o aleseră pe Riho Mea succesor. De curând, ea îl invitase pe Haleku Uan, de pe *Dragonul Galben,* să se căsătorească. El avea cam vârsta lui Ivar.

Jao trebuie să fi citit dezgust pe chipul Primului Născut, pentru că adăugă liniştită: „Sunt fericiți împreună. El e doar dulgher, ea nu-l poate ridica mai sus, dar nici el n-o poate moşteni decât în *„lung”* – adică în funcție de copiii pe care îi au împreună – şi Mea a depăşit vârsta naşterilor; el ştie asta”.

Ivar medita în vreme ce fata îşi apăra mama şi chiar tatăl vitreg. O dată cu trecerea zilelor, el ajunse să creadă că Jao spunea adevărul. Oamenii Râului aveau propriul lor concept de individualitate.

Pentru început, ce însemnau bogații? Aceia care nu se mulțumeau cu leafa obținută şi făceau

afaceri personale cu Ti Shih, Oamenii Țărmului, obțineau prea puține profituri pentru ei înşişi; pentru Kuang Shihi – Oamenii Râului – nava era totul şi nu exista altă alternativă. În felul acesta, ei puteau aduce contribuții la comunitatea plutitoare. Ceea ce însemna premii importante. Dar oricine putea dobândi acelaşi lucru printr-un mod remarcabil de a a munci sau, într-o mai mică măsură, un neobişnuit talent sau curaj.

Prestigiul putea aduce promovare. Însă, autoritatea dădea puține şanse pentru auto-proslăvire, într-o societate care se învârtea într-un acelaşi cerc liniştit secol după secol.

De ce oare atunci, oamenii de pe uscat îi considerau pe Oamenii Râului ca înfigăreți şi ambițioşi deşi erau recunoscuți ca inteligenți, cinstiți şi manierați? Ivar hotărî că acestea erau probabil tipurile de personalitate care tratau, de obicei, cu Oamenii Țărmului. Ceilalți rămâneau mult mai mult ei înşişi, mai deosebiți de cei ce-i reprezentau, vădind, chiar de la un ins la altul, mari diferențieri în modul de a se exprima pe sine.

Aceste idei îi veniră mai târziu, după seara în care intrase prima oară în cabina căpitanului Riho.

Razele soarelui atingeau podeaua colorată chihlimbariu, prin ferestrele dinspre bord ale camerei principale. Poposiseră pe cristalul unui raft, scânteiară peste un papirus cu pomi şi înscrisuri deasupra. Încăperea era în aşa fel

mobilată, simplu, încât să pară spațioasă. Într-un ungher, pe jumătate ascuns de un paravan sculptat, se afla un birou şi un echipament pentru minimum de informații şi comunicație. În alt colț exista o bibliotecă înțesată. Aproape de mijlocul rogojinei împletite din trestie, care acoperea podeaua, erau aranjate o bancă cu spetează, în formă de inel, o măsuță joasă în centru şi câteva fotolii detaşabile spre spate, pentru odihna vizitatorilor Ti Shihi.

Căpitanul înaintă şi Ivar îşi schimbă ideile pe care le avea despre ea şi bărbatul ei. Mea era de înălțime mijlocie, bucălată, rotofeie şi totuşi extrem de agilă în mişcări. Anii abia îi marcaseră nasul cârn, ridurile din jurul ochilor pe fața de-un ivoriu închis, în afară de meşele albe din păr. Gura ei trăda obişnuința unui zâmbet malițios. Purta banala tunică albastră şi pantaloni, sandale pe picioarele goale şi avea un tatuaj prin ardere, care se zări când brațul, ieşind din mânecă, se întinse spre mâinile oaspeților. Palma-i era caldă şi bătătorită.

„Salut, bineveniți călători”. Vocea ei se apropia de răguşeală. „N-ați vrea să mă onorați luând loc şi consumând răcoritoare?” Le indică banca şi din cealaltă cameră aduse un serviciu de ceai, prăjituri şi bucăți crude de carne şi peşte. Nava se înclină din cauza unui vârtej format de un baraj nisipos şi ea fu cât pe-aci să scape povara. Bombăni o frază. Prinzând uitătura intrigată a lui

Erannath, Mea traduse imediat. Ivar fu puțin şocat. El considerase că doar soldații ştiu să înjure.

Ea îşi scoase sandalele, se aşeză vizavi de oaspeți, cu picioarele încrucişate şi deschise o cutie cu trabucuri, care stătea pe o măsuță. „Serviți”, le oferi. Ei, amândoi, negară. „Vă deranjează dacă eu fumez?” Ivar spuse că nu – *Ce contează dacă ceva merită sau nu să deranjeze?* — iar Erannath stătu tăcut deşi un fior îi trecu peste aripi. Căpitanul Riho îşi puse în gură un cilindru negru, gros şi-l aprinse. Fumul schimbă aerul.

„Sper că stați confortabil?” spuse ea. „Domnule… Erannath… dacă i-ai da soțului meu ordinele speciale pentru patul pe care-l preferi…”

„Mai târziu, mulțumesc”, rosti scurt zburătorul. „Să trecem la subiect”.

„În regulă. Totdeauna mi s-a spus că Ythrienii nu-şi irosesc vorbele. Acum am prima oară plăcerea să întâlnesc specia aceasta. Dacă vrei să scuzi ceea ce pare grosolănie – *eşti* îmbarcat într-o manieră ciudată. Nu-mi place să-mi bag nasul, dar trebuie să cunosc anumite lucruri, de exemplu, până unde vă îndreptați, spre ce hotar.

„Nu ştim sigur. Cât de departe mergeți?”

„Drept către Linn în această călătorie. Solstițiul e aproape, e Sezonul Reîntoarcerilor noastre.”

„Din fericire pentru noi, dacă se întâmplă să am bani destui la mine spre a cumpăra această lungă plimbare pentru amândoi.” Erannath îşi atinse

şorțul, prevăzut cu buzunare.

Eu nu am nimic, gândi Ivar. *Fraina mi-a şutit totul, ştiind sigur că voi părăsi Alaiul... Doar că, trebuia oare să provoace îndepărtarea mea atât de curând?* Nu dădu nicio atenție târguielii.

„...bine”, sfârşi Erannath. „Putem merge până la capătul râului, dacă vrem. Sau putem coborî mai devreme”.

Riho Mea se încruntă în spatele unui neplăcut val de fum albăstrui. „Ce-ar însemna aceasta?” întrebă ea. „Înțelegeți, domnilor, eu am un vas de care trebuie să am grijă şi există prea multe împrejurări stranii, neliniştitoare”.

„N-am explicat oare, îndeajuns, noaptea trecută, când am venit la bord? Eu sunt un studios care vă cercetează planeta. S-a întâmplat să mă alătur unui grup nomad, la scurtă vreme după ce o făcuse şi Rolf Marinarul – pentru motive pe care el are dreptul să le păstreze secrete. Ca de obicei, violența şi-a făcut loc la sărbătoare. Ar fi dus fie la moartea sa în mâinile Tineranilor, fie la arestarea de către locuitorii oraşului Bossevile. L-am ajutat să evadeze.”

„Da, acestea au fost aproape exact vorbele tale”.

„Nu intenționam să te jignesc, repetându-le, Căpitane Riho Mea. Oamenii nu agreează exactitatea amănuntelor?

„M-ai înțeles greşit, domnule Erannath”, zise ea cu un ton glacial. *Nu* ai explicat destul. V-am putut lua de urgență, pentru că asta v-a şi salvat,

poate, viețile. Dar astăzi nu mai e o asemenea grabă. Vă rog să serviți câte ceva, amândoi, cum voi face şi eu, pentru a arăta încredere. Nu vă învinuiesc de nimic, dar sunteți inteligenți şi înțelegeți că nu transportăm criminali. Problemele sunt foarte delicate din cauza ocupației”.

Mea strivi trabucul într-o scrumieră, cronțăni o prăjitură, sorbi o gură de ceai. Ivar se sili să-i urmeze exemplul. Erannath puse gheara pe-o bucată de carne şi-o sfâşie cu colții. „Perfect”, spuse femeia. „Vrei să-ți spui povestea, domnule marinar?”

Ivar îşi petrecuse cea mai mare parte a zilei de unul singur, întins în cuşeta sa. Nu-i păsa ce se întâmplă cu el şi mintea nu-i funcționa prea bine. Dar dintr-un simț al datoriei sau alt motiv, îşi morfolise istoria, ca un câine, osul. Începu cu greutate:

„Nu sunt vinovat de nimic decât de dezgust, Căpitane şi nu cred că ăsta e un lucru care trebuie pedepsit, dacă nu cumva imperialii l-au declarat ilegal între timp. Ştiți, pe lângă interzicerea cuvintelor libere, ei au demolat Monumentul McCormac din Nova Roma. Părinții mei… ei, bine, nu că iertau Imperiul, dar continuau să vorbească despre compromis ca şi cum, poate, Aeneizii nu aveau dreptate. Până ce n-am mai putut suporta. Am fugit în sălbăticie să devin eu-însumi – o practică obişnuită pe țărm – şi am întâlnit acolo Alaiul Tineran. De ce să nu-i însoțesc pentru o

vreme? Ar fi fost o schimbare pentru mine şi cunoşteam meşteşuguri, aveam îndemânări ce le puteau folosi. Noaptea trecută, aşa cum a spus prietenul meu, s-a petrecut o încăierare fără noimă. Cred, acum, că a fost provocată de Tineranii pe care-i socoteam… prieteni, aşa ca să-mi poată umfla banii şi puş… articolul de valoare pe care le lăsasem în păstrare.”

„De fapt”, spuse Erannath, „practic, Ivar e vinovat de a-l fi atacat pe-un bărbat din Boseville. N-a făcut niciun rău, totuşi. Ba mai curând a suferit el. Mă îndoiesc că a fost depusă vreo plângere. Asemenea incidente sunt obişnuite în astfel de împrejurări şi oricine o ştie”. Se opri. „Ei nu ştiu *de ce* e aşa. Eu, da”.

Smuls din apatia lui, Ivar îl privi pe Ythrian aproape tot atât de tăios ca şi Riho Mea. Erannath le întoarse privirea – şi ei fură cei ce-şi plecară ochii – şi lăsă să se scurgă un timp înainte de a rosti fără nicio intonaţie: „Poate ar trebui să-mi păstrez descoperirea pentru Serviciul Secret de Informaţii al Domeniului Roidhunate. Dar este ceva de mică importanţă pentru noi, pe câtă vreme Aeneizii o vor lua ca pe-o gheară în spate”.

Căpitanul Riho Mea îşi mestecă trabucul înainte de-a răspunde: „Asta înseamnă că-mi vei spune cu condiţia să te las pe vas”. Erannath nu se obosi a-i răspunde. „De unde ştiu…”, se îndreptă, se corectă singură: „Te rog să mă ierţi. Mă întreb doar ce dovadă ai pentru ceea ce vei rosti”.

„Niciuna”, admise Ythrianul. „Odată dat firul, voi, oamenii, puteți confirma desfăşurarea”.

„Continuă”.

„Şi dacă o fac, ne vei accepta fără să ne mai descoşi?”

„Voi vedea ce povesteşti”.

Erannath o studie. La urmă spuse: „Bine, aud şi văd mândria voastră grozavă”. A mai ezitat cât o bătaie a inimii. Viața, miezul acesteia, la Tinerani, este acea creatură pe care ei o numesc, mascotă, ținând cel puțin una în fiecare vagon. *Noi o numim avorton, lepădătură.”*

„Hei”, sări Ivar „de unde şti...?“

„Ythrienii au zărit animalele cu trei ochi pe un număr de planete”. Erannath nu-şi putu ascunde dorința de a ucide pe care i-o trăda vocea; şi penele începuseră deja să se ridice. „Nu la noi acasă. Dumnezeu nu ne-a întins această oribilă cursă. Dar în multe lumi ca aceasta – pe care, normal, le-am investigat mai profund decât o face specia voastră – adică pe globurile terestre mai puțin importante. Totdeauna avortonii sunt în legătură cu fragmente dintr-o civilizație anterioară, aşa cum se petrece şi în Aeneas. Noi presupunem că au fost împrăştiați de civilizația aceea fie în mod deliberat, fie accidental, fie prin propria lor decizie. Unii dintre noi au emis ipoteza că ei chiar produc prăbuşire, distrugere”.

„Stai puțin, protestă Ivar. „De ce noi, oamenii, n-am auzit nicio dată de ei?” „Ba ați auzit, în lumea

aceasta”, replică Erannath. „Probabil şi-n altă parte, dar numai din întâmplare, fiindcă sunteți în primul rând interesați de mărimea şi umezeala planetelor. Cât despre noi, nu avem un motiv special să vă spunem. Am învățat ce sunt avortonii devreme, în primele noastre cercetări astrale, când am avut un contact restrâns cu Terrienii. Am găsit mijloacele de a-i eradica. Lepădăturile au încetat de mult să fie o problemă pentru Domeniu şi, acum, desigur puțini Ythrieni, au auzit de ei.

Prea multă informație, prea uriaş universul, îi trecu prin gând lui Ivar. „În plus”, continuă Erannath, „se pare că oamenii sunt mai receptivi decât Ythrienii. Cele două tipuri de creier ale noastre sunt diferit organizate şi creierul avortonilor rezonează mai bine cu al vostru”.

„Rezonează?” privi mânioasă Mea.

„Sistemul nervos al avortonilor este un emițător-receptor extrem de dezvoltat”, spuse Erannath. „Nu de gânduri. Realmente, nu desluşim ce abilități de rezonanță au scârboşeniile. Nici nu ne pasă, în felul în care ar căuta oamenii de ştiință, savanții. Când am înțeles ce fac avortonii, dorința noastră copleşitoare a fost numai de a-i distruge.

„Ce fac, totuşi?” întrebă Ivar cu un nod de greață în gât.

„Tulbură, siluiesc eul în profunzime. Într-adevăr, ei primesc emoții şi le trimit înapoi; lucrează ca amplificatori”. Era impresionant să-l vezi pe Erannath acolo unde se ghemuise. Frazele-

i seci despicau în continuare. „Poate acele inteligențe pe care voi le numiți Constructorii i-au cultivat ca animale de agrement. Constructorii au avut probabil spirite mai reci decât avem sau aveți. Sau poate au degenerat prin pricina efectului şi au murit.

„Spun că rezonarea cu noi, Ythrienii, e slabă. Deşi am descoperit exploratori şi colonişti dovedind o purtare urâtă. Începea cu vise urâte, continua cu temperament de ucigaş, cu o ovulație pe an, cu... Destul. Am descoperit cauza şi am distrus-o.

Se pare că voi, oamenii, sunteți mai vulnerabili. Aveți noroc că avortonii preferă pustiurile. Altfel, toți Aeneizii ați cădea în plasa lor.

„Da, patima asta. Ei singuri nu înțeleg; cred că păstrează aceste animale numai fiindcă aşa e obiceiul, dar Tineranii sunt şi aşa o populație de pătimaşi, orice emoție pe care o au le este captată, amplificată şi retrimisă, iar ei, radiind-o, o primesc din nou reamplificată până la limita pe care o poate suporta organismul. Te miră că se poartă ca nişte psihopați? Că nu folosesc niciun drog în caravane dar simt nevoia când sunt departe? Ai observat că nu pot supraviețui mult timp în afară?

„Probabil s-au adaptat astfel; a existat o selecție naturală. Mulți pot gândi viclean, ca femeia ce ți-a prădat obiectele avute, Marinarule Rolf. M-aş mira ca soiul ei să nu se fi născut cu răutate în sânge.

„Ar trebui, totuşi, să-i mulțumeşti că te-a alungat cât de repede i-a fost cu putință!”

Ivar îşi acoperi fața. „Oh, nu, Dumnezeule!”

„Am nevoie de cer curat şi de un animal să-l vânez”, scrâşni Erannath. „Mă reîntorc mâine”.

Plecă. Ivar plânse la pieptul lui Riho Mea. Ea îl ținu strâns, îi ciufuli părul, mângâindu-l şi murmură: „O să-ți treacă, bietul de tine, te vom face bine. Râul curge, curge, curge… Aici e liniştea”.

În cele din urmă îl lăsă în cuşeta soțului ei, obosit de lacrimi şi aproape adormit. Lumina se filtra roşie-aurie prin ferestre. Mea se schimbă în rochie şi se duse pe punte să se alăture capelanului şi echipajului spre a ura noapte bună soarelui.

XII

La sud de ținutul rece, terenul începea să devină râpos şi stâncos; crestele brâului muntos Cimmerian apăreau la orizont ca nişte fantasme. Aici râul curgea prea iute pentru turme. Dar întâi se lărgea să umple o vale care, practic, era un lac; Scobitura Verde, unde navele ce mergeau mai departe spre sud îşi lăsau animalele în grija câtorva oameni din echipaj, să le îngraşe cu plante acvatice şi moluscoide.

Apropiindu-se de acel loc, Ivar îşi conducea,

vâslind, caiacul, cu atâta stângăcie că stârnea râsete prieteneşti tinerilor săi însoțitori. Ei se avântau nestingheriți pe suprafața apei, ca săgeata scăpată din arc; sau, țopăind în curent, alergau *oselii* maron cu trup lung şi pieliță la picioare, care erau folosiți drept câini de pază ai turmei, pe când Ivar înainta mai greoi decât graşii – înaripați cu înotătoare, dar având şi rât – *chuho,* porcii de apă, care alcătuiau turma. Dar lui nu-i păsa. Nimeni nu-i bun la absolut tot, iar el îşi îmbunătățea viteza.

Undele sclipeau sub cerul liliachiu, murmurau, murmurau, se învolburau, se uneau vii cu muşchii săi pe când mâna caiacul înainte. Această realitate îl susținea, nu piscurile rigide şi tufişurile de-un verde-prăfuit de pe acele vârfuri. Se simțea o răcoare ce potolea arşița cerului fără boare de vânt. Mirosea a umed, a roditor, mănos. În față, Poarta de Jad părea un castel țipător pictat; mai departe se mişcau vasele surori; traulere şi şlepuri aşteptând la Ținutul Rece. La îndemână, porcii de apă – *chuho* – rupeau din iarba udă. Din când în când un *osel* asculta comanda unui băiat sau a unei fete şi grăbea reîntoarcerea vreunui răzlețit. A păstori pe Flone era o sarcină ideală, gândea Ivar. Efortul şi vioiciunea mențineau o persoană în formă, în acelaşi timp lăsându-l să pătrundă în acea pace, frumusețe, maiestate care era râul.

De fapt, el era numai un simplu spectator, invitat să navigheze pentru faptul că adolescenții

îl agreau. Asta era bine.

Jao își manevra caiacul lângă al său „Te descurci?” îl întrebă ea. „O faci bine Rolf”. Fata se îmbujoră, își plecă privirea și adăugă țiuind: „Cred că eu n-aș reuși așa de perfect în sălbăticia voastră. Dar uneori mi-aș dori să încerc…”

„Câteodată… Mi-ar plăcea să te iau acolo”, îi răspunse el.

În timpul lucrului, vara, se umbla de obicei dezbrăcat ca să fii oricând gata de baie. Ivar avea pielea prea sensibilă pentru acest mod de trai, de aceea purta o bluză ușoară și pantaloni făcuți de Erannath special pentru el. Își mută privirea în altă parte. Fata era mult prea tânără pentru gândurile pe care însă era destul de coaptă să le stârnească, mai ales că era străină, dar nu conta asta, important era ca Jao arăta atât de dulce și avea atâta încredere în el…

Oh, fir-ar să fie, doar n-o să-mi fie rușine de gândul că e femeie. Gândul, la asta se rezumă, asta reprezintă tot. Și dacă pot gândi astfel, înseamnă că am înaintat mult pe calea însănătoșirii mele.

Veselia și ceremonialurile de pe vas, micile orășele unde se opreau ca să încarce și să descarce și lungile țărmuri înverzite dintre ele; aspra înțelepciune a lui Erannath, cea senină a capelanului Iang Weii, cea pragmatică a căpitanului Riho Mea, sfătuindu-i; prietenia soțului ei și a altor oameni de vârsta lui și – de ce nu – modul în care această deosebită fiică a lor îl

urma pretutindeni; totdeauna râul, puternic ca vremea, zilele şi nopţile, simţind ca o durată extensibilă, ca o anticipare a eternităţii: toate astea l-au tămăduit pe el.

Fraina nu-i mai dansa în vise. Îşi putea soma amintirea pentru a inspecta şi înţelege că de fapt niciodată realitatea nu fusese atât de minunată ca acum şi pentru a-i compătimi pe rătăcitori, jucându-şi că-i va ajuta când va avea putinţa.

Dar când va fi aceasta? Şi cum? El era un proscris. Când a ieşit din starea dureroasă în care fusese azvârlit a înţeles mai bine cât de pasiv fusese. Erannath îl salvase şi îl „înzestrase” cu acea cabină; de ce? Care motiv, afară de cel al plăcerii ar fi existat, pentru a călători până la finele râului? Şi dacă a făcut astfel, ce urmează?

Îşi trase răsuflarea. *E vremea să trec la acţiune din nou, în loc de a mă lăsa manevrat. Primul lucru de care am nevoie sunt aliaţii…*

Strigătul lui Jao îl readuse pe pământ. Ea arătă spre ţărmul apropiat. Vâsla ei zbura. Ivar o urmă. Tovarăşii lor văzură, îl lăsară pe unul singur cu grija Turmei şi înaintară spre acelaşi loc. Un obiect plutitor zăcea înţepenit între trestii, în stufăriş: o cutie de lemn închisă etanş, cu capac arcuit, cam de doi metri lungime. Pe emailul negru, Ivar recunoscu simbolurile aurite ale Soarelui, Lunelor şi Râului.

„Ay-ya, ay-ya”, intona Jao. Deodată, solemn, toţi începură să psalmodieze. Deşi necunoscător al

limbii străvechi a Kuang Shihilor, Ivar recunoscu un imn. Se ținu deoparte.

Păstorii eliberară cutia. Înotătorii o împinseră în mijlocul curentului. *Oselii,* sub aspră comandă, ținură porcii-de-apă la distanță. Obiectul se îndreptă spre sud. Probabil cei de pe vasul *Poarta de Jad* văzuseră evenimentele pentru că steagul era arborat în bernă.

Ce-a fost asta?” îndrăzni, în sfârşit, să întrebe, Ivar.

Jao îşi şterse genele umede şi răspunse, surprinsă: Nu ştiai? Era un sicriu!”

„Cum? Eu... Stai, iartă-mă, acum îmi reamintesc...”

„Toți morții noştri merg în jos pe râu, în jos pe Yun Kow, la urmă pe Linn către Tien Hu, ceea ce voi numiți Marea Orcus. E datoria noastră să relansăm un sicriu pe care-l vedem eşuat.” Cu venerație şi uimire: „Am auzit despre un vizionar care colindă pe-aici, acum, şi care-l va aduce pe Bătrânul Shen dintre stele. Oare atunci morții se vor ridica din ape?”

Tatiana Thane nu se gândise nicio dată c-o va supăra faptul de a fi singură. Avusese întotdeauna o groază de lucruri de îndeplinit: să citească, să urmărească, să audieze, să mediteze la ceva.

Ziua nici nu era de fapt rău. Munca ei obişnuită era, inerent solitară: studiu, gândire, tăiat şi pus cap-la-cap, bucățică şi înc-o bucățică din

construcția unui model semantic a limbii vorbite prin preajma Muntelui Hamilcar, pe Dido, ceea ce ar permite oamenilor să discute cu localnicii la un alt nivel decât o permite dialectul strict actual. Dialogurile ei se purtau cu un computer sau, ocazional, prin vid, cu omul cu care studiase, care acum se retrăsese la viața lui de pe Heraclea şi era prea bătrân să-i pese de politică.

Până să devină cercetătoare, studenții o trataseră cu respect. Bântuită de spaima pentru Ivar, care îi lipsea atât de dureros, realiză cu greu că acel respect devenise de fapt un mod al lor de a o evita. Nu că ar fi fost ocolită deschis, fățiş, la programele facultății, la întruniri, mese comune, întâlniri întâmplătoare pe coridor sau în pătratul curții. În acele zile, oamenii nu erau prea vorbăreți, astfel dură un timp până să-şi dea seama că, oricum, cu ea n-o mai fac aproape deloc şi, cu excepția părinților săi, toată lumea o îndepărtase din viața socială.

Cu încetul, o cuprinse dezolarea.

Prima adevărată ruptură în sihăstria ei se petrecu cam la ora 17.00 a zilei Mars. Se pregătea să meargă la culcare, oricât de rău i-ar fi fost somnul. Afară noaptea era mai neagră ca de obicei, fiindcă un mare nor de praf, apărut de-a lungul tropopauzei, învăluise stelele. Lavinia era o semilună umbrită, pătată, deasupra turnurilor şi cupolelor. Şuiera vântul. Tatiana se tolăni în cel mai comod fotoliu şi se juca cu Frumious

Bandersnatch. Şoricelul alerga pe corpul ei în sus şi-n jos, de la fluierul picioarelor la umeri şi înapoi, scoţând triluri vesele. Plăcerea era micuţă ca şi şoricelul însuşi.

Inelul de la uşă ciocăni. Iniţial, se gândi că i s-a părut. Apoi pulsul i se acceleră şi aproape aruncă şoricelul în graba de-a deschide uşa. Acesta se agăţă de jerseul ei şi şuieră indignat.

Un bărbat pătrunse înăuntru, închizând imediat uşa după el. Deşi aerul pe care-l adusese de-afară era rece şi puternic feruginos, nu justifica, totuşi, masca sa de noapte. Dar iată că o scoase şi ea văzu trăsăturile frumoase, mândre, ale lui Gabriel Stewart. Ultima oară fusese împreună pe Dido. Munca lui era aceea de-a cunoaşte regiunea Hamilcar şi fiind de vârstă mijlocie, de a conduce grupurile ştiinţifice având totodată grijă de confortul lor.

„Ia te uită, bună!” roti ea uluită.

„Trage storurile”, ordonă el. Aşa nu voi mai fi văzut de-afară.

Tatiana făcu ochii mari. Tremura. „Ai necazuri, eşti în încurcătură, Gabe?”

„Oficial, încă nu…”

„Nu ştiam că eşti în Aeneas. De ce n-ai telefonat?”

„Telefoanele pot fi urmărite. Acum acoperă ferestrele, te rog”.

Ea ascultă. Stewart îşi scoase haina de deasupra. „Mă bucur să te văd iar”, îndrăzni

Tatiana.

„S-ar putea să nu mai gândeşti aşa, după ce-ți voi spune ceea ce am de spus.” Se apleca puțin. „Deşi poate mă înşel. Mi te reamintesc ca iubita îndrăzneață, curajoasă, în felul tău însă liniştit şi nu cred că Primul Născut al Ilionului te-a îndrăgit degeaba.”

„Ai ştiri despre Ivar?” strigă ea.

„Din păcate, nu. Speram că tu ai. Ei, păi să stăm de vorbă”.

Stewart refuză vinul, dar acceptă o ceaşcă de ceai. Între timp se aşeză, îşi aprinse pipa, schimbând impresii despre tot ce se întâmplase de când izbucnise revoluția. El părăsise sistemul galactic, înrolându-se în Serviciul secret încropit în grabă de McCormac şi admise cu amărăciune că în această vreme războiul fusese înăbuşit în propriul sos. Pe cât putuse descoperi după ce se reîntoarse înfrânt, câțiva agenți Terrieni reuşiseră nu numai s-o elibereze de la Snelund pe soția Amiralului – un câştig, fără îndoială, pe de-altă parte fără preț, inestimabil – dar pe când era pe Dido jefuiseră o navă-patriot al cărei computer deținea cele mai noi coduri… „Mă tot gândesc la posibilitatea de a-i organiza pe Didonieni să ne ajute în continuarea luptei, ca rezistență sau chiar personal de Marină Militară. În cele din urmă m-am zdruncinat călărind prin Aeneas şi căutându-mi prietenul – mmm… nu contează numele: e tot prin Universitate, campusul secundar. Prin el am

intrat imediat în mişcarea de partizani”.

„Există una?”

El o privi sever. „Tu întrebi, cea care urmează a fi mireasa lui Ivar Frederiksen?”

„N-am fost niciodată consultată, nu mi s-a spus”. Tatiana aşeză ceainicul şi ceştile de pe o măsuță între ei, se cufundă într-un fotoliu din capătul opus al camerei şi-şi privi stăruitor degetele împletind ceva imaginar în poală. „EL. A fost o pornire necugetată ce a făcut, nu-i aşa?”

„Poate, atunci. Dar nu acum. Desigur, dragului tău Comisar Desai i-ar plăcea ca tu să consideri aşa.”

Tatiana îşi încordă toate puterile şi-i întâlni privirea.

„De acord”, spuse ea, „l-am văzut pe Desai de mai multe ori. Am trecut în revistă, împreună, oamenii pe care-i ştiu – nu i-am comentat – pur şi simplu i-am remarcat. De asta sunt ostracizată? Dar Universitatea, oamenii ei ştiu, ar trebui s-o ştie, că nu avem destule date computerizate.”

„M-am interesat prin preajmă despre tine”, îi replică Stewart. „Există un fel ciudat de tensiune. Cei dinafară, ca mine, o pot identifica mai bine decât cei implicați. Pe de-o parte, eşti iubita lui Ivar Frederiksen. Ar putea fi periculoasă apropierea de tine, pentru că el se poate reîntoarce oricând. Asta îi face pe laşi să te ocolească. Apoi, atâția alții… Ei, bine, tu ai cu adevărat har. Nu găsesc alt cuvânt mai potrivit. Îşi dau seama că

eşti aleasa lui şi asta-i face să nu se simtă la largul lor. Nu sunt obişnuiți cu o asemenea situație ambiguă în laconica, ştiințific-ordonata lor existență. Aşa că îşi găsesc scuze în a amâna reluarea relațiilor strânse, de altădată, cu tine.

„Pe de altă parte“ – el urmări o dâră de fum – „eşti, ca să vorbesc fără menajamente, colaboraționistă. Tu poți gândi că schimbi cu Desai simple cuvinte, fără importanță. Dar numai faptul că-l primeşti, vorbeşti civilizat cu el, înseamnă cumva că nu-ți respecți obligația morală față de Ivar. Şi asta te face să fii evitată de cei care-l respectă. Pe scurt, nici nu-ți închipui câți sunt deja. *Sunt mulți.* Şi devin, pe zi ce trece, tot mai numeroşi”.

Se apleacă înainte. „Când am priceput cum stau lucrurile, am hotărât să vin să te văd, Tatiana. Bănuiesc că Desai te-a convins pe jumătate să încerci a-l învârti pe Ivar să se predea *dacă* şi *când* vă veți vedea. Ei bine, nu trebuie, n-ai voie. La urma urmelor, ține-te departe de Imperiali”. Cu asprime: „Mişcarea de eliberare a ajuns în punctul în care putem începe să dăm exemple colaboraționiştilor. Eu sunt sigur că în mod conştient, tu nu vei conlucra cu Imperiul. Nu-l lăsa pe acel ticălos Desai să te prindă în cursă.”

„Dar”, se bâlbâi ea în uimirea care o blocase, „dar ce vreți să faceți? Ce sperați? Şi Ivar… el nu-i nimic decât un tânăr care-a fugit, un proscris, complet fără putere, dacă, dacă, dacă este, totuşi,

încă în viață”…

„E viu”, îi spuse Stewart. „Nu ştiu nici unde, nici cum, nici ce face, dar e viu. Vorba zboară prea departe ca să nu fie adevărată”. Ridică vocea: „Şi tu ai auzit, trebuie să fi auzit. Semne, simboluri, prevestiri… Nu contează lipsitul de energie tată. Ivar este adevăratul conducător al liberei Aeneas – când Constructorii se reîntorc. Şi o vor face… şi o vor face. Şi tu eşti mireasa lui, care-i vei purta fiul pe care Constructorii îl vor face mai mult decât uman”.

Credința stăruia incandescentă în ochii lui.

XIII

La sud de scobitura verde culmile urcau încă şi mai iuți. Totuşi, pentru un răstimp, curentul continua să curgă liniştit. Ivar ar fi vrut ca şi sângele său să fie astfel.

În căutarea liniştii, sui pe punte să privească în noapte. Se opri brusc când zări şi alții pe-acolo, în afară de observatorul care se adăuga radarului.

Într-o înghesuială de stele şi un torent de galaxii, Creusa depăşea Lavinia. Lumina arginta țărmul, poleind creste şi prăpăstii, înghițită de umbre mai departe, jos. Tremura şi scânteia pe apă, făcând să pară fantomatice velele, care fuseseră întinse spre a prinde un vânt bun. Aerul murmura rece prin tăcere şi un freamăt se auzea la proră. De-a

lungul apei, separate de câțiva kilometri pentru siguranță, luceau luminile a trei. Vase vecine. Nu puține erau legate astfel spre a celebra Anotimpul Reîntoarcerilor.

Ivar îl văzu pe observator în genunchi, sub talismanul vasului şi strălucirea penelor frumos împodobite ale lui Erannath, precum şi Riho Mea şi Iang Weii înveşmântați în robele lor. Se părea că atât căpitanul cât şi capelanul oficiau un ritual. Tăcuți, din când în când ridicau mâinile sau coborau capetele marcând astfel înălțarea şi apoi dispariția lunelor.

„Ah”, izbucni cu bucurie Mea. Echipajul se ridică.

„Vă cer iertare”, spuse Eraunath. „Dacă aş fi ştiut că e o întrunire religioasă, n-aş fi coborât aici. Am rămas deoarece era mai puțin perturbant decât de-aş fi decolat.”

„N-ai făcut niciun rău”, îl asigură Mea „De fapt, vederea coborârii tale a dat un plus de strălucire.”

„Şi-apoi”, zise Iang cu vocea sa blândă „deşi această ceremonie se desfăşoară totdeauna în acelaşi moment, ea nu e strict religioasă.” Îşi mângâie fina-i barbă albă. „Oare avem noi, Kuang Shihii religie în acelaşi sens ca cea numită creştinism ori credința evreilor Ti Shih, ori chiar cea din păgâna societate tinerană? O problemă de definiție s-ar impune nu-i aşa? Noi nu predicăm nimic despre zei. Dacă zeii sau Dumnezeu există sau nu, aceasta e nu numai o chestiune ştiințifică

– ci şi cosmologică!”
„Atunci voi ce căutați?” întrebă Ythrianul.
„Totalitatea”, răspunse capelanul. „Unitatea, armonia. Prin rituri şi simboluri. Noi ştim că acestea sunt doar rituri şi simboluri. Dar ele pot semnifica pentru mințile luminate ceea ce cuvintele nu pot face. Râul e continuitate, soartă; Soarele este viața; Luna şi Stelele sunt însă dincolo de om”.
„Contemplăm aceste lucruri”, adăugă Riho Mea. „Ne străduim să ne unim, să fuzionăm cu ele, cu orice există.” Privirea îi căzu asupra lui Ivar. „Salut, domnule Marinar”, zise ea. „Hai, alătură-te nouă!”
Iang, care putea fi solemn mai mult timp decât Mea, continuă: „Rasa noastră, sau a voastră, e mai puțin înzestrată pentru întreaga *ch’an* – înțelegere decât cei înclinați, predispuşi, de pe Luceafărul de Dimineață. Totuşi, când bătrânul Shen se va reîntoarce, omenirea va câştiga aceeaşi nemuritoare unicitate ca a lui şi va avea în plus forțele pe care trebuie acum să le descoperim în noi înşine, pentru a izbuti să suportăm a fi singuri în propriile noastre țeste”.
„Şi voi?” sări Erannath. „Toată lumea de pe Aeneas aşteaptă pe aceşti învățători şi salvatori?”
„Suntem din ce în ce mai mulți” zise Mea. „În sus, către Jun Kow pluteşte cuvântul…”
Ivar, care se apropiase, simți ca şi când ar fi fost fulgerat. Privirea, vorbele Meii îi dezăvorâseră

mintea. Ştiu: *Aceştia* nu *sunt marinari simpli. Ar fi trebuit să observ asta mai devreme. Acel sicriu precum şi faptul că s-au angajat într-o călătorie periculoasă pentru a aduce onoruri înaintaşilor şi descendenților lor… şi cum acestea – nu, sunt profund religioşi ca oricare fermier.*

Cuvânt despre Eliberare?” exclamă el.

„Da, deşi e numai începutul”, răspunse Mea. Iang aprobă din cap, pe când observatorul îşi pipăia teaca în care ținea cuțitul.

Brusc, ea propuse: „Ați vrea să vorbim despre… domnule Rolf? Pregătesc o băutură şi un trabuc, oricum, în cabina mea.” Pulsul lui clocoti. „Şi tu pofteşte, bunule prieten şi înțeleptule”, auzi el invitația făcută lui Iang.

„Vă doresc, atunci, noapte bună”, zise Erannath.

Capelanul se înclină în fața lui. „Iartă-ne confidențialitatea.”

„Poate ar trebui să te chemăm şi pe tine”, zise Mea. „Ascultă, tu nu eşti numai un simplu savant, cercetător ştiințific, cum pretinzi. Eşti un agent secret Ythrian, strângând informații despre secretele planetei umane Aeneas, nu-i aşa? Când el rămase tăcut, ea râse. „N-are importanță. Problema e că şi noi avem acelaşi duşman, Imperiul Terrian. Sau, în sfârşit, cel puțin Domeniul Ythrian nu se va sinchisi dacă Imperiul şi-ar pierde din teritoriu.”

„Şi totuşi, murmură Iang, „nu mă pot abține să mă tot întreb cum se va adapta oare ființa

carnivoră la iluminarea pe care bătrânul Shen o va aduce.”

Lumina lunii turnă argint pe aripile lui Erannath şi mercur, parcă, în ochii-i. „Considerați că neamurile voastre sunt poporul ales?” întrebă el pe un ton coborât. Imediat însă trebuie să-şi fi regretat impulsul deoarece continuă: „Intrigile voastre nu mă privesc. Nici nu mă sinchisesc că mă considerați altceva decât un observator ştiințific. Dacă vă împotriviți autorităților ocupante, atunci, desigur, nu mă veți trăda lor. Vreau să fac o vânătoare de noapte. Să vă însoțesc norocul!”

Aripile se desfăşurară, frântură cu frântură. Vântul stârnit de înălțarea lui Erannath răbufni. Într-o clipă se ridică sus de tot, apoi ochii îl pierdură printre stele.

Mea îl conduse pe Iang şi Ivar la apartamentul ei. Îi întâmpină soțul, care de astă dată rămase: un tânăr strălucit şi dârz, pe care-l ardea înlăuntru visul libertății.

Când uşa fu închisă, căpitanul Mea rosti: „Salut, Ivar Frederiksen, Primul Născut al Ilionului.”

„De unde ştii?” şopti el.

Ea zâmbi răutăcios şi-şi aprinse trabucul despre care vorbise. „Cât de evident trebuie să fie? Cu siguranță şi Ythrianul a bănuit. De ce altfel i-ar fi păsat de un hoinar uman? Pentru el oamenii sunt atât de străini – atât de asemănători între ei – şi, în plus, fiind spion, nu poate îndrăzni să

folosească informațiile de serviciu – trebuie să se întoarcă înapoi, încercând să-şi confirme bănuiala. Eu îmi reamintesc un rezumat, un raport înțesat de date. Am solicitat fotografii de la arhiva publică din Nova Roma şi… Aa, nu-ți fie frică, eu însumi sunt negustorească, ştiu să-mi deghizez intențiile reale.”

„Tu… tu mă vei ajuta? bolborosi el.

Ei se strânseră în jurul lui, tânărul soț, bătrânul capelan, căpitanul Mea. „Tu ne vei ajuta pe *noi”*, zise Iang. „Eşti Primul Născut – adevăratul nostru conducător pe care fiecare Aeneid îl urmează – cel ce va alunga pe aceşti Terrieni înăbuşitori de suflet şi ne vei pregăti pentru promisa Sosire. Ce putem face pentru tine, stăpâne?”

Chunderban Desai întrerupse legătura şi stătu o vreme privind în gol. Soția sa, care ieşise din cameră, se întoarse şi întrebă ce s-a întâmplat.

„Peter Jowet e mort”, îi spuse el.

„Oh, nu.” Cele două familii deveniseră apropiate în izolarea care le unea.

„Ucis.”

„Ce?” Bunătatea de pe fața ei făcu loc ororii.

„Separatiştii”, suspină el. „Trebuie să fie aşa. N-a lăsat niciun mesaj melodramatic. A fost ucis de un glonte pe când îşi părăsea biroul. Cine altul îl ura?”

Ea îi căută mâna parcă ar fi simțit nevoia de sprijin. Desai o susținu. „O mişcare clandestină

adevărată?” spuse soția. „N-am ştiut.”

„Nici eu, până acum. Oh, am rapoarte de la agenți-spioni, de la sistemele de supraveghere şi de la toate mijloacele obişnuite. Ceva fierbe, ceva se organizează. Totuşi, nu aşteptam terorism fățiş atât de curând, oricum.”

„Inutilitatea e partea cea mai rea. Ce şansă ar avea aceştia?”

Desai se ridică de pe scaun. Unul lângă altul merseră la fereastră. Dădea în grădina micii case pe care o închiriaseră la periferie: înmiresmate plante străine sub străine stele şi lune, a căror lumină cădea pe coiful înghețat al unei patrule marine.

„Nu ştiu”, zise el. În ciuda gravitației scăzute, spatele său era îndoit, prăbuşit. „Trebuie să se bazeze pe ceva. Nu se răscoală cine e fără speranță, ci aceia cărora li se pare că văd capătul tunelului şi devin nerăbdători.”

„Tu eşti cel ce le-ai dat speranță, dragule.” „Ei… Am venit aici crezând că vor accepta înfrângerea lor militară şi vor coopera cu mine ca nişte oameni rezonabili, spre a reintegra planeta în Imperiu. La urma urmelor, în afară de episodul Snelund, Aeneas a avut numai beneficii de pe urma Imperiului; iar acum încearcă să ia măsuri preventive împotriva altui presupus Snelund. Peter era de acord cu Imperiul astfel că l-au ucis. Cine urmează?”

Degetele ei se strânseră pe ale lui. „Biata Olga.

Bieții copii. S-o chem diseară sau, sau ce?"
El rămase cu propriile gânduri. „Zvonuri despre un eliberator – nu pur şi simplu unul politic ci un salvator – nu, o întreagă seminție de salvatori – asta e ceea ce-i conduce pe Aeneizi şi îi determină să se poarte astfel", spuse Desai. „Şi nu doar pătura dominantă. Toți ceilalți. Deşi în moduri diferite, toți aşteaptă un apocalips."
„Cine predică asta?"
Avu un zâmbet trist: „Dacă l-aş şti, aş putea ordona arestarea. Sau, mai bine, aş încerca să-*l* mituiesc, să-*l* corup. Sau pe *ei.* Dar agenții mei nu aud decât aceste vagi zvonuri. Nicio dată nu pot să uit cât de puțini suntem şi cât de marcați, urâți în întreaga lume… Se pare că centrul „veştilor" pare a fi zona Orcan. Am cercetat. Şi-am mers în gol, cel puțin în ceea ce priveşte aprobarea unei activități ilegale. Societatea de aici şi crezurile sale au fost întotdeauna întemeiate pe ruine preumane colosale şi, evident, a scos la iveală profeți milenari. Poporul nostru are alte lucruri mai importante de făcut decât lupta cu limbajul şi etosul unor bieți locuitori ai unui secat fund de mare." Tonul i se înăspri. „Deşi, dacă aş avea oameni suficienți, le-aş arăta eu, aş merge mai departe cu cercetările. Nu e prima oară că o voce din deşert înnebuneşte o națiune."
Telefonul sună. El murmură o înjurătură înainte de a se întoarce să răspundă. Era un cod cu învălmăşeli, ceea ce automat făcea ca alt

ascultător, ca soția lui, aflată la doar câțiva metri să nu poată participa la convorbire. Şi ecranul rămânea gol. Dar ea zări lumina vie de pe fața lui şi-l auzi strigând, după ce conversația se sfârşi, pe când sărea de pe scaun: „Puterea lui Brahma, da! îl vom prinde şi vom isprăvi povestea!”

XIV

Poarta de jad aproape ajunsese la Linn când sosiră Terrienii. Munții Cimmerieni formează marginea dinspre sud a Ilionului. Flone curge vijelios printre ei spre sud prin defileul adânc şi îngust pe care singur şi l-a săpat până la incredibila cădere de pe abruptul mal continental. Iarna, se strecoară liniştit printre aceşti pereți, sub un strat de gheață. Dar pe vară, amestecat cu bucăți din calota polară, e o adevărată competiție să-l străbați şi trebuie vâslaşi pricepuți care să se aventureze de-a lungul acestui torent.

La balustrada de la babord, Ivar şi Jao priveau. Apa bolborosea, făcea spume, se-nvolbura în jurul stâncilor, umplea văzduhul cu o canonadă continuă, făcând nava să se răsucească şi să trepideze. Aici curentul se îngusta la aproape 300 metri între bolovani îngrămădiți şi taluz. În spate, stâncile se înălțau pe o distanță bunicică. Piatra avea o culoare mohorâtă, iar cerul era doar o fâşie îngustă pe care Virgil deja se coborâse. Cele mai

strălucitoare stele luceau în amurg. Jos, sub întreaga greutate a umbrei, era frig. Stropi săreau pe fețe şi haine. În față canionul se pierdea în ceață. Cu toate acestea, Ivar zări trei corăbii în acea direcție şi patru în spate – la pupa. Şi mai multe încă erau ancorate laolaltă.

Cum puntea se înclină sub ea, fata îi prinse brațul. „Ce-a fost asta?” strigă el prin zgomot şi deabia desluşi răspunsul:

„Ocol în jurul unui obstacol, cred. Niciodată, aici nu se repetă de două ori aceeaşi situație.”

„Ați avut vreodată vreun naufragiu?”

„Prea puține într-un secol. Cele mai multe vieți sunt salvate.”

„Dumnezeule! Vă asumați asemenea riscuri, an după an, pentru… ritual?”

„Primejdia este o parte a ritualului, Rolf. Niciodată nu suntem mai uniți cu lumea ca atunci când… Ai-ah!”

Privirea lui o urmări pe-a fetei la prora şi inima-i se micşoră cât un purice. În jos venea pieziş, cu formă de torpilă, un mare avion. Pe corpul blindat lucea emblema Imperiului.

„Cine e?” strigă ea cu inocență.

„O trupă marină. După mine. Cine altcineva?” Nu scrâşni răspunsul destul de tare ca Jao să-l audă. Când Ivar se smulse şi fugi, fata rămase cu o dureroasă uimire.

El înaintă cu greu pe scara către pod, unde ştia că Mea stătea alături de pilot. Ea-i ieşi în

întâmpinare. Asprimea, înverşunarea îi marcau expresia. Îşi muşcase trabucul de-a curmezişul. „Hai jos”, se năpusti ea şi-l împinse.

Ivar se poticni înaintea ei, printre oamenii echipajului care fierbeau de emoție. Avionul viră către conducerea şirului de la urmă. *„Chao yu li”* exclamă Mea. „Cel puțin avem ceva noroc. Nu ne cunosc vasul.”

„Poate-i ştiu numele”, răspunse el. „Oare cine m-a trădat…”

„Aye. Pe-aici, uite… Stai aşa!” Erannath ieşise din cabina lui. „Hei, tu!” Ea arătă către următoarea cabină. „Pe uşa aceea!”

Ythrianul se ridică, îşi săltă ghearele. „Mişcă!” zbieră căpitanul. „Sau te împuşc!”

Pentru moment creasta i se înălță bătăioasă. Apoi se supuse. Toți trei pătrunseră într-un coridor strâmt, vibrant. Mea făcu o plecăciune către Erannath. „Îmi pare rău, onorate pasager”, spuse ea. „Mi-a lipsit timpul să-ți cer ajutorul în mod curtenitor. Eşti mult mai îndatoritor decât ar trebui; s-ar cuveni să-ți pese. Te rog să vii.”

Mea continuă să meargă repede şi cu paşi mărunți. Ivar şi Erannath o urmară, Ythrianul târându-se cu stângăcie pe picioarele-i aripi, pe când se interesa: „Ce s-a întâmplat?”

„Imperialii”, mârâi tânărul. „Ar trebui s-o ştergem de la vedere. Dacă vreunul din noi e zărit s-a isprăvit cu jocul ăsta. Nu văd cum ar putea dura.”

Ochii lui Erannath turnară aur peste el. „Despre ce joc vorbeşti?”

„Mă ascund de Terrieni.”

„Şi eşti demn de protecția căpitanului? A-a-a-ah...”

Mea se opri la un interfon, formă un număr şi mitralie vorbele preț de vreun minut. Când se întoarse la însoțitorii ei, părea ceva mai relaxată.

„L-am alertat la vreme pe transmisionistul nostru. Probabil inamicul va chema prin radio, întrebând care din nave este *Poarta de Jad.* Subordonatul meu îi atenționează pe ceilalți în limba noastră, pe care, precis. Toți vor face pe proştii, vor striga că nu ştiu, vor deforma lucrurile ca şi când de-abia s-ar descurca în Anglie.” Rictusul ei fulgeră. „A face pe prostul e un dar al poporului nostru.”

„Dacă aş fi comandantul Terrian”, spuse Erannath, „la această reacție aş coborî personal pe fiecare navă, cerându-i numele. Iar dacă aş fi căpitanul vreunui vas n-aş risca pedeapsă prin a minți, pentru o cauză care nu mi-a fost explicată.”

Mea izbucni în râs. „De acord. Dar eu propun ca *Poarta Virtuții* şi *Drumul Norocului* să răspundă amândouă la a fi *Poarta de Jad* cum va recunoaşte şi aceasta. Numele lor reale se traduc aproximativ la fel cu al nostru. Pot, cu siguranță, să le dea fără primejdie, această lovitură, Terrienilor.”

Se întoarse, din nou deprimată: „Cel mai bine, totuşi, e să câştigăm vreme pentru a vă expedia pe

furiş, Ivar Frederiksen şi pe tine, Erannath, spion din Ythri. Nu am curaj să vă dau vreo armă de foc. Aceasta ar dovedi rolul nostru, dacă ați fi prinşi.” Omul îşi simți cuțitul pe care-l păstrase la brâu de când părăsise Casa Vântului. Ythrianul nu purta şorțul, deci nu avea vreo armă. Mea continuă: „Când piloții marinei vor veni jos la noi, vom admite, vom recunoaşte că erați căutați. Aproape e adevărat, pentru toată lumea, afară de noi trei; şi noi ne putem purta destul de nevinovat. Vor spune că probabil ați văzut nava spațială şi ați dispărut, nu ştim unde.”

Ivar se gândi la completa dezolare care-i înconjura şi se întrebă: „Într-adevăr, unde?”

Mea îi conduse către un însoțitor de călătorie şi apoi în jos. Pe când se grăbea, spuse peste umăr: „Câțiva Orcani urcă întotdeauna pe coastă să facă negoț cu noi, după ce terminăm cermoniile. Îi veți întâlni fie acolo, fie pe drum. Iar dacă nu, probabil veți ajunge la Tien Hu singuri şi acolo veți cere ajutor. Sunt sigură că vi-l vor acorda. Ai lor sunt clarvăzătorii despre care ne-au vorbit.”

„Şi Imperialii nu se vor gândi la soluția asta?” protestă Ivar.

„Fără îndoială. Şi totuşi pariez că e o țară imposibil de scormonit.” Mea se opri într-un loc pe un alt coridor, privi împrejur şi ciocăni în uşă: „Da, puteți fi prinşi. Dar *veți fi prinşi* cu siguranță, dacă rămâneți pe vapor. Vă puteți, de asemenea îneca până la țărm sau rupe gâturile pe stâncă ori mii

de alte alte necazuri. Ei, bine eşti primul Născut au ba?”

Se năpusti să deschidă o uşă, conducându-i înăuntru. Camera era un spațiu de înmagazinare a caiacelor şi avea şi o mică rampă de lansare la apă. „Haideți”, le ordonă ea. Îi spuse apoi lui Ivar: „Trebuie să izbuteşti să ajungi la țărm. Străduieşte-te să nu te răstorni şi să nu te ciocneşti de nimic şi îndreaptă-te către orice țărm poți, unde să găseşti o zonă nu prea accidentată. Odată debarcat, trimite barca mai departe. Ar fi un nonsens să laşi vreo urmă acolo unde te-ai oprit. La urma urmei, stâncile şi ceața trebuie să te protejeze de a fi văzut de deasupra, dacă mergi cu grijă… Erannath, tu zboară chiar razant cu suprafața.”

Pe jumătate îngrozit şi pe jumătate împotriva voinței sale, Ivar se aşeză în ambarcația fragilă, îşi fixă siguranța în jurul taliei şi apucă vâsla. Riho Mea se aplecă înspre el.

Era prima oară când o vedea cu ochii în lacrimi. „Tot norocul să te călăuzească, Prim Născutule”, spuse ea şovăielnic, „fiindcă toate speranțele noastre sunt în tine.” Buzele-i le atinseră pe ale lui.

Deschise apoi un tambuchi şi stătu la comanda rampei. Motorul acesteia hurui, brațul coborî pe tacheții care se mişcau înainte şi înapoi şi, după ce îl ridică, îl lansară pe Ivar înainte.

Râul făcea un zgomot asurzitor. Lumea se

transformase într-o existență gri, rece, picături din cascade stropind totul împrejur. Stâncile apăreau ca nişte fantome. Ivar şi Erannath rămăseseră printre bolovanii cât o casă. Cu toate că purta pantofi, pietrele îl răniseră tare pe om. Îl dureau vânătăile căpătate de pe unde călătorise şi tăieturile făcute de crestele ascuțite. Slăbiciunea îi umplea fiecare os cu plumb, parcă. Ythrianul, care ocolea în zbor obstacolele, era într-o formă mai bună, deşi drumurile prelungite fuseseră totdeauna obositoare pentru specia sa.

Printr-o ciudățenie a ecoului, în adăpostul lor, convorbirea era posibilă fără a fi nevoie să ridice vocea. „Nu încape îndoială că o cărare coboară de la Platforma continentală până către fundul mării", spuse Erannath. „Trebuie să avem în vedere că Terrienii nu-s proşti. Când vor înțelege că nu mai suntem pe niciun vas vor presupune că ne îndreptăm spre Orcus şi vor căuta în Nova Roma o hartă cu cele mai exacte, detaliate informații geodezice. Vor face, atunci, un raid deasupra drumului. Trebuie s-o luăm pe ocolite."

„Asta probabil va fi periculos pentru mine", zise Ivar plictisit.

„O să te ajut cât pot", îi promise Erannath. Poate sufletul penelor sale adăugă: *„Dacă Dumnezeu Vânătorul te azvârle în moarte, strigă-ți sfidarea pe când te prăbuşeşti."*

„Oricum, de ce te interesez?" întrebă Ivar.

Ythrianul scoase un sunet care aducea a

chicotit. „Tu şi prietenii tăi ați căzut de acord că aş fi agent secret al Domeniului. Hai acum să zicem că eu nu mă îndoiesc că eşti cu adevărat doar Rolf Marinarul şi te însoțesc ca să descopăr cine ai putea fi, de fapt. Iar în al doilea rând, n-am chef să fiu luat prizonier. Deci interesul nostru de a scăpa e comun, coincide.”

„Oare? Acum e cazul? Tu n-ai decât să zbori oriunde şi eşti liber.”

„Dar tu eşti Primul Născut al Ilionului. Singur, vei pieri sau vei fi prins. Căpitanul Riho Mea nu înțelege ce diferită e țara asta de cea cu care eşti obişnuit tu. Bazându-te pe ajutorul meu ai, într-adevăr, o şansă.”

Ivar era prea terminat de oboseală şi durere ca să se bucure. Totuşi, înlăuntrul său se aprinse un foc. Este interesat de reuşita mea. Atât de interesat că-şi riscă misiunea, ori ce ar fi putut duce acasă, numai să mă ajute. Poate, într-adevăr, izbutim să obținem ajutor de la Ythri, când vom elibera sectorul Alpha Crucis.

Era prematur să rostească astfel de gânduri cu voce tare. Deocamdată erau amândoi zdrobiți de pe urma zilei petrecute târându-se pe furiş.

Pe o mică întindere, râul se lărgea iar, aşa încât să poată staționa o întreagă flotă, ancorată zdravăn dar cu motoarele mergând, pentru a putea porni la simpla alertă printr-un şuierat. Țărmul drept se lărgea şi el prin câteva hectare

nivelate, care fuseseră inițial curățite de detritus. Aici se înălța un altar flancat de paznici de piatră, tociți, aproape fără nicio formă. Mai existau, de asemenea şi urme de foc de tabără; dar nu ajunsese încă niciun Orcan. Repeziciunea curentului se pierdea în mugetul neîntrerupt, al râului Linn care, curgând la numai şapte kilometri, făcea parcă întreaga lume să tremure. Marginea-i nu se vedea niciodată din cauza perdelei de stropi.

În seara asta, vântul îşi schimbase direcția, conducând permanenta ceață către sud până ce o atârnă ca o perdea albită de lumina lunii, între pereții masivi. Apa sclipea, scânteia. Acele vase care ajunseseră erau camuflate. Cumva, luminilor de călătorie şi felinarelor colorate atârnate peste tot de velatură le lipsea voioşia când avionul de luptă Terrian se învârtise deasupra negafieldului urmărind ce se petrece? Aerul era răcoros; gheața trosnea prin hainele lui Ivar şi penajul lui Erannath.

Oamenii văd mai bine decât Ythrienii pe perioada nopții. Deci Ivar zărea cel dintâi totul. „Hsssh!” Îşi trase înapoi însoțitorul, pe când o senzație de greață îi strângea gâtlejul. Erannath identifică apoi şi el acele licăriri şi umbre din față. Trei soldați din marină vegheau în câmp deschis.

Nu exista nicio posibilitate de a-i ocoli fără a fi văzuți; țărmul era pustiu şi luna azvârlea lumină şi în craterul unui inaccesibil râu. Ivar se retrase

în spatele unei pietre, gândindu-se, dorindu-şi aproape sălbatic să înoate şi ştiind că nu e cu putinţă.

Neauzit din cauza zgomotului, Erannath se ridică. Strălucirea lunii îl poleia. Dar vederea putea juca desigur feste oamenilor care stăteau sus în carlingă căci altfel n-ar fi avut nevoie să plaseze sentinelele.

Ivar îşi ţinu respiraţia. Văzu marile aripi cosind în jos, înapoi. Un om făcu o tumbă, al doilea, al treilea în tot atâtea bătăi de inimă. Erannath poposi printre ei, acolo unde zăceau şi-i făcu un semn cu capul Primului Născut.

Ivar o luă la goană. Curios, ceea ce îl frământa şi ţâşni din gura sa fu: „Sunt morţi?”

„Nu. Ameţiţi, năuciţi. Am deţinut al Treilea Eşalon în *hyai-lu*. Le-am aplicat tripla lovitură atât cu oasele alatan cât şi… cum spuneţi voi „lovitura de pumn a iepurelui”? Erannath era ocupat. El lua radio-emiţătoarele de la încheieturile pumnilor, unităţile gravitaţionale de pe torsuri şi puştile de pe umerii celor căzuţi, îi dădea lui Ivar câte una din fiecare îngrămădind restul în Flone. Când se vor trezi, soldaţii vor fi incapabili să dea vreun semnal prin radio sau foc şi vor fi nevoiţi să aştepte schimbarea gărzii.

Dacă se vor mai trezi. Corpurile arătau înspăimântător de fără viaţă, sau cel puţin aşa i se păru lui Ivar. Dar avea încredere în răspunsul căpătat mai devreme şi se întreba de ce-şi face

probleme când aceia erau duşmani şi, datorită unui fapt norocos el şi aliatul lui avuseseră o şansă, obţinuseră un mijloc de a-şi atinge ţinta.

Nu se hazardaseră să zboare imediat. Pe partea mai îndepărtată a locului de întrunire, drumul spre Orcan începuse. Deşi strâmt, întortocheat şi neclar, adesea marcat numai prin pietre de hotar, era oricum, mai practicabil decât fusese linia ţărmului. Orice ar fi fost mai bine. Ivar şchiopăta şi Erannath şontâcăia, mergând ca înlănţuiţi.

Când pătrunseră în negurile ocrotitoare, îndrăzniră să se ridice. Şi asta fu ca o imensă eliberare a spiritului. Ivar se întrebă dacă transcendenţa umanităţii pe care o promisese profetul te putea face să te simţi atât de miraculos. Cilindrele gemene, pe care le purta, îl propulsară prin fumul ud şi dens până ce zări în faţa sa coasta unui continent.

Avea o enormă întindere, mai pustie şi mai dezolantă decât oriunde în est, patru kilometri de palisade, promontorii, viroage, versanţi abrupţi rezultaţi prin alunecare de teren, jos, tot mai jos, către fundul oceanului mort. Erau acolo sub stele şi lune, înălţimi tenebroase, dar peste ele curgea în cascade Linn. Aproape la jumătatea distanţei, într-un salt direct, neascuns de spumă, strălucitor ca o sabie scoasă din teacă. Zgomotul său se auzea pân-la ceruri.

Dedesubt sclipea Marea Orcan, înconjurată de creste marmorate, împestriţate cu semănături.

Dincolo, pe partea cealaltă, deşertul licărea alb ca moartea ce-o oferea.

Erannath zbura alături. „Repede!” comandă el. „La pământ, înainte ca Terrienii să vină şi să ne identifice”.

Ivar dădu din cap a aprobare, îşi luă visele din stele şi se îndreptară spre sud-vest, acolo unde îşi înălța piscul neguros Muntele Cronos. Astfel mai reduceau, mai scurtau drumul care le rămăsese de făcut.

Aerul scârțâia înghețat împrejurul lui. Dinții îi clănțăneau până să-i strângă, se forță şi-şi încleştă maxilarele. Aici nu era ca în regiunea Fundului Mării Antonine, la Casa Vântului. Acolo noaptea era adesea căldură de vară, dar ziua niciodată prea zăpuşeală; aceasta se datora abundenței vegetale care regla temperatura.

Acea aşa-numită mare Orcus nu mai era decât un imens lac, dens şi amar, cu săruri dizolvate în el. Pâcle şi curente de apă mai puțin importante din Linn aduceau apă proaspătă la baza adânciturii. Şi asta era tot. Nimic nu mai alerga către sud. Vânturile de la ecuator, încovoind totul în cale sugeau orice umezeală şi o împrăştiau peste imensitatea de nisip. Pământul rămânea sterp fiindcă aceleaşi vânturi bătuseră, cu mult timp înainte, risipind solul bogat al fundului de ocean care, de altfel era moştenirea lăsată planetei Aeneas de către oceanele ei.

Aici se-ntindea cea mai neînduplecată (ară unde

se putea stabili un locuitor al aceste planete. Ivar ştia că ea modelase tribul, sufletele. Mai ştia câte ceva. Ceea ce niciun venit-din-afară nu cunoştea.

Străini... Se uită pe furiş la Erannath. Ythrianul coborî ca asupra unei prăzi, tot atât de magnific precum căderile iuți de apă. *Am crezut, pentru o clipă, că tu trebuie să mă fi trădat,* gândi Ivar. *Dar nu-i aşa, socotesc eu acum.*

Atunci, cine a făcut-o?

XV

Lumina zorilor tremura peste mare şi desena apăsat umbre pe nisip. Din marele Turn o trompetă saluta soarele. Sunetul ei era mai pătrunzător decât aerul rece, deşi nu adia nicio urmă de vânt care să-l poarte.

Joan părăsi casa mamei sale şi o luă pe o stradă care se întortochea printre grămezi compacte de case cenuşii, cu oblonul tras, ajungând până jos, la chei. Puținii oameni aflați pe-acolo la acea oră încrucişau brațele şi i se închinau, unii cu venerație, alții cu reținut, precaut respect. În strâmtoarea înconjurată de ziduri, amurgul încă domnea, făcând ca straiele să pară fantomatice.

Cheiul era o lucrare a Anticilor, un violent şi obositor contrast cu lipsa de strălucire a oraşului şi sărăcia locuitorilor săi. Dalele lui, platoul, arătau irizat, puternice şi reci sub talpă, provenite

din coasta muntelui. Milioanele de ani mai rupseseră câte un colț, dar nu erodaseră substanța, alcătuirea. Ceea ce făcuseră fusese doar a fura valurile care odată, demult, şlefuiau marginea de jos; acum tufişuri răsărite pe povârniş atârnau cufundate în apă, mai jos însă cu un kilometru.

Oraşul acoperea muntele pe o distanță apreciabilă în sus, blocurile informe de argilă îngrămădindu-se în cele din urmă către pantele arenei care încorona piscul. Aceasta, de asemenea, fusese construită de Antici şi chiar în ruină arăta glorioasă. Era din acelaşi material strălucitor şi solid ca şi cheiul, eliptică, axa majoră cam de un kilometru şi pereții înălțându-se cu peste 30 metri înaintea pantei ascendente a ceea ce fuseseră şapte turnuri şi rămăseseră doar trei. Aceşti pereți netezi şi lucitori, departe de a fi complet verticali se diversificau în stâlpi, pilaştri, terase, arcuri, galerii, obstacole pietroase, poduri uşoare, balcoane ca o aripă, astfel că lumina şi umbra se alungau la nesfârşit, iar construcția părea un etern foc rece.

Drapele se înălțară, aurii şi roşii, în vârful catargelor de pe parapet. Camarazii schimbau garda.

Privirea lui Jaan se întoarse înapoi, înspre nord, unde continentul se înălța deasupra mării Orcus. Cu planeta Virgil exact deasupra, singulară, înălțimile păreau negre, în afară de Linn. Tunetu-

i cețos reverbera prin aer, peste pământ.

Nu-i văd zburând, spuse el.

Nu, nici n-o fac, îi răspunse Caruith. De teama urmăririi au aterizat lângă Alesa şi au convins un orăşean să-i transporte în camionul lui. Uite-l că soseşte.

Jaan nu era sigur dacă propria minte sau cea a Anticului Caruith i-a ordonat să-şi rotească puțin capul iar ochii să şi-i fixeze pe prăfuitul drum încolăcindu-se în sus, dinspre linia țărmului. Deveniseră oare cele două făpturi deja una singură? Aşa fusese stabilit. A fi o parte, nu, o caracteristică, memoria lui Caruith… oh, minune a minunilor…

Apoi văzu vehiculul în plină viteză, mai mult după praful ce-l stârnea decât după orice altă posibilitate de identificare, căci era departe, mai avea destul până să ajungă în oraş. Mai multe maşini de teren se mişcau de-a lungul drumului principal care înconjura marea; două tractoare lucrau în spate, pe dealuri, puncte negre pe maron şi verde pal, încercând a smulge cu forța recolta dintr-un pământ zgârcit; o navă aluneca pe apele liniştite cărând bunuri pe care oamenii nu le puteau mânca dar ale căror minerale de aur, argint, le puteau folosi. Şi deasupra Arenei, se balansa în echilibru un avion al Camarazilor.

Deşi neînarmat, făcea de pază din cauza decretului Imperial. Timpurile se arătau nesigure.

„Învățătorule…”

Jaan se întoarse la auzul vocii şi îl văzu pe Robhar, cel mai tânăr dintre învăţăceii săi. Băiatul, fiu de pescar, se pierdea aproape în roba lui zdrenţuită. Respiraţia îi aburea în jurul părului negru, lung până la umăr. Îşi făcu reverenţa mult mai adânc. „Învăţătorule”, întrebă el, „pot să-ţi fiu de folos în vreun fel?”

A aşteptat timp de ore întregi până am apărut şi apoi n-a îndrăznit să ni se adreseze înainte de a ne opri noi, spuse Caruith. Devoţiunea lui e superbă.

Nu cred că restul populaţiei contează mai puţin, replică Jaan. Deşi sunt mai bătrâni, nu le lipseşte răbdarea de a aştepta fără a se odihni şi îngheţând pentru simpla şansă că am avea nevoie de ei; apoi îşi au munca zilnică şi mai presus, soţiile şi copiii.

— E foarte aproape timpul când trebuie să se lepede de aceasta şi de toate celelalte, spre a ne urma.

— Ei ştiu. Sunt sigur că vor fi de acord. Dar atunci nu ar trebui să-şi salveze mica bucurie de-a fi umani pe cât pot, cât încă pot?

— Tu însuţi rămâi mult prea uman. Tu trebuie să devii un fulger orbitor.

Între timp, profetul spuse: „Da, Robhar. Aceasta e ziua destinului.” Cum ochii dinaintea lui ardeau: „Totuşi trebuie să luăm nişte măsuri practice, nu avem timp de veselie. Rămânem încă oameni înlănţuiţi de lume. Doi sunt legaţi înspre mine, un om şi un Ythrian. Pot fi esenţiali pentru eliberare. Terrienii îi urmăresc şi cu siguranţă vor ajunge

rapid spre a percheziționa. Până atunci, cei doi trebuie ascunşi cu grijă; şi, de asemenea, puțini orăşeni să afle despre ei pentru ca vestea să nu se răspândească.

Grăbeşte-te. Du-te la grajdul breslaşului Frate Boras şi cere-i să-ți împrumute un animal statha cu un coş de samar destul de mare spre a ascunde un *Ythrian* cam de înălțimea ta, deşi va fi nevoie şi de o pătură să-i acoperim aripile. Nu-i explica lui Boras pentru ce-mi trebuie toate acestea. Este loial, dar asupritorii au droguri şi, mai rău, vor suspecta pe oricine ştie cât de puțin. În acelaşi mod, nu-i oferi vreun detaliu Fratelui Ezzara când te opreşti la casa lui să împrumuți o robă, sandale şi mantia lui roşie cu glugă. Recomandă-i să rămână în casă până la următoarele instrucțiuni.

Iute ca vântul!”

Robhar bătu palmele în semn de supunere şi o zbughi peste bolovani, către oraş.

Jaan aşteptă. Camionul urma să treacă, inevitabil, pe chei. Până atunci probabil că nimeni nu va avea treabă aici, la această oră. Şi cine s-ar fi întâmplat, ar fi avut şansa de-a vedea figura singuratică a profetului zugrăvită în spațiu şi deci va îngenunchea fără a îndrăzni să zăbovească.

— Şoferul e destul de aproape de mine ca să-i pot citi ghidurile, murmură Caruith. Şi nu-mi place deloc ce desluşesc.

— Ce, întrebă Jaan, interzis, speriat. Nu ne e devotat? De ce ar fi acceptat să conducă doi

fugari?

— Este devotat, în sensul că doreşte ca Aeneas să se elibereze de sub dominația Imperiului şi Orcus să nu mai depindă de Nova Roma. Dar nu a acceptat pe de-a-ntregul învățătura noastră, nici n-a aderat pe deplin la cauza noastră. Pentru că este un om impulsiv şi ezitant. Ivar Frederiksen şi Erannath din Asvalon l-au „stârnit” cu o poveste cum că ar fi savanți eşuați din pricina unei catastrofe aeriene, având urgența de-a ajunge pe Muntele Cronos, unde ar urma să primească ajutor. Şoferul ştie că povestea trebuie să fi fost falsă, dar în resentimentul său față de Terrieni ar fi fost de acord cu orice. Imediat ce va scăpa de ei va bea pe rupte ca să-şi înece teama, iar băutura dezleagă limba.

— Oare nu e o precauție de-ajuns de mare faptul că-i transferăm de sub grija lui? Ce altceva am putea, ar trebui să mai întreprindem?… Nu! Nu crimă!

— Mulți vor pieri pentru eliberare. Ai juca sacrificiul lor făcut în zadar de dragul unei singure vieți?

— Închisoarea, împreună cu Ythrianul, m-ai prevenit…

— Dispariția unei persoane care are prieteni şi vecini este mai dificil de explicat decât moartea sa. Vorbeşte cu fratele Velib. Reaminteşte-ți că el s-a aflat printre puținii Orcani care s-au dus să servească sub McCormac; aşa că a învățat o

mulțime de lucruri. Nu-i chiar greu de înscenat un „accident” credibil.

— Nu, desigur.

Jaan se lupta cu sine; dar mintea care-i domina creierul era prea puternică, prea rațională. E drept, normal, ca un om să moară pentru popor. Nu erau chiar ei, Jaan şi Caruith înşişi pregătiți pentru a face aşa? La vremea când camionul ajunsese, profetul se calmase întru totul. Şi tot atunci Robhar se întorsese cu animalul şi deghizarea. Toată lumea îl ştia pe Ezzara după mantia-i roşie. Gluga va ascunde capul nordicului; mânecile lungi şi praful impregnat, îmbâcsind picioarele încălțate în sandale vor tăinui pielea albă. Lumea nu va vedea altceva decât pe profet, însoțit de doi dintre discipoli urcând spre arena, pătrunzând prin porțile ei, împreună cu un animal a cărui povară ar putea fi, să spunem, cărți Străvechi, pe care el le găsise în catacombe.

Camionul se opri. Jaan primi salutul şoferului, încercând să se gândească la el ca la o ființă în viață. Omul deschise uşa din spate şi înăuntru se găseau Ythrianul şi Primul Născut al Ilionului.

Jaan, care nu văzuse niciodată un Ythrian adevărat fu mai şocat de acea aroganță a frumuseții (care trebuie distrusă, jeli el în sinea-i) decât de obişnuita tinerețe blondă care devenise atât de iute un element de bază al sorții. Simți că parcă ochii albaştri doar priveau, pe când cei aurii, ai Ythrianului, scormoneau.

Ei văzură un tânăr mai scund şi mai îndesat decât erau de obicei Orcanii, într-un veşmânt alb imaculat, încins cu o curea de frânghie, purtând sandale făcute de el însuşi. Fața era largă, nasul acvilin, buzele pline, pielea de-un maron deschis, frumos într-un fel anume; părul lung şi barba scurtă erau ca mahonul, curate şi dichisite. Ochii însă constituiau trăsătura cea mai izbitoare, larg deschişi, gri, enormi. În jurul frunții purta un cerc de metal ca fațete complexe în partea frontală, partea exterioară arătând că era un Antic reîntors la viață după şase milioane de ani.

El spuse, cu obişnuita lui voce, înceată şi liniştită:

„Bine-ai venit. Ivar Frederiksen, eliberatorul lumii noastre."

Noaptea îşi făcu culcuş pretutindeni în jurul casei lui Desai. Luminile vecine păreau stele îndepărtate şi nu se auzea nici cel mai mic zgomot de circulație. Cu uşurare aproape, el acoperi ferestrele.

„Te rog, ia loc, Profesor Thane', spuse. „Ce răcoritoare îți pot oferi?"

„Niciuna", răspunse tânăra înaltă. După o clipă adăugă, în silă şi neobişnuit pentru ea: „Mulțumesc."

„Asta înseamnă că nu vrei să guşti din pâinea şi sarea duşmanului?" Zâmbetul lui era nostalgic, meditativ. „Nu mi-aş fi imaginat că tradiția îți cere

să-i refuzi ceaiul.”

„Dacă doreşti, comisare.” Tatiana se aşeză, cu trupul rigid, în modul ei direct. Desai vorbi cu soția lui, care aduse o tavă cu vas aburind, două ceşti şi un platou cu prăjituri crocante. Puse totul jos şi se scuză. Uşa se închise după ea.

Pentru Desai parcă s-ar fi prăbuşit camera peste el. Era atât de inconfortabil, atât de… stânjenitor… Biroul său şi tabloul de comunicații umpleau un colț, alături se găsea un raft pentru rapoarte şi, altfel, locul era constituit numai din pereți, un covor uzat, mobilă nu la înălțimea unui om de rasa şi cultura lui: cu excepția unui tablou ori două, totul era închiriat, nimic din acel talmeş-balmeş care alcătuieşte un cămin.

Familia noastră se mută prea mult, prea des, prea departe, ca o bobină învârtindu-se să țeasă un material pe care-l sfâşie, apoi, căci e putred. Am fost totdeauna învățat pe Ramanujan să facem tot posibilul să călătorim uşor prin viață. Dar ce se petrecea cu copiii în aceste zboruri din loc în loc, deşi totdeauna în acelaşi soi de izolare a slujbaşului civil Imperial? suspină adânc. Gândul îl rodea de mult.

„Apreciez venirea ta, aşa cum te-am rugat”, începu Desai.

„Sper că… ai luat măsuri de precauție.”

„Desigur, m-am strecurat pe alee, mi-am înfăşurat mantia şi mi-am fixat masca de noapte.”

„Din acest motiv nu te-am vizitat eu. Ar fi

imposibil de tăinuit faptul. Şi mai mult ca sigur, teroriştii te țin sub supraveghere.”

Tatiana îşi reținu un rictus. Desai continuă cu greutate: „Regret să-ți produc cel mai neînsemnat risc. Asasinii unei duzini de cetățeni importanți nu şi-ar face scrupule din pricina ta, dacă te-ar suspecta de… hâm, colaboraționism.”

„Numai dacă nu sunt în vederea lor să vin aici pentru a învăța ce aş putea face pentru ei”, spuse Tatiana cu un ton metalic.

Desai îndrăzni să zâmbească. „Acest risc îl asum *eu.* Nu e prea mare, presupun.” Ridică ceainicul şi întrebă din sprâncene. Ea acceptă moale înclinând capul. El turnă pentru fiecare, apoi sorbi. Căldura îl reconfortă.

„Hai să trecem la afaceri”, propuse Tatiana.

„Într-adevăr. Mă gândeam că ai dori să auzi ultimele ştiri despre Ivar Frederiksen.”

Aici o prinsese! N-a spus nimic dar a sărit ca o săgeată şi privirea cafenie s-a lărgit.

„E, desigur, confidențial. Dintr-o sursă secretă. Am aflat că s-a alăturat unui grup nomad, mai apoi a avut necazuri cu ei şi s-a îmbarcat pe o navă-de-sud a Oamenilor Râului împreună cu un Ythrian, care poate l-a întâlnit din întâmplare sau nu, dar e în mod sigur un agent al Servicilor Secrete ale Domeniului. Erau aproape de gura de vărsare când am prins de veste şi am trimis o patrulă marină să-l aducă. Datorită confuziei – evident, creată de navigatori, deşi nu intenționez

să iau măsuri – el şi însoţitorul lui au scăpat.”

Roşul şi albul alergau pe faţa ei. Respira repede şi întretăiat, apucă ceaşca şi sorbi adânc.

„Ştii că nu vreau să fie pedepsit, dacă se poate evita acest lucru”, spuse Desai. „Doresc o şansă să discut serios cu el.”

„Ştiu că asta e ceea ce pretinzi”, se năpusti Tatiana.

„Dacă oamenii ar înţelege”, pledă Desai. „Da, Imperiul v-a făcut rău. Dar noi încercăm acum să reparăm, să facem bine. Şi alţii vor fi cei care vă vor face uneltele lor, fiindcă vor dizolva unitatea şi siguranţa din unitatea pe care această civilizaţie a lăsat-o.”

„Despre cine vorbeşti? Ythrieni? Merseieni?” Vocea ei oscila, cuvintele sunau nedesluşit.

Desai luă rapid o hotărâre. „Merseieni. Oh, sunt foarte departe. Dar dacă ne vor preocupa iar într-o porţiune de frontieră... Au eşuat data trecută pentru că revolta lui McCormac i-a luat şi pe ei prin surprindere. Încă o încercare, dar mai atent organizată şi Terra ar putea chiar pierde întregul sector, în vreme ce, simultan Merseia ar acapara frontiera opusă. Rezultatul ar fi un Imperiu trunchiat, zguduit, slăbit şi un Domeniu Roidhunate încununat de reuşită... şi Lunga Noapte a adus asta mult prea aproape.”

Îi spuse femeii cu voce slabă, dar neîndoielnic, zeflemistă: „Te îndoieşti? Consideri Merseia o simplă gogoriţă, o sperietoare? Te rog ascultă. Un

agent special de-al lor e pierdut prin Aeneas. Nu-i un spion obişnuit sau un tulburător de ape. E o creatură, cu însuşiri unice; atât de important încât, de dragul misiunii lui, o întreagă falsă planetă a fost introdusă pe furiş între datele de la Catawrayannis, atât de abil – incluzând puteri extraordinare telepatice – încât singur a reuşit, cu uşurință aproape, să ne scape şi să dispară în pustietate. Profesore Thane, Merseia riscă mai mult decât această singură creatură. Ni s-a semnalat faptul că Roidhunate include asemenea specimene, punându-ne în gardă împotriva mai multora ca el. Niciun Serviciu Secret competent nu ar îngădui aşa ceva.

„Vezi în ce plasă se poate încâlci logodnicul tău?”

Oare am înregistrat bine? Fața ei e complet inexpresivă.

După un minut, ea spuse: „Trebuie să mă gândesc la asta, Comisare. Temerile tale pot fi exagerate. Hai să privim practic astă seară. Te întrebai despre Ivar şi însoțitorul… ce te face să crezi că Ythri s-ar putea să-şi bage gheara şi el în oală, am dreptate? Înainte de a-ți sugera vreun lucru, spune-mi întâi ce mai ştii.”

Desai se blindă în concizie. „Probabil s-au refugiat în zona Orcan”, spuse el. „Tocmai am primit un raport de la o trupă dispersată acolo să-i caute. După mai multe zile de efort intens, incluzând chestionarea amănunțită a numeroşi oameni care puteau fi suspectați de-a şti ceva, s-

au întors fără rezultat. Nu-i puteam lăsa acolo cu forța, inutil sau chiar incendiar, dată fiind ura contra noastră; şi în orice caz nu-i puteam părăsi când răzvrătirea, sabotajul şi violența cresc, se-ntind atât de rapid peste întreaga planetă. Avem nevoie de ei să patruleze pe străzile, să zicem, Novei Roma.”

„Poate Ivar nu s-a-dreptat spre Orcus”, sugeră Tatiana.

„Poate. Dar ar fi logic astfel, nu?”

Ea murmură un al treilea „poate” şi-apoi îl surprinse: „Au chestionat oamenii voştri pe noul lor profet?”

„De fapt, da. Dar fără rezultat. A emis câteva idei stranii, semi-religioase despre care ştiam deja câte ceva; sunt desigur, anti-Imperiale, dar e de preferat să-l lăsăm să-şi împrăştie profețiile asupra câtorva din adepții lui, decât să-l desemnăm ca pe-un martir. Nu, n-a relevat vreo cunoaştere a Primului Născut. Şi nici acei apostoli care-l urmează îndeaproape nu aveau ştiință despre Ivar.”

Era evident că Tatiana rămânea calmă numai printr-un imens efort. Întreaga-i ființă trebuie să fi fost tulburată pentru iubitul său. „Mă uimeşte că v-ați dus să-i prindeți (sau să-l prindeți) cu mâinile goale. Ați fi putut stârni o revoltă, după câte am înțeles.”

„Am primit instrucțiuni să-i manipulez pe conducătorii de cult cu microinstrumente

speciale. Dar după ce cercetarea a continuat o vreme, acest... Jaan... s-a oferit de bună-voie, împreună cu oamenii lui, să între sub narcoză, pentru a pune capăt bănuielilor şi, aşa cum a declarat, pentru ca Terrienii să nu mai aibă motive în plus de a rămâne. O mişcare vicleană, isteaţă, dacă ceea ce dorea el era să scape de ei. După această mare concesie din partea profetului, ocupanţii nu puteau face altceva decât să se retragă."

„Ei, bine", şarjă ea. „Ţi-a trecut prin minte că Ivar, persoana lui *nu* ar fi în zonă?"

„Desigur. Deşi... principalul tehnician al echipei de interogare a arătat că Jaan poseda o encefalogramă ce nu semăna cu niciuna înregistrată mai înainte. Dacă afirmaţiile lui erau adevărate, se pare că era – cum să explic – posedat de un anume soi de... spirit. Oh, corpul îi este perfect uman şi nici nu există motiv să presupunem că drogul nu ar fi avut efect asupra minţii lui prin anularea capacităţii de a ascunde cum s-ar întâmpla altora. Dar..."

„Mutaţie, presupun, răspunzătoare pentru circumvoluţiunile creierului. Ei sunt un popor vechi, rezultat din selectări, în împrejurări în care speciile noastre nu s-au aflat niciodată."

„Probabil. Mi-aş fi dorit să pot împrumuta un telepat Ryellian din personalul guvernatorului – am meditat mult la asta, dar am înţeles că un agent Merseian, cu puterile şi cunoaşterea pe care

le posedă, ar reuşi să se ferească, să iasă cu bine dintr-o asemenea confruntare. Dacă aş avea un milion de investigatori pricepuţi, să studieze fiecare aspect al acestei planete şi poporul ei atât de deosebit, pe timp de o sută de ani...”

Desai abandonă acest vis cu ochii deschişi. „Nu neglijăm posibilitatea ca Ivar şi Ythrianul să se afle în acea regiune dar să fie necunoscuţi profetului, spuse el. „Un grup separat i-ar fi putut introduce pe furiş. Înţeleg că Muntele Cronos este sfredelit de tunele şi peşteri, construite de Rasa Celor Vârstnici şi niciodată nu au fost pe deplin explorate de oameni.”

„Dar n-ar avea niciun rost chestionarea în direcţia asta, nu-i aşa? replică Tatiana.

„Sigur. Mai ales că locul ascunzătorii poate fi la fel de bine, undeva departe, în deşert.” Desai se opri. „Iată de ce te-am rugat să vii aici, Profesor Thane. Îţi cunoşti logodnicul. Şi, desigur, ai mai multă ştiinţă despre ţinutul Orcan decât ar putea cercetătorii noştri să culeagă din cărţi, bănci de informaţii sau simple observaţii. Te rog, spune-mi, cum s-ar acomoda aici Ivar?”

Tatiana rămase tăcută. Desai apucă ţigaretul şi trase câteva fumuri. În sfârşit, ea spuse încet:

„Nu cred că o cooperare apropiată ar fi posibilă. Există diferenţe prea mari. Şi Ivar ar fi simţit asta şi ar fi înţeles, deci n-ar fi încercat.”

Desai se reţinu de la vreun comentariu, spunând doar: „Te-aş invita să-mi descrii, dac-ai vrea,

societatea aceea.”
„Păi ai citit, desigur, rapoarte despre ea.”
„Multe. Dar toate văzute dinafară, dintr-un punct de percepere Terrian, chiar rezumatele făcute de oamenii mei după scrierile nordice. Le lipseşte miezul. Voi, totuşi – poporul tău şi el orcan împărțiți această lume de secole. Măcar atât, dacă altceva nu aveți în comun. Aş dori nu o simplă redactare socio-economică ci sensul spiritului, tensiunile, influențele subtile şi principale dintre păturile sociale.”
Tatiana zăbovi pe gânduri din nou, încercând să se concentreze. În cele din urmă, spuse: „Nu prea am multe să-ți vorbesc, Comisare. Ce-ai pofti? Capsule de istorie? Ar fi trebuit s-o cunoşti până acum.”
„Depinde ce consideri tu important. Te rog, totuşi.”
„Ei bine… acelea de pe Muntele Cronos sunt cele mai importante, mai bine conservate vestigii ale Constructorilor. Dar fuseseră mult prea puțin studiate până când planeta Dido a recomandat mai multă atenție. Apoi s-au abătut Necazurile, raidurile, invazii, prăbuşirea, eşuarea înapoi către feudalism. Câțiva nenordici şi-au căutat refugiul în Arena, din lipsa altui adăpost!”.
„Arena?” se minună Desai.
„Amfiteatrul gigantic de pe vârful muntelui, dacă îi putem spune astfel construcției.”
„A, deci nu e ceea ce înseamnă de fapt «arena»…

N-are importanță. Am băgat de seamă că, în dialect, cuvintele se modifică. Continuă.”

„Ei trăiau în acea construcție gen fortăreață, într-o disciplină perfectă. Erau păziți când mergeau la lucratul pământului, pescuit, păstorit, de oameni înarmați. Treptat totul s-a transformat într-o comandă militară. Camarazii Arenei, care erau totodată magistrați, tehnocrați – pământul se păstra în comun – deveniră în cele din urmă conducători ai riturilor religioase, religia stând, natural, în centrul acelor misterioase aşezări.

Când dominația, disciplina militară a fost retrasă, întâi camarazii au rezistat guvernării planetare şi apoi au fost înfrânți. Aceasta i-a îndreptat mai mult spre preoție, deşi au continuat să mențină tradiții cazone. De atunci, n-au mai dat Novei Roma vreun motiv de îngrijorare; dar se țin deoparte şi consideră cel mai înalt țel găsirea Constructorilor: unde au fost, sunt sau vor fi aceştia…

Desai îşi ciupi obrazul. „Aceşti oameni – jumătate de milion sau cam aşa ceva, care locuiesc în regiune – consideri că sunt, în egală măsură, izolați şi de restul planetei Aeneas?”

„Nu chiar. Ei fac comerț, în special caravanele ce trec peste Fundul Mării Antonine către zone mai fertile cărând minerale şi produse biologice în schimbul mâncării, obiectelor confecționate şi a orice altceva. Unii dintre tinerii lor servesc nordicilor, mai mulți ani, pentru a-şi câştiga

existența; sunt extrem de dotați în descoperirea apei, ceea ce confirmă spusa mea de mai înainte despre mutații. Luând totul în considerare, locuitorul obişnuit al continentului n-a văzut niciodată un Orcan. Şi aceştia se țin cu dinadinsul deoparte, interzic căsătoriile înafară cu pedeapsa exilului, consideră că sunt un neam ales care va juca un rol deosebit în legătură cu Constructorii. Istoria lor e plină de profeți care au visat numai la asta. Acest Jaan e doar ultimul dintre ei."

Desai se încruntă. „Totuşi, nu este singura lui afirmație – că ar fi încarnarea şi că rasa Mai Vârstnicilor se va reîntoarce în timpul vieții sale – sau orice altceva mai predică aceasta?"

„Nu ştiu." Tatiana îşi trase răsuflarea. „Un lucru, cu prioritate, însă, şi care de aceea m-ai chemat aici? În ciuda faptului că se crede el însuşi mai curând obiectiv decât supranatural, oricare Orcan se poartă ca un religios. Ei bine, Ivar e sceptic; de fapt e un necredincios. Nu mi-l pot închipui împărțindu-şi viața cu un grup de fanatici, vizionari. Ar intra curând în conflict".

Acum fu rândul lui Desai să stea liniştit pentru a cumpăni. *Ținta e bine ochită. Asta nu înseamnă însă că e adevărat.*

Şi totuşi ce pot să fac decât să accept… până nu aflu de la spionul meu ce i s-a întâmplat lui Ivar? (Şi e ceva ce, poate, nu voi afla niciodată).

Se scutură. „Deci, dacă Ivar a primit sau nu ajutor de la vreun Orcan ori doi, te îndoieşti c-ar fi

în contact cu cineva important şi ar avea vreun motiv să rătăcească într-o astfel de neplăcută – pentru el – regiune. Eşti de acord, Profesor Thane?”

Ea aprobă din cap.

„Ai putea să-mi dai vreo idee cam pe unde s-ar găsi şi cum am putea da de el?” urmă Desai.

Tatiana nu catadicsi să răspundă.

„Cum doreşti”, spuse el obosit. „Ține minte, Ivar e în primejdie de moarte câtă vreme e fugar: pericolul de-a fi împuşcat de-o patrulă, de exemplu, sau de a comite o faptă, un act de trădare care să nu-i poată fi iertat.”

Ea îşi muşcă buzele.

„Nu te voi hărțui cu asta”, îi promise Desai. „Dar te rog… eşti o savantă, ar trebui să-ți foloseşti mintea în scopul născocirii de noi ipoteze şi urmăririi consecințelor adecvate… te rog să iei în considerație aceasta întrucât propriul său interes cât şi cel al planetei Aeneas constă în legătura cu Imperiul.”

„Aş dori să plec imediat”, spuse ea.

Mai târziu, mărturisea lui Gabriel Stewart:

„Ivar trebuie să se afle printre Orcani. Nimic altceva nu are sens. El e conducătorul nostru temporar, de drept, Jaan e cel mental. Cuvântul se va întinde ca focul prin uscata *trava* sub vântul *zoosny.”*

„Dar dacă profetul nu ştie unde este?” răspunse sceptic Stewart.

Tatiana izbucni în râs. „Profet să nu ştie! Îți închipui mintea de Constructor neputând controla reacțiile corpului uman la o biată, mizerabilă, doză de narcotic? Cum, numai schizofrenia poate determina asta.”

El o privi atent. „Fetițo, crezi în acele zvonuri? Căci zvonuri sunt, pricepi, nimic mai mult. Dispozitivul, instalația noastră n-are legătură cu Arena.”

„Mai bine am încerca să stabilim una… Bine, admit că nu avem nicio probă a apropiatei reîntoarceri a Constructorilor. Dar are o semnificație.” Ea gesticula înspre stelele pe care ferestrele camuflate le ascundeau. „Cosmenosis… Ceea ce-i formidabil constă în lipsa unui scop, a unei evoluții în tot ce se petrece acolo”. Concentrată: „Desai vorbea despre un agent Merseian acționând pe Aeneas. Nu Merseian ca neam, totuşi. Cineva ciudat îndeajuns pentru a fi, *chiar* înainte-mergătorul Constructorilor.”

„Huh!” exclamă Stewart.

„Prefer să nu vorbesc mai mult despre asta, Gabe. Totuşi, Desai vorbea şi despre ipoteza adaptării unei metode de lucru. Până la noi ştiri cred că asta trebuie să fie a noastră, că există cel puțin *ceva* în acele poveşti. Trebuie să scormonim mai adânc, să adunăm multe informații. În cel mai rău caz ne alegem doar cu ele. În cel mai bun, cine ştie?”

„Dacă nu altceva, măcar va fi o serioasă

propagandă”, remarcă el cinic. Nu se reîntorsese în Aeneas de destulă vreme pentru a se fi contaminat de atmosfera ei de aşteptare. „Uh, cum izbutim să îndepărtăm duşmanul de-a raţiona şi cerceta în acelaşi mod?”

„Nu avem o cale sigură”, spuse Tatiana. „M-am tot zbuciumat şi… uite la ce m-am gândit: să presupunem că-l anunţ pe Desai mâine sau poimâine sub pretextul că mi-am schimbat simţămintele şi încerc să-l învârtesc astfel, încât să aflu mai multe despre acel agent. Dar, mai ales, ceea ce voi face va fi să-i sugerez să controleze printre locuitorii regiunii muntoase Chalce. Probabil îţi reaminteşti, ei sunt organizaţi în clanuri şi sunt duri, complet independenţi, autoritari. E foarte plauzibil că s-au grupat în jurul lui Ivar, dacă el s-a dus la aceştia, şi că a făcut aşa din proprie iniţiativă. Ei, e o ţară mare şi colţuroasă, ar fi nevoie de mulţi oameni şi o grămadă de timp să fie cercetată. Şi-n vremea asta…”

XVI

Camera dinlăuntrul muntelui era spaţioasă şi alcătuirea ei din material Antic adăuga o iluzie de adâncuri de vis. Oamenii instalaseră aparate de încălzire, casete de tavan fluorescente, mobilă şi alte necesităţi printre care se numărau cărţi şi un

eidofon spre a înşela trecerea vremii. Pe de altă parte, cum orele se lungeau ca zilele pe care nu le vedea, Ivar simțea că se sălbăticeşte. Erannath, desigur, suferea mai rău; spre deosebire de oameni, toți Ythrienii se nasc cu un grad destul de ridicat de claustrofobie. Dar acesta îşi păstra controlul cu îndârjire în gheare.

Conversația îi ajuta pe amândoi. Erannath era visător: „…liber ca aripa. În tinerețe am cutreierat întregul Avalon… hai-ha, furtuna zorilor peste mări şi vârfuri înzăpezite… Să vânezi un *spatodont* cu lăncile! Vântul peste câmpii, acel miros de soare şi eternitate! mai apoi am încercat să devin un vagabond spațial. Nu ştii ce înseamnă? E o instituție Ythriană. Un asemenea echipaj îşi poate părăsi corabia spre a se stabili pentru o perioadă pe o anume planetă, cu condiția să se găsească un înlocuitor; şi de obicei se găseşte.”

Privirea-i tânjitoare se plimba peste pereții lucitori. „Khrr, acesta-i univers de minuni. Păstrează-l cu sfințenie, Ivar. Ceea ce e în afara noastră e cu mult mai prețios decât putem noi adăposti în minte.”

„Mai eşti hoinar spațial?” îl întrebă omul.

„Nu. M-am reîntors în cele din urmă pe Avalon, cu Hlirr, pe care am întâlnit-o şi ne-am căsătorit într-o lume în care inelele aruncă scântei de curcubeu peste oceane colorate în argint patinat. E un lucru bun şi acesta, a păzi un cămin şi a ridica progenituri. Dar ei au crescut acum, iar eu,

în căutarea unei ultime aventuri până când Dumnezeu va binevoi să se aplice asupra mea, sunt aici, – scoase un chicot – „în această grotă.”

„Spionezi pentru Domeniu, nu-i aşa?”

„Am mai explicat, sunt un xenolog specializat în antropologie. Acesta e domeniul în care am fost şcolarizat în toți anii petrecuți pe Avalon şi în care îmi desfăşor şi acum cercetarea.”

„Formația de savant nu te împiedică să fii spion. Uite ce e, n-o spun cu pică pe tine. Imperiul Terrian este duşmanul meu ca şi al vostru, dacă nu mai mult chiar. Suntem aliați naturali. N-ai vrea să duci acest mesaj înapoi, pe Ythri?”

Încrețituri trecură peste penajul lui Erannath. „Automat, orice oponent al Imperiului devine prietenul tău? Cum rămâne atunci cu Merseia?”

„Am auzit atâta propagandă împotriva Merseienilor că următoarea proclamare a lor ca rasişti şi agresori teritoriali mă va face să sufăr un şoc. Oare Terra nu i-a provocat, nu i-a amenințat pe ei *niciodată?* Pe lângă asta, sunt extrem de departe: e problema Terrei, nu a noastră. De ce să suporte Aeneas ca tinerii ei să scoată castanele din foc pentru Împărat? Ce-a făcut el vreodată pentru noi? Şi, Dumnezeule, ce rău, *nu* ne-a făcut?”

Erannath întrebă încetişor: „Speri cu adevărat să conduci o a doua, de data asta reuşită, revoluție?

„Nu-i vorba de condus”, spuse Ivar, roşu ca racul. „Sper să pot fi de folos.”

„În ce scop?”

„Libertatea.”

„Ce e libertatea? A alege de unul singur, aşa cum ai făcut tu? Atunci cum poți fi sigur că o anume parte a Imperiului nu-ți va pretinde mai mult? Eu aş crede că aşa va fi.”

„Ei, bine, eu aş dori să slujesc atât cât va dura poporul meu.”

„Cât de dornic e propriul tău popor de-a fi servit în felul tău de-a o face? Tu nu vezi îngrădirea libertății în sacrificiile ce se cer pentru eliberarea politică a regiunii Alpha Crucis, mai mult decât vezi această coerciție exercitată de legile îndreptate contra crimei ori prădării. Aceste imperative se potrivesc dorințelor tale. Dar poate că alții sunt în alt mod. Ce e libertatea decât a avea o cuşcă personală în care să ajungi mai departe decât unul care doreşte să zboare?”

Ivar privi mânios în ochii galbeni. „Vorbeşti ciudat pentru un Ythrian. Pentru unul de pe Avalon, mai ales. Precis a rezistat planeta ta înglobării la Imperiu?”

„Păi, înglobarea ne-ar fi adus o schimbare, ne-ar fi forjat cumva modul de viață… în ce fel esențial s-ar deosebi o Republică Alpha Crucis sau o provincie aparținând Domeniului, de Sectorul înglobat Imperiului? Ai zburat prea puțin prin realitate, Ivar Frederiksen. Ce preferi de fapt: să treci printre ideologii sau printre stele?”

„Uh, mi-e teamă că nu înțeleg. Rasa voastră nu

are aceeaşi idee despre guvernare ca noi.”

„Nu-i important pentru noi. Concetățenii mei, Avalonienii, cei umanoizi, gândesc însă în acelaşi mod, la fel. Mă tot minunez de ce eşti atât de sensibil la structura organizării politice precise, până la a face din asta o problemă de viață şi de moarte. De ce nu-ți concentrezi eforturile către alt fel de aranjamente, cum ar fi, de pildă, acelea prin care tu şi ai tăi să rămâneți singuri, să fiți lăsați în pace?

„Ei bine, dacă motivația noastră te nedumereşte, atunci transmite-o Ythrienilor...” îşi trase Ivar răsuflarea.

Timpul continua să se scurgă; la un moment dat nu mai apăru omul purtând o robă simplă, ce aducea mâncarea şi strângea resturile, ci o siluetă în uniformă care intră pe uşă anunțând „Înaltul Comandant!”

Ivar sări, drept, în picioare. Creasta penată de pe capul lui Erannath stătea țeapăn, de parcă ar fi dat onorul. Pentru clipa aceasta răbdaseră ei, o aşteptaseră.

Intră un grup formând cu îngrijire dubiu şir. Erau Orcani tipici: înalți şi uscățivi, cu piele maron, părul negru şi stufos ca şi barba bogată, fața mai mult ovală şi totuşi cumva plată, nările dilatate şi buzele cărnoase. Purtau coifuri de metal întinzându-se în jos să cuprindă şi gâtul şi erau prevăzute cu vizoare de sticlă heliomată, acum

ridicate; tunici albastre cu însemnul rangului şi, pe pieptul fiecăruia, sigla Infinitului; pantaloni gri îndesați în cizme noi. Pe lângă cuțite şi boxuri, cărau, la centură, sfidând decretul Imperial, grenade şi puşti care în mod obişnuit trebuiau ascunse spre a nu fi confiscate.

Yakow Harolsson, Înaltul Comandant al Camarazilor din Arena îi urmă. Era înveşmântat ca şi oamenii lui, având în plus o glugă roşie. Deşi barba îi era complet albă şi trăsăturile marcate, pline de cicatrice, silueta-i se ținea dreaptă. Ivar se grăbi să-l salute.

Yakow îi reîntoarse salutul şi, cu accentul nazal al regiunii, rosti în Anglic: „Fii bine venit, Prim Născutule din Ilion."

„Au… plecat Terrienii… domnule?" întrebă Ivar. Pulsul îi bătea nebuneşte. Îl asalta amețeala, curentul rece de aer subteran îi tăia respirația.

„Da. Poți ieşi de-acum." Yakow se încruntă. „Deghizat, desigur, cu strai, păr şi pielea vopsite, urmând instrucțiuni speciale de comportare. Nu putem fi siguri că duşmanul n-a lăsat spioni sau, şi mai probabil, scanere ascunse pretutindeni în oraş care să urmărească ce se petrece – poate chiar şi-n centrul Arenei." De sub autoimpusă disciplină vâlvătaia țâşni: „Şi totuşi vei ieşi la lumină, să te pregăteşti pentru Eliberare."

Erannath se ridică. „Eu n-aş prea putea trece drept un Orcan", spuse cu o voce uscată.

Privirea lui Yakow se întunecă, când se îndreptă

spre el: „Nu. Ne-am îngrijit de tine, după ce ne-am sfătuit.”

O uşoară teamă îi făcu pe Ivar să exclame: „Amintiți-vă, domnule, el este legătura cu Ythri, care ne-ar putea deveni aliați.”

„Desigur”, rosti Yakow, fără nicio intonație. „Ar fi simplu să te ținem ascuns aici, domnule Erannath, însă ceea ce ştiu despre rasa voastră, nici, n-ai putea să mai suporți. Aşa că am găsit altceva sigur. Aşteaptă numai încă puțin, câteva ore. După căderea întunericului vei fi condus afară…”

Unde se va *înălța peste vârfuri până departe, în pustiu, gândi Ivar, din nou fericit, unde să poată vâna şi hoinări în voie pentru a-şi gândi concepțiile aşa cum vrea el, cum simte, până când noi vom fi gata să-l reprimim – sau el să ni se alăture nouă – şi apoi să-l lăsăm să se înapoieze acasă.*

Dintr-o pornire afectivă apucă mâna dreaptă a Ythrianului. Ghearele se strânseră ferm dar nedureros în jurul degetelor lui. „Îți mulțumesc pentru tot, Erannath”, spuse Ivar. „O să-mi lipseşti mult… până ne vom întâlni iar.”

„Asta numai Dumnezeu o hotărăşte”, răspunse prietenul lui.

Arena şi-a luat numele de la spațiul pe care-l încercuia. Printr-o fereastră a splendidului sanctuar al Comandantului, Ivar privea etaj după etaj deschizându-se într-o panoramă austeră, dar care oferea ochilor subtile încântări prin formele

elipsoidale, îndreptate în jos spre pavimentul de bază. Nivelele erau destul de largi să se constituie mai curând în terase decât în locuri obişnuite; pereții dintre ele marcau deschideri în arc ce conduceau către holurile şi camerele dinăuntru. Toate acestea făceau ca sugestia unui teatru antic să fie extrem de puternică.

Un grup de Camarazi tocmai se antrena, căci deşi fuseseră foarte rar lupte în ultimele secole, comanda rămânea în fapt militară. Distanța micşora oamenii la dimensiuni de insecte. Glasurile şi paşii lor se pierdeau în tăcerea fierbinte ca şi zgomotul oraşului, doar Linn răsuna măcinând parcă, zdrobind la nesfârşit. Mai multă viață părea să conțină clădirea însăşi cu iridescența sa schimbătoare şi energia curbelor.

„De ce au construit astfel Înaintaşii; Mai Vârstnicii?” se întrebă Ivar cu voce tare.

„Să fie oare o bază ştiințifică, combinând locuințe şi camere de lucru? Dar rampele de pe podea se întortocheau atât de straniu; podelele înseşi aveau ridicături şi coborâri abrupte, neaşteptate, greu de ghicit în ce scop; coridoarele boltite treceau printre apartamente care nu erau unul asemănător altuia. Şi ce rost avea craterul din mijloc? Doar pentru grădinărit, pentru a proteja ochii obosiți de deşert, desfătându-i cu un parc? (Dar aceste zone erau fertile acum şase milioane de ani). Jocuri? Rituri? Ceva ce omul şi oricare neam cunoscut omului nu putea pricepe?”

„Jaan spune că principalul scop era acela de-a avea un loc de adunare adevărat, unde minţile se puteau reuni şi dobândi astfel transcendenţa", răspunse Yakow. Se întoarse către escortă. „Puteţi pleca", îi concedie el. Aceştia salutară şi se retraseră, închizând după ei uşa instalată de humanoizi.

Fusese special cioplită spre a se potrivi portalului. Interiorul biroului unde se aflau cei doi doi era ca o bijuterie cu multiple faţete: culorile nu sclipeau blând ca în exteriorul Arenei, ci scânteiau metalic şi străluceau sălbatic ca focul ori de câte ori le izbea o rază de soare. Faţă de o asemenea picătură de trecut, puţinele piese de mobilă şi echipamentul tehnic actual păreau de două ori mai sobre: scaune sculptate din lemn noduros, o masă aidoma, un şir de rafturi conţinând cărţi şi un aparat, o copertă ţesută din puţinele plante ivite pe asprele meleaguri Orcane.

„Ia loc, te rog", spuse Yakow şi-şi aşeză şi el slăbiciunea de schelet într-un scaun.

Oricum, nu-mi oferă o ceaşcă de ceai? fulgeră prin mintea lui Ivar. Apoi îşi aminti din lectură: *Nu, în această ţară mâncarea sau băutura împărţite creează legături de obligaţie mutuală. Recunosc că nu-i chiar pregătit pentru aşa ceva încă, faţă de mine. Dar oare eu faţă de el aş fi gata?*

Ivar se aşeză în faţa figurii bătrâne şi colţuroase.

În mod descumpănitor, Yakow aştepta ca el să înceapă conversaţia. După câteva clipe seci, Ivar

se încumetă: „Uh, acel Jaan despre care vorbeai, domnule, e profetul vostru, nu-i aşa? N-aş vrea să vă pun la îndoială cinstea, crede-mă. Dar pot întreba câte ceva?”

Yakow aprobă din cap; barba albă mătură semnul infinitului de pe pieptu-i. „Orice doreşti. Primule Născut.

Adevărul iese la iveală numai prin cercetare.” Se opri. „În plus... să fim oneşti de la începutul începuturilor... în multe minți nu există încă certitudinea că Jean este stăpânit de Anticul Caruith. Camarazii din Arena n-au luat nicio poziție oficială față de mister.”

Ivar începu: „Dar credeam... vreau să spun, religia...”

Yakow ridică o mână. „Ascultă, fără predică. Primule Născut. Nu avem aici religie.”

„Cum? Domnule, dar credeți, credeți de sute de ani în Înaintaşi!”

„Aşa cum credem în planeta Virgil sau în lune.” Avu un zâmbet fantomatic. „La urma urmei le vedem zilnic. La fel, în acelaşi mod vedem relicvele Anticilor.”

Deveni mai afabil. „Pentru răbdarea ta, Prim Născutule, să-ți explic întâi câte ceva. «Religie» înseamnă credință în supranatural, aşa-i? Cei mai mulți Orcani, ca şi cei mai mulți Aeneizi de pretutindeni, au acest soi de credință. Ei susțin că un Dumnezeu există şi au diverse ceremonii şi reguli pentru a intra în contact cu el. Dacă există

vreo denaturare, ei admit că nu e ştiinţifică credinţa lor. Nu e treaba practicii să confirme sau să infirme credinţa. Miracolele se pot petrece datorită intervenţiei divine; dar un miracol, prin definiţie, implică suspendarea unei legi naturale, aşa încât nu mai poate fi repetat ca experiment. Da, adevărul sau falsitatea istorică se pot cerceta, deci, numai pe cale indirectă. Dar confirmarea unui fapt nu reprezintă nimic absolut, până *nu* e dovedit ştiinţific.

De exemplu, dacă putem pretinde că a existat un Iisus care cu adevărat a înviat, s-a ridicat din mormânt, putem pune acest fapt pe seama explicaţiei că el ar fi fost doar în comă, nu mort de-a-binelea. Şi în acelaşi mod, o neconfirmare nu dovedeşte, practic, nimic. Exemplificând iar, dacă se presupune că un anume sfânt nu a trăit niciodată, aceasta arată doar că oamenii erau naivi, nicidecum că credinţa de bază, principiul ar fi fost greşit."

Ivar privi ţintă, uimit. *Această discuţie... şi înainte chiar am abordat unele lucruri concrete – de la hierofant la locuitorii sărăciţi, izolaţi, din deşert!*

Încercă să se adune, să se concentreze. *Ei, de fapt nimeni – din cei care au acces la comunicaţiile electronice – nu e complet izolat. Şi n-aş fi de loc surprins dacă Yakow ar fi studiat la Universitate. Eu însumi am întâlnit acolo câţiva Orcani.*

Numai fiindcă trăieşte separat, departe, într-un anumit mod, nu înseamnă că persoana respectivă

e neştiutoare ori proastă... Hm, oare Terrienii asta cred despre noi? întrebarea îi stârni în suflet un resentiment ascuţit.

„Repet”, spuse Yakow, „în înţelesul pe care-l dau eu cuvântului, ceea ce împărtăşim noi aici nu este religie. Ceea ce avem e o doctrină.

„Este un fapt dovedit, verificabil prin mijloace strategice şi metode extrem de riguroase radioizotopice, că o puternică civilizaţie a deţinut un avanpost pe Arena, acum şase sute de mii de ani. O deducţie logică face să se considere că aceste fiinţe n-au pierit ci mai curând s-au îndreptat către altundeva, debarasându-se de obiceiurile, lucrurile prosteşti, pe măsură ce atingeau un nou stadiu de evoluţie. Desigur e o dorinţă mai mult imaginară de a se fi petrecut aşa, dar pare normal ca sensibilitatea cea mai înaltă a cosmosului să poarte un interes benign pentru ridicarea părţii sale inferioare.

„Această speranţă, dacă nu vrei s-o numeşti mai mult decât atât, este ceea ce ne susţine pe noi.”

Cuvintele erau rostite fără pasiune; şi deşi vocea devenea tot mai puternică, tonul rămâne calm. Aşa încât Ivar privi la figura din faţa lui şi se hotărî ca, deocamdată, să se abţină de la vreun răspuns.

Ce probă am avea privitoare la evoluţia pe mai departe? Până acum am întâlnit nenumărate rase diferite şi unele erau extrem de deosebite nu numai prin înfăţişarea lor ci şi prin modul de gândire şi posibilităţile pe care le aveau. Totuşi, încă niciuna

n-am putea-o numai asemănătoare zeilor. Şi apoi de ce-ar progresa la infinit inteligența umană? Nimic în natură nu se petrece după această regulă. Cu excepția situației în care tehnologia devine indispensabilă supraviețuirii speciilor, ce presiune a selecției poate determina îmbogățirea creierelor? Dacă-i vorba aşa, noi, sofonții avem şi aşa prea mult, mai mult decât ne e necesar.

Îşi dădu seama: *Desigur, aceasta e o atitudine ortodoxă modernă. Poate reflectă parabola cu vulpea şi strugurii acri sau slăbiciunea societății decadente. Nu are rost să neg, ceea ce am explorat e doar un atom dintr-o atât de îndepărtată galaxie, un firicel de praf...*

Cu voce tare, Ivar răsuflă: „Acum Jaan susține că Cei Vârstnici, Străbunii, sunt pe cale de-a se reîntoarce? Şi mintea lor este deja înlăuntrul lui?”

„Grosolan spus”, remarcă Yakow. „La urma-urmei. Trebuie să vorbeşti chiar tu cu el.” Se opri. „Ți-am mai spus, Camarazii n-au acceptat până-n prezent ceea ce pretinde el. Dar nici n-am denigrat. Pur şi simplu am aflat că, peste noapte, într-un mod inexplicabil, un umil pantofar a dobândit anume puteri, anume cunoştințe. Remarcabil e un cuvânt necuprinzător pentru tot ceea ce se petrece.”

„Cine e, de fapt, el? îndrăzni Ivar să întrebe. N-am auzit nimic altceva decât zvonuri, aluzii, presupuneri.”

Yakow vorbi acum asemeni unui conducător,

pragmatic. „Când s-a ridicat întâia oară din obscuritate şi din ce în ce mai mulți oameni au acceptat să creadă în predicile lui, noi, ofițerii din Arena am întrevăzut ce potențial exploziv exista în asta şi ne-am străduit să ascundem istoria, până ce am putut, în sfârşit, s-o evaluăm şi să-i prevedem consecințele. Însuşi Jaan a fost extrem de cooperant cu noi. Totuşi, n-am reuşit să prevenim împrăştierea veştii despre el, dincolo de zona noastră. Însă, deocamdată, restul planetei ştie doar ceva vag, despre un nou cult în acest colțişor."

S-ar putea să nu se ştie mai mult decât aceste firimituri, gândi Ivar; *totuşi, cu siguranță, pregătirea de a crede mai mult. Oricum, am aflat câte ceva şi poate am şi eu anume veşti pentru el, Comandante.* „Aşadar, cine e *el* cu adevărat?"

„Progenitura, vlăstarul unei familii obişnuite, deşi odată înstărită, pe când era prosperitate în Orcus. Tatăl său, Gileb, era un meseriaş care poseda câteva vehicule de teren şi pretindea a se trage din fondatorii Camaraderiei. Mama lui, Nomi, are o genealogie încă mai nobilă, până către primii humanoizi pe Aeneas."

„Şi ce s-a petrecut?"

„Dacă-ți reaminteşti, acum vreo şaisprezece ani, această regiune a trecut printr-o perioadă de dezordine. O furtună de nisip prelungită a produs dezastrul recoltelor şi pierderea caravanelor; apoi, cearta pentru puținul rămas a stârnit iarăşi dihonie

între vechile familii. S-au amestecat până şi Camarazii. O vreme am fost pur şi simplu ineficienți.”

Ivar dădu din cap. Îşi scormonise memoria spre a scoate la iveală noi amănunte şi descoperi cum acest om, trecând peste reguli şi ordine reuşise să restaureze disciplina şi morala şi să salveze societatea de haos. Dar fusese o lucrare de ani întregi.

„Bunurile fiindu-i prădate de duşmanii care-i doreau sângele, Gileb a fugit cu soția şi micul fiu”, continuă Yakow, cu o voce monotonă. Au emigrat peste ținutul Antonine, abia supraviețuind, către o mică aşezare nordică, într-o zonă fertilă. Aici au găsit refugiu de sărăcie.

Când muri Gileb, Nomi se reîntoarse acasă cu, deja, şase copii, într-o regiune de-acum pacificată. Jaan învăță meşteşugul cizmăritului şi mama lui era – şi mai e încă – o minunată țesătoare. Amândoi susțineau material familia. Nicio dată nu rămâneau îndeajuns de mulți bani pentru ca Jaan să se gândească la însurătoare.

În cele din urmă a avut revelația… a făcut descoperirea… sau ce era…”

„Mi-ai putea spune? întrebă încet Ivar.

Privirea care-l cerceta se înăspri. „Despre aşa ceva se poate discuta mai târziu”, răspunse Yakow. „Acum mi se pare mai potrivit să cercetăm ce rol îți revine, Primule Născut, în eliberarea umanității de omenirea excesivă.”

XVII

Cu glugă, robă şi sandale, pielea vopsită maroniu şi părul negru, Ivar ar fi păcălit o cercetare la prima vedere. Trăsăturile sale, constituția şi ochii albaştri nu erau reprezentative; dar deşi Orcanii erau de multă vreme endogami nu se stabilise un cod genetic strict şi apăreau câteodată abateri; într-un anume grad, profetul însuşi era o ilustrare a acestui fenomen. La Ivar diferențele mai frapante porneau de la dialectul Anglic pe care-l folosea în acelaşi timp cu necunoaşterea limbii native, imperfecta imitare a gesturilor, mersului şi, desigur, mai erau alte o mie de subtilități.

Totuşi, cu siguranță, niciun Terrian privind plictisit reluarea vreunei înregistrări secrete n-ar observa aceste diferențe. Ca şi mulți Orcani, de altfel, care ar renunța ridicând din umeri la ce ar fi văzut. La urma-urmei, existau variații locale şi individuale în interiorul regiunii; în plus, acest tânăr ar putea foarte bine să se fi întors după câțiva ani de serviciu printre nordici, care îl influențaseră.

Iar acei care priveau îndeaproape şi cu atenție erau ultimii care să spună o vorbă despre ce vedeau. Pentru că străinul se plimba în compania pantofarului.

Se petrecuse repede. Cineva îl auzise pe Jaan predicând şi apoi îi ceruse o întâlnire particulară. Şi amândoi se plimbară singuri pe munte.

Mai multe perechi de ochi geloşi îi urmăriră pe Jaan şi Ivar la ieşirea din oraş. Aceştia vorbiră încet până ce fură destul de departe de oameni, pe un platou întins şi înalt.

În spate şi deasupra – doar stânci, tufişuri, zone de praf cenuşiu pe ici-colo umbrite adânc de pete albastre, în sus întinzându-se înspre locuita şi încoronata Arena. Peste tot cerul era pustiu, cu excepția soarelui şi a unui rotitor *vulch.* Jos, pământul se năruia către apăsătoarea monotonie a mării. De jur-împrejur erau coline pe care se găseau căsuțe risipite, verzi. Circulația se târa alene pe drumurile prăfoase, cu atmosfera poluată de fum. Ilionul apărea întunecat, Linn albea orbitor spre nord şi nord-est; în rest, orizontul adăpostea o dezolantă goliciune. Vântul călduț şi înțepător izbea fețele, fâlfâia straiele şi acoperea duruiala cascadelor.

Toiagul lui Jaan se răsucea şi bocănea, acordându-se cu mersu-i, pe când alegea calea drept peste urmele tocite. Ivar nu se ajuta cu nimic, se mişca doar asemenea unui vânător. Era ceva automat, întreaga-i conştiință se învârtea în jurul cuvintelor rostite domol:

„Putem vorbi acum, Primule Născut. Întreabă sau exprimă-te cum doreşti. N-ai de ce să te înspăimânți sau să mă superi căci ai sosit ca un

destin viu”.

„Nu sunt un mesager al mântuirii”, rosti încet Ivar. „Sunt doar o foarte slabă ființă umană, care nici măcar nu crede în Dumnezeu.”

Jaan zâmbi. „N-are importanță. Nici eu nu sunt un credincios în sensul obişnuit al cuvântului. Noi utilizăm cuvântul «destin» într-o modalitate extrem de deosebită. Pentru moment, să presupunem că ai fost condus aici sau sprijinit să ajungi aici prin căi subtile” – ochii lui extraordinari se ațintiseră în cei ai interlocutorului şi continuă să vorbească solemn – „pentru că deții potențialul de a deveni *salvatorul.”*

„Nu, nu eu, nu eu.”

Relaxat acum, Jaan îl bătu prieteneşte pe umăr şi spuse: „Nu mă refer la sensul mistic. Reaminteşte-ți convorbirea cu Înaltul Comandant Yakow. Aeneas are nevoie de două lucruri: o credință unificatoare şi un conducător de neam, în armonie. Primul Bărbat al Ilionului, căci asta vei fi cu vremea, are cea mai îndreptățită, cea mai pe deplin acceptată pretenție, de a vorbi în numele acestei planete. Ba mai mult, amintirea lui Hugh McCormac va convinge întregul sector să se adune unit în jurul Primului Bărbat, îndată ce acesta va învăța din nou steagul eliberării.

Ceea ce proclamă, propovăduieşte, Caruith va înflăcăra pe mulți. Dar e prea cutremurător, prea neaşteptat din nou, să se obişnuiască a trăi zilnic cu aceste idei. Le-ar trebui o structură… politică

pe care s-o înțeleagă, s-o accepte şi care să-i îndrume spre schimbarea, spre transformarea respectivă. Tu eşti nucleul acestei mişcări sociale, Ivar Frederiksen.

„Eu, eu nu ştiu… nu sunt genul de general sau politician, de fapt am şi ratat îngrozitor mai înainte şi…”

„Vei fi cu măiestrie călăuzit. Dar să nu-ți închipui o clipă că te dorim doar o emblemă. Aminteşte-ți că lupta va dura ani. Cum dobândeşti, în vreme, experiență şi înțelepciune, vei prelua de la sine, natural, adevărata comandă.”

Ivar privi pe furiş prin deşertul orbitor, la un vârtej îndepărtat care-ți fura privirea şi-şi alese cu grijă cuvintele:

„Ştiu mult prea puțin până acum… Jaan… numai ce mi-au povestit Yakow şi câțiva ofițeri vârstnici. Ei continuă să pretindă că explicația din punct de vedere religios, ba nu, transcendental – deci aspectul transcedental al chestiunii, numai tu l-ai putea înfăptui.”

„Atunci înseamnă că tabloul faptic îți e confuz şi incomplet”, spuse Jaan. Ivar aprobă din cap. „Ceea ce-am aflat… hai să încerc să sintetizez, să rezum, se poate? Să mă corectezi unde greşesc.

Întreaga planetă Aeneas e iar gata să explodeze. Scânteia exploziei ar fi speranța, orice speranță. O dată cu câteva reuşite de început, tot mai mulți oameni, pretutindeni în Sectorul Alpha Crucis, se vor alătura, se vor implica. Dar cum să începem?

Suntem distruşi, dezarmați, ocupați.

Ei bine, tu predici că ajutorul supranatural este la îndemână. Rolul meu ar fi să asigur continuitatea politică. Aeneizii, nordicii în special, care nu sunt de acord cu reîntoarcerea Strămoşilor, vor fi foarte bucuroşi de amestecul Primului Bărbat din Ilion în îndepărtarea, zvârlirea robiei Terriene. Cei foarte credincioşi, şi ei vor întâmpina ospitalieri acel soi de întăriri, acel contact uman: mai ales de când noi, oamenii, ducem povara muncii şi a morții, noi înşine.”

Jaan fu de acord. „Da”, zise el. „Eliberarea care nu e câştigată, trudită, nu valorează prea mult în stabilirea libertății care va dăinui, nu e valabilă în înălțarea noastră către următorul nivel de evoluție. Anticii ne vor *ajuta.* Aşa cum îi vom ajuta apoi şi noi, la rându-ne, în milenara lor luptă... repet, nu trebuie să ne aşteptăm la o rezoluție rapidă, de moment. Pentru pregătire vor fi necesari ani şi abia apoi vor urma alți ani de conflicte sângeroase. Multă vreme de-acum înainte, principala ta îndatorire va fi doar aceea de a rămâne în viață şi în libertate, de a fi un simbol care păstrează neatinsă speranța, speranța eliberării.”

Ivar se enervă şi întrebă: „Şi tu, între timp, ce-ai să faci?”

„Eu port înțelepciunea”, zise Jaan; tonul îi era mai curând umil decât mândru. „Semăn semințele credinței. Sub aspectul mental al lui Caruith pot

să vă dau ție, Camarazilor şi comandanților pentru libertate de pretutindeni, un ajutor neprețuit: de exemplu, citind gândurile, în împrejurările cele mai favorabile. Dar în ultimă instanță eu sunt încoronarea care este totodată viitorul.

„Desigur, într-un sfârşit şi eu voi fi nevoit să mă ascund de Terrieni prin pustietăți, când vor înțelege ei adevărata mea menire. Sau poate mă vor ucide. Nu contează. Se distruge astfel doar trupul. Şi procedând aşa vor crea martirul, ceea ce împlineşte ciclul. Fiindcă el, Caruith, se va înălța din nou.”

Vântul parcă umplea cu gheață oasele lui Ivar: „Cine e Caruith? *Ce* este el?”

„Mintea unui Antic Străvechi”, răspunse senin Jaan.

„Nimeni n-a fost prea clar în explicații în privința asta…”

„Ei ştiu că numai eu îți pot expune problema – căci e clar, nu eşti un manufacturier semi-analfabet ori un simplu păstor. Eşti educat; respingi supranaturalul ca fenomen; pentru tine, Caruith trebuie să folosească o limbă diferită de cea din predicile către Orcanii obişnuiți.”

Ivar continua să păşească, aşteptând urmarea. Un şobolan îşi scoase coada de sub țeasta decolorată a unui animal *statha.*

Jaan privea înainte doar. Vorbi cu un ton ciudat, cântător.

„Voi începe cu reîntoarcerea mea aici, după anii de exil. Eram un simplu pantofar – meşteşug învățat în puținul timp liber pe care ni-l îngăduiau muncile întâmplătoare şi care ne ajuta să supraviețuim. Aveam, în plus, băncile publice de cunoştințe pentru a citi, studia, a afla câte ceva despre acest univers; ades, noaptea, obişnuiam să mă plimb pe sub stele, meditând.

„Apoi ne-am întors la Muntele Cronos. Visam la înrolarea în Camaraderie, dar n-a fost cu putință; antrenamentele lor începeau la o vârstă mult mai fragedă ca a mea. Totuşi, un sergent dintre Camarazi, consilier şi magistrat în districtul nostru, a fost interesat de persoana mea. M-a ajutat să-mi continui studiile. Şi în cele din urmă a obținut aprobarea să asist pentru o perioadă de timp, şi cu un mic salariu, la săpăturile arheologice.

„Îți dai seama că în spatele Camaraderiei de azi stă această ocupație. Ei au început ca trupă militară şi au continuat ca autorități civile. Dacă am fi dorit, Nova Roma ar fi putut reorganiza totul. Dar generațiile de profeți ne-au convins că nu se poate ca Anticii să fi murit, probabil încă domnesc în cosmos. Şi-atunci ce muncă mai propice ar exista, decât căutarea urmelor şi a punctelor de reper rămase printre noi? Şi cine altcineva ar fi mai potrivit s-o desfăşoare decât Camaraderia?”

Ivar îl aprobă; acesta era principalul motiv pentru care Universitatea încetase săpăturile în

aceste părți, spre a evita apariția unor resentimente printre locuitori şi conducerea lor. Sărăcia raporturilor de până atunci şi de atunci încoace se presupunea că se datora lipsei unor rezultate deosebite. Şi deodată Ivar se întrebă cât anume fusese păstrat secret.

Vocea hipnotică se depăna mai departe: „Acea muncă mă făcu să simt, în adâncurile mele, ce vastitate spațiu – timp se arcuieşte peste noi şi cât de mult aparținem cu toții acestor dimensiuni. Am cugetat, de asemenea, asupra ideii, auzite inițial în exil, anume că Didonienii au o calitate a creierului, a ființei, care e atât de departe de felul nostru de-a fi, pe cât suntem noi de instinctul primitiv, orb. Oare şi Anticii au acea caracteristică a mințit – nu în măsura ştearsă, redusă, a Vecinilor noştri, ci mai perfecționată? Am putea şi *noi* s-o dobândim cândva, într-o zi?

„Deci, continuam să mă întreb şi să înaintez tot mai departe de unul singur prin tunelurile muntelui, atunci când nimeni nu era prin preajmă-mi. Şi sufletul îmi ardea după un răspuns care nu mai venea.

„Până când...”

„Era o noapte cam pe la mijlocul iernii. Revoluția încă nu începuse, dar chiar în pustietatea asta ştiam cât sporise oprimarea şi că poporul clocotea şi haosul câştiga întindere. Noi înşine eram insuficient aprovizionați cu anumite produse întrucât comerțul cu lumea înconjurătoare

devenise neregulat căci, din pricina taxelor şi confiscărilor, negustorii evitau această zonă şi chiar personalul portului spațial nu mai era interesat de muncă, astfel că, practic, nu mai exista controlul circulației. Da, din când în când, pirați de pe stele sălbatice se strecurau pe sub paza spațială să prade şi apoi s-o şteargă. Vaietul, durerea planetei Aeneas mă apăsau.

Am privit la ascuțişul Crucii Gemenilor şi la întunericul care despică alba Cale Lactee în porțiunea unde nebuloasele ne ascund esența, miezul galaxiei noastre; şi mergând de-a lungul coastei muntelui m-am întrebat dacă, în întreaga acea măreție, viețile noastre sunt simple accidente fără sens, durerea şi moartea nevalorând nimic.

Îmi era grozav de frig. Am intrat prin gura unui coridor nou săpat, dar început de Antici, pentru a mă adăposti – sau poate m-a chemat ceva într-acolo? Aveam un felinar şi mai mult ca un somnambul alunecam tot mai adânc, tot mai în jos.

Trebuie să înțelegi, minunata lucrare nu se prăbuşise, cu excepția intrării, după milioane de ani de cutremure, şi alunecări de teren. Odată ce am săpat am descoperit un labirint înrudit cu altele. Dar cu forțele şi echipamentul nostru ne-ar fi luat o viață întreagă să facem o hartă a întregului complex.

„Chemat nu ştiu de ce sau de cine, am mers acolo unde picior de om încă nu călcase. Cu o

bucată de piatră de cretă, luată din dărâmătură, mi-am însemnat cărarea; dar era aproape ultima sclipire a simțului meu uman, pe când marcam kilometru după kilometru tot mai aproape de sfârşitul drumului.

„Am găsit-o într-o încăpere unde lumina strălucea rece, venind de la un lucru înalt pe a cărui simplitate ochii mei alunecau; am putut numai să văd că era probabil o maşinărie şi că cea mai mare parte a ei era nu materie ci energie. Înaintea ei stătea aceasta pe care o port acum pe cap. Mi-am aşezat-o pe frunte şi…

„…nu sunt nici cuvinte nici gânduri pentru ceea ce veni…

„După trei nopți şi zile am urcat; şi în mine exista Caruith Străvechiul, Salvatorul planetei Aeneas…”

XVIII

Un personaj ca un crochiu osos, Colonelul Mattu Luuksson reîntoarse salutul la întâmpinările politicoase şi ospitaliere ale lui Chunderban Desai, refuză răcoritoarele şi se aşeză pe marginea fotoliului său ca şi cum n-ar fi admis ca mobila să-i ia în stăpânire uniforma. Cu toate astea, Camaradul de pe Arena grăi destul de curtenitor către Înaltul Comisar al Imperiului Terra.

„Decizia a fost luată ieri. Apreciez că m-ați primit

după citirea scurtei informări, deşi sunteți, bănuiesc, extrem de ocupat.”

„Aş fi neglijent în ceea ce priveşte datoria mea dacă nu aş întâmpina cum se cuvine pe reprezentantul unei întregi națiuni”, răspunse Desai. Trase fumul adânc în piept înainte de-a adăuga: „Pare, hâm, o destul de rapidă acțiune, având în vedere importanța.”

„Ordinul căruia am onoarea de a-i aparține nu scuză, nu iartă ezitarea”, declară Mattu. „Apoi, înțelegeți, domnule, misiunea mea este cu caracter de tatonare. Nici dumneavoastră, nici noi nu vom lua o hotărâre, nu vom încheia un angajament înainte de-a cunoaşte situația şi tot ce cuprinde ea pe deplin.”

Desai observă că-şi lovea ritmic țigaretul de marginea scrumierei şi se opri brusc. „Am fi putut discuta acestea prin vid”, remarcă el cu o falsă blândețe.

„Nu, domnule, nu foarte bine. Sunt mult mai multe decât numai vorbe. O imagine electronică a dumneavoastră şi a biroului pe care-l ocupați ca şi un număr oarecare de subordonați nu ne-ar spune aproape nimic despre totalitatea mediului, despre ambianță.”

„Înțeleg. De aceea ați adus atâția oameni cu dumneavoastră?”

„Da. Vor petrece câteva zile hoinărind prin jurul oraşului, căpătând experiență şi adunând impresii spre a raporta consiliului nostru, ajutându-ne

astfel să estimăm oportunitatea şi a altor vizite.”

Desai îşi ridică sprâncenele. „Vă e teamă că ar putea fi corupți?” Gândul belşugului în Nova Roma i se păru grozav de caraghios, amuzant la culme; pufni în râs.

Mattu se încruntă – mânios sau concentrat? *Cum aş izbuti să descifrez o figură atât de străină?* „Ar fi mai corect să încerc să-ți explic de la începutul începuturilor, Comisare”, spuse el, alegând cu grijă fiecare vorbă. „Aparent, dumneavoastră aveți impresia că mă găsesc aici pentru a protesta contra recentei scotociri prin comunitatea noastră şi a negocia o garanție satisfăcătoare împotriva altor incidente similare în vreun viitor. E, de fapt, partea minoră a problemei.

„Biroul dumneavoastră pare să considere că ținutul Orcan colcăie de rebeli, în ciuda faptului că aproape niciun Orcan nu s-a înrolat în armia lui McCormac. Bănuiala nu e nejustificată. Noi locuim deoparte; întregul nostru ethos e diferit de-al dumneavoastră.”

De pragmatismul accentuai al Terrei, vrei să spui, gândi Desai, *sau de decadența Imperiului, subînțelegi?* „Păstrător al ordinii şi legii dumneavoastră înşivă fiind”, zise el, „mă încred în faptul că sunteți de acord cu necesitatea de-a investiga orice posibilitate, oricât de vagă, de îndepărtată, de puțin probabilă.”

Un Terrian aflat într-o postură similară cu a lui Mattu ar fi rânjit, cu siguranță. Colonelul rămase

țeapăn, era lipsit de simțul umorului. „Mai mult contact ar reduce neîncrederea. Dar n-ar fi un motiv suficient pentru schimbarea străvechilor obiceiuri şi a liniei politice.

„Adevărul este că atât Camaraderia de pe Arena cât şi societatea căreia i se supune nu sunt atât de rigide, de xenofobe pe cât se crede prin alte părți. Izolarea noastră n-a fost niciodată absolută; gândiți-vă la caravanele noastre de comerț sau la acei tineri care au petrecut atâția ani afară, departe, lucrând ori studiind. Realmente, doar împrejurările ne-au ținut pe margine şi – fără îndoială – o anume cantitate de inerție umană”.

„Ei bine, s-au schimbat vremurile. Dacă noi, Orcanii, vrem să nu decădem, trebuie neapărat să ne adaptăm. Deşi nu ne obsedează bogăția şi considerăm că e un adevărat pericol să acumulezi prea mult, totuşi asta nu înseamnă că prețuim în schimb sărăcia, Comisare; şi nici nu ne e frică de idei noi. Mai corect, simțim că propriile noastre idei capătă o forță nouă şi răspândite în curând printre alți oameni ar putea fi bine primite.”

Țigara lui Desai era complet fumată. Azvârli urât-mirositorul chiştoc şi puse o alta în țigaret. Printr-un reflex mental, cerul gurii îi tresări de durere. „Sunteți interesați în a lărgi sfera comerțului şi relațiile aferente, atunci”, spuse el.

„Da”, replică Mattu, „Avem mai multe de oferit decât ceea ce dăm în prezent. Mă gândesc nu doar la resursele naturale cât şi la brațe de lucru şi

creiere, dacă tineretul nostru ar primi o educație mai modernă şi adecvată.”

„Şi, hm, turism prin regiunea dumneavoastră?”

„Sigur”, se repezi Mattu. Evident însă, gândul părea neplăcut pentru el. „Pentru a dezvolta toate acestea e nevoie însă de timp, ceea ce avem şi de capital, care ne lipseşte. Nordicii n-au fost nicicând interesați… deşi, trebuie să mărturisesc, Camarazii nu le-au făcut vreo propunere. Nutrim însă, acum, speranța că Imperiul poate doreşte să ne ajute.”

„Subsidii?”

„N-ar fi necesare nici multe, nici vreme îndelungată. În schimb, Imperiul câştigă nu o simplă prietenie, ci influența noastră, căci Orcanii călătoresc foarte adesea şi la mari distanțe prin Aeneas. Aveți de înfruntat o structură nordică puternică ce vi se opune ca întreg şi pe care e puțin probabil s-o înfrângeți. Oare influența Orcană n-ar ajuta la transformarea ei?”

„Poate, dar în ce direcție?”

„Dificil de prevăzut în acest stadiu, nu? De aceea, încă socotim izolarea cea mai bună soluție. Repet, misiunea mea e doar o tatonare preliminară, pentru ambele părți, Comisare.”

Chunderban Desai, care avea legiunile Imperiului în spatele lui privi în ochii străinului; şi fu Desai cel care simți o puternică undă de teamă.

Tânărul locotenent de pe Muntele Cronos o

chemă, fără să se ascundă, pe Tatiana Thane, pentru a o întreba dacă o poate vizita „ca să cunoască persoana cea mai apropiată lui Ivar Frederiksen. Vă rog, înțelegeți, prea respectabilă doamnă, nu-l subestimăm. Totuşi, indirect, ne-a produs nenumărate necazuri. M-am gândit atunci că ne puteți sfătui cum să convingem autoritățile că nu suntem aliații lui.”

„Mă îndoiesc că aş fi în stare”, răspunse ea, pe jumătate amuzată de onestitatea lui stângace. Cealaltă jumătate a sa se răsucea de durere retrezită şi ar fi vrut să refuze rugămintea. Însă fapta ar fi dovedit laşitate.

Când tânărul intră în apartamentul ei, fercheş, țeapăn în uniformă, îi oferi Tatianei în semn de apreciere, o mână sculptată, un breloc din țara lui. Pentru a studia desenul, fu nevoită să apropie obiectul de față: şi citi întrebarea gravată *suntem spionați?*

Inima-i bătu să sară din piept. După o clipă scutură din cap, deşi ştiu că gestul era prea violent. Ce conta! Stewart trimisese un tehnician prin preajmă, care din când în când verifica dacă Terrienii nu plantaseră vreun „cărăbuş”. Probabil aşa proceda rezistența, o apăra… Locotenentul extrase un plic din tunică şi se înclină pe când i-l înmână.

„Citiți-l pe îndelete”, zise el, „dar am instrucțiuni să vă urmăresc cum îl distrugeți apoi.”

Se aşeză fără a mai aştepta invitația. Privirea-i

n-o slăbea deloc. Ea, în propriul fotoliu, curând nu mai observă nimic, se concentră, total absentă la ce-o înconjura. Abia după cea de a treia lectură a scrisorii lui Ivar, auzi maşinal plânsul şoricelului Frumious Bandersnatch care cerea să i se acorde atenție.

Erau mângâieri, afecțiune, în acele rânduri, care nu priveau pe nimeni altcineva, dar şi o scurtă rezumare a călătoriilor lui:

„- profet, deşi el neagă inspirația divină *ad litteram.* Mă întreb care-i diferența? Povestirea sa e cea din Apocalips, a ultimei zile.

„Nu ştiu dacă pot crede. Liniştita sa certitudine are multă putere de convingere; dar eu nu pretind că am vreo profundă cunoaştere a oamenilor.

S-ar putea foarte bine să fiu tras pe sfoară. Ceea ce *este* neîndoielnic e că în anumite momente îmi poate citi gândurile mai bine decât orice telepat uman de care am auzit, mai bine decât cei mai înzestrați humanoizi. Sau chiar creaturi non-umane. Am fost învățat că telepatia nu e un limbaj universal – nu e suficient să simți radiațiile subiectului tău; trebuie să înveți ce însemnătate are fiecare schemă pentru *el;* şi desigur, şabloanele diferă de la individ la individ, ba mai mult, de la neam la neam şi, în mod excepțional, de la specie la specie. Şi până-n prezent, fenomenul n-a fost prea bine înțeles. Dar mai potrivit e să redau povestirea lui Jaan, deşi puținele, săracele mele cuvinte nu vor avea nimic

din copleşitoarea *impresie* pe care el însuşi o face.

„Spune că după ce a găsit obiectul acela aparținând Strămoşilor despre care am menționat şi l-a pus în chip de „coroană” pe cap. Presupun că era un gest firesc. Este ajustabilă şi decorativă şi poate că are dreptate, poate comanda funcționează prin unde. Oricum, s-a petrecut ceva de nedescris, paradis şi iad deopotrivă, laolaltă, inițial mai curând iad din pricina fricii şi a ciudățeniei ca şi a dezrădăcinării în fapt, a întregii sale minți, mai apoi s-a ivit paradisul – şi acum, spune Jaan, niciun cuvânt nu e bun, nu există vorbe pentru a descrie ceea ce încearcă, ce *este* el.

„În termeni ştiințifici, dacă nu cumva sunt pseudoştiințifici (şi care unde tragi linia când te ocupi de necunoscut?), ceea ce pretinde a se fi petrecut stă astfel. Cu mult în urmă, Strămoşii sau Anticii, cum sunt numiți prin aceste locuri, aveau o bază pe Aeneas, la fel ca pe alte multe planete similare. Nici măcar nu era o stațiune de cercetare. Serveau unui alt extrem de important scop, despre care voi vorbi îndată. Se presupune că ei au produs dezvoltarea Didoniană, printre alte experimente, toate având ca țintă să creeze mai multă inteligență, mai multă conştiință pretutindeni în cosmos.

În cele din urmă s-au retras, dar au lăsat pe cel căruia Jaan îi spune Caruith, deşi explică el, numele sunt numai pentru înțelegerea unor ființe limitate ca noi. Cel ce stă nu e Caruith cel original;

iar originalul nu e individ ca tine sau ca mine, oricum, ci parte-aspect? — atribut? — al glorioasei totalități pe care o afişează exclusiv Didonienii. Ceea ce a făcut Caruith a fost să-şi lase *ființa (?)* a fi examinată neuron cu neuron, astfel ca întregul model al personalității să poată fi înregistrat într-un mod incredibil.

„Iartă-mă, iubito, tocmai am hotărât că un pronume ca «el» sau «ea» sunt potrivite cel mult pentru Vecini, dar mult prea nedemne pentru Antici. Voi folosi deci numai «el» fiindcă mi se pare mai la locul său.

„Când Jaan şi-a pus pe frunte cercul, aparatul era activat şi schema sursei de informații a fost imediat impusă sistemului său nervos.

„Bănuieşti «dificultățile». Ce cuvânt sărăcăcios, neîncăpător, acest «dificultăți»! Jaan avea creier uman, corp uman; şi, de fapt, Strămoşii gândeau mai ales în termenii Didonieni! Jaan nu poate face nimic în afara potențialului dat de propria structură. Caruith cel adevărat reuşeşte să rezolve simultan o mie de ecuații într-o fracțiune de secundă, dacă aşa vrea; dar Caruith folosind nu creieru-i original ci pe cel al lui Jaan, unul primitiv deci, nu ar izbuti această performanță. Înțelegi acum cum stau lucrurile?

„Totuşi, Strămoşii prevăzuseră că poate nu Didonienii vor intra primii în acea încăpere. Aşa că au inventat un sistem flexibil. Ba mai mult, toate organismele au, dobândesc, puteri care de obicei

nu există. Să încerc să-ți ofer câteva exemple stângace. Tu joci şah, pictezi tablouri, pilotezi nave şi analizezi limbaje. Ştiu. Dar presupune că ai fi născută într-o lume unde nimeni n-a inventat şahul, pictura, pilotajul sau analiza semantică. Vezi? Gândeşte-te cât de complet trebuie să fie antrenamentul fizic şi psihic pentru a scoate la lumină toate calitățile fiecăruia, pentru a face față împrejurărilor diverse.

„Deci, după trei zile de numai simple acordaje menite să-l aducă până la culmea măiestriei, colo unde putea gândi şi făptui orice, Jaan s-a reîntors supradotat. De atunci se tot integrează din ce în ce mai mult în această minte cu care împarte creierul material. El spune că în cele din urmă vor deveni *unul*, mai mult Caruith decât Jaan şi se bucură anticipat.

„Ei bine, ce predică? Cumva ce doresc Strămoşii, Înaintaşii? De ce au făptuit ei ceea ce au făptuit?

„Din nou, e imposibil de rezumat într-un pumn de vorbe. Voi încerca, deşi ştiu că voi eşua. Poate imaginația ta e capabilă să umple un gol. Ai, cu siguranță, o minte cuprinzătoare iubito.

„Anticii, Strămoşii, Constructorii, Unicitatea, Bătrânul Shen, oricum i-am numi – şi Jaan nu le dă nume separate, spune că ar fi mai rău să amăgim, să falsificăm mai mult decât se petrece în cazul «Caruith» – aceştia deci s-au dezvoltat acum milioane de ani, lângă centrul galactic, acolo unde stelele sunt mai bătrâne şi mai apropiate una de

alta. Noi ne aflăm pe partea exterioară a spiralei, îți reamintești. Pe acele vremuri nu existau multe generații de stele, elementele mai grele ca heliul erau rare, planete cu posibilitatea de a întreține viața – puține. Strămoşii au ieşit în spațiu şi l-au găsit mai singuratic decât ne putem imagina, noi, cei care avem mai multe lumi nelocuite primprejur decât a numărat cineva. S-au reîntors în universul lor interior şi s-au străduit deliberat să păstreze o minte evolutivă, viață după viață, pentru că nimeni altcineva nu era pe măsura lor. Cât aş vrea să-ți transmit înregistrarea explicației lui Jaan spusă de el însuşi!

„Ceva s-a petrecut însă în timp. El pretinde că încă nu e capabil să înțeleagă despre ce e vorba. Fisură, vrajbă în rasă, în decursul a milioane de ani; nu o diferență ideologică aşa cum concepem noi ideologia, ci după moduri diferite de-a percepe, de-a evalua realitatea, două scopuri diferite spre a fi impuse universului. Nu îndrăznim să spunem că o ramură e bună, alta rea; putem doar proclama că sunt ireconciliabile. Numeşte-le Yang şi Yin, dar nu încerca să precizezi care-i una, care-i alta.

„În cel mai direct limbaj posibil, Strămoşii *noştri* văd ca țintă, scop al vieții, conştiința, transcendența a orice substrat material, unificarea prin minte nu doar a acestei galaxii ci a întregului cosmos, astfel încât prăbuşirea finală să nu fie un sfârşit ci un început. Pe când Ceilalți cercetează – unicitate mistică dotată cu energie –

suprema experiență a Acceptării… Nu, presupun că nu ar fi chiar corect să-i numeşti orientați către moarte.

„Lui Jaan îi place străvechiul dicton Terrian pe care eu îl ştiu ca descriindu-i pe Strămoşi: „A năzui, a căuta, a afla şi a nu ceda“ (tu îl cunoşteai?). Şi echivalentul pentru Ceilalți care să fie? Nu „kismet“ soartă, destin căci asta ar implica fatalistul „facă-se voia Domnului”, ori Ceilalți neagă existența lui Dumnezeu. Nici „nihilism” nu cred că e corect; el presupune dorința de haos, acesta fiind considerat poate tot atât de necesar ca şi renaşterea. Pentru ce militează Ceilalți este ceva atât de străin, încât… Oh, voi scrie, ştiind că mă înşel, că ei cred că ridicarea, căderea şi extinderea la infinit, sunt singurele noastre realități, iar armonia în această diagramă e unica împlinire pe care viața o poate da.

„În contrast, Jaan spune că viața, dacă urmează steaua Strămoşilor, în final îl va *crea* pe Dumnezeu, *va deveni* Dumnezeu.

„La acest capăt, Strămoşii au urmărit apariția noilor rase pe planete noi şi i-au ajutat, i-au îndrumat, câteodată atât de mult, încât i-au adus la condiția pe care o au Didonienii. Sigur, nu se pot uita pretutindeni; nu s-au uitat la noi. Căci Ceilalți trudesc şi ei şi trebuie să existe un contrast.

„Nu e ceea ce noi înțelegem prin război; nu la acel nivel. Pentru nivelul nostru este luptă.

„Din nou o analogie. Tu poți încerca să ajungi la o hotărâre vitală care-ți va determina întreg viitorul. Poți medita, te poți bate cu propriile emoții – totul însă înlăuntrul tău, nimeni dinafară nu vede vreun semn.

„Dar de fapt nu-i *totul* în mintea ta. Un corp bolnav presupune o gândire nesănătoasă. Aşadar, jos, la nivelul celular, corpusculii albi din sânge şi antigenii pun în mişcare un necruțător, violent război contra invadatorilor. Şi efectul luptei este foarte dependent de ceea ce se petrece în capul tău – poate chiar absolut totul e influențat. Înțelegi?

„Cam aşa se întâmplă. Ce formă de viață inteligentă (mă refer la sofonții pe care-i ştim; Strămoşii şi ceilalți sunt suprainteligenți) procedează astfel? Chiar şi o bucățică dintr-o galaxie, ca a noastră, poate fi placa turnată. Efectele se multiplică în acest fel, ştii. Aşa cum ia ceva vreme raselor din stele îndepărtate până să înceapă, mult mai multe pe acelaşi ciclu, ireversibila schimbare, tot aşa se scurge vreme şi până ce noile rase trec în întregime prin noul mod de evoluție.

„Acel nivel va fi el oare al Strămoşilor ori al Celorlalți? Vom sparge oare vechile ziduri şi vom atinge, oricât de dureros ar fi, infinitul sau vom considera mai armonios, potrivit şi nobil drumul către experiența uitării?

„Vezi tu la ce am ajuns? Cuvinte ca «pozitiv» şi «negativ», «activ» şi «pasiv», «evoluționism» şi

«nihilism», «bun» şi «rău» nu înseamnă nimic în acest context. Fiinţele inimaginabil depărtate de noi au două moduri opuse de-a înţelege realitatea. Noi pe care-l alegem?

„Nu putem scăpa de alegere, nu ne putem eschiva. Putem accepta autoritatea, limitările, instrucţiunile; putem face compromisuri; ne putem trăi liniştiţi, în siguranţă, viaţa; şi e o victorie pentru Ceilalţi peste tot spaţiul ştiut, întrucât chiar acum *Homo Sapiens* se întâmplă să fie specia conducătoare în aceste părţi. Or, noi putem să ne asumăm riscul, să luptăm pentru libertatea noastră, iar dacă dobândim, să căutăm, să aşteptăm ca Străbunii să se reîntoarcă şi să ne ridice ca pe copiii lor, spre a fi mai mult decât am fost vreodată.

„Asta e ceea ce spune Jaan, Tanya, iubito, pur şi simplu nu ştiu…”

Ea ridică ochii de pe pagină. În ei ardea: *Eu ştiu. Deja.*

Nomi trăia împreună cu copiii ei într-o locuinţă de două camere, către capătul Aleii Cenuşii. Sărăcia se răsucea şi se năpustea pretutindeni împrejurul lor. Nu mirosea pestilenţial pentru că şi cel mai sărman dintre Orcani era curat şi dacă apa de spălat era insuficientă, aerul usca rapid orice miasmă. Nici cerşetori nu existau; Camarazii preluaseră pe nevoiaşii cei mai disperaţi şi le destinaseră acele munci pe care le puteau îndeplini. Dar forme neîngrijite înghesuiau acest

cartier zgomotos: copii gălăgioşi învârtindu-se în toate părţile, femei copleşite de ulcioare şi coşuri, bărbaţi făcându-şi meseria de zilieri, conducători de măgari, cărăuşi, măturători, lucrători de obiecte, măcelari, vopsitori, preoţi, cântăreţi; vânzători ambulanţi târguindu-şi cântat mărfurile prăpădite. Printre sfărâmăturile de pereţi cafenii, pe aleile încâlcite de urmele lăsate pe pământ de un fier greu, Ivar se simţea mai izolat decât fusese vreodată în deşertul Mohorâtul.

Mama profetului l-a făcut să se simtă aproape în largul său. Se cunoscură foarte rapid, direct. Ivar mersese să îl caute pe Jaan şi spunându-i că acesta lipseşte, mama sa îl invitase să aştepte înăuntru, servind o ceaşcă de ceai. Ivar avu un oarecare sentiment de culpabilitate întrucât ştia dinainte, se asigurase chiar de ieşirea lui Jaan în plimbarea şi instruirea discipolilor, mai puţin îndoctrinându-i cât folosindu-i ca placă de rezonanţă în timp ce el însuşi bâjbâia drumul către înţelegerea şi integrarea dublei sale personalităţi.

Dar trebuie să aflu mai mult înainte de-a face acel grozav angajament pe care-l doreşte el. Şi cine ar putea mai bine să-mi explice ce se petrece cu Jaan decât această femeie?

Era singură, copiii fiind la lucru sau la şcoală. Astfel că în adăpost domnea liniştea, odată uşa dinspre stradă închisă. Lumina soarelui bătea pieziş, prăfos prin sticla ferestrelor înguste; puţini

erau Orcanii ce-şi permiteau geamuri. Cămăruța era răcoroasă, umbrită, înghesuită, dar în perfectă curățenie; nu dădea impresia neplăcută de dezordine. Războiul de țesut al lui Nomi umplea unul dintre unghere, având în el o piesă de îmbrăcăminte, pe jumătate isprăvită, ce dovedea o subtilă, perfectă combinare a culorilor. Prin preajmă se mai găseau şi diverse vase primitive pentru bucătărie. Paturile pliante, pentru ea şi fiul cel mare, completau restul de spațiu rămas. În mijlocul încăperii se afla o masă negeluită, înconjurată de bănci, unde îşi invită musafirul. Pe rafturi înalte sau pe policioare agățate în cârlige, se aflau alimente: puțină carne uscată, legume deshidratate şi pesmeți care făceau ca aerul să aibă o anume mireasmă. În spate, o uşă închisă dădea în cea de-a doua cameră, ocupată în cea mai mare parte de priciuri.

Nomi se mişcă uşurel pe podeaua de humă, turnă din ceainicul pregătit şi se aşeză, c-un foşnet vag de fuste, în partea opusă lui Ivar. Fusese frumoasă în tinerețe şi mai păstra un anume soi de atracție de tip sălbatic, neîmblânzit. Subțirimea trăsăturilor sale sporea splendoarea unor ochi cenuşii, pe care şi Jaan îi moştenise. Albastrul veşmânt aspru, gluga pe care această societate patriarhală o aşeza pe capul văduvelor pe ea nu păreau degradante, căci avea prea multă mândrie interioară să se sinchisească de găunoasa vanitate.

Discutaseră puțin în timp ce ea prepara amăruiul ceai Orcan. Nomi ştia cine e Ivar. Jaan spunea că nu avea niciun secret față de ea fiindcă era extrem de discretă. Acum Ivar se scuză: „N-am vrut să vă întrerup munca, stimată doamnă.”

Ea zâmbi: „O binevenită întrerupere, Primule Născut”.

„Dar, uh, depindeți de această muncă pentru a vă câştiga traiul. Dacă nu continuați…”

Nomi chicoti. „Te rog, nu-mi zădărnici scuza pentru puțină trândăvie.”

„Oh, înțeleg.” Lui Ivar nu-i plăcea să-şi vâre nasul unde nu-i fierbea oala, era ceva împotriva firii şi obiceiurilor sale. Dar trebuia să deschid cumva discuția: „Ei bine, mi se pare că nu sunteți tocmai bogați. Vreau să spun, Jaan nu a mai făcut încălțări de când… s-a întâmplat lucrul acela cu el.”

„E adevărat el a dobândit un scop înalt.” Păru amuzată de inadecvarea frazei.

„N-a pretins niciodată vreo contribuție, mi s-a spus. Nu îngreunează oare acest fapt situația dumneavoastră financiară?”

Ea scutură capul. „Următorii doi dintre frații săi au ajuns la vârsta când pot munci câte ceva. De fapt s-ar putea angaja de-a binelea însă nu vreau eu – trebuie să mai şi învețe. Şi… discipolii lui Jaan ne ajută. Puțini îşi pot permite o contribuție mare, dar o mică, neînsemnată cantitate de hrană, ca ofrandă fără preț adusă nouă, ei da, asemenea

dar ne susține”.

Luminozitatea de pe figura ei dispăru. Se încruntă spre cana cu ceai şi continuă cu oarecare greutate. „Întâi n-a fost uşor să accept. Chiar ne făcusem pentru totdeauna propriul nostru drum, aşa cum au procedat şi părinții lui Gileb şi ai mei, înainte de căsătoria noastră. Însă ceea ce întreprinde Jaan e atât de însemnat încât... da, acceptarea e un neînsemnat sacrificiu.”

„Atunci, credeți în Caruith?”

Ea-şi ridică privirea către cea a lui Ivar, iar acesta şi-o plecă în timp ce Nomi răspundea: „Să nu-mi cred propriul fiu, bunul copil al meu şi al soțului meu?”

„Oh, da, desigur, stimată doamnă”, se încurcă el. „Cer scuze dacă par că... uitați, sunt un străin. Îl cunosc numai de câteva zile şi... Înțelegeți? Dumneavoastră aveți o credință care să vă conducă în hotărârea că el nu este, ei bine, nu e victima unei iluzii. Eu nu sunt încă în posesia acestei credințe, a acestei cunoaşteri profunde.”

Nomi se înduioşă, se lasă peste masă şi-l bătu uşurel peste mână. „Într-adevăr, Întâiule Născut. Bine faci că întrebi. Mă bucur că în tine a găsit Jaan camaradul demn de care are nevoie.”

Chiar aşa?

Probabil i-a citit lupta interioară pe față fiindcă depăna vorbele mai departe, domol şi privindu-l țintă:

„De ce m-aş minuna că te miri? Şi eu am făcut

la fel. Când a dispărut vreme de trei zile înfiorător de lungi şi apoi a sosit atât de schimbat... Da, am crezut că i s-a spart vreun vas de sânge în creier şi am plâns pentru băiatul meu bun, muncitor, primul copil, care avusese parte de atât de puțin de la viață.

În cele din urmă am înțeles că fusese alesul aleşilor, aşa cum niciun om nu mai întâmpinase o asemenea situație, în vreme sau spațiu. Dar nici bucurie nu era. Întâiule Născut, aşa cum concepem noi bucuria. Gloria lui e tot atât de măreață şi crudă ca şi cea a soarelui. Mai mult ca sigur va trebui să moară. Chiar noaptea trecută am visat că era din nou Jaan pantofarul, căsătorit cu o fată la care mă gândeam eu că e potrivită pentru el şi-mi puneau în brațe primul lor copilaş. M-am deşteptat râzând...” Degetele-i se strânseseră tare pe cană. „Nu se va întâmpla aşa niciodată, desigur”.

Ivar nu ştia dacă va fi capabil să cerceteze mai departe. Îl salvă Robhar, cel mai tânăr învățăcel care tocmai bătu la uşă: „Mi-am închipuit că ați putea fi aici, domnule”, rosti băiatul aproape pe nerăsuflate. Deşi maestrul îl numise pe noul sosit cu un nume fals era evidentă importanța pe care i-o acorda „Caruith va veni cât de repede va putea.” Îi înmână un plic. „Pentru dumneavoastră.”

„Cum?” se holbă Ivar.

„Misiunea către Nova Roma s-a înapoiat,

domnule”, spuse Robhar aproape arzând de tulburare. „S-a adus o scrisoare pentru dumneavoastră. Mesagerul i-a dat-o lui Caruith dar el m-a rugat să v-o aduc direct, rapid.”

Către Heraz Hyronsson era adresată. Ivar sfâşie plicul. La sfârşitul câtorva pagini se lăfăia mândră semnătura *Tanya.* Propria lui relatare o avertizase cum să redacteze răspunsul.

„Scuzați-mă”, bâlbâi el şi se aşeză s-o înghită lacom, s-o citească dintr-o privire.

Când sfârşi rămase o vreme foarte tăcut, cu trăsăturile impasibile. Apoi se scuză că trebuie să plece, promițând că va păstra legătura cu Jaan şi se grăbi afară. Avea de rumegat nişte gânduri dificile, insistente.

XIX

Doar câtorva ofițeri de rang superior dintre camarazi li se spusese cine era Ivar. Ei i se adresau numindu-l Heraz când mai erau şi alții de față, pentru urechile străine. Ivar se arăta pe cât de rar se putea, mâncând cu Yakow şi suita sa, dormind într-o cameră apropiată, care-i fusese repartizată, folosind holurile dosnice, rampele şi ieşirile lăturalnice pentru excursiile lui. În acea vastă construcție, mai mult de jumătate nepopulată, prezența lui trecea aproape neobservată. Corpul armat ştia că şeful lor adăpostea pe cineva

deosebit dar era prea disciplinat să bârfească, să flecărească despre asta.

Astfel, el şi Yakow merseră aproape nevăzuți către camera folosită drept garaj. Jaan era deja prezent acolo, ca răspuns al unui mesaj trimis printr-un curier. Garda salută pe când cei trei pătrunseră într-un avion; şi, fără îndoială, multe îi trecură prin cap soldatului dar orice s-ar fi întâmplat n-ar fi deschis gura. Uşa principală glisă. Bătrânele mâini ale lui Yakow umblară cu măiestrie peste bordul de comandă. Aeronava se ridică, ieşi prin deschiderea centrală, înaintă vreun kilometru pe verticală şi se îndreptă fără grabă spre sud.

Vântul se învârtejea pe când ziua se preschimba în înserare. Vuia împrejurul carcasei, care zbârnâia. Marea Orcus purta calote albe pe suprafața-i oțelie şi zvârlea mânioasă valurile înspre țărm; acolo unde stropii fini izbeau şi se evaporau, sarea devenea imediat o măruntă chiciură. Platforma continentală strălucea roşcat datorită lungilor raze filtrate prin vălul de praf care ascundea deşertul din depărtare; vârful vârtejului se spărgea în nori subțiri iradiind o culoare gălbuie pe cerul negru-vinețiu.

Yakow fixă robotul-pilot automat, îşi roti scaunul şi privi la perechea de lângă el. „Ei bine, iată locul de întâlnire pe care l-ai dorit, Primule Născut”, spuse el. „Acum ne spui de ce ai ținut să fie aşa?”

Ivar simți parcă numai cuțite şi ace înțepându-l peste tot. Îşi fixă privirea pe figura blândă a lui Jaan, amintindu-şi ce zace, de fapt, sub ea şi reculă apoi spre învelişul de apă pe care-l traversau. *Presupun că va trebui să fac față acestora doi, să-i înving,* gândi el cu disperare.

Ei, altcineva nu are cine s-o facă. Nimeni altul în tot acest univers. Ca să-şi alunge senzația acută de singurătate, augmentă gândul că ei ar putea dovedi cu adevărat că-i sunt alături în cauza măreață a eliberării.

„Eu, eu sunt înspăimântat de posibilii spioni, de minusculele microfoane”, rosti.

„Nu există *aşa ceva* în zona mea din Arena” se năpusti Yakow. „Ştii cât de des şi complet controlăm, verificăm”.

„Dar Terrienii dispun de resursele nelimitate ale întregului Imperiu pentru aşa ceva. Pot, de exemplu, să posede personal şi metode nebănuite de noi. Ca telepatia.” Ivar făcu un efort să se întoarcă spre Jaan. *„Tu* citeşti ghidurile.”

„Cu destule limite”, se apără profetul, doar ți-am explicat”.

Da. M-a cărat în miezul muntelui şi mi-a arătat maşina – mecanism – ori ce Dumnezeu pretinde el că e şi conține înregistrarea lui Caruith. Nu m-a lăsat să ating nimic, dar nu-l pot învinui şi chiar nici nu eram dornic să pipăi ceva. Şi acolo mi-a înțeles perfect gândurile. L-am încercat în toate chipurile posibile şi de fiecare dată mi-a spus cu precizie ce

gândesc, ba chiar şi câteva idei de care nu eram perfect conştient. Da.

Probabil nu avea nevoie de telepatie ca să înțeleagă ultragiul adus intimității mele. A zâmbit şi mi-a spus:

„Nu te teme. Posed doar sistemul nervos uman şi acesta nu se încadrează printre cele mai talentate care există, destul de rar, în specia noastră. Sigur, nu pot rezona mai bine decât tine, primule Născut.” Ton tăios: „Asta e cumplit, îngrozitor pentru Caruith, e de parcă ar fi surd sau orb, dar îndură, conştiința dobândită astfel poate ajuta la cunoaşterea realității. Şi aici, jos…” Cu măreție, glorios: „Aici, cea dintâi întruchipare a făpturii lui trudeşte să amplifice, să recodifice, asemenea unui centru cerebral viu. Înlăuntrul actului său operațional, Caruith – Joan este o parte a ceea ce ar trebui de drept să fie: a ceea ce va fi din nou, când seminția sa se va reîntoarce şi va face ca trupul nostru să se transforme.”

Oricum, cred câte ceva din ceea ce susține el. Amplificarea artificială şi puterea absolută telepatică sunt mai presus de ştiința Terriană: dar am citit despre experimente cu ele, în vremuri străvechi, când cunoaşterea Imperiului era mai evolutivă decât acum. O asemenea tehnologie nu e prea îndepărtată de capacitățile noastre prezente: e o chestiune mai mult de inginerie decât de cercetare pură.

Desigur, e un avans deloc neînsemnat față de

ceea ce ştim noi, dacă ținem seama de înregistrarea întregii personalități şi impunerea schemei, a modelului asupra unui membru al unei specii complet diferite…

„Ei bine”, spuse Ivar, „dacă tu, folosind metode ce nu au fost create pentru tipul tău de organism, scotoceşti perfect creierele pe o distanță de sute de metri sau mai mult, cum ar fi oare atunci cei mai dotați, ce performanțe realizează ei?”

„Nu există non-umani pe teritoriul Orcan”, zise Yakow.

„Cu excepția lui Erannath”, i-o întoarse Ivar.

Oare barba albă are trăsăturile crispate? Oare Jaan a tresărit? „A, da”, fu de acord Comandantul. „O excepție temporară. Nu se află xenofoți în Arena sau în oraş.”

„Ar putea fi mutanți umanoizi, croiți astfel genetic, care s-au strecurat”, scutură Ivar din umeri. „Sau nu e vorba deloc de telepatie; or fi niscaiva «trucuri» pe care detectoarele voastre nu le-au prins. Vă repet, voi probabil nu vă dați seama în măsura în care o fac eu, câtă varietate există pe miile de planete ale Imperiului. Nimeni nu poate ține o evidență. Imperiul poate importa surprize pentru noi, de undeva de foarte departe”. Oftă. „Sau de acord, numiți-mă paranoic. Socotiți această excursie inutilă. Probabil aveți dreptate. Faptul e ca, totuși, trebuia să hotărăsc cum să procedez – chestiunea nu mă implică doar pe mine ci întreaga societate căreia îi aparțin – şi mă simt

mai liniştit discutând în afara oricărei supravegheri posibile, imaginabile.”

Aşa cum ar fi vizuina din interiorul Muntelui Cronos.

Şi dacă am dreptate în bănuielile mele, cred că aparatura respectivă nu-mi sesizează gândurile la distanța asta. Altfel, suspiciunea bruscă, stârnită de scrisoarea Tanyei, m-ar fi condus la arest.

Jaan întrebă cu viclenie: „Să te fi impulsionat, oare, reîntoarcerea misiunii noastre din Nova Roma?”

Ivar aprobă fără putere.

„Mesajul pe care l-ai primit de la logodnica ta...”

„L-am distrus”, admise Ivar, fiindcă nu s-ar fi putut sustrage, dacă i s-ar fi cerut să arate ce conținea scrisoarea. „Din pricina elementelor strict personale.” Cei doi nu fură prea surprinşi: cei mai mulți nordici ar fi procedat la fel. „Cu toate acestea, puteți bănui ce e adevărat, că ea a discutat cu legătura sa din mişcarea de eliberare. Scrisoarea mea către Tanya şi discuțiile avute cu emisarul trimis au convins-o că interesele noastre coincid cu ale voastre în scuturarea de sub jugul Imperiului.”

„Şi-acum doreşti mai multe detalii”, spuse Yakow.

Ivar aprobă din nou. „Domnule, dumneavoastră n-ați face la fel? Mai ales că, se pare, Comisarul Desai e de acord cu planul dumneavoastră. Asta înseamnă că Terrienii vor veni să discute şi să

ducă la îndeplinire creşterea economică a acestei regiuni. Ce înseamnă asta pentru eliberarea noastră?”

„Credeam că am explicat deja”, răspunse cu răbdare, Jaan. „Planul îi aparține lui Caruith. Prin urmare, e cu bătaie lungă, cum trebuie să şi fie; căci oare ce speranță poate sălăşlui numai în arme? Hai să ne răsculăm înainte ca vremea să fie prielnică, şi Imperiul ne va zdrobi ca un deget ce striveşte o furnică.”

Planul lui Caruith… Nava trecuse deasupra mării şi a culturilor agricole care-i mărgineau țărmul de sud şi se îndrepta către adevăratul deşert. Această țară făcea ca Pustiul Mohorât al Ținutului de Fier să pară luxuriant. Stânci roase urcau deasupra dunelor cenuşii; praful se aduna în vârtejuri purtate de vânt; Ivar zări fosilele unor monştri oceanici, prea puține însă căci vântul erodase şi ultimul semn de viață. Spre vest, jos, Virgil strălucea într-o ceață, un abur care şuiera.

„Ideea pare… grozavă, chiar extrem-subtilă… Poate oare vreun non-uman să ne înțeleagă, să pătrundă spiritul atât de profund?” se nelinişti el.

„Aminteşte-ți, fiind în mine, el e pe jumătate uman”, replică Jaan; „şi pe lângă asta are o experiență de multe milioane de ani în spate. Oamenii nu sunt mai altfel construiți, mai deosebit, decât oricare alt sofont. Caruith descoperă asemănări între rase, acolo unde noi nu distingem nimic, suntem orbi.”

„Şi eu devin nerăbdător”, suspină Yakow. Tânjesc să văd odată că suntem liberi, dar nu cred că voi apuca să trăiesc ceasul. Totuşi, Caruith are dreptate. Trebuie să-i pregătim pe toți Aeneizii, astfel încât, atunci când va veni ziua, să se ridice toți, deodată.”

„Expansiunea comercială e un mijloc spre acel scop”, îi asigură Jaan, „Îi vom stârni pe Orcani să călătorească de-a lungul şi de-a latul planetei, întâlnind orice alt tip de Aeneid, influențând prin credință şi înflăcărare. Oh, trimişii noştri nu vor predica; nu vor şti nimic decât că au însărcinări practice de îndeplinit şi aranjamente de făcut. Dar, inevitabil, vor dialoga şi asta va stârni interesul, încât nordicii sau Oamenii Râului sau Tineranii sau orice ar fi îşi vor invita prietenii să vină pentru a auzi ce spune străinul.”

„Am auzit povestea asta de câteva ori”, replică Ivar, „dar am încă, totuşi, probleme în a înțelege pe deplin. Uitați domnilor. Nu vă aşteptați la o convertire în masă la crezul Orcan, nu-i aşa? Vă spun că ar fi imposibil.

Grupările Aeneizilor sunt extrem de diverse şi puternic ancorate în religiile lor specifice: religii tradiționale, păgânism, Cosmenosis, rituri ancestrale, în general orice ține de cult.”

„Desigur”, rosti Jaan încetişor. „Însă nu apreciezi ca, de fapt, ceea ce contează, Întâiule Născut, e crezul lor de neclintit, oricare ar fi el? Orcanii vor face, prin vorbă şi exemplu, ca fiecare

Aeneid să-şi intensifice ardoarea. Şi nimic din mesajul meu nu contrazice vreo dogmă de bază a acelor credințe. Dimpotrivă, reîntoarcerea Anticilor împlineşte toate speranțele, indiferent de forma în care se manifestă”.

„Ştiu, ştiu. Regret, continui să fiu sceptic. Dar nu are importanță. Nu cred că se va înfăptui ceva rău; şi, aşa cum spui, s-ar putea să se mențină viu spiritul rezistenței. Aşadar, cum rămâne cu mine? Ce trebuie să fac în tot acest timp?”

„Nu foarte departe de viitor”, spuse Yakow, „vei ridica stindardul independenței. Trebuie să facem întâi pregătirea; nu aveam voie să riscăm să fii capturat imediat de inamic. Cel mai probabil va trebui să petreci ani în afara planetei spre a pune gherila în stare de război, pe Dido, de exemplu, sau vizitând reşedințe străine ca să negociezi sprijinul lor.”

Ivar îşi stăpâni nervii şi-l întrerupse: „Domenii ca Ythri?”

„Ei… da.” Yakow alungă propria infinitezimală îndoială: „Da, am putea primi ajutor de la Domeniu, nu însă câtă vreme sunteți doar un grup de proscrişi, ci mai apoi, când cauza noastră se va contura vastă.” Se aplecă înainte. „Sincer, rolul tău inițial va fi unul de diversiune. Vei distrage atenția Imperiului de la a urmări prea atent efectele pe care le vor avea călătoriile Orcanilor peste tot, prin Aeneas. Nu poți spera să îndeplineşti mai multe, cel puțin nu în primii ani.”

„Nu ştiu”, spuse Ivar cu toată încăpățânarea pe care-o putea strânge de prin străfunduri. „Am putea obține ajutor clandestin de la Ythri mai curând, poate chiar imediat. Anumite aluzii pe care le-a făcut Erannath...” Se înțepeni mai bine în scaun. „De ce n-am merge să vorbim cu el acum pe loc?”

Jaan privea într-o parte, Yakow spuse: „Mă tem că n-ar fi momentul potrivit, Primule Născut.”

„Cum așa? Unde se află?”

Yakow bocăni în podea cu enervare: „Nu-ți face griji tocmai despre inamic. Ce nu cunoști, nu poți divulga. Sunt nevoit să-ți solicit răbdare în această privință.”

Lui Ivar i se păru că vântul tăios de afară îşi făcuse culcuş între coastele sale. Se întrebă cât de bine poate mima încuviințarea și relaxare: „De acord”.

„Ar fi cazul să ne întoarcem”, zise Yakow. „Noaptea se apropie.”

Se roti el însuşi cu scaunul şi apoi manevră avionul. Amurgul întuneca deja cabina fiindcă furtuna se întețise. Ivar binecuvântă umbra ce cuprindea şi fața lui. Dar bătaia puternică a pulsului ca an ciocan pneumatic ce auzea ea oare în afară? rosti destul de încet: „Ştii, Jaan, despre un anume aspect n-am auzit niciodată vorbindu-se. Cum arată rasa lui Caruith?”

„Nu contează”, fu răspunsul. „Sunt mai mult spirit decât trup. Într-adevăr, unicitatea lor

include numeroase specii deosebite. Gândeşte-te la Dido. În final, toate rasele vor fi incluse.”

„Uh-huh. Totuşi, nu mă pot abține de a fi curios. Hai să vedem cum arată corpul care este supus acum examinării scanerului…”

„Păi… ei…”

„Hai, încearcă. Poate că Orcanii sunt atât de puțin familiarizați cu tablourile, cu pictura încât nu-i interesează imaginea. Te asigur, camarade, alți Aeneizi sunt de părere diferită. Vor întreba. Şi atunci de ce să nu-mi spui şi mie?”

„Kah, hm, *kah…”,* cedă oarecum Jaan. Părea puțin descumpănit, de parcă superimpusa conştiință nu lucra bine la o distanță mare de radiațiile întăritoare emise de făptura aflată sub pământ. „Da. El… parte bărbătească, da, din specie bisexuată, cu sânge cald… nu mamifer; descinzând din ornithoizi… arătând omeneşte în unele moduri, dar frumoşi, mult mai rafinați, mai cizelați ca noi. Trăsăturile fine tăiate în unghiuri ascuțite; vocea ca o muzică… Nu“ Jaan se întrerupse. „Nu vă voi spune mai mult, pentru că n-are nicio importanță.”

Ai spus destul, exultă Ivar.

Conversația se rări, se risipi, pe parcursul restului călătoriei. Pe când nava se întorcea către Arena, care devenise un morman de întunecime țintuit ici-colo prin câteva lumini. Primul Născut spuse: „Vă rog, aş vrea să călătoresc singur şi să meditez. Obişnuiesc să umblu prin spațiu, în

solitudine când iau decizii importante. Ce-ar fi să-mi împrumutați aparatul ăsta zburător? Mă voi îndrepta spre o zonă liniştită în care să mă pot aşeza, să privesc către lune şi stele – apoi mă voi întoarce înaintea zorilor şi vă voi anunța ce-am hotărât. De acord?”

Avusese grijă să-şi compună în minte şi să tot repete discursul. Yakow nu ridică nicio obiecție; Jaan îl bătu prieteneşte pe umăr. „Sigur”, spuse profetul. „Curajul şi înțelepciunea să te însoțească, dragul meu.”

După ce-i depuse la sol pe cei doi, Ivar se ridică rapid tăind aerul ca un fulger, în graba sa de-a se îndepărta. Teama, frica de a nu fi urmărit îi strângea inima ca o gheară.

Neîndurător îi zbârnâi prin cap: *Nu sunt infailibili. I-am luat prin surprindere. Jaan trebuie să-şi fi pregătit o descriere – dar una adevărată – probabil care se potriveşte exact cu ceea ce mi-a relatat Tanya din partea Comisarului Desai, despre agentul Merseian pierdut prin Aeneas.*

Vântul tăios de după amurg umplea cu nisip fin aerul din jurul părții mai joase a muntelui. Lavinia arăta o jumătate întunecată de disc deasupra, nedând vreo lumină clară; şi nici stele nu se iviseră. Nu se distingeau satele şi fermele împrăştiate pe culmi. Vizibilitatea sfârşea la numai câțiva metri.

Bazându-se, pentru aterizare, numai pe dispozitivul navei, Ivar se întreba dacă acesta era

un noroc pentru el. Putea coborî fără a fi văzut acolo unde, altfel, ar fi trebuit să staționeze ascuns după movile sau prin vreo livadă şi apoi să se târască pe burtă kilometri întregi. Într-adevăr, nu prea avea de ales. Umblând printr-o furtună, în deşert, fără protecția unui echipament special şi fără vreun ghid ar fi putut uşor pierde drumul şi, oricum, multe primejdii îl pândeau. Dar şi apropiindu-se de oraş şi Arena, risca să fie detectat de vreun post de pază şi să se trimită o patrulă pe urmele lui.

Ei bine, cel mai rău pe lume ar fi fost să se reîntoarcă blând, supus, la improvizata-i locuință. Descoperi cu bucurie că teama îl părăsise, aşa cum dispar foamea şi setea flămândului, îndepărtată acum de tensiunea care se scurgea prin el. Se îmbrăcă, se echipă cu supercostumul special, pe care fiecare îl are cu el în vreo călătorie, deschise uşa şi sări pe sol.

Vijelia țipa şi zumzăia jur-împrejur. L-au învăluit îndată frigul şi un miros de fier. Nisipul cu bob mare îl izbea, îl rănea. Îşi fixă pe față masca pentru noapte şi bâjbâi înainte.

Timp de un minut se întrebă dacă să continue să meargă aşa razna ori să-şi facă un plan. Apoi dezghiocă cu vârful încălțării o piatră care căzuse dintr-o grămadă stricată de noua excavare. Intrarea către tunelul unde îl dusese era astupată, ferecată.

Ivar nu aprinse felinarul luat dintre

instrumentele navei până nu ajunse sus, la deschizătură. Apoi, odată aflat acolo, apucă strâns lampa, pe când căuta, cu mâna liberă, încuietoarea.

Numai pentru a o feri de vreme rea, căci uşa făcută de mână omenească nu avea nevoie de zăvor împotriva unui popor a cărui credință era fondată pe vestigii. Când o închise în urmă-i Ivar rămase într-o completă tăcere, un frig nemişcat de vreun curent oarecare de aer şi un întuneric a cărui densitate, consistentă, era destrămată doar de raza palidă a lămpii. Răsuflarea răsuna prea zgomotos în auz. Degetele-i obosiseră de greutatea tecii cuțitului pe care-l avea de la Casa Vântului – însă era singura lui armă. Altceva, orice alt mijloc de apărare pe care l-ar fi purtat mai devreme, ar fi provocat imediat bănuieli.

Ce voi găsi, oare?

Nimic, probabil. Aş putea să mă uit mai îndeaproape la maşina lui Caruith, dar nu am scule s-o deschid şi s-o studiez. Cât despre ce s-ar putea afla în altă parte… aceste coridoare se tot răsucesc, întortocheate, în nesfârşite moduri diferite.

Totuşi, cea mai nouă descoperire, ascunsă în mod plauzibil pe când explorarea continuă, aici poate exista – indiferent care ar fi aceasta. Şi… Privirea-i căzu pe praful de milioane de ani, învârtejit şi scormonit ca şi cel de pe Lună, atunci când primii oameni au aselenizat… *aş putea găsi urme care m-ar duce mai departe, dacă cineva a pătruns*

vreodată pe-aici înaintea mea.

Începu să meargă. Zgomotul paşilor suna sec, având ecou în cripta fără vârstă.

De ce-o fac? Pentru că Merseienii au oare vreun rol în evenimente? E rău dacă au participat? Tanya e mulțumită de ce a auzit. Crede că Roidhunate ar putea cu adevărat să ne ajute şi speră că voi fi cumva în stare să dau de acel agent.

Dar şi Ythri ne-ar fi de folos. În orice caz, de ce nu mă lasă conducătorii Orcani să-l văd pe Erannath? Scuzele lor nu au acoperire.

Şi dacă Anticii acționează prin Merseieni, aşa cum e de imaginat, de ce l-au amăgit pe Jaan? N-ar trebui ca el să ştie asta?

(Oare ştie? N-ar fi o informație prin unde. Imperiul Terrian poate respinge foarte simplu pretențiile lui Jaan ca pe nişte fărâme ale unui cult, căruia i-aş aduce mai multe necazuri ca să-l elimin, să-l suprim, decât merită… dar niciodată dacă Imperiul consideră Merseia în spatele afacerii! Aşa încât, probabil, el cunoaşte întreaga istorie! Numai că ceva e în neregulă. Jaan e prea sincer, prea fascinat şi, da, prea tulburat ca să joace pe două planuri. Nu-i aşa?).

Trebuie să descopăr adevărul sau pierd orice drept aş avea vreodată de-a fi conducătorul poporului meu.

Ivar continuă să păşească în întunecime.

XX

La vreun kilometru adâncime în interiorul muntelui, se opri înaintea camerei unde se găsea templul ascuns al lui Jaan. Raza de lumină a felinarului atinse în treacăt enigma metalică înainte de-a cerceta podeaua tunelului.

Aici fuseseră destule vizite de curând, astfel că praful era râcâit într-un adevărat talmeş-balmeş. Lucrul din cameră mai aruncă o ultimă sclipire şi se pierdu din vedere. Ivar nu avea decât un strop legănător de lumină pentru a scobi un loc în beznă pentru propria-i persoană. Acum, că avansa încetişor, cu grijă, liniştea era aproape copleşitoare. *Bum – Bum,* bătea inima lui, *bum-bum, bum-bum.*

După câțiva metri negura se sfârşi. Nu s-ar fi mirat deloc dacă ar fi zărit urme de tălpi. În afară de Jaan, ofițerii din Camaraderie, pe care profetul i-a adus în partea asta, cu siguranță că s-au aventurat poate chiar mai departe. Ceea ce l-a oprit pe Ivar a fost neaşteptata rânduială. Podeaua fusese măturată-lună.

Zăbovi câteva clipe, în vreme ce gândurile îi încolțiră. Când începu iar să meargă, cuțitul se găsea în palma-i dreaptă.

Acum tunelul se ramifica în trei culoare. Era logic să se oprească oricine ajunge aici. Intrarea în labirint era o sarcină potrivită unor oameni de ştiință dotați cu echipament; dar nici unui savant

nu i-ar fi fost permis să rămână înăuntru mult timp. Ivar văzu că mătura, sau orice va fi fost, ştersese toate urmele. *Perfect gândit, plănuit,* se infiltrase şi se scurse ideea prin el. *Vizitatorii n-ar observa, probabil, că a fost măturat, decât dacă s-ar găsi într-un loc unde schimbarea în stratul de praf ar fi evidentă. Sau dacă se aşteaptă oarecum la acest fapt, ca mine… se aşteaptă ca urmele ciudate să fi fost înlăturate…*

Merse în fiecare bifurcație şi văzu că munca manuală se isprăvea, la scurtă distanță, în două dintre ele. Ce continua apoi era o simplă îngrămădire, un morman prăbuşit de veacuri. A treia deschizătură fusese măturată şi mai departe, deşi nu chiar complet, chiar de toate urmele. Două perechi din aceste urme erau umane, una Ythriană; numai cele ale omului se şi reîntorceau. Altele era suprapuse, aşadar mai recente.

Aparțineau unei făpturi care umbla pe gheare ca de pasăre.

Ivar se opri iar. Frigul muşca cu furie din el.

Să mă întorc imediat şi să fug?

Unde aş putea să fug?

Şi Erannath… Asta îl hotărî. Ce alt prieten le mai rămânea Aeneizilor liberi? Numai Ythrianul – dacă mai era viu.

Ivar păşi tiptil. Două uşi se căscau în drumul său. Le lumină, dar nu văzu decât nişte încăperi goale, de forme ciudate.

Apoi podeaua se înclină brusc în jos şi el se

învârti pe o spirală: dintr-o boltă undeva sus, în peretele drept, se zărea o sclipire pal-gălbuie.

Nu-şi permisese nicio clipă să se sperie, să se intimideze, îşi înşfacă lampa şi se ghidă după pata de lumină. Echilibrându-se printr-un salt, cercetă atent colțul.

Altă chilie, de data asta hexagonală şi cu tavan înalt, înaintând vreo şapte metri în stâncă. Umbrele spânzurau în ea tot atât de apăsătoare, sumbre, înghețate şi nemişcate ca şi aerul dinăuntru. Era întrerupte de o masă masivă de metal, pe care se aflau, sudate, un glob luminos, un dispozitiv sanitar şi un lanț lung de un metru. Tot pe masă existau, fără însă a fi prinse de ceva, un pahar de plastic şi un ulcior cu apă, iar pe jos se întindea o saltea, singurul relief pe duritatea iridescentă.

„Erannath!” strigă Ivar.

Ythrianul se curbă, pe somieră. Penele sale erau terfelite şi murdare, țeasta sfrijită, numai piele şi os. Lanțul se sfârşea cu o cătuşă care îi înconjura încheietura mâinii stângi.

Ivar intră. Ythrianul se luptă cu fantasmele care-l bântuiau şi îl recunoscu. Creasta i se îndreptă, ochii galbeni deveniră foc şi pară. *„Hyaa-aa”*, răsuflă el.

Primul Născut îngenunche să-l îmbrățişeze. „Ce ți-au făcut?” strigă omul? „De ce? Dumnezeule, ticăloşii ăia…”

Erannath se scutură singur. Vocea îi era

răguşită, dar începea să devină puternică. „N-avem vreme de sentimentalisme. Ce te-a adus aici? Ai fost urmărit?”

„Sunt suspectat”, se trase Ivar înapoi pe călcâie şi îşi îmbrățişă genunchii să-şi stăpânească tensiunea nervoasă. Prizonierul era forte conştient de urgență; se vedea asta din fiecare tremurare a. Penajului. Şi cine mai bine ca el ştia despre primejdiile ascunse în acest mormânt? Niciodată ca până atunci nu funcționase atât de rapid mintea lui Ivar.

„Nu”, zise el, „nu cred că mă bănuiesc într-o prea mare măsură. M-am scuzat că vreau să zbor de unul singur, m-am întors şi am aterizat sub protecția furtunii de nisip, n-am zărit pe nimeni când am intrat. Ceea ce m-a îngrijorat a fost vestea primită azi din scrisoarea de la iubita mea. A aflat despre un agent secret Merseian, aflat oriunde în largul planetei Aeneas, telepat cu o putere apreciabilă. După descrierea lui Jaan este Caruith. Imediat m-am gândit că se joacă o şmecherie urâtă, Jaan ar fi trebuit să aibă mai puțin respect față de sentimentele mele şi să cerceteze misiva – nu am arătat răvaşul nimănui şi m-am ținut departe de Arena pe cât am putut, înainte de-a mă reîntoarce spre a mă convinge singur despre ce este vorba.”

„Ai procedat bine”. Erannath îşi izbi ghearele deasupra capului lui Ivar; acesta înțelese că era un mod de a-l face atent. „Bagă de seamă,

Aycharaych e alături. Să sperăm că doarme şi va sforăi până ce pleci”.

„Până *plecăm.*”

Erannath chicoti. Lanțul său zornăi. Nici nu se obosi măcar să-l întrebe cum crede că l-ar putea tăia.

„Voi aduce scule”, spuse Ivar.

„Nu. Ar fi mult prea riscant. Trebuie să mă scapi cu vorba. În acest fel, dac-o faci meşteşugit, probabil voi fi eliberat fără a mi se face rău. Aycharaych nu e răzbunător. Îl cred când spune că regretă atunci când trebuie să mă tortureze.”

Torturat? Nicio urmă, niciun semn… Desigur, să-l ții închis pe regele cerului, înlănțuit, îngropat de viu, zi şi noapte, departe de soare, stele, vânt. Ar fi fost mai puțin crud dacă l-ar fi perpelit pe un foc domol. Ivar se sufoca de mânie.

Erannath văzu şi-l preveni: „Nici indignarea nu ți-o poți permite aici. Ascultă. Aycharaych mi-a vorbit deschis. Bănuiesc că trebuie să fie singur, închis aici jos doar cu maşinăriile lui şi şnurul prin care-l manevrează ocazional pe profetul-marionetă. Sau consideră că prin discuție produce asociații în conştiința mea şi astfel poate citi mai mult din ceea ce ştiu eu? De aceea, poate, am fost lăsat în viață. Intenționează să mă sece de informații.

„Ce e el?” şopti Ivar.

„Născut pe o planetă numită Chereion, undeva prin Merseian Roidhunate. Civilizația lor e veche,

veche... odinioară larg răspândită şi puternică – da, spune că Anticii, Constructorii erau Chereioniți. Nu mi-a explicat de ce s-au retras. Spune doar că acum sunt extrem de puțini şi puterea pe care o exercită e una pe de-a-ntregul izvorâtă din creier.”

„Nu sunt, deci, uh, super-Didonieni... intelecte care unifică galaxia, aşa cum crede Jaan?”

„Nu. Şi nici nu poartă vreun război, vreun conflict filosofic între ei înşişi cu privire la destinul esențial al creației. Aceste poveşti servesc numai scopului lui Aycharaych.” Erannath se îndoi pe ghearele aripilor sale. Capul i se întindea înainte, către întunericul galeriei. „Ascultă”, spuse el: „N-avem decât foarte puțin timp – asta în cel mai bun caz. Nu mă întrerupe decât dacă devin ininteligibil, îmi pierd şirul. Ascultă. Şi ține minte.”

Cuvintele-i ieşeau cu greu, şuierate, ca o vijelie de toamnă: „Ei păstrează resturi de tehnologie pe planeta Chereion, pe care nu le-au împărtăşit, nu le-au arătat maeştrilor Merseieni dacă într-adevăr Merseienii le sunt învățătorii şi nu, în fapt, uneltele. Mă tot gândesc la aspectul ăsta. Ei, nu e cazul să ne oprim pentru speculații. Aşa cum s-ar aştepta oricine, tehnologia se referă exclusiv la minte. Fiindcă sunt extraordinari telepați, mai dotați decât ne permite ştiința noastră să ne imaginăm că ar fi posibil.

„Există o calitate esențială a mințit care merge mai departe decât limbajul. Dacă e nevoie,

Aycharaych poate citi gândurile *oricărei* ființe – orice limbă, a oricărei specii, pretinde el – fără a cunoaşte simbolismul acelei creaturi. Presupun că aproape instantaneu analizează modelul, identifică elementele de logică universală şi națională, iar apoi continuă reconstruind întreaga configurație mentală – ca şi cum sistemul său nervos include nu numai sensibilitatea la radiațiile emise de alții ci şi un calculator semantic organic, cu nimic egalat de ceea ce a construit până acum Civilizația Tehnică.

„N-are importanță! Capacitățile lor i-au condus pe oamenii de ştiință Chereioniți la concentrarea asupra psihologiei şi neurologiei. De milioane de ani această ştiință a devenit închistată, ca de altfel întreaga lor civilizație, închistată, depreciată, muribundă… Aycharaych singur, probabil, încercă să acționeze în mod realist, străduindu-se să oprească pieirea neamului său. Nu ştiu. Ceea ce ştiu singur este că slujeşte Domeniul Roidhunate ca ofițer al Serviciului Secret, cu o misiune specială, fără sediu fix. Asta implică punerea la cale a necazurilor pentru Imperiul Terrian, ori de câte ori are ocazia.

„Pe timpul regimului Snelund s-a învârtit prin Sectorul Alpha Crucis. Nu era dificil, căci proasta guvernare deja condusese la corupție şi confuzie generală. Conflictul pentru Jihannath a îndreptat totul către criză şi Merseia avea tot interesul să provoace greutăți la granița cu Terra.

„Aycharaych a aterizat în secret pe Aeneas şi a colindat după pradă. A descoperit mai mult decât o planetă în fierberea răzmeriței. A găsit potențialul a ceea ce ar putea destrăma Imperiul. Căci toți oamenii de aici, în toată diversitatea lor, sunt profund religioşi. Dă-le un crez comun, o cauză de misionar şi vor deveni fanatici.”

„Nu”, nu se putu abține Ivar să nu protesteze.

„Aycharaych aşa crede. A petrecut mult timp şi a cheltuit o enormă energie în lumea voastră, oricât de valoros ar fi fost, prin darul său, oriunde în altă parte.”

„Dar – o planetă, câteva milioane contra...”

„Cultul se va răspândi. Vorbeşte despre religii noi, militante. În trecutul vostru îndepărtat... Islam, acesta e numele uneia? — religii care au adus la putere triburi obscure şi au smuls vechile dominări, din rădăcină, într-o singură generație.

„*Trebuie* să mă grăbesc. A descoperit că locul cel mai probabil al primei scântei a fost aici, unde Anticii meditau, centrul fiecărei conştientizări. În visătorul Jaan, ale cărui existență şi circumstanțe s-au nimerit a fi cele ale unui veritabil arhetip-uman, Aycharaych consideră a dezvolta cel mai potrivit caracter inflamabil.

„Aycharaych nu poate proiecta singur un gând într-un creier care nu are structura de a-l primi. Dar are, în schimb, o maşină care e capabilă. Nu-i nimic fantastic: oameni, Ythrieni sau Merseieni-ingineri, desigur – ar putea concepe acelaşi

mecanism, dacă ar avea un stimulent. Noi n-o facem, fiindcă pentru noi utilitatea ar fi una de mică importanță; comunicațiile electronice se potrivesc mai bine modulului nostru de viață.

„Aycharaych, totuşi… Telepatia de mai multe tipuri aparținea evoluției pe planeta lui. Îți reaminteşti avortonii – animalele pe care le țineau Tineranii? Mă tot întrebam ce-i cu ei şi el mi-a confirmat că originea acelora e pe planeta Chereion. Fără îndoială, efectul lor asupra oamenilor i-a sugerat lui Aycharaych acest plan.

„L-a atras pe Jaan aici, jos, în vizuina din aceste labirinturi, l-a drogat şi… s-a gândit la el… într-un anume fel, folosind acea maşină – până atunci i-a imprimat o serie de false amintiri şi un anume limbaj specific, convingându-l să pornească de-acum cu această nouă personalitate. Apoi şi-a eliberat victima”

„Schizofrenie provocată. Personalitatea dublată. Un om care era sănătos, făcut astfel se audă, «voci», se cutremură Ivar.

Erannath avea un suflet mai tare; sau doar trăise cu aceste fapte cunoscute, acolo, mai mult timp, în închisoare? El continuă: „Aycharaych a părăsit lumea aceasta a voastră, având misiunea de a produce alte necazuri. Ceea ce făcuse pe planeta Aeneas ar fi putut sau nu să rodească; în caz negativ nu pierduse nimic altceva decât timp.

„S-a reîntors mai târziu şi a găsit roade peste aşteptări. Jaan câştigase adepți peste tot în

ținutul Orcan. Zvonuri ale noului mesaj fuseseră împrăştiate de-a lungul globului de apostoli, totdeauna avizi de orice ar putea hrăni un crez şi dornici măcar de un cuvânt aducător de speranță.

„Evenimentele trebuie conduse cu măiestrie şi răbdare, desigur, căci, în caz contrar, mişcarea ar duce nu la o revoluție urmată de o cruciadă ci la o transformare într-o altă sectă. Aycharaych s-a stabilit aici jos spre a urmări, a conspira, implantând de atunci în Jaan, din ce în ce mai des, cu ajutorul maşinăriei, revelații de-ale lui Caruith…”

Ythrianului i se retează vocea. Sâsâi. Mâna-i liberă reteză aerul. Ivar sări în picioare şi se roti pe călcâie.

Figura din pragul uşii, zugrăvită în contra nesfârşitei nopți, zâmbea. Era mai mult decât un semiumanoid, înalt şi zvelt, într-o mantie cenuşie; dar picioarele-i goale se terminau cu gheare. Pielea lucea aurie, creasta de pe capul altfel chel se înălța albastră, ochii păreau de bronz, calzi. Fața era extrafină, super modelată. Într-una din delicatele-i mâini ținea un explozibil.

„Salut”, aproape cântă el.

„Te-ai trezit şi ai simțit”, scrâşni Erannath.

„Nu”, răspunse Aycharaych. „Visele mele totdeauna ascultă. Apoi, totuşi, da, am aşteptat să vă terminați discuția.”

„Şi acum?” întrebă Ivar din mijlocul coşmarului în care se găsea.

„Păi, asta depinde de tine, Primule Născut”, răspunse Aycharaych cu o neschimbată politețe. „Pot să-ți urez, extrem de sincer, bun venit?”

„Tu… lucrezi pentru Merseia…”

Puşca activată cu energie nu se clintise în mâna lui Aycharaych, iar cuvintele-i curgeau liniştit; „Adevărat. Ai vreo obiecție?

„Dorința voastră arzătoare e libertatea. Dorința Domeniului Roidhunate este ca voi s-o dobândiți. Aceasta e calea.”

„T-t-trădare, crimă, tortură, invazie şi chinuire a ființelor…”

„Existența foloseşte întotdeauna mijloace condamnabile Primule Născut, nu te mândri peste măsură. Eşti pregătit să lansezi un război în care dacă vei izbuti, vor pieri milioane, alții vor fi mutilați, înfometați, hăituiți, îndurerați. Eşti, deci, sau nu, pregătit pentru aşa ceva? Eu nu fac altceva decât să te ajut. Asta e oribil? Ce fericire a pierdut Jaan care să nu-i fi fost de mii de ori înapoiată?

„Şi Erannath?”

„Nu-l lua în seamă”, vorbi răguşit Ythrianul către Ivar. „Gândeşte-te de ce doreşte Merseia ca Imperiul să colcăie de convulsii şi să se destrame. Nu pentru libertatea Aeneizilor. Nu, ci pentru a ne devora bucățică cu bucățică.”

„Ce?” Ivar se împletici pe locul unde stătea. „El? Nu!”

„Logic, cine altcineva te-a trădat, sus pe râu,

odată ce a aflat cine eşti?”

„A continuat să mă însoțească…”

„Nu avea niciun mijloc de a preveni evadarea ta, aşa cum s-a petrecut. Aşadar, datoria sa era de a te însoți, cu speranța de-a transmite alt mesaj mai târziu şi între timp strângând informații suplimentare despre născuta mişcare de rezistență. A fost exact acelaşi motiv esențial care mai devreme te-a ajutat să scapi din oraş, după ce a obținut mai mult decât simpla bănuială a identității tale.”

„Îi ştiu scopul – n-am vegetat sub pământ, doar, ci m-am mişcat încoace şi încolo prin lume – şi i-am ordonat lui Jaan, care la rându-i a transmis Comandantului Yakow.” Aycharaych suspină. „A fost neplăcut în ceea ce-l priveşte pe Erannath. Dar misiunea mea era de a extrage tot ce pot din el.”

„Erannath”, se rugă Ivar, „spune că nu-i adevărat!”

Ythrianul ridică mândru capul şi răspunse arogant:

„Adevărul trebuie să-l găseşti în tine însuți, Ivar Frederiksen. Ce intenționezi să faci: devii altă creatură pentru Aycharaych sau te zbați pentru viața poporului tău?”

„Ai, oare, de ales?” murmură Chereionitul. „Nu-ți doresc răul. Cu toate astea, eu însumi sunt în război şi nu mă pot crampona de vieți individuale. Te vei alătura nouă, de bună voie şi pe de-a-

ntregul sau vei muri.”

Cum i-aş putea spune ce doresc? Prin teamă şi durere, Ivar simţi cum îl pironesc ochii aurii. În spatele lor se afla probabil acel intelect deosebit, urmărind, scotocind, descifrând. *Va şti ce am de gând să fac înainte chiar ca eu să pricep ce vreau.* Cuţitul îi zăngăni pe podea. De ce nu m-aş preda? *Poate ar fi bine pentru planeta Aeneas, indiferent ce spune Erannath. Şi altcumva…*

Totul explodă. Ythrianul apucă zdravăn cuţitul. Echilibrându-se, balansându-se pe una din uriaşele-i aripi, o aruncă pe cealaltă asupra lui Ivar, zvârlindu-l la adăpostul ei.

Aycharaych probabil n-a băgat de seamă ce s-a petrecut în capul vânătorului. Acum trase. Flacăra izbucni şi pârjoli. Ivar văzu o albăstrime orbitoare, simţi miros de ozon şi de carne pârlită, arsă.

Se înclină la o parte din calea morţii.

Erannath se încovoie înainte. În urmă-i rămase braţul înlănţuit. Îl smulsese pur şi simplu de la încheietură, îl ciopârţise. A doua lovitură distrugătoare l-a rupt în bucăţi. Aripa teafără fu coborâtă. Zvârlit îndărăt la perete, Aycharaych se prăbuşi buimăcit. Arma îi căzuse.

Ivar se năpusti să apuce puşca. Erannath se mişcă. Sângele gâlgâia prin penajul înnegrit. Un ochi îi fusese smuls. Respiraţia era şuierătoare şi cu întreruperi.

Ivar îngenunchie spre a-şi alina prietenul. Ochiul teafăr îl căută: „Astfel, Dumnezeu… mă

doboară… Dacă s-ar fi petrecut totul în aer, pe cer”, tuşi Erannath. *„Eyan haa wharr, Hlirr talya…”* Lumina din ochi se stinse.

O mişcare atrase privirea lui Ivar. Se repezi la puşcă. Aycharaych îşi revenise şi o ştersese pe uşă.

Vreme de-o bătaie de inimă Primul Născut avu intenția să urle. Opreşte, suntem aliați! Asta îi opri mâna destul timp pentru ca Aycharaych să poată dispărea. Apoi Ivar realiză ceea ce Chereionitul ştia deja: că niciodată nu va fi cu putință vreo alianță.

Trebuie să ies afară de aici, ori Erannath – toată lumea – a pierit degeaba. Sări în picioare și o luă la goană. Sângele lăsa dâre în urma sa.

Observă cu mare surprindere că deodată îşi regăsise lampa, aceasta cosea umbrele. *Nu pot încă jeli. Nu mă pot teme. Nu pot face altceva decât sa alerg și să gândesc.*

Aycharaych e deasupra mea? A lăsat urme în ambele direcții. Nu, sunt sigur ca nu e la suprafață. Îşi dă seama că o să urc și eu; iar eu, ai cărui strămoși au venit dintr-o lume mai puternică decât a sa, l-aș hăitui. Deci își caută un adăpost, o vizuină. Are vreo legătură cu exteriorul? Probabil că nu; şi chiar dacă ar avea, ar chema, ar face legătura? Asta l-ar da de gol: Nu, va trebui s-o ia după mine, să folosească blestemata-i maşină spre a implanta o intuiție în mintea lui Jaan…

Camera revelațiilor apăru. Ivar se opri şi petrecu

un minut plimbând jetul de flăcări peste lucrul dinăuntru. N-ar fi putut spune dacă a izbutit să-l scoată din uz sau nu, dar aşa spera.

Înainte. Afară pe uşă. Jos, pe coasta muntelui, prin praful gros, de-a valma prin vântul pe care Erannath tânjise să-l simtă. Către avion. Deasupra, sus!

Furtuna urla şi izbea.

Ivar se ridică sus de tot, în splendoarea norilor. Dedesubtul său se roteau nori uscați, argintii, umbre vii dedesubtul Laviniei şi pe sub grăbita Creusa. Stele nenumărate luceau. Mai departe, se ridicau înălțimile Ilionului; jos sclipea şi cădea în cascade tunătoare, Linn.

Această lume e a noastră. Niciun străin, un intrus, n-o va orândui după vrerea lui.

O imagine pe ecranul radarului îl făcu să se uite înapoi. Alte două nave apărură. Alertase Aycharaych pe cineva pentru urmărire? Hotărârea se aşeză în mintea lui Ivar brusc, dacă nu cumva existase acolo tot timpul acesta, latent. Activă radioul.

Imperialii monitorizau câteva lungimi de undă. Dacă se identifica el însuşi şi chema o escortă militară, ar fi obținut-o, probabil, în câteva minute.

Tanya, se gândi, *mă-ntorc, iată, acasă.*

XXI

CLOPOTELE din turnul Universității sunară. Aveau vechiul sunet şi totuşi azi, cântau cumva a pace, a linişte. Sau se înşela Chunderban Desai cu bună ştiință? Nu era prea încrezător dacă vreo ființă ar putea fi.

Cu siguranță tânăra pereche care stătea umăr la umăr şi mână-n mână privea la el cu prudența ce putea încă masca ostilitatea. Animăluțul femeii, aşezat în poală părea a avea acelaşi aer căci rămânea liniştit privindu-l pe vizitator. Fereastra din spatele lor încadra o clopotniță pe un cer indigo. Era deschisă şi briza ce aducea melodia intră răcoroasă, uscată, impregnată, de miresme proaspete.

„Cer scuze pentru că vă deranjez atât de repede după întâlnirea voastră”, spuse Desai, care sosise cu trei minute în urmă. „Nu voi sta mult. Vreți să vă reluați viața particulară dinainte, ştiu. Dar consider că unele explicații şi asigurări verbale din partea mea vă vor folosi.”

„Nu-i un mare necaz să petrec o jumătate de oră în compania ta, după cele zece zile de închisoare de unul singur”, se repezi Ivar.

„Regret pentru detenția ta, Primule Născut. N-a fost însă neconfortabilă, incomodă, nu? Am fost nevoiți să te izolăm o vreme. Fără îndoială, înțelegeți că a trebuit să ne luăm o măsură de siguranță în ce te priveşte, cât timp a fost cercetată

versiunea relatată de tine. Dar am avut în vedere şi necesitatea de a-ți asigura securitatea personală după eliberare. Asta a cerut o anume perioadă. Fără cooperarea Profesoarei Thane ar fi durat mult mai mult decât atât cât a fost.

„Protecția, securitatea – huh?” se uită Ivar uluit de la el la Tatiana.

Ea îşi strânse degetele pe spatele şoricelului ca şi cum ar fi făcut o alinare. „Da”, răspunse, abia auzit.

„Teroriştii mişcării de eliberare în stil propriu”, rezumă Desai cu o voce mult mai animată decât se simțea el, în forul său interior. „Au măcelărit deja un număr de Aeneizi care sprijineau guvernarea imperială. Reîntoarcerea ta înspre noi, destăinuirea, divulgarea unei conspirații, a unui plan care într-adevăr ar fi putut smulge acest sector de sub stăpânirea Imperiului toate acestea venind de la tine, încarnarea năzuințelor lor, i-ar fi putut împinge din nou la crimă.”

Ivar rămase o vreme tăcut. Sunetele clopotelor se stingeau. Nu se desprinse de Tatiana, dar strângerea brațului său slăbi. În cele din urmă o întrebă: „Ce-ai făcut?”

Ea-l apucă mai apăsat: „I-am convins. N-am rostit nicio dată nume… Comisarul Desai şi ofițerii lui nu mi-au cerut vreunul, vreodată… Va fi o amnistie generală.”

„Pentru faptele comise în trecut”, reaminti Imperialul. „Nu putem îngădui altele

asemănătoare. Sper în venirea ajutoarelor pentru a le preveni în viitor.” Făcu o pauză. „Dacă urmează ca Aeneas să cunoască din nou legea şi liniştea, restaurarea a tot ce s-a pierdut, atunci tu, Primule Născut trebuie să iei conducerea.”

„Pentru ceea ce sunt sau pentru ce am fost?” întrebă Ivar cu asprime, sever.

Desai dădu din cap: „Mult mai mulți oameni vor ține seama de tine vorbind de reconciliere, decât de oricare altul. Mai ales după ce povestea ta a devenit publică, cel puțin atâta din ea cât e înțelept să fie cunoscut.”

„De ce nu în întregime?”

„Serviciile Secrete Navale vor dori, probabil, să păstreze diverse detalii în secret, fie şi mai mult şi mai spre a nu afla inamicul ce putem şi ce nu. Şi, mmm… anumite înalte oficialități n-ar aprecia felul cum s-au răspândit ştirile, cum s-au infiltrat intruşii, cum au fost înşelați şi duşi de nas până la marginea unui înfiorător abis.”

„Tu, de exemplu?”

Desai zâmbi. „Între noi doar, la Guvernatorul Muratori mă gândeam. Eu sunt mult prea neînsemnat spre a provoca senzație. Acum în Llynathawr nu sunt ingrați. Mă aştept ca de de azi înainte să mi se dea *total* mână liberă în Sistemul Virgilian. O tactica pe care intenționez s-o pun în aplicare este strânsa consultare cu reprezentanții fiecărei grupări sociale de pe Aeneas ca și o fază de guvernare graduală asupra lor.”

„Hm. Incluzând Orcanii?”

„Da. Comandantul Yakow a fost aproape zdrobit de aflarea adevărului; şi el e robust, nu are vreun angajament profund emoțional în cazul fals – pur şi simplu e interesat de bunăstarea poporului său. E de acord că doar Imperiul, îi poate salva în modul cel mai adecvat de apropiata agonie.”

Ivar rămase iarăşi tăcut. Tatiana îl privea. Lacrimile îi sclipeau în ochi. Cunoştea acel gen de durere, de suferință. În cele din urmă el întrebă: „Jaan?”

„Profetul?” răspunse Desai. „Nu ştie decât că, din anumite motive, ai fost nevoit să fugi – o defecțiune, cu siguranță, crede el, şi apoi un alt raid Imperial a sosit pe Muntele Cronos, scotocind mai profund şi şefii Camaraderiei nu s-au putut opune. Poate mă sfătuieşti cum să-i spun adevărul, înainte să apară comunicatul oficial.”

Sec: „Ce-i cu Aycharaych?”

„A dispărut ca şi maşinăria-creier. Îl căutăm, îl vânăm bineînțeles.” Desai se strâmbă: „Mă tem că vom eşua. Într-un fel sau altul, acest ticălos viclean va părăsi planeta şi va ajunge acasă. Dar cel puțin nu ne-a distrus pe noi.”

Ivar se îndepărtă de fată, de data asta nici ea, nici orice altceva nemaiputându-l alina. Sub bucla blondă care-i cădea pe frunte, privirea-i albăstrie avea o lucire de gheață. „Chiar crezi că ne-ar fi putut nimici?”

„Milenialismul pe care-l stăpânea, prin

maşinării, mecanisme, da, ne-ar fi putut termina,” răspunde cu ton grav Desai. „Nu putem fi siguri. Foarte probabil că Aycharaych ne cunoaşte mai bine decât ne cunoaştem noi înşine. Dar… s-a petrecut, iar şi iar în existenţa agitată a omului: Războiul Sfânt, care nu poate fi oprit şi care demolează regate şi imperii chiar dacă soldaţii săi sunt puţini şi slab pregătiţi.

Numărul lor creşte, vezi. Toată populaţia li se alătură.

Omul nu şi-a dorit niciodată un Dumnezeu confortabil, înţelept sau binevoitor; el a râvnit un crez, o cauză care produce totul, dar mai ales care pretinde totul.

Aşa cum fluturele e atras de flacăra lămpii…

Din ce în ce mai mult, din experienţa mea pe planeta Aeneas, am ajuns să înţeleg că lumea e compusă din nenumăraţi oameni diferiţi, dar toţi, fără excepţie, credincioşi, toţi puternici şi capabili, împărtăşind o anume imagine tradiţională despre extraordinarii strămoşi şi complet nepregătiţi să admită că aceşti străbuni poate vor fi fost la fel de limitaţi şi în ultimă instanţă, condamnaţi la fel ca noi.

Aeneas a fost în fruntea luptei pentru un sfârşit politic. Când s-a instalat, înfrângerea a făcut ca locuitorii şi forţele lor să se reîntoarcă înspre lucrurile transcendente. Şi apoi Aycharaych a inventat pentru ei o transcendenţă pe care cel mai devotat religios ca şi cel mai sever critic, om de

ştiinţă o puteau admite în aceeaşi măsură.

Nu cred că firul, cursul evenimentelor din Războiul Sfânt s-ar fi oprit aici, în acest colţ al lui Regulus. Sfârşitul ar fi fost cel al umanităţii şi al prietenilor umanităţii, sfâşiat din două părţi. Nu mult mai multe de două, căci există *contradicţii* în credinţă, care, cred eu, au fost în mod deliberat sădite şi cultivate. De exemplu, Dumnezeu e Creatorul sau Creatul? Şi tot astfel inducând, ereziile, persecuţiile, răzmeriţele, haosul, duc la schilodirea statelor, căci ura dintre fraţi e mai atroce decât a unui străin…”

Desai îşi trase răsuflarea înainte de-a termina”… aşa cum ar fi Merseienii. E clar ce urmăreşte Merseia, întâi să ne aţâţe unii contra altora, apoi să ne domine.”

Ivar îşi lovi pumnii de genunchi: „Zău?” întrebă el.

„Adevărul adevărat”, spuse Desai. „Oh, ştiu ce eficace a fost mereu ameninţarea Merseiană pentru politicieni, industriaşi, comenduirea militară şi birocraţii Imperiului. Şi de fapt nici nu înseamnă că nu e real. Ştiu cât i-a defăimat propaganda pe Merseieni, când ei sunt – potrivit propriilor lor vederi şi de altfel chiar multora dintr-ale noastre – un popor foarte cuminte. Şi nici asta nu vrea să însemne că liderii lor n-ar risca până şi lunga Noapte, numai să înhaţe supremaţia.

„Primule Născut, dacă doreşti să fii demn de a-ţi îndruma lumea, trebuie să începi prin renunţarea

la iluziile plăcute, confortabile. Totuşi, nu te lua după ce-ți spun eu. Studiază. Întreabă-te. Lucrezi să te convingi singur. Fă-ți propriile păreri. Dar urmează totdeauna adevărul, oriunde s-ar găsi el.”

„Ca Ythrianul acela?” murmură Tatiana.

„Nu, ca întregul Domeniu Ythri, “ îi spuse Desai. „Erannath era agentul meu, de acord. Dar era în aceeaşi măsură şi al lor. L-au trimis printr-un angajament făcut dinainte: pentru că prin extrema lui ciudățenie, deosebirea lui izbitoare, aparenta detaşare ar fi putut să învețe ceea ce Terrienii n-ar fi izbutit.”

„De ce ar face Ythri aşa ceva?” puse Ivar totul sub semnul întrebării. „Oare n-am purtat un război cu ei, nu i-am învins şi nu i-am privat de unele teritorii pe care le dețineau?”

„Dar asta a fost odată, demult, vezi tu. Teritoriul a fost cu mult timp în urmă asimilat celui al nostru. Iredentismul e o prostie. Şi Terra n-a încercat să treacă peste deciziile Domeniului sau ale coloniilor Merseiene, pe timpul păcii. Oricare ar fi greşelile Imperiului şi acestea nu-s puține, el recunoaşte anumite limite la care trebuie, în mod înțelept, să se oprească”

„Merseia nu procedează aşa.”

„Bine-nțeles, Erannath nu ştia nimic despre Aycharaych, când a sosit aici. Dar ştia că Aeneas e o planetă-cheie în acest sector şi se aştepta ca Merseia să fie în acțiune pe undeva, prin vreun dedesubt. Pentru că Terra şi Ythri au un copleşitor

interes comun pace, stabilitate, stăvilirea agresorului insațiabil – şi pentru că ambiția lumii voastre i s-a părut potrivită, el a venit să dea cum s-ar spune, o mână de ajutor oricare ar fi fost aceea.”

Desai îşi drese vocea. „Îmi pare rău”, spuse el. „Nu aveam de gând să țin o cuvântare aşa de lungă. Şi pe mine m-a surprins. Nu sunt un orator, doar un glorios birocrat. Dar aici e o problemă de care depind milioane de vieți.”

„I-ați găsit corpul?” întrebă liniştit Ivar.

„Da”, răspunse Desai. „Rolul său e o altă chestiune ce nu poate fi făcută publică: e prea revelator, prea provocator. De fapt va trebui să renunțăm la rolul jucat de Merseia din pricina temerilor pentru atât de şubreda, fragila pace.

„Oricum, Erannath a fost transportat acasă pe un crucişător Imperial; şi la Bord se afla garda de onoare.”

„Asta e în regulă”, spuse Ivar după un timp.

„Ai ceva de gând în ce-l priveşte pe bietul Jaan?” întrebă Tatiana.

„Îi vom acorda un tratament psihiatric, spre a-l scăpa de falsa personalitate”, promise Desai. „Mi s-a spus că e cu putință”.

„Presupune că el refuză.”

Privirea lui Desai se reîntoarse către Ivar. „La fel ca tine, Primule Născut”, zise el. „Nu vei fi silit. Nimeni nu te va forța. Colaborarea cu administrația mea pentru restaurarea planetei

Aeneas şi reintegrarea în cadrul Imperiului te previn că va fi grea şi fără vreo urmă de gratitudine. Te va costa prieteni şi ani din viață, pe care i-ai putea petrece mult mai plăcut, şi-ți va produce durere atunci când va trebui să iei o decizie definitivă sau să faci un compromis penibil. Pot doar să doresc şi să sper că vei fi alături de noi.”

Se ridică: „Cred că deocamdată ajunge”, spuse el. „V-ați câştigat dreptul la o anumită linişte, intimitate, voi amândoi. Vă rog să meditați şi chemați-mă oricând doriți, fără jenă. Acum, bună ziua, Profesoară Thane, Primule Născut Frederiksen.” Înaltul Comisar al Imperiului Terrian se înclină. „Vă mulțumesc”.

Încet, se ridicară şi Ivar şi Tatiana. L-au flancat pe micuțul om înainte de a-i strânge mâna.

„Probabil vom încerca să ajutăm”, rosti Ivar. „Aeneas e datoare să supraviețuiască Imperiului.”

Tatiana extrase acul din înțepătură, încercând să îndulcească pilula. „Domnule, presupun că vă datorăm mai multe mulțumiri decât şi-ar închipui oricine, indiferent de ce veți spune dumneavoastră.”

Pe când închidea uşa în urma sa, Desai auzi şoricelul care începuse să cânte.

Jaan se plimba departe, singur, înainte de răsărit.

Străzile erau canioane de noapte, prin care el adesea se împiedica. Dar când ajunse pe cheiul

spălat de mare, cerul îl înconjură. În spatele acestei platforme largi, sclipitoare, oraşul se zărea ca o îngrămădeală transformată magic de lumina lunii. Sus, deasupra, se ridica Arena, cu întunecata-i putere îngheţată într-un nimb. Sub tălpile lui, muntele arăta alb-gri şi umbrele punctau cărarea spre apă. La nord şi est era Ilionul, despicat de lucirea cascadelor Linn.

Cel mai bine cunoştea cerul. Stele supraaglomerau o întunecime care părea ea însăşi în flăcări, până se topeau, se amestecau împreună, de-a valma în cataracta Căii Lactee. Cel mai impunător ardeau Alpha şi Beta Crucis; ele ştiau mult mai multe, erau prietenii hoinărerilor vieţii sale şi o parte din el le implora să-l ghideze. Ele doar sclipeau şi se roteau. Lavinia era jos şi Creusa se grăbea să apună. Coborât peste locuri virane spânzura Dido, luceafărul de dimineaţă.

Cascadele îndepărtate vuiau surd, iar ei se mai aflau încă aici, împreună şi era îngrozitor de frig. Aerul respiraţiei scos afară fumega ca al fantomelor, înlăuntru durea.

— Fii atent la ce este real şi etern, spuse Caruith.

— Lasă-mă-n pace, răspunse Jaan. Eşti un spectru. O minciună.

— Nu crezi asta. *Noi* n-o credem.

— Atunci de ce-i goală încăperea ta acum, iar eu singur în ţeastă, în craniu?

— *Ceilalţi* au câştigat – nu chiar o bătălie, dacă

rămânem pe poziții ferme; o altercație, o ambasadă în lupta vieții spre a deveni Dumnezeu. Nu eşti singur.

— Ce-ar trebui să facem?

— Să tăgăduim, să ne lepădăm de jurămintele lor false. Să proclamăm adevărul!

— Dar tu nu exişti acolo! izbucni Jaan. Eşti o parte fabricată, introdusă în propriu-mi creier, şuierând mereu la mine să tac; şi eu mă pot vindeca de tine.

— Oh, da, rosti Caruith cu un teribil dispreț. Ei îmi pot îndepărta, îmi pot şterge complet urmele; de asemenea te pot şi pe tine castra, dacă doreşti. Du-te, devino domestic, reîntoarce-te la meseria ta de pantofar. Stelele acestea vor continua să sclipească.

— Cauza e pierdută în această generație, pe acest glob; e sfărâmată, pledă Jaan. Ştim asta amândoi. Ce altceva am mai putea face decât să mergem jalnici, batjocoriți, insultați, spre a ruina şi visurile ultimelor credincioşi?

— Putem susține adevărul şi putem muri pentru el.

— Adevărul? Ce dovedeşte că eşti adevărat, real, Caruith?

— Golul pe care l-aş lăsa în urma mea, Jaan.

Şi acesta, gândi el va exista într-adevăr acolo, înlăuntrul lui Jaan, ecou singuratic: „fără sens, fără sens, fără sens”, până ce a doua moarte i-ar da liniştea.

— Păstrează-mă, mai încercă să-l convingă Caruith, vom muri doar o singură dată şi va fi, oricum, în serviciul acelor sori.

Jaan se înapoie la ai săi. *Ajută-mă.* Nu răspunse nimeni în afară de Caruith.

Cerul se albea spre răsărit şi sosi planeta Virgil; zorii se iviră brusc. Peste tot se trezea lumina. Şoapte, murmure prin aer, un zgomot de aripi, mireasmă de plante care într-un fel anume se menţin şi în deşert. Steagurile se ridicară pe Arena şi trompetele sunară, indiferent ce va fi mai târziu.

Jaan ştiu: *Viaţa îşi are propriile ei comandamente. Iar eu voi avea suficientă viaţă cât să umple golul rămas. Voi căuta ajutorul oamenilor.*

Nu aflase niciodată până atunci, cât de abruptă, prăpăstioasă fusese cărarea.

Dar te implor prin bolta cerească
Şi vântul tânăr peste ierburi,
Să-ţi iei privirea de pe fiinţa mea
Şi să-mi eliberezi spiritul.

KIPLING